

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 27

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

53. évfolyam

2010. január 30.

Tartalom

IV	<i>Az EK-Szerződés, az EU-Szerződés és az Euratom-Szerződés alapján, 2009. december 1-je előtt elfogadott jogi aktusok</i>	
★	Az Európai Parlament és a Tanács 66/2010/EK rendelete (2009. november 25.) az uniós ökcímkéről ⁽¹⁾	1
★	Az Európai Parlament és a Tanács 67/2010/EK rendelete (2009. november 30.) a közösségi pénzügyi támogatás a transzeurópai hálózatok területén történő nyújtásának általános szabályairól	20
★	Az Európai Parlament és a Tanács 2009/144/EK irányelve (2009. november 30.) a kerekkes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok egyes alkatrészeiről és jellemzőiről ⁽¹⁾	33

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

Ár: 8 EUR

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

IV

(Az EK-Szerződés, az EU-Szerződés és az Euratom-Szerződés alapján, 2009. december 1-je előtt elfogadott jogi aktusok)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 66/2010/EK RENDELETE**(2009. november 25.)****az uniós ökocímkeről****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 175. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A közösségi ökocímke módosított odaítélési rendszeréről szóló, 2000. július 17-i 1980/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ célja egy önkéntes ökocímke-rendszer közösségi odaítélési alapjainak meghatározása volt, s ezzel egyfelől olyan termékek népszerűsítése, amelyek teljes életciklusukat tekintve kisebb mértékben károsítják a környezetet, másfelől a fogyasztók tájékoztatása a termékek környezeti hatásairól pontos, nem megtévesztő és tudományosan megalapozott információk alapján.
- (2) Az 1980/2000/EK rendelet végrehajtása során szerzett tapasztalatok alapján megállapítást nyert, hogy a hatékonyság növelése és a működés ésszerűsítése érdekében az említett ökocímke-rendszert módosítani kell.

- (3) A módosított rendszert (a továbbiakban: az uniós ökocímke-rendszer) a Szerződések rendelkezéseivel, különösen az Európai Közösséget létrehozó szerződés 174. cikkének (2) bekezdésében említett elővigyázatosság elvével összhangban kell alkalmazni.

- (4) Az uniós ökocímke-rendszert össze kell hangolni az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapításának kereteiről szóló, 2009. október 21-i 2009/125/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽⁵⁾ összefüggésben hozott intézkedésekkel.

- (5) Az uniós ökocímke-rendszer része a Közösség fenntartható fogyasztásra és termelésre vonatkozó politikájának, amely a fogyasztás és a termelés által a környezetre, az egészségre, az éghajlatra és a természeti erőforrásokra gyakorolt negatív hatások csökkentésére irányul. A rendszer az uniós ökocímke használatán keresztül azokat a termékeket kívánja népszerűsíteni, amelyek kiemelkedő környezetvédelmi teljesítménnyel rendelkeznek. Ennek megfelelően indokolt az a kíváncsi, hogy az uniós ökocímke viselésének a termékekkel szemben szabott követelmények a közösségi piacon forgalmazott termékek által elért legjobb környezetvédelmi teljesítményszinten alapuljanak. Az említett követelményeknek az egyszerű alkalmazhatóság érdekében közérthetőnek kell lenniük, valamint tudományos bizonyítékokon kell alapulniuk, tekintetbe véve a legújabb technológiai fejleményeket. Az említett követelményeknek továbbá piaciorientáltaknak kell lenniük, és a termékek teljes életciklusuk alatt kifejtett, legmeghatározóbb környezeti hatásaira kell korlátozódnuk.

- (6) A különböző ökocímke-rendszerek elburjánzásának megakadályozása érdekében, valamint a környezetvédelmi teljesítmény növelése céljából azokban az ágazatokban, ahol a környezetre gyakorolt hatás a fogyasztói választást befolyásoló tényező, az uniós ökocímke alkalmazhatóságát

⁽¹⁾ HL C 120., 2009.5.28., 56. o.

⁽²⁾ HL C 218., 2009.9.11., 50. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2009. április 2-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2009. október 26-i határozata.

⁽⁴⁾ HL L 237., 2000.9.21., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 191., 2005.7.22., 29. o.

ki kell terjeszteni. Az élelmiszerek vagy takarmánytermékek vonatkozásában azonban tanulmányt kell készíteni annak biztosítására, hogy a követelmények teljesíthetők legyenek és a hozzáadott érték garantált legyen. Az élelmiszerek és takarmánytermékek, valamint az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló, 2007. június 28-i 834/2007/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ hatálya alá tartozó feldolgozatlan mezőgazdasági termékek esetében fontolóra kell venni azt a lehetőséget, hogy a fogyasztók összezavarásának elkerülése érdekében csak az igazoltan ökológiai termékek kaphassanak uniós ökocímket.

- (7) Az uniós ökocímke célja a veszélyes anyagok helyettesítése, ahol ez technikailag lehetséges.
- (8) Ahhoz, hogy a nyilvánosság elfogadja az uniós ökocímke odaítélésének rendszerét, elengedhetetlen, hogy a környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek és a fogyasztóvédelmi szervezetek fontos szerepet játszanak és tevékenyen részt vegyenek az uniós ökocímke-kritériumok kidolgozásában és meghatározásában.
- (9) Lehetővé kell tenni, hogy az érdekelt felek bármelyike az élére állhasson az uniós ökocímke-kritériumok fejlesztésére és módosítására irányuló törekvéseknek, amennyiben követi a közös eljárásrendet, és a folyamatot a Bizottság koordinálja. Annak érdekében, hogy a közösségi fellépés a szabályozási környezet egészében következetes legyen, indokolt továbbá az a kíváncsalom, hogy az uniós ökocímke-kritériumok kidolgozása vagy felülvizsgálata a Bizottság legutóbbi környezetvédelmi stratégiáira, így a környezetvédelmi cselekvési programok, a fenntartható fejlődési stratégiák és az éghajlatváltozással foglalkozó programok célkitűzéseire is építsen.
- (10) Az uniós ökocímke-rendszer egyszerűsítéséhez és az uniós ökocímke használatával járó adminisztratív terhek csökkentéséhez a jelenlegi értékelési és ellenőrzési eljárásokat egyszerűsíteni kell.
- (11) Az uniós ökocímke használatára vonatkozó eljárás egyszerűsítésével indokolt rendelkezni az uniós ökocímke használatának feltételeiről, és azok teljesítése érdekében elő kell írni az illetékes testületek számára a hitelesítést, melynek eredményétől függően az uniós ökocímke használata akár el is utasítható. Indokolt követelmény továbbá a tagállamokkal szemben, hogy határozzanak meg szankciókat arra az esetre, ha az ezen rendeletben foglaltak sérülnének, illetve biztosítsák azok végrehajtását.
- (12) Csökkenteni kell az uniós ökocímke használatának költségeit ahhoz, hogy uniós ökocímke alkalmazása szélesebb körben elterjedjen, és ösztönözze az uniós ökocímke-kritériumokat követelményeit teljesítőket.
- (13) Helyi, nemzeti és közösségi szinten promóciós fellépésekkel, tájékoztató és oktatási kampányokkal kell gondoskodni a nyilvánosság tájékoztatásáról, valamint arról, hogy

az uniós ökocímke fogalma jobban beépüljön a köztudatba, és ennek nyomán a fogyasztók tisztában legyenek az uniós ökocímke jelentésével, és tájékozottabban dönthessenek egy adott termék megvásárlásakor. Ez ahhoz is elengedhetetlen, hogy a rendszer vonzóbbá váljon a termelők és a kiskereskedők számára.

- (14) A tagállamoknak iránymutatásokat is figyelembe kell venniük a zöld közbeszerzési eljárásra vonatkozó nemzeti cselekvési terveik kidolgozásakor, és fontolóra vehetik a közbeszerzés útján beszerzett környezetbarát termékekre vonatkozó célkitűzések megállapítását.
- (15) A környezetvédelmi címkével ellátott termékek forgalmazásának tagállami és közösségi szintű előmozdítása érdekében, valamint a vállalatok és különösen a kkv-k számára okozott többletmunkát, továbbá a fogyasztók elbizonytalanítását elkerülendő szorosabban össze kell hangolni és elő kell mozdítani az uniós ökocímke-rendszer és a tagállami ökocímke-rendszerek közötti harmonizációt.
- (16) A Közösségen belül az odaítélési rendszer és a piacfelügyelet összehangolt alkalmazása, valamint az uniós ökocímke használatának összehangolt ellenőrzése érdekében kívánatos, hogy az illetékes testületek egymás között információt és tapasztalatot cseréljenek
- (17) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal összhangban kell elfogadni ⁽²⁾.
- (18) A Bizottságot fel kell hatalmazni különösen az uniós ökocímke viseléséhez a termékekkel szemben támasztott kritériumok elfogadására, valamint e rendelet mellékleteinek módosítására. Mivel ezek az intézkedések általános hatályúak, és e rendelet nem alapvető fontosságú elemeinek többek között új, nem alapvető fontosságú elemekkel való kiegészítéssel történő módosítására irányulnak, azokat az 1999/468/EK tanácsi határozat 5a. cikkében meghatározott ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.
- (19) Az egyértelműség és a jogbiztonság érdekében ezért e rendelet az 1980/2000/EK rendelet helyébe lép.
- (20) Az 1980/2000/EK rendeletről e rendeletre való zökkenőmentes áttérést megfelelő átmeneti rendelkezésekkel kell biztosítani,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet meghatározza az önkéntes uniós ökocímke-rendszer létrehozásának és alkalmazásának szabályait.

⁽¹⁾ HL L 189., 2007.7.20., 1. o.

⁽²⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

2. cikk

Hatály

(1) Ez a rendelet a közösségi piacon forgalmazás, fogyasztás vagy használat céljából – akár fizetés ellenében, akár térítésmentesen – kínált minden árra vagy szolgáltatásra alkalmazandó (a továbbiakban: a termékek).

(2) Ez a rendelet nem vonatkozik sem az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹⁾ meghatározottak szerinti emberi felhasználásra szánt gyógyszerekre, sem az állatgyógyászati készítmények közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/82/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²⁾ meghatározottak szerinti állatgyógyászati készítményekre, sem bármilyen orvostechikai eszközre.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „termékcsoport”: hasonló rendeltetésű és felhasználású vagy hasonló funkcionális jellemzőkkel rendelkező, hasonló fogyasztói megítélésű termékek csoportja;
2. „piaci szereplő”: valamennyi termelő, gyártó, importőr, szolgáltató, nagykereskedő vagy kiskereskedő.
3. „környezeti hatás”: a környezet bárminemű változása, amelyet részben vagy egészben egy adott termék idéz elő életciklusa során.
4. „környezetvédelmi teljesítmény”: a gyártó eredményei egy adott termék környezeti hatást kiváltó jellemzőinek kezelésében.
5. „ellenőrzés”: olyan eljárás, amely tanúsítja, hogy egy adott termék vagy szolgáltatás megfelel a meghatározott uniós ökocímke-kritériumoknak.

4. cikk

Illetékes testületek

(1) Minden tagállam biztosítja az e rendeletben előírtak végrehajtásáért felelős, kormányzati minisztériumokon belüli vagy azon kívüli testület vagy testületek (illetékes testület vagy testületek) kijelölését és működését. Ha párhuzamosan több illetékes testület is működik, a tagállam meghatározza azok hatáskörét és a rájuk vonatkozó koordinációs követelményeket.

(2) Az illetékes testületek összetétele garantálja a függetlenséget és a pártatlanságot, eljárásrendjük pedig biztosítja a működés és a bevont érdekelt felek tevékenységeinek átláthatóságát.

(3) A tagállamok megbizonyosodnak arról, hogy az illetékes testületek megfelelnek a V. mellékletben lefektetett követelményeknek.

⁽¹⁾ HL L 311., 2001.11.28., 67. o.

⁽²⁾ HL L 311., 2001.11.28., 1. o.

(4) Az illetékes testületek biztosítják, hogy az ellenőrzési eljárást az ellenőrzött piaci szereplőtől független fél végezze következetes, semleges és megbízható módon a termék tanúsítási rendszereket működtető szervezetekre vonatkozó nemzetközi, európai vagy nemzeti szabványok és eljárások alapján.

5. cikk

Az Európai Unió ökocímkezésért felelős bizottsága

(1) A Bizottság létrehozza az Európai Unió ökocímkezésért felelős bizottságát (EUÖB), amely valamennyi tagállam 4. cikkben említett illetékes testületeinek, valamint egyéb érdekelt feleknek a képviselőiből áll. Az EUÖB eljárási szabályzata alapján megválasztja elnökét. Munkájával hozzájárul az uniós ökocímke-kritériumok kidolgozásához és módosításához, valamint az uniós ökocímke-rendszer végrehajtásának bármely felülvizsgálatához. Az említett területeken szaktanácsadást és támogatást biztosít a Bizottság részére, különösen a minimális környezetvédelmi teljesítménykövetelményekre vonatkozó ajánlásokkal.

(2) A Bizottság gondoskodik róla, hogy az EUÖB saját működési területén belül az egyes termékcsoportokban érdekelt felek, így az illetékes testületek, a termelők, a gyártók, az importőrök, a szolgáltatók, a nagykereskedők, a kiskereskedők, különösen a kvv-k és a környezet- és fogyasztóvédelmi szervezetek a bizottságon belül egyenlő arányban képviseltessék magukat.

6. cikk

Az uniós ökocímke-kritériumokra vonatkozó általános követelmények

(1) Az uniós ökocímke-kritériumok a termékek környezetvédelmi teljesítményén, valamint a Közösség legutóbbi környezetvédelmi stratégiáin alapulnak.

(2) Az uniós ökocímke-kritériumok rögzítik azokat a környezetvédelmi előírásokat, amelyeket egy adott terméknek teljesítenie kell az uniós ökocímke viseléséhez.

(3) Az uniós ökocímke-kritériumokat tudományos alapon, a termékek teljes életciklusának figyelembevételével kell meghatározni. E kritériumok meghatározásakor az alábbiakat kell figyelembe venni:

- a) a környezetet érintő legjelentősebb hatások, különösen az éghajlatváltozásra gyakorolt hatások, a természetre és a biológiai sokféleségre gyakorolt hatás, az energia- és erőforrás-felhasználás, a hulladéktermelés, a szennyezőanyag-kibocsátás minden környezeti elem esetében, a környezetszennyező fizikai hatások, valamint a veszélyes anyagok használata és kibocsátása;

- b) a veszélyes anyagok helyettesítése biztonságosabb anyagokkal, illetve alternatív anyagok vagy tervezések használata révén, amennyiben ez technikailag megoldható;
- c) a termékek tartósságának és újrahasznosíthatóságának köszönhetően a környezetre gyakorolt hatás csökkentésének lehetősége;
- d) a környezeti előnyök és hátrányok tiszta egyenlege, s ezen belül egészségvédelmi és biztonsági szempontok a vizsgált termékek különböző életszakaszaiban;
- e) szükség esetén a szociális és etikai szempontok, utalva például az olyan kapcsolódó nemzetközi egyezményekre és megállapodásokra, mint a vonatkozó ILO-szabványok és magatartási kódexek;
- f) más környezetvédelmi címke-rendszerek követelményei – különösen a tagállami vagy regionális szinten hivatalosan elismert, EN ISO 14024 I. típusú környezetvédelmi szabvány kritériumait –, ha egy adott termékcsoportban már léteznek ilyenek.
- g) amennyire lehetséges, az állatkísérletek csökkentésének célkitűzése.

(4) Az uniós ökocímke-kritériumok annak biztosítására is előírásokat tartalmaznak, hogy az uniós ökocímkével ellátott termékek eredeti rendeltetésüknek megfelelően működjenek.

(5) Mielőtt az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározottak szerinti élelmiszerek és takarmánytermékek vonatkozásában uniós ökocímke-kritériumokat dolgoznának ki, a Bizottság legkésőbb 2011. december 31-ig tanulmányt készít, amelyben megvizsgálja az ilyen termékek – ideértve a halászati és akvakultúra-termékeket is – teljes életciklusra vetített környezetvédelmi teljesítményét lefedő megbízható követelmények támasztásának kivitelezhetőségét. A tanulmány különös figyelmet fordít az uniós ökocímke-kritériumok élelmiszerekre, takarmánytermékekre, illetve a 834/2007/EK rendelet hatálya alá tartozó feldolgozatlan mezőgazdasági termékekre gyakorolt hatására. A tanulmánynak figyelembe kell vennie azt a lehetőséget, hogy a fogyasztók összezavarásának elkerülése érdekében csak az igazoltan ökológiai termékeknek ítélt oda uniós ökocímke.

A tanulmány eredményének és az EUÖB véleményének figyelembevételével a Bizottság határoz arról, hogy az élelmiszerek és takarmányok csoportjai közül – ha lesz egyáltalán ilyen – melyek esetében valósítható meg az uniós ökocímke-kritériumok kidolgozása a 16. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban.

(6) Az uniós ökocímke nem ítéltethető oda sem olyan termékeknek, amelyek az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló, 2008. december 16-i

1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ értelmében mérgező, környezetre veszélyes, rákkeltő, mutagén vagy a szaporodóképességre káros besorolás követelményeinek megfelelő anyagokat, készítményt/keveréket tartalmaznak, sem a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ 57. cikkében hivatkozott anyagokat tartalmazó termékeknek.

(7) Az ilyen anyagokat tartalmazó adott áru kategóriák tekintetében, és csak akkor, ha technikailag nem lehet azokat alternatív anyagok vagy tervezések használata révén helyettesíteni, vagy olyan termékek tekintetében, amelyek átfogó környezetvédelmi teljesítménye az ugyanolyan áru kategóriába tartozó termékekkel összehasonlítva jelentősen jobb, a Bizottság az (6) bekezdéstől való eltérést lehetővé tevő intézkedéseket fogadhat el. Nem biztosítható eltérés azon anyagok tekintetében, amelyek megfelelnek az 1907/2006/EK rendelet 57. cikkében említett követelményeknek és amelyeket az 1907/2006/EK rendelet 59. cikkének (1) bekezdésében leírt eljárás szerint azonosítottak, illetve amelyek keverékekben, egy cikkben vagy egy összetett cikk bármely homogén részében 0,1 tömegszázaléknál nagyobb koncentrációban vannak jelen (súlyonként). Az e rendelet nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányuló ezen intézkedéseket a 16. cikk (2) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

7. cikk

Az uniós ökocímke-kritériumok kidolgozása és felülvizsgálata

(1) Az EUÖB-vel folytatott konzultációt követően a Bizottság, a tagállamok, az illetékes testületek és egyéb érdekeltkezők kezdeményezhetik az uniós ökocímke-kritériumok kidolgozását vagy felülvizsgálatát, illetve az ez irányú törekvések élére állhatnak. Ahol az említett egyéb érdekeltkezők is felelnek a követelmények kidolgozásának vezetéséért, bizonyítaniuk kell szakértelmüket az adott termékterületen, valamint képességüket arra, hogy a folyamatot semlegesen és e rendelet céljainak megfelelően vezessék. E tekintetben előnyt élveznek majd az egyenlő több érdekcsoportból álló konzorciumok.

Az uniós ökocímke-kritériumok kidolgozását vagy felülvizsgálatát kezdeményező vagy koordináló érdekelt fél az I. melléklet A. részében foglalt eljárásrendnek megfelelően a következő dokumentációt készíti el:

- a) előzetes jelentés
- b) követelménytervezetre irányuló javaslat
- c) a követelménytervezetre irányuló javaslatát adatokkal alátámasztó technikai jelentés
- d) zárójelentés
- e) kézikönyv az uniós ökocímke lehetséges használóinak és az illetékes testületeknek
- f) kézikönyv a közbeszerzési eljárások ajánlatkérő hatóságai részére.

A dokumentumokat a Bizottságnak és az EUÖB-nek kell benyújtani.

⁽²⁾ HL L 353., 2008.12.31., 1. o.

⁽³⁾ HL L 396., 2006.12.30., 1. o.

⁽¹⁾ HL L 31., 2002.2.1., 1. o.

(2) Amennyiben egy adott termékcsoporthoz tekintetében még nincsenek megállapítva uniós öko-címke-kritériumok, de az EN ISO 14024 I. típusú környezetvédelmi szabvány követelményeinek megfelelő más öko-címke-rendszer azt már szabályozza, az adott öko-címke-rendszert elismerő tagállam – a Bizottsággal és az EUÖB-vel folytatott konzultációt követően – javaslatot tehet ezen kritériumok kidolgozására az uniós öko-címke-rendszeren belül.

Ilyen esetekben alkalmazható az I. melléklet B. részében rögzített gyorsított kritérium-kidolgozási eljárás, feltéve, hogy a javasolt kritériumokat az I. melléklet A. részében foglaltakkal összhangban dolgozták ki. Az ilyen eljárást vagy a Bizottság, vagy pedig a gyorsított kritérium-kidolgozási eljárást az első albekezdés szerint javasol tagállam irányítja.

(3) Ahol a kritériumok nem lényegi felülvizsgálata szükséges, az I. melléklet C. részében meghatározott gyorsított felülvizsgálati eljárás alkalmazható.

(4) 2011. február 19.-ig az EUÖB és a Bizottság megállapodik egy stratégiát és a termékcsoporthoz nem teljes listáját tartalmazó munkatervben. Ez a terv más közösségi fellépéseket is figyelembe vesz (például a zöld közbeszerzések területén) és a Közösség legújabb környezetvédelmi stratégiai célkitűzéseinek megfelelően frissíthető. A tervet rendszeresen frissíteni kell.

8. cikk

Az uniós öko-címke-kritériumok meghatározása

(1) Az I. mellékletben megállapított eljárásnak megfelelően és a munkaterv figyelembevételével ki kell dolgozni az uniós öko-címke-kritériumok tervezetét.

(2) A Bizottság az EUÖB-vel történő konzultációt követően legkésőbb kilenc hónappal intézkedéseket fogad el az egyes termékcsoporthoz tekintetében konkrét uniós öko-címke-kritériumok meghatározásához. Ezen intézkedéseket kihirdetik az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

Zárójavaslatában a Bizottság tekintetbe veszi az EUÖB észrevételeit, és egyértelműen kiemeli és dokumentálja a kritérium-tervezetre irányuló javaslatokhoz képest az EUÖB-vel folytatott konzultációt követően a zárójavaslatában bekövetkezett változásokkal kapcsolatos érveket, valamint magyarázatokkal szolgál azokra vonatkozóan.

Az ezen rendelet nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítésével történő módosítása irányuló ezen intézkedéseket a 16. cikk (2) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(3) A (2) bekezdésben említett intézkedések részeként a Bizottság:

- a) megállapítja az uniós öko-címke-kritériumoknak való megfelelés ellenőrzésének kritériumait az egyes termékek vonatkozásában;
- b) meghatározza minden termékcsoporthoz azon három fő környezetvédelmi jellemzőjét, amelyek a II. mellékletben leírt, szövegmezővel ellátott opcionális címkén megfelelően feltüntethetők;

c) minden egyes termékcsoporthoz tekintetében meghatározza a kritériumok és az értékelési követelmények érvényességi időtartamát;

d) meghatározza a c) pontban említett érvényességi időtartam alatt a termékek változtathatóságának engedélyezett mértékét.

(4) Az uniós öko-címke-kritériumok meghatározása során figyelmet kell fordítani arra, hogy ne kerüljön sor olyan intézkedések bevezetésére, amelyek végrehajtása aránytalan adminisztratív és gazdasági terheket róhat a kkv-kre.

9. cikk

Az uniós öko-címke odaítélése és használatának feltételei

(1) Bármely, az uniós öko-címkét használni kívánó piaci szereplőnek az alábbi szabályok szerint kell kérelmet benyújtania a 4. cikkben említett illetékes testületnek:

- a) ha a termék egyetlen tagállamból származik, a kérelmet az adott tagállam illetékes testületéhez kell benyújtani;
- b) ha a termék azonos formában több tagállamból származik, a kérelmet az érintett tagállamok egyikének illetékes testületéhez lehet benyújtani.
- c) ha a termék a Közösségen kívülről származik, a kérelmet a termék forgalombahozatalának vagy leendő forgalombahozatalának helye szerinti bármely tagállam illetékes testületéhez kell benyújtani.

(2) Az uniós öko-címke kötelező formátumát a II. melléklet mutatja.

Az uniós öko-címke kizárólag olyan termékekkel összefüggésben használható, amelyek megfelelnek az érintett termékekre alkalmazandó uniós öko-címke-kritériumoknak, és amelyeknek odaítélték az uniós öko-címkét.

(3) A kérelem tartalmazza a piaci szereplő valamennyi elérhetőségi adatát, az adott termékcsoporthoz megnevezését, a termék teljes körű leírását, valamint az illetékes testület által kért valamennyi egyéb információt.

A kérelemhez csatolni kell az adott termékcsoporthoz vonatkozó uniós öko-címke-kritériumokat meghatározó bizottsági intézkedésben előírt valamennyi dokumentumot.

(4) A kérelmet fogadó illetékes testület a III. mellékletben foglaltak szerint díjat számít fel. Az uniós öko-címke használatának feltétele a díj határidőre történő befizetése.

(5) A kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül az illetékes testület ellenőrzi, hogy a dokumentáció teljes-e és értesíti a piaci szereplőt. Az illetékes testület elutasíthatja a kérelmet, amennyiben a piaci szereplő az értesítéstől számított hat hónapon belül nem pótolja a hiányzó adatokat.

Amennyiben a dokumentumokat hiánytalannak találja és ellenőrizte, hogy a termék valóban megfelel az uniós ökocímke-kritériumoknak és az értékelésére vonatkozó, a 8. cikknek megfelelően közzétett követelményeknek, az illetékes testület minden termékhez nyilvántartási számot rendel.

Az uniós ökocímke-kritériumoknak való megfelelés vizsgálatának és értékelésének költségei a piaci szereplőt terhelik. Utazási és szállásköltség számolható fel a piaci szereplőnek, ha az illetékes testület székhelyének tagállamán kívüli helyszíni ellenőrzés szükséges.

(6) Amennyiben az uniós ökocímke-kritériumok a termelő létesítmények számára bizonyos követelmények teljesítését írják elő, akkor ezeket az uniós ökocímkével ellátott terméket gyártó valamennyi létesítményben teljesíteni kell. Szükség esetén az illetékes testület helyszíni ellenőrzést végez vagy felhatalmazott képviselőt bíz meg ezzel a feladattal.

(7) Az illetékes testületek előnyben részesítik az ISO 17025 szerint akkreditált vizsgálatokat és az EN 45011 szabvány vagy ezzel egyenértékű nemzetközi szabvány szerint akkreditált testület által végzett ellenőrzéseket. Az illetékes testületeknek – különösen a 13. cikkben említett munkacsoport keretében – együtt kell működniük az értékelési és ellenőrzési eljárások hatékony és következetes végrehajtásának biztosítása érdekében.

(8) Az illetékes testület szerződést köt az egyes piaci szereplőkkel az uniós ökocímke használatának feltételeire vonatkozóan (ideértve az uniós ökocímke használatának engedélyezését és az engedély visszavonását, különösen a kritériumok felülvizsgálatát követően). Erre a célra szabványszerződés használandó, a IV. mellékletben foglalt mintának megfelelően.

(9) A piaci szereplő csak a szerződés megkötését követően tüntetheti fel a címkét a terméken. Az uniós ökocímkével viselő terméken a piaci szereplő a nyilvántartási számot is feltünteti.

(10) A termék vonatkozásában az uniós ökocímkével odaítélő illetékes testület tájékoztatja a Bizottságot az odaítélés tényéről. A Bizottság összesített jegyzéket készít, amelyet rendszeresen frissít. A jegyzék nyilvánosan hozzáférhető az uniós ökocímke honlapján.

(11) Az uniós ökocímke azokon a termékeken tüntethető fel, amelyek tekintetében az uniós ökocímkével odaítéltek, valamint az azokhoz tartozó reklámanyagokon.

(12) Az uniós ökocímke odaítélése nem érinti az adott termék különböző életszakaszaiban érvényes nemzeti és közösségi jogszabályokban foglalt környezetvédelmi és egyéb törvényi kötelezettségeket.

(13) Az uniós ökocímke használatának joga nem jelenti azt, hogy az uniós ökocímke egyben védjegy részeként is használható.

10. cikk

Az uniós ökocímke használatának piaci felügyelete és szabályozása

(1) Tilos minden olyan címke vagy logó használata, illetve valótlan tartalmú vagy megtévesztő reklámozása, amely az uniós ökocímkével való összetévesztéshez vezethet.

(2) Az illetékes testületnek azon termékek vonatkozásában, amelyek tekintetében uniós ökocímket ítél oda, rendszeresen ellenőriznie kell, hogy a termék megfelel-e az uniós ökocímke és az értékelésére vonatkozó, 8. cikknek megfelelően közzétett követelményeknek. Az illetékes testület szükség esetén panasz alapján is végez ilyen ellenőrzést. Ezek az ellenőrzések szűrőpróbaszerű helyszíni ellenőrzést is jelenthetnek.

Az uniós ökocímket odaítélő illetékes testület az uniós ökocímkével ellátott termékekkel kapcsolatos minden panaszról tájékoztatja az uniós ökocímke jogos használóját, és tőle e panaszokra választ kérhet. Az illetékes testület nem köteles felfedni a jogos használó előtt a panaszos kilétét.

(3) Az uniós ökocímke jogos használója lehetővé teszi az uniós ökocímket a terméknek odaítélő illetékes testület számára, hogy az elvégezzen minden szükségesnek ítélt vizsgálatot az adott termékcsoportra vonatkozó követelmények és a 9. cikkben foglaltak folyamatos teljesítésének nyomon követésére.

(4) Az uniós ökocímke jogos használója az uniós ökocímket a terméknek odaítélő illetékes testület kérésére köteles bejárást biztosítani a kérdéses termék előállítási helyszínére.

Az erre vonatkozó kérés előzetes bejelentés nélkül, bármely ésszerű időpontban intézhető.

(5) Amennyiben bármely illetékes testület úgy találja, hogy egy uniós ökocímkével ellátott termék nem felel meg saját termékcsoportja követelményeinek, illetve az uniós ökocímke használatakor nem a 9. cikkben foglaltaknak megfelelően jártak el, megtiltja a kérdéses termékre vonatkozóan az uniós ökocímke használatát, illetve – amennyiben az uniós ökocímket más illetékes szerv ítélte oda – értesíti az adott testületet. Az uniós ökocímke használója nem tarthat igényt a 9. cikk (4) bekezdésében említett díjak sem részleges, sem teljes visszatérítésére.

Az illetékes testület köteles haladéktalanul tájékoztatni a Bizottságot és minden más illetékes testületet a tilalomról.

(6) Az uniós ökocímket odaítélő illetékes testület nem tesz közzé, illetve az uniós ökocímke használatának odaítéléséhez nem kapcsolódó célokra nem használ fel olyan információt, amelyről a megfelelőségi vizsgálat folyamán szerzett tudomást, amikor az uniós ökocímke használatára vonatkozó, a 9. cikkben foglalt rendelkezések teljesítését vizsgálta az uniós ökocímke jogos használójának esetében.

Minden jogosan elvárható lépést megtesz a hozzá benyújtott dokumentumok védelme érdekében, megakadályozva, hogy azokat meghamisítsák vagy illetéktelenül használják.

11. cikk

Tagállami ökocímke-rendszerek

(1) Az uniós ökocímke adott termékcsoporthoz érintő követelményeinek közzétételét követően egy adott termékcsoporthoz kizárólag abban az esetben kiterjeszthető ki a közzététel időpontjában a kérdéses termékcsoporthoz ki nem terjedő, a tagállami vagy regionális szinten hivatalosan elismert, EN ISO 14024 I. típusú szabvány szerinti ökocímkerendszer hatálya, ha az e rendszer keretében kidolgozott követelmények legalább olyan szigorúak, mint az uniós ökocímke-kritériumok.

(2) Az európai ökocímke-rendszerek kritériumainak (EN ISO 14024 I. típusú szabvány) harmonizálása érdekében az uniós ökocímke-kritériumok figyelembe veszik a tagállamokban hivatalosan elismert ökocímke-rendszerekben kidolgozott kritériumokat is.

12. cikk

Az uniós ökocímke népszerűsítése

(1) A tagállamok és a Bizottság az EUÖB tagjaival együttműködve meghatározott cselekvési tervet fogadnak el az uniós ökocímke használatának népszerűsítésére:

a) a fogyasztók, gyártók, termelők, nagykereskedők, szolgáltatók, közbeszerzők, kereskedők, kiskereskedők és a közvélemény számára hozott felvilágosító intézkedésekkel, tájékoztatási és közoktatási kampányokkal,

b) bátorítva különösen a kkv-k rendszerbe való belépését, és

ezzel támogatva a rendszer fejlesztését.

(2) Az uniós ökocímke népszerűsítése az uniós ökocímke honlapján keresztül is történhet, amely valamennyi közösségi nyelven alapvető információkkal és promóciós anyagokkal szolgál az uniós ökocímke-ről, és tájékoztat arról, hogy hol lehet uniós ökocímkevel ellátott termékeket beszerezni.

(3) A tagállamok támogatják az I. melléklet A. részének 5. pontjában említett, a közbeszerzési eljárások ajánlatkérő hatóságai részére készült kézikönyv használatát. E célból a tagállamok fontolóra veszik például célkitűzések megadását a kézikönyvben lefektetett kritériumoknak megfelelő termékek vásárlása tekintetében.

13. cikk

Információ- és tapasztalatcsere

(1) A rendelet következetes végrehajtásának előmozdítása érdekében az illetékes testületeknek rendszeres információ- és tapasztalatcserét kell folytatniuk, különösen a 9. és 10. cikk alkalmazása tekintetében.

(2) A Bizottság e célból létrehozza az illetékes testületek munkacsoportját. A munkacsoport évente legalább kétszer ülésezik. Az utazási költségeket a Bizottság fedezi. A munkacsoport megválasztja elnökét és elkészíti eljárási szabályzatát.

14. cikk

Jelentéstétel

Legkésőbb 2015. február 19.-ig a Bizottság jelentést készít az Európai Parlament és a Tanács számára az uniós ökocímke-rendszer végrehajtásáról. A jelentésnek a rendszer esetleges felülvizsgálatára vonatkozó elemeket is tartalmaznia kell.

15. cikk

A mellékletek módosítása

A Bizottság módosíthatja a mellékleteket, beleértve a III. mellékletben rögzített díjhatár felső értékének módosítását is, figyelembe véve azt a tényt, hogy a díjaknak fedezniük kell a rendszer működtetésének költségeit.

Az e rendelet nem alapvető fontosságú elemei módosítására irányuló ezen intézkedéseket a 16. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

16. cikk

A bizottság eljárása

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének (1)–(4) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni, a 8. cikkének rendelkezéseire is figyelemmel.

17. cikk

Szankciók

A tagállamok megállapítják az e rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és minden szükséges intézkedést megtesznek azok érvényesítése érdekében. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot ezen rendelkezésekről, és késedelem nélkül tájékoztatást küldenek az ezeket érintő esetleges későbbi módosításokról.

18. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1980/2000/EK rendelet hatályát veszti.

19. cikk

Átmeneti rendelkezések

Az 1980/2000/EK rendeletet továbbra is alkalmazni kell az annak 9. cikke szerint kötött szerződésekre, a szerződésekben meghatározott lejárat dátumig, kivéve a díjakra vonatkozó rendelkezéseit.

E rendelet 9. cikk (4) bekezdése és III. melléklete alkalmazandó ezekre a szerződésekre.

20. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2009. november 25-i

az Európai Parlament részéről
az elnök
J. BUZEK

a Tanács részéről
az elnök
Å. TORSTENSSON

I. MELLÉKLET

ELJÁRÁSREND AZ UNIÓS ÖKOCÍMKE-KRITÉRIUMOK KIDOLGOZÁSÁHOZ ÉS FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ

A. Szokványos eljárás

Az eljárás során az alábbi dokumentumokat kell elkészíteni:

1. Előzetes jelentés

Az előzetes jelentés a következőket tartalmazza:

- az adott termékcsoport lehetséges környezetvédelmi előnyeinek számszerűsített értéke, más hasonló európai és tagállami vagy regionális, az EN ISO 14024 I. típusú szabvány szerinti ökocímke-rendszerek termékcsoportjaiból származó előnyökre is kitérve;
- a termékcsoport terjedelme és kiválasztásának indokolása;
- a lehetséges kereskedelmi vonatkozások számbavétele;
- egyéb környezetvédelmi címkerendszerek követelményeinek elemzése;
- az adott termékcsoport ágazatához kapcsolódó hatályos törvények és még le nem zárult jogalkotási folyamatok;
- a veszélyes anyagok technikailag megvalósítható, alternatív anyagok vagy tervezések felhasználása révén történő helyettesítésével kapcsolatos lehetőségek elemzése, különös tekintettel az 1907/2006/EK rendelet 57. cikkében említett, különösen veszélyes anyagokra;
- az ágazat közösségi piacára vonatkozó adatok, a mennyiség és a forgalom megjelölésével;
- az uniós ökocímkével ellátott termékek piaci térnyerésének jelenlegi és várható alakulása;
- a termékcsoporttal összefüggésben elvégzett vagy elvégzendő életciklus-értékelő vizsgálatok alapján megállapított környezeti hatások mértéke és általános kihatásai. Egyéb tudományos eredmények is felhasználhatók. A súlyosnak vagy ellentmondásosnak ítélt kérdésekről részletes jelentés és elemzés készül;
- a jelentés elkészítéséhez felhasznált és összegyűjtött adatok és információk forrásai.

A követelmények kidolgozásának szakaszában az előzetes jelentés véleményezés és hivatkozás céljából megjelenik a Bizottság uniós ökocímke tárgyú weboldalán.

Amennyiben élelmiszer- vagy takarmány-termékcsoportok számára kell kritériumokat kidolgozni a 6. cikk (5) bekezdése szerinti tanulmánynak megfelelően, az előzetes jelentésnek az alábbiakat kell kimutatnia:

- a kiválasztott termék vonatkozásában az uniós ökocímke-kritériumok kidolgozása valódi hozzáadott környezetvédelmi értéket teremt;
- az uniós ökocímke figyelembe veszi a termék teljes életciklusát; és
- a kiválasztott termék vonatkozásában az uniós ökocímke használata nem okoz zavart az élelmiszerekre vonatkozó más címkékkel összevetve.

2. A kritérium-tervezetre irányuló javaslat és az ahhoz kapcsolódó technikai jelentés

Az előzetes jelentés közzétételét követően a kritérium-tervezetre irányuló javaslat, valamint az ahhoz háttéradoatokkal szolgáló technikai jelentés készül.

A tervezett kritériumok a következőknek kell hogy megfeleljenek:

- a teljes életciklusra vonatkozó környezetvédelmi teljesítmény terén a közösségi piacon jelenlévő legjobb termékeken kell alapulniuk, és a környezetvédelmi teljesítmény terén az elfogadásuk időpontjában a közösségi piacon jelenlévő termékek legjobb 10–20 %-ának kell indikatívan megfelelniük;
- a szükséges rugalmasság biztosítása érdekében a pontos százalékos értéket eseti alapon határozzák meg, és valamennyi esetben azzal a céllal, hogy a leginkább környezetbarát termékeket népszerűsítsék, és biztosítsák, hogy kellő választék álljon a fogyasztók rendelkezésére;
- figyelembe veszik a környezeti előnyök és hátrányok nettó egyenlegét, s ezen belül az egészségvédelmi és biztonsági szempontokat; szükség esetén a szociális és etikai szempontokat is figyelembe veszik, utalva, például, az olyan kapcsolódó nemzetközi egyezményekre és megállapodásokra, mint a vonatkozó ILO-szabványok és magatartási kódexek;
- a termékek legmeghatározóbb környezeti hatásaira épülnek, amelyeket a lehetőségekhez mérten a környezetvédelmi teljesítmény fő technikai mutatószámaiban kell kifejezni, és amelyek alkalmasak az e rendelet rendelkezéseinek megfelelő értékelésre;
- megbízható adatokat és információkat vesznek alapul, amennyire csak lehet, a közösségi piac teljes területét lefedve;
- az életciklus és a környezeti hatás számszerűsített adataira épülnek, lehetőség szerint az életciklus-adatok európai referenciarendszerével (ELCD) összhangban;
- figyelembe veszik a konzultációs eljárásban résztvevő minden érdekelt fél véleményét;
- a fogalmak, teszt módszerek, technikai és adminisztratív dokumentumok meghatározásakor egységességet biztosítanak az adott termékcsoportra vonatkozó, egyéb meglévő jogszabályokkal;
- számításba veszik a vonatkozó közösségi szakpolitikákat és az egyéb, rokon termékcsoportokkal kapcsolatban végzett munkát.

A kritérium-tervezetre vonatkozó javaslat megfogalmazása világos, könnyen érthető az azt alkalmazni kívánók számára. Minden egyes kritériumot megindokol, pontosan ismertetve azok környezetvédelmi hozadékait. Kiemeli a kulcsfontosságú környezetvédelmi jellemzőkkel kapcsolatos kritériumokat.

A technikai jelentés kiterjed legalább a következőkre:

- az egyes követelmények és kritériumok tudományos magyarázata;
- az általános környezetvédelmi teljesítmény számszerűsített értéke, amely az adott követelmény alkalmazásával a piac átlagos termékeinek környezetvédelmi teljesítményével összehasonlításban, összességében elérhető;
- az adott követelmény alkalmazásának várható, becsült környezetvédelmi/gazdasági/társadalmi hatásai;
- a különböző követelmények értékelésére szolgáló teszt módszerek;
- a becsült teszt költségek;
- minden egyes kritérium esetében az összes teszt, jelentés és a 10. cikk (3) bekezdése értelmében az illetékes testület kérésére elkészített minden egyéb dokumentum adatai.

A kritérium-tervezetre irányuló javaslat és a technikai jelentés nyilvános konzultációra bocsátás, illetve véleményezés céljából a Bizottság uniós ököcímke tárgyú weboldalára kerül. A termékcsoport fejlesztését irányító fél minden érdekeltnek megküldi a javaslatot és a jelentést.

A kritérium-tervezet tárgyában legalább két alkalommal kerül sor nyílt munkacsoporti egyeztetésre, amelyre minden érdekelt felet, köztük az illetékes testületeket, az ágazat, ezen belül a kis- és középvállalkozások, a szakszervezetek, a nagykereskedők, az importőrök, a környezet- és fogyasztóvédelmi szervezetek képviselőit is meghívják. Az egyeztetéseken a Bizottság szintén részt vesz.

A kritérium-tervezetre irányuló javaslatot és a technikai jelentést legalább egy hónappal az első munkacsoporti egyeztetés előtt hozzáférhetővé kell tenni. Minden további tervezett kritériumra irányuló javaslatot szintén legalább egy hónappal a következő egyeztetések időpontja előtt rendelkezésre kell bocsátani. A későbbi tervezetekben javasolt módosításokat mindenre kiterjedően indokolni és dokumentálni kell a nyílt munkacsoporti egyeztetéseken elhangzottakra, illetve a nyilvános konzultáció folyamán megfogalmazott észrevételekre hivatkozva.

A kritérium-rendszer kidolgozása során beérkezett összes észrevételre válaszolni kell, feltüntetve a helyben hagyás, illetve az elutasítás tényét és indokait.

3. A zárójelentés és a követelmények

A zárójelentés a következőket tartalmazza:

Egyértelmű válasz minden észrevételre és felvetésre, a helybenhagyás vagy adott esetben az elutasítás tényének és indokainak ismertetésével. Az Európai Unión belüli és kívüli érdekelt felek ebben a tekintetben egyenlő bánásmódban részesülnek.

Emellett a következő elemeket foglalja magában:

- egyoldalas összefoglaló az illetékes testületek által a követelménytervezettel kapcsolatban biztosított támogatás szintjéről;
- a kritériumok kidolgozása során közzétett összes dokumentum összesített jegyzéke az egyes dokumentumok közzététele dátumának és címzettjének feltüntetésével, valamint a jegyzékben felsorolt dokumentumok egy példánya;
- a munkában résztvevő, szakvéleményt adó vagy észrevételt közlő érdekelt felek listája és elérhetősége;
- vezetői összefoglaló;
- azon három fő környezetvédelmi jellemző, amelyek az e rendelet II. mellékletében meghatározott, szövegmezővel ellátott választható címkén feltüntethetők;
- marketing és kommunikációs stratégiai javaslat az adott termékcsoporthoz vonatkozóan.

A zárójelentéssel kapcsolatban beérkező minden észrevételt figyelembe kell venni, és kérésre tájékoztatást kell adni az észrevételek további sorsáról.

4. Kézikönyv az uniós ökocímke lehetséges használóinak és az illetékes testületeknek

Kézikönyv készül az uniós ökocímke lehetséges használói és a termékek megfelelését a követelmények alapján értékelő, illetékes testületek részére.

5. Kézikönyv a közbeszerzési eljárások ajánlatkérő hatóságai részére

Kézikönyv készül, amely az uniós ökocímke-kritériumokkal kapcsolatban útmutatást biztosít a közbeszerzési eljárások ajánlatkérő hatóságai részére.

A Bizottság a Közösség valamennyi hivatalos nyelvére lefordított dokumentumsablonokat biztosít a lehetséges felhasználók és az illetékes testületek kézikönyvéhez, valamint a közbeszerzési megbízásokat odaítélő hatóságok felhasználói kézikönyvéhez.

B. Az egyéb EN ISO 14024 I. típusú szabvány szerinti ökocímke-rendszerek által meghatározott kritériumok esetében alkalmazandó gyorsított eljárás

A Bizottsághoz egyetlen jelentést kell benyújtani. A jelentés egyrészt szemlélteti, hogy teljesültek az A. részben foglalt technikai és konzultációs követelmények, másrészt kritérium-tervezetet javasol és előterjeszti az uniós ökocímke lehetséges használóinak és az illetékes testületeknek szóló kézikönyvet, illetve a közbeszerzési megbízásokat odaítélő hatóságoknak szóló kézikönyvet.

Amennyiben a Bizottság a jelentéssel kapcsolatban nem emel kifogást és a követelmények teljesítik az A. részben foglaltakat, a jelentés és a kritérium-tervezet javaslata nyilvános konzultáció céljából felkerül a Bizottság uniós ökocímke-rendszer tárgyú weboldalára, ahol két hónapon át véleményezhető.

A nyilvános konzultáció során beérkezett összes észrevételre válaszolni kell, feltüntetve a helybenhagyás, illetve az elutasítás tényét és indokait.

Ha a nyilvános konzultációs időszak során nem indítványoznak módosítást, illetve a tagállamok nem támasztanak igényt további nyílt munkacsoporti egyeztetésre, a Bizottság elfogadhatja a kritériumokat a 8. cikknek megfelelően.

A tagállamok bármelyikének kérésére nyílt munkacsoporti egyeztetést kell tartani a kritérium-tervezet tárgyában az összes érdekelt fél, köztük az illetékes testületek, az ágazat, ezen belül a kis- és középvállalkozások, a szakszervezetek, a nagykereskedők, az importőrök, a környezet- és fogyasztóvédelmi szervezetek képviselőinek részvételével. Ezeken az egyeztetéseken a Bizottság szintén részt vesz.

Ha a nyilvános konzultációs időszak vagy a munkacsoporti egyeztetés során nem indítványoznak módosítást, a Bizottság a 8. cikknek megfelelően elfogadhatja a kritériumokat.

C. A követelmények nem lényegi felülvizsgálatára vonatkozó rövidített eljárás

A Bizottság jelentést készít, amely az alábbiakat tartalmazza:

- indokolás, amely magyarázatot ad arra, hogy miért nincs szükség a kritériumok teljes körű felülvizsgálatára, és miért elégséges a kritériumok és követelményszintjük pusztá frissítése;
- a kritériumok meghatározásához felhasznált korábbi piaci adatok frissítését tartalmazó technikai rész;
- felülvizsgált kritérium-tervezetre irányuló javaslat;
- az általános környezetvédelmi teljesítmény számszerűsített értéke, amely a felülvizsgált követelmények alkalmazásával a piac átlagos termékeinek környezetvédelmi teljesítményével összehasonlításban összességében elérhető
- felülvizsgált kézikönyv az uniós ökocímke lehetséges használóinak és az illetékes testületeknek; továbbá
- felülvizsgált kézikönyv a közbeszerzési eljárások ajánlatkérő hatóságai részére.

A jelentés és a kritérium-tervezet javaslata nyilvános konzultációra bocsátás, illetve véleményezés céljából két hónapos időszakra a Bizottság uniós ökocímke tárgyú weboldalára kerül.

A nyilvános konzultáció során beérkezett összes észrevételre válaszolni kell, feltüntetve a helybenhagyás, illetve az elutasítás tényét és indokait.

Ha a nyilvános konzultációs időszak során nem indítványoznak módosítást, illetve a tagállamok nem támasztanak igényt további nyílt munkacsoporti egyeztetésre, a Bizottság a 8. cikk alapján elfogadhatja a kritériumokat.

A tagállamok bármelyikének kérésére nyílt munkacsoporti egyeztetést kell tartani a felülvizsgált kritérium-tervezet tárgyában az összes érdekelt fél, köztük az illetékes testületek, az ágazat, ezen belül a kis- és középvállalkozások, a szakszervezetek, a kiskereskedők, az importőrök, valamint a környezet- és fogyasztóvédelmi szervezetek képviselőinek részvételével. Az egyeztetéseken a Bizottság is részt vesz.

Ha a nyilvános konzultációs időszak vagy a munkacsoporti egyeztetés során nem indítványoznak módosítást, a Bizottság a 8. cikknek megfelelően elfogadhatja a kritériumokat.

II. MELLÉKLET

AZ UNIÓS ÖKOCÍMKE FORMÁTUMA

Az uniós ökocímke formátuma a következő:

Címke:

Választható címke szövegmezővel (a piaci szereplő e szövegmező használatára vonatkozó lehetősége és a felhasznált szöveg az érintett termékcsoportra vonatkozó kritériumokban meghatározottaknak felel meg):

Az uniós ökocímke nyilvántartási száma szintén szerepel a terméken. Formátuma a következő:

EU Ecolabel: xxxx/yyy/zzzzz

ahol XXXX a nyilvántartó országot, YYY a termékcsoportot, ZZZZZ pedig az illetékes testület által kibocsátott nyilvántartási számot jelöli.

A címkét és a választható szöveget vagy két színben (a virág leveleit és szárát, az „E” szimbólumot, az internetes címet és az EU betűszót Pantone 347 zöld színben, az összes többi elemet, szöveget és keretet pedig Pantone 279 színben), vagy fekete-fehérben, vagy fekete alapon fehérben nyomtatják.

III. MELLÉKLET

DÍJAK

1. Kérelmezési díj

A kérelmet átvevő illetékes testület a kérelem elbírálásának tényleges adminisztratív költségei szerinti díjat számít fel. Ennek összege nem lehet 200 EUR-nál alacsonyabb, illetve 1 200 EUR-nál magasabb.

A kis- és középvállalkozások ⁽¹⁾, valamint a fejlődő országok piaci szereplői esetében a kérelmezési díj maximális összege 600 EUR.

A mikrovállalkozások esetében ⁽¹⁾ a kérelmezési díj maximális összege 350 EUR.

A kérelmezési díj a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer (EMAS) által regisztrált és/vagy ISO 14001 szabvánnyal tanúsított kérelmezők esetében 20 %-kal csökken. E csökkentés feltétele, hogy a kérelmező kifejezetten elkötelezi magát, hogy környezeti politikájában biztosítja, hogy öko címkével ellátott termékei az uniós öko címké-kritériumoknak teljes mértékben megfelelnek a szerződés érvényességének időtartama alatt, és hogy ez a kötelezettségvállalás megfelelő módon beépül a részletes környezetvédelmi célkitűzésekbe. Az ISO 14001 tanúsítvánnyal rendelkező kérelmezők évente igazolják ennek a kötelezettségvállalásnak a végrehajtását. Az EMAS rendszerben nyilvántartott kérelmezők évente benyújtják ellenőrzött környezeti nyilatkozatuk másolatát.

2. Éves díj

Az illetékes testület előírhatja azon kérelmezők számára, akiknek uniós öko címkét ítéltek oda, hogy maximum 1 500 EUR éves díjat fizessenek a címke használatáért.

A kis- és középvállalkozások, valamint a fejlődő országok piaci szereplői esetében az éves díj maximális összege 750 EUR.

A mikrovállalkozások esetében az éves díj maximális összege 350 EUR.

Az éves díjjal fedezett időszak az uniós öko címke kérelmezőnek történő odaítélése napján kezdődik.

⁽¹⁾ A kkv-k és a mikrovállalkozások fogalom meghatározását lásd a 2003. május 6-i 2003/361/EK bizottsági ajánlásban (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

IV. MELLÉKLET

AZ UNIÓS ÖKOCÍMKE HASZNÁLATÁNAK FELTÉTELEIRE VONATKOZÓ SZABVÁNYSZERZŐDÉS

PREAMBULUM

Az illetékes testület: (teljes megnevezés) (a továbbiakban: az illetékes testület),

bejegyzett címe: (teljes cím), amelyet e szerződés aláírásának céljából (a felelős személy neve) képvisel, és (a jogosult teljes neve), termelői, gyártói, importőri, szolgáltatói, nagykereskedői vagy kiskereskedői minőségében, akinek hivatalosan bejegyzett címe (teljes cím) (a továbbiakban: a jogosult), akit (a felelős személy neve) képvisel, a következőkben állapodtak meg az uniós ökocímkéről szóló, 2009. november 25-i 66/2010/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ (a továbbiakban: „uniós ökocímke-rendelet”) szerinti uniós ökocímke használatát tekintetében:

1. AZ UNIÓS ÖKOCÍMKE HASZNÁLATA

- 1.1. Az illetékes testület odaítéli a jogosultnak az uniós ökocímke használatára vonatkozó jogot a mellékelt termékleírásban ismertetett, a vonatkozó, ... időszakra hatályos, az Európai Közösségek Bizottsága által ... (dátum) elfogadott, az Európai Unió Hivatalos Lapjában ... (teljes hivatkozás) közzétett és ehhez a szerződéshez mellékelt termékcsoport-kritériumoknak megfelelő termékei vonatkozásában.
- 1.2. Az uniós ökocímkét kizárólag az uniós ökocímke-rendelet II. mellékletében meghatározott formákban használhatják.
- 1.3. A jogosult biztosítja, hogy a felcímkézendő termék e szerződés időtartama alatt mindenkor eleget tegyen az uniós ökocímke-rendelet 9. cikkében megállapított összes használati feltételnek és rendelkezésnek. Nem kell új kérelmet benyújtani a termékek jellemzőinek olyan módosítására, amely nem befolyásolja a feltételek teljesülését. A jogosult azonban ajánlott levélben tájékoztatja az illetékes testületet az ilyen módosításokról. Az illetékes testület megfelelő ellenőrzéseket végezhet.
- 1.4. A szerződés az illetékes testület beleegyezése függvényében kiterjeszthető a termékek kezdetben előirányzott körénél szélesebb körre, feltéve, hogy ugyanazon termékcsoporthoz tartoznak, és megfelelnek a számára előírt kritériumoknak. A illetékes testület ellenőrizheti e feltételek teljesülését. A termékleírásokat ismertető mellékletet ennek megfelelően módosítani kell.
- 1.5. A jogosult nem folytat olyan reklámozási tevékenységet, nem tesz olyan kijelentéseket, nem használ olyan címkéket vagy logókat, amelyek hamisak vagy megtévesztőek, összetéveszthetők, vagy megkérdőjelezik az uniós ökocímke feddhetetlenségét.
- 1.6. E szerződés értelmében a jogosult felelős azért, hogy az ökocímkét a terméke vonatkozásában hogyan használják, különösen a reklámozás összefüggésében.
- 1.7. Az illetékes testület és annak erre a célra felhatalmazott képviselői elvégezhetnek minden szükségesnek ítélt vizsgálatot mind az adott termékcsoport-kritériumok, mind a használati feltételek és e szerződés rendelkezései jogosult általi folyamatos teljesítésének nyomon követésére az uniós ökocímke-rendelet 10. cikkében megállapított szabályokkal összhangban.

2. FELFÜGGESZTÉS ÉS VISSZAVONÁS

- 2.1. Abban az esetben, ha a jogosult tudomására jut, hogy nem teljesíti a használati feltételeket vagy e szerződés 1. cikkének rendelkezéseit, a jogosult értesíti az illetékes testületet, és tartózkodik az uniós ökocímke használatától, amíg a fenti használati feltételeket vagy rendelkezéseket nem teljesíti és az illetékes testület erről nem értesítik.
- 2.2. Ha az illetékes testület úgy ítéli meg, hogy a jogosult megszegte valamelyik használati feltételt vagy e szerződés valamelyik rendelkezését, az illetékes testület jogosult a jogosult számára kiállított uniós ökocímke-használati engedély felfüggesztésére vagy visszavonására, és az ahhoz szükséges intézkedések meghozatalára, hogy a jogosult ne használhassa tovább a címkét, beleértve az uniós ökocímke-rendelet 10. és 17. cikkében megállapított intézkedéseket.

⁽¹⁾ HL L 27., 2010.1.30., 1. o.

3. A FELELŐSSÉG ÉS A KÁRTÉRÍTÉS KORLÁTOZÁSA

- 3.1. A jogosult az e szerződés 1. cikkének (1) bekezdésében említett termékkel kapcsolatos garanciák vagy jótállások közé nem veszi fel az uniós ökocímét.
- 3.2. Az illetékes testület és felhatalmazott képviselői nem felelősek a jogosult által elszenvedett olyan károkért vagy veszteségekért, amelyek az uniós ökocímke odaítéléséből és/vagy használatából adódnak.
- 3.3. Az illetékes testület és felhatalmazott képviselői nem felelősek harmadik felek által elszenvedett olyan károkért vagy veszteségekért, amelyek az uniós ökocímke odaítéléséből és/vagy használatából – többek között a reklámozásából – adódnak.
- 3.4. A jogosult kártérítést fizet az illetékes testületnek és felhatalmazott képviselőinek az illetékes testület és felhatalmazott képviselői által elszenvedett olyan károkért, veszteségekért vagy tartozásokért, amelyek e szerződés jogosult általi megszegéséből adódnak, vagy az illetékes testületnek a jogosult által benyújtott információkba vagy dokumentumokba vetett bizalmából adódnak, beleértve a harmadik felek általi követeléseket.

4. DÍJAK

- 4.1. A kérelmezési díj és az éves díj összegét az uniósökocímke-rendelet III. mellékletével összhangban határozzák meg.
- 4.2. Az uniós ökocímke használatának feltétele az összes vonatkozó díj határidőre történő befizetése.

5. A SZERZŐDÉS IDŐTARTAMA ÉS AZ ALKALMAZANDÓ JOG

- 5.1. Az 5. cikk (2), (3) és (4) bekezdésében megállapítottak kivételével e szerződés az aláírásának időpontjától (...)ig vagy a termékcsoport-követelmények lejáratáig érvényes, attól függően, hogy melyik történik korábban.
- 5.2. Ha a jogosult a 2. cikk (2) bekezdésének értelmében megszegte valamelyik használati feltételt vagy e szerződés valamelyik rendelkezését, az illetékes testület jogosult arra, hogy ezt szerződésszegésnek tekintse, ami – a 2. cikk (2) bekezdésén túlmenően – feljogosítja az illetékes testületet a szerződés – az 5. cikk (1) bekezdésében megállapított időpontnál korábban, ... belül (az illetékes testület által meghatározott időszak) történő – felbontására a jogosultnak küldött ajánlott levél révén.
- 5.3. A jogosult a szerződést az illetékes testületnek ajánlott levélben küldött három hónapos felmondási idővel mondhatja fel.
- 5.4. Ha az 1. cikk (1) bekezdésében megállapított termékcsoport-követelményeket módosítás nélkül hosszabbítják meg egy adott időszakra, és ha a termékcsoport-követelmények és e szerződés lejáratá előtt legalább három hónappal az illetékes testület nem küld írásos értesítést a szerződés megszüntetéséről, az illetékes testület legalább három hónappal korábban tájékoztatja a jogosultat arról, hogy a szerződést automatikusan megújítják a termékcsoport-követelmények érvényességének fennmaradó idejére.
- 5.5. E szerződés felbontása után a jogosult nem használhatja az uniós ökocímét az 1. cikk (1) bekezdésében és e szerződés mellékletében meghatározott termékkel kapcsolatban sem címkézési, sem reklámozási célból. Mindazonáltal az uniós ökocímét a szerződés felbontását követő hathónapos időszakban fel lehet tüntetni a jogosult vagy mások által birtokolt és a szerződés felbontása előtt gyártott árukészleten. Ez utóbbi rendelkezés nem alkalmazandó, ha a szerződést az 5. cikk (2) bekezdésében meghatározott indokok alapján bontották fel.
- 5.6. Az illetékes testület és a jogosult közötti vitákra, vagy az egyik félnek a másik fél elleni, e szerződésen alapuló, a szerződő felek által peren kívül nem rendezett kereseteire a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló, 2008. június 17-i 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (Róma I.) ⁽¹⁾ és a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló, 2007. július 11-i 864/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (Róma II.) ⁽²⁾ vonatkozik.

A következő mellékletek a szerződés elválaszthatatlan részét képezik:

- az uniós ökocíméről szóló, 2009. november 25-i 66/2010/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet egy példánya (a megfelelő közösségi nyelv(ek)en),
- termékleírások, amelyek legalább a neveket és/vagy a gyártó belső referenciaszámait, a gyártási telephelyeket és a vonatkozó az uniós ökocímke nyilvántartási számát vagy számait tartalmazzák,
- a (termékcsoport-kritériumokról szóló) bizottsági határozat egy példánya,

⁽¹⁾ HL L 177., 2008.7.4., 6. o.

⁽²⁾ HL L 199., 2007.7.31., 40. o.

Kelt dátum

.....

(illetékes testület)

Kijelölt személy

.....

(jogilag kötelező erejű aláírás)

.....

(jogosult)

Kijelölt személy

.....

(jogilag kötelező erejű aláírás)

V. MELLÉKLET

AZ ILLETÉKES TESTÜLETEKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

1. Az illetékes testület független az általa értékelt szervezettől vagy terméktől.

Illetékes testületnek minősül az a szerv is, amely az általa értékelt termék tervezésében, gyártásában, szállításában, üzembe helyezésében, használatában vagy karbantartásában részt vevő vállalkozásokat képviselő üzleti szerveződésekhez vagy szakmai szövetségekhez tartozik, feltéve, hogy bizonyítottan független és mentes az érdekütközésektől.

2. Az illetékes testület, ennek felső szintű vezetése és a megfelelőség-értékelést végző munkavállalója nem lehet annak a terméknek a tervezője, gyártója, szállítója, üzembe helyezője, vásárlója, tulajdonosa, felhasználója vagy karbantartója, amelyet értékelnek, valamint nem lehet az érintett felek meghatalmazott képviselője sem. Ez nem zárja ki azoknak az értékelt termékeknek a használatát, amelyekre az illetékes testületnek van szüksége munkája során, illetve a termékek személyes célokra történő használatát.

Az illetékes testület, ennek felső szintű vezetése és a megfelelőség-értékelést végző munkavállalója nem vehet részt közvetlenül e termékek tervezésében, gyártásában/kialakításában, forgalomba hozatalában, üzembe helyezésében, használatában vagy karbantartásában, és nem képviselheti az ilyen tevékenységben részt vevő feleket sem. Nem vehet részt olyan tevékenységben, amely veszélyeztetné azon megfelelőség-értékelési tevékenységekkel kapcsolatos döntéshozói függetlenségét vagy feddhetetlenségét, amelyekre kijelölték. Ez különösen érvényes a szaktanácsadási szolgáltatásokra.

Az illetékes testületek biztosítják, hogy leányvállalataik és alvállalkozóik tevékenysége ne befolyásolja megfelelőség-értékelési tevékenységeik bizalmas jellegét, objektivitását és pártatlanságát.

3. Az illetékes testületek és személyzetük a megfelelőség-értékelési tevékenységeket az adott területtel kapcsolatos legmagasabb szintű szakmai feddhetetlenséggel és a szükséges műszaki szaktudással végzik el, és függetlennek kell lenniük minden olyan, különösen az ilyen tevékenységek eredményeiben érdekelt személyektől vagy személyek csoportjaitól eredő – főként pénzügyi – nyomásgyakorlástól és ösztönzéstől, amely befolyásolhatná döntésüket vagy megfelelőség-értékelési tevékenységeik eredményeit.
4. Az illetékes testületnek képesnek kell lennie valamennyi olyan megfelelőség-értékelési feladat elvégzésére, amelyre e rendelet kijelölte, akár maga végzi el, akár pedig a nevében, a felügyelete mellett végzik el azokat.

Az illetékes testületnek – minden alkalommal, valamint mindegyik megfelelőség-értékelési eljárás és minden olyan termékfajta vagy -kategória tekintetében, amelyre kijelölték – rendelkeznie kell a szükséges:

- a) műszaki ismeretekkel, valamint elegendő és megfelelő tapasztalatokkal a megfelelőség-értékelési feladatok elvégzéséhez;
- b) eljárások leírásával, amelyekkel összhangban a megfelelőség-értékelés zajlik, biztosítva ezen eljárások átláthatóságát és reprodukálhatóságát. Rendelkeznie kell megfelelő stratégiákkal és eljárásokkal, amelyek segítségével az illetékes testületként végzett feladatok és az egyéb tevékenységek elkülönülnek egymástól;
- c) eljárásokkal, amelyek segítségével tevékenysége végzése során megfelelően figyelembe tudja venni a vállalkozás méretét, azon ágazatot, amelyben tevékenykedik, a vállalkozás szerkezetét, az adott gyártástechnológia összetettségének fokát és a gyártási folyamat tömegtermelési vagy sorozati jellegét.

Rendelkeznie kell a megfelelőség-értékelési tevékenységekkel kapcsolatos műszaki és adminisztrációs feladatok megfelelő ellátásához szükséges eszközökkel is, továbbá valamennyi szükséges felszereléssel vagy létesítménnyel.

5. A megfelelőség-értékelési tevékenységek elvégzéséért felelős személyzetnek a következőkkel kell rendelkeznie:
 - a) az összes olyan megfelelőség-értékelési tevékenység alapos ismerete, amelyekre az illetékes testületet kijelölték;
 - b) az értékelés elvégzését bizonyító tanúsítványok, nyilvántartások és jelentések elkészítéséhez szükséges alkalmasság.

6. Biztosítani kell az illetékes testületek, felső szintű vezetésük és értékelő személyzetük pártatlanságát.

Az illetékes testület felső szintű vezetésének és értékelő személyzetének javadalmazása nem függ az elvégzett értékelések számától vagy az értékelések eredményétől.

7. Az illetékes testületek részt vesznek a vonatkozó szabványosítási tevékenységekben, valamint az illetékes testületek rendelet 13. cikke alapján létrehozott munkacsoportjának tevékenységeiben, illetve gondoskodnak arról, hogy értékelő személyzetük tájékoztatva legyen ezekről, továbbá általános útmutatóként alkalmazzák az említett csoport munkája eredményeként létrejött adminisztratív döntéseket és dokumentumokat.
-

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 67/2010/EK RENDELETE

(2009. november 30.)

a közösségi pénzügyi támogatás a transzeurópai hálózatok területén történő nyújtásának általános szabályairól

(kodifikált változat)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 156. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A közösségi pénzügyi támogatás a transzeurópai hálózatok területén történő nyújtásának általános szabályairól szóló, 1995. szeptember 18-i 2236/95/EK tanácsi rendelet ⁽³⁾ több alkalommal jelentősen módosították ⁽⁴⁾. Az áttekinthetőség és érthetőség érdekében ez említett rendeletet kodifikálni kell.
- (2) A Szerződés 155. cikke előírja, hogy a Közösség hozzon létre olyan iránymutatás-csomagot, amely kiterjed a transzeurópai hálózatok területén előirányzott intézkedések célkitűzéseire, prioritásaira és főbb irányvonalaira, és hogy támogathatja transzeurópai hálózatok körében a tagállamok által támogatott közös érdekű projekteket. E cikk szerint közösségi támogatás nyújtható az iránymutatások keretében meghatározott közös érdekű projekteknél.
- (3) Meg kell állapítani a transzeurópai hálózatok közösségi finanszírozásának általános szabályait, lehetővé téve ezáltal a 155. cikk végrehajtását.
- (4) A magántőkéket egyre jobban be kell vonni a transzeurópai hálózatok finanszírozásába, és fejleszteni kell a magán- és a közszektor közötti partneri viszonyt.
- (5) A közösségi támogatás megjelenhet megvalósíthatósági tanulmányok, hitelgaranciák vagy kamattámogatások formájában, ezek a garanciák és támogatások különösen az Európai Beruházási Bank vagy más állami vagy magán

pénzügyi szerv által nyújtott pénzügyi támogatással függenek össze. Egyes kellően indokolt esetekben meg lehet fontolni a befektetések közvetlen támogatását.

- (6) A hitelgaranciákat az Európai Beruházási Alapnak vagy más pénzügyi szervezeteknek kereskedelmi alapon kell nyújtaniuk. A közösségi pénzügyi támogatás a garancia kedvezményezettjei által kifizetett díjakat teljes egészében vagy részben fedezheti.
- (7) A közösségi támogatás fő célja, hogy a projekt kezdeti szakaszában felmerülő esetleges pénzügyi akadályokat elhárítsa.
- (8) Szükséges megszabni a közösségi támogatás korlátját a beruházás teljes költségének viszonylatában. Ugyanakkor, magasabb mértékű közösségi támogatás javasolt annak érdekében, hogy elősegítsék a kiemelt projektek határon átnyúló összeköttetéseinek befejezését.
- (9) A köz- és magánszféra közötti partnerségek (vagy a köz- és magánszférák közötti más együttműködési formák) létrehozása szigorú pénzügyi elkötelezettséget kíván az intézményi befektetők részéről, amely kellőképpen vonzó a magántőke bevonása céljából. A többéves közösségi pénzügyi támogatás nyújtása megszüntetné a projekt fejlesztését lassító bizonytalanságokat. Intézkedéseket kell ezért elfogadni annak érdekében, hogy pénzügyi támogatást nyújtsanak a többéves jogi kötelezettségvállalás alapján kiválasztott projekteknél.
- (10) A projekteknél biztosított közösségi támogatásnál figyelembe kell venni, hogy azok milyen mértékben járulnak hozzá a Szerződés 154. cikkének célkitűzéseéhez és a Szerződés 155. cikkében említett iránymutatásokban foglalt egyéb célkitűzésekhez és prioritásokhoz. Figyelembe kell venni más szempontokat is, többek között a köz- és magánfinanszírozásra gyakorolt ösztönző hatásokat, a projektek közvetlen és közvetett, különösen a foglalkoztatásra gyakorolt társadalmi-gazdasági hatásait, illetve környezeti következményeit.
- (11) Helyénvaló a kockázati tőke részvételét a befektetési alapokban lehetővé tenni, a kockázati tőkének elsődlegesen a transzeurópai hálózati projektek számára – a 2000 és 2006 közötti időszakra eső teljes összeg 1 %-ának erejéig – történő biztosításával annak érdekében, hogy erről a finanszírozási formáról tapasztalatokat nyerjenek. Miután felülvizsgálták ennek az eszköznek a működését, ezt a korlátot 2 %-ra lehet emelni. Helyénvaló megvizsgálni a kiterjesztésének jövőbeli lehetőségeit is.

⁽¹⁾ A 2009. június 10-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2009. november 24-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2009. november 26-i határozata.

⁽³⁾ HL L 228., 1995.9.23., 1. o.

⁽⁴⁾ Lásd a II. mellékletet.

(12) Az átláthatóság növelése, és a hosszú távon jelentős pénzügyi igényű projektekre, illetve projektcsoporthoz való megfelelés céljából kívánatos egyes ágazatokban vagy területeken többéves, indikatív programok létrehozása. Ezeknek a programoknak jelezniük kell az ilyen projektekre, illetve projektcsoporthoz egy adott időszakban előirányozható támogatás teljes és éves mértékét, amely referenciaként szolgálhat az éves költségvetési előirányzatok keretében nyújtandó pénzügyi támogatásra vonatkozó éves döntésekhez, amennyiben azok összhangban állnak a vonatkozó többéves indikatív programokkal. Azonban az ezekben a programokban jelzett éves összegek nem érik el a költségvetési kötelezettségvállalások összegét.

(13) A Bizottságnak körültekintően kell értékelnie a projektek feltételezhető gazdasági megvalósíthatóságát, költség-haszon elemzések és egyéb megfelelő kritériumok segítségével, valamint a projektek pénzügyi nyereségességét.

(14) A Szerződés 155. cikke (1) bekezdése első albekezdésének harmadik francia bekezdése szerinti pénzügyi támogatásnak összeegyeztethetőnek kell lennie a közösségi politikákkal, különösen a hálózatok, a környezetvédelem, a verseny és a közbeszerzési szerződések odaítélése tekintetében. A környezetvédelemnek magában kell foglalnia a környezeti hatásvizsgálatot is.

(15) A pénzügyi ellenőrzés tekintetében tisztázni kell a tagállamok és a Bizottság hatáskörét, illetve felelősségét.

(16) A Bizottságnak megfelelően össze kell hangolnia valamennyi közösségi tevékenységet, különösen a transzeurópai hálózatok finanszírozását és a strukturális alapokból és a Kohéziós Alapból, az Európai Beruházási Alapból és az Európai Beruházási Bankból származó, a transzeurópai hálózatokat érintő finanszírozást.

(17) Rendelkezni kell a közösségi támogatás értékelésére, nyomon követésére és ellenőrzésére szolgáló megfelelő módszerekről.

(18) A finanszírozott tevékenységek tekintetében megfelelő tájékoztatásra, nyilvánosságra és átláthatóságra van szükség.

(19) A transzeurópai hálózatok fontossága miatt helyénvaló e rendeletbe annak 2000 és 2006 közötti végrehajtására a költségvetési fegyelemről és a költségvetési eljárás javításáról szóló, 1999. május 6-i, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti intézményközi megállapodás ⁽¹⁾ 33. pontja értelmében egy 4 874 880 000 EUR összegű pénzügyi keretet belefoglalni.

(20) Helyénvaló, hogy a Tanács megvizsgálja az e rendelet szerinti intézkedések folytatásának vagy módosításának lehetőségét, a Bizottság 2006 vége előtt benyújtott átfogó jelentésének fényében.

(21) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽²⁾ összhangban kell elfogadni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Fogalom meghatározás és hatály

Ez a rendelet a transzeurópai hálózatok terén a transzeurópai közlekedési és energiahálózatok területén történő közösségi pénzügyi támogatás nyújtásának általános szabályairól szóló, 2007. június 20-i 680/2007/EK rendelet ⁽³⁾ 20. cikkének harmadik bekezdésében említett távközlési infrastruktúrákkal kapcsolatos közös érdekű projektekhez, és a transzeurópai hálózatok terén a közlekedési és energiaipari infrastruktúrákkal kapcsolatos közös érdekű projektekhez a Szerződés 155. cikke (1) bekezdése első albekezdésének harmadik francia bekezdése alapján nyújtható közösségi támogatásra vonatkozó feltételeket és eljárásokat határozza meg.

2. cikk

Támogathatóság

Közösségi támogatás kizárólag a Szerződés 155. cikke (1) bekezdése első albekezdésének első francia bekezdésében említett iránymutatások keretében meghatározott közös érdekű projekteknek (a továbbiakban: projektek) nyújtható.

A projektek részei is jogosultak lehetnek, amennyiben technikai és pénzügyi szempontból önálló egységet alkotnak.

3. cikk

A támogatás formái

(1) A projektekre irányuló közösségi támogatás formája a következők közül egy vagy több lehet:

a) a projektekre vonatkozó tanulmányok együttes finanszírozása, ideértve az előkészítő, megvalósíthatósági és értékelő tanulmányokat, valamint az ilyen tanulmányok egyéb műszaki támogató intézkedéseit. A közösségi részvétel általánosságban nem haladhatja meg a tanulmány teljes költségének 50 %-át. A közösségi részvétel kivételes és megfelelően indokolt esetekben, a Bizottság kezdeményezésére és az érintett tagállamok jóváhagyásával meghaladhatja az 50 %-ot;

b) az Európai Beruházási Bank vagy más köz- vagy magántulajdonban lévő pénzügyi intézmény által nyújtott kölcsönök kamattámogatása. Általános szabályként a támogatás időtartama nem haladhatja meg az öt évet;

⁽¹⁾ HL C 172., 1999.6.18., 1. o.

⁽²⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

⁽³⁾ HL L 162., 2007.6.22., 1. o.

- c) hozzájárulás az Európai Beruházási Alaptól vagy más pénzügyi intézménytől kapott kölcsön garanciájához;
- d) közvetlen befektetési támogatás megfelelően indokolt esetekben;
- e) kockázati tőkében való részvétel befektetési alapokhoz vagy hasonló pénzügyi intézményekhez, elsődlegesen a transzeurópai hálózati projektek céljából biztosított kockázati tőkére és jelentős magánszektorbeli befektetések bevonására összpontosítva; az ilyen kockázati tőkében való részvétel nem haladhatja meg a 19. cikk szerinti költségvetési források 1 %-át. A 18. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban ez a korlát 2003-tól 2 %-ra emelkedhet, a Bizottság által ennek az eszköznek a működéséről az Európai Parlament és a Tanács részére benyújtandó felülvizsgálat fényében. A részvétel történhet közvetlenül az alapon vagy hasonló pénzügyi intézményben, vagy ugyanazon alapkezelők által igazgatott megfelelő társbefektetési eszközben. A kockázati tőkében való részvétel végrehajtásának részletes szabályait az I. melléklet tartalmazza.

(2) A felhasznált költségvetési források által nyújtott ösztönzés maximalizálása érdekében – amely forrásokat a leggazdaságosabb módon kell felhasználni – az (1) bekezdésben említettek szerint nyújtott közösségi támogatást adott esetben kombinálják.

(3) A közösségi támogatás (1) bekezdésben említett formáit szelektíven kell használni az érintett hálózatok különféle típusai konkrét jellemzőinek figyelembevételével és annak biztosítása érdekében, hogy ez a támogatás nem okoz torzulást a vállalkozások közötti versenyben az érintett ágazatban.

(4) A 19. cikkben említett időszak egésze alatt a közlekedési infrastruktúra-projektek támogatását úgy kell felhasználni, hogy annak legalább 55 %-a a vasútra (kombinált szállítással együtt) irányuljon és legfeljebb 25 %-a a közutakra.

(5) A Bizottság kifejezetten támogatja, hogy az e rendelet szerinti finanszírozott projektek esetében a finanszírozás érdekében magánforrásokhoz forduljanak, ha a közösségi pénzügyi eszközök sokszorozó hatása magán- és állami befektetési társaságok útján maximalizálható. A Bizottság minden esetet külön vizsgál és megfelelő esetben figyelembe veszi a kizárólag közforrásokból történő finanszírozás lehetőségét. A Szerződéssel összhangban minden projekthez szükséges minden érintett tagállam hozzájárulása.

4. cikk

A közösségi támogatás feltételei

(1) Községi támogatás főszabály szerint csak abban az esetben nyújtható, ha a projekt megvalósítása pénzügyi akadályokba ütközik.

(2) A közösségi támogatás nem haladhatja meg a projekt elindításához szükségesnek tekintett minimumot.

(3) A beavatkozás választott formájától függetlenül az e rendelet szerinti közösségi támogatás teljes összege nem haladhatja meg a befektetés teljes költségének 10 %-át. A közösségi támogatás teljes összege azonban kivételesen elérheti a befektetés teljes költségének 20 %-át a következő esetekben:

- a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó közösségi iránymutatásokról szóló, 1996. július 23-i 1692/96/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽¹⁾ 17. cikkében előírtak szerinti műholdas helymeghatározási és navigációs rendszerekre vonatkozó projektek;
- az energiahálózatra vonatkozó kiemelt projektek;
- az 1692/96/EK határozat III. mellékletében meghatározott európai jelentőségű projektek szakaszai a szűk keresztmetszetek megszüntetésének és/vagy a hiányzó szakaszok pótlásának céljából, feltéve, hogy a projektek 2010 előtt elkezdődnek, amennyiben ezek határon átnyúló vagy természeti akadályon áthaladó szakaszok és hozzájárulnak a kibővített Közösség belső piacának integrációjához, előmozdítják a biztonságot, biztosítják a nemzeti hálózatok kölcsönös átjárhatóságát és/vagy jelentősen hozzájárulnak a szállítási módok közötti kiegyensúlyozatlanság csökkentéséhez a leginkább környezetbarát közlekedési módok javára. Ezt a mértéket a más országokra, különösen a szomszédos országokra jutó előnyök szerint kell meghatározni.

A transzeurópai távközlő hálózatokra vonatkozó iránymutatásokról szóló, 1997. június 17-i 1336/97/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽²⁾ I. mellékletében meghatározott közös érdekű projektek esetében az e rendelet értelmében nyújtott közösségi támogatás teljes összege elérheti a beruházás összköltségének 30 %-át.

(4) Az e rendelet szerint előírt pénzügyi forrásokat főszabály szerint nem lehet olyan projektekhez, illetve olyan részprojektekhez rendelni, amelyek egyéb közösségi finanszírozásban részesülnek.

(5) A (3) bekezdésben említett projektek esetében, e rendelet keretein belül, a jogi kötelezettségvállalásnak többévesnek kell lennie és a költségvetési kötelezettségvállalást éves részletekben kell teljesíteni.

5. cikk

Többéves indikatív közösségi program

(1) A 6. cikk alkalmazásának sérelme nélkül, a közösségi tevékenységek hatékonyságának javítása érdekében a Közösség a 18. cikk (2) bekezdésben említett eljárással összhangban jelzésértékű, ágazatonkénti többéves programot dolgozhat ki (a továbbiakban: program) a Szerződés 155. cikkének (1) bekezdésében említett iránymutatások alapján. A program a 8. cikk szerinti pénzügyi támogatás iránti kérelmeken alapul, valamint tükrözi többek között a tagállamok által rendelkezésre bocsátott információt, különösen a 9. cikkben megállapított információt.

⁽¹⁾ HL L 228., 1996.9.9., 1. o.

⁽²⁾ HL L 183., 1997.7.11., 12. o.

(2) A program kizárólag közös érdekű projektekből és/vagy közös érdekű projektek összefüggő, a Szerződés 155. cikkének (1) bekezdésében említett iránymutatások keretein belül a korábbiakban meghatározott csoportjaiból áll, a hosszú távú, jelentős pénzügyi szükségletekkel bíró különleges területeken.

(3) Minden egyes projekt vagy projektek csoportja tekintetében a program megállapítja a költségvetési szerv éves határozatainak függvényében nyújtandó pénzügyi támogatás indikatív összegét. A 19. cikk szerinti költségvetési források legfeljebb 75 %-a használható fel a többéves indikatív programok céljaira.

(4) A program referenciaként szolgál azokhoz az éves határozatokhoz, amelyek az éves költségvetési előirányzatokon belül elkülönítik a projektekre irányuló közösségi támogatást. A Bizottság rendszeres időközönként tájékoztatja a 18. cikk (1) bekezdésében említett bizottságot a programok előrehaladásáról és a projektekre közösségi támogatás kiutalására vonatkozó Bizottsági határozatokról. A Bizottság előzetes költségvetési tervezetét kísérő alátámasztó iratok magukba foglalják az egyes, többéves indikatív programok végrehajtásának előrehaladásáról szóló jelentést az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel ⁽¹⁾ összhangban.

A programot át kell tekinteni legalább az időszak felénél vagy a projektek, illetve projektcsoportok hatékony előrehaladásának fényében, és megfelelő esetben felül kell vizsgálni a 18. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban.

A program jelzi az érintett projektek finanszírozására, különösen a más közösségi eszközök és az Európai Beruházási Bank által rendelkezésre bocsátott egyéb forrásokat is.

(5) Az érintett tagállam haladéktalanul értesíti a Bizottságot abban az esetben, ha a projektek illetve projektcsoportok végrehajtásában jelentős változás történik.

A program által a projektekre kialakított indikatív teljes összegek módosításáról, amely e változtatások után válhat szükségessé, a 18. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell határozni.

6. cikk

A projektek kiválasztásának kritériumai

(1) A projekteket annak megfelelően támogatják, hogy azok milyen mértékben járulnak hozzá a Szerződés 154. cikkében megállapított célkitűzésekhez, illetve a Szerződés 155. cikkének (1) bekezdésében említett iránymutatásokban meghatározott más célkitűzésekhez és prioritásokhoz.

⁽¹⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

(2) E rendelet végrehajtása során a Bizottság biztosítja a közösségi támogatás nyújtására vonatkozó határozatainak összhangját a Szerződés 155. cikkének (1) bekezdése szerint létrehozott, különböző ágazatokra vonatkozó iránymutatásokban megállapított prioritásokkal. Ez magában foglalja az ezekben az iránymutatásokban esetlegesen megállapított minden követelménnyel való összhangjukat a teljes közösségi támogatás százalékára nézve.

(3) A közösségi támogatást olyan beruházásokhoz kell hozzárendelni, amelyek gazdaságilag valószínűsíthetően megvalósíthatók, és amelyeknél az alkalmazás időpontjában a pénzügyi nyereségesség nem kielégítő.

(4) A közösségi támogatás nyújtására vonatkozó döntésnél figyelembe veszik a következőket is:

- a) a projekt előrehaladottsága,
- b) a közösségi beavatkozás ösztönző hatása a köz- és magánfinanszírozásra,
- c) a projektek pénzügyi megalapozottsága,
- d) közvetlen vagy közvetett társadalmi-gazdasági hatások, különösen a foglalkoztatás területén,
- e) környezeti következmények.

(5) Különösen a határon átnyúló projektek esetében figyelembe kell venni a projekt különböző részei időzítésének összehangolását is.

7. cikk

Összeegyeztethetőség

Az e rendelet szerint finanszírozott projekteknél meg kell felelniük a közösségi jognak és a közösségi politikáknak, különösen a környezetvédelem, a verseny és a közbeszerzési szerződések odaítélése tekintetében.

8. cikk

A pénzügyi támogatás iránti kérelmek benyújtása

A pénzügyi támogatás iránti kérelmeket a Bizottsághoz az érintett tagállamok vagy, a tagállam(ok) egyetértésével, a közvetlenül érintett köz- vagy magánvállalkozások vagy szervezetek nyújtják be.

A Bizottság megállapítja az érintett tagállamok egyetértését.

9. cikk

A kérelmek értékeléséhez és azonosításához szükséges információk

(1) Valamennyi pénzügyi támogatás iránti kérelem tartalmazza a projekt 4., 6. és 7. cikk szerinti vizsgálatához szükséges összes információt, és különösen a következőket:

- a) abban az esetben, ha a kérelem valamely projektre vonatkozik:
 - i. a projekt kivitelezéséért felelős szerv megjelölése;

- ii. az érintett projekt leírása és a tervezett közösségi támogatás típusa;
- iii. a költség-haszon elemzések eredménye, beleértve az esetleges gazdasági megvalósíthatósági elemzéseket és pénzügyi jövedelmezőségi elemzéseket;
- iv. a projekt helyzete a közlekedés területén az iránymutatásban meghatározott tengelyeken és csomópontokon;
- v. összeegyeztethetőség a regionális tervezéssel;
- vi. a környezeti hatásról készített összefoglaló az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK irányelvvel ⁽¹⁾ összhangban elvégzett értékelés alapján;
- vii. nyilatkozat arra vonatkozóan, hogy megvizsgálták a köz- és magánfinanszírozás alternatív lehetőségeit, beleértve az Európai Beruházási Alapot és az Európai Beruházási Bankot;
- viii. a pénzügyi csomag minden összetevőjét euróban vagy nemzeti pénznemben felsoroló pénzügyi terv, ideértve a Közösségtől kérelmezett pénzügyi támogatást, a 3. cikk (1) bekezdésben említett különböző formáiban, és a helyi, regionális vagy nemzeti önkormányzati szervektől, valamint magánforrásoktól kérelmezett pénzügyi támogatást, valamint a már nyújtott támogatást;
- b) abban az esetben, ha a kérelem valamely tanulmányra vonatkozik, a tanulmány célkitűzése és célja, valamint a tervezett módszerek és technikák;
- c) a munka előzetes ütemterve;
- d) az érintett tagállam által a kért összegek felhasználására alkalmazott ellenőrző intézkedések leírása.

(2) A kérelmezők a Bizottság rendelkezésére bocsátanak a Bizottság által megkövetelt minden további vonatkozó információt, mint például a költség-haszon elemzés alapját képező paramétereket, iránymutatásokat és feltételezéseket.

(3) A Bizottság a kérelem értékeléséhez szükséges bármilyen szakvéleményt kérhet, beleértve az Európai Beruházási Bank véleményét is.

10. cikk

Pénzügyi támogatás nyújtása

A Szerződés 274. cikkével összhangban a Bizottság határoz e rendelet értelmében a pénzügyi támogatás nyújtásáról, a kérelem értékelésének alapján, a kiválasztási kritériumok szerint. Az 5. cikk szerint kialakított, vonatkozó többéves indikatív programban azonosított projektek esetében a Bizottság éves határozatot hoz a támogatás nyújtásáról az abban a programban előírt indikatív pénzügyi összegek keretein belül. Egyéb projektek esetében a

18. cikk (2) bekezdésben említett eljárással összhangban kell az intézkedéseket elfogadni. A Bizottság határozatáról közvetlenül értesíti a kedvezményezetteket és a tagállamokat.

11. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) A közösségi támogatás kizárólag a projekttel kapcsolatos, a kedvezményezettnek vagy a projekt végrehajtásáért felelős harmadik félnek jelentkező költségeket fedezheti.

(2) A közösségi támogatás nem terjed ki azokra a költségekre, amelyek azt megelőzően merültek fel, hogy a Bizottság kézhez kapta a pénzügyi támogatás iránti kérelmet.

(3) A Bizottság 10. cikk szerinti, pénzügyi támogatás nyújtására vonatkozó határozatai a költségvetés által engedélyezett költségekre vonatkozó kötelezettségvállalások.

(4) Általános szabályként a kifizetéseket előleg, köztes kifizetés és végső kifizetés formájában kell teljesíteni. Az előleg, amely rendes esetben nem haladja meg az első éves összeg 50 %-át, a kérelem jóváhagyásakor kerül kifizetésre. A köztes kifizetéseket a kifizetési kérelmek alapján kell teljesíteni, a projekt vagy tanulmány végrehajtásának előrehaladását is figyelembe véve, illetve – szükség esetén – szigorúan és átlátható módon figyelembe véve az átdolgozott pénzügyi terveket.

(5) A kifizetéseknél figyelembe kell venni azt a tényt, hogy az infrastrukturális projekteket egy többéves időszak során fogják végrehajtani, és hogy ennek megfelelően többéves finanszírozásról kell rendelkezni.

(6) A Bizottság a végső kifizetést a projektről vagy tanulmányról szóló, a kedvezményezett által benyújtott, és a ténylegesen felmerült költségek tételes felsorolását tartalmazó végső jelentés elfogadását követően teljesíti.

(7) A 18. cikk (2) bekezdésben említett eljárásnak megfelelően a Bizottság megállapítja a kamattámogatások, garanciadíj-támogatások és kockázati tőkében való részvétel formájában történő kifizetések eljárásainak, ütemezésének és összegeinek kereteit a befektetési alapokra és hasonló pénzügyi vállalkozásokra nézve, elsődlegesen az összehangolt európai hálózati projekteknek nyújtandó kockázati tőkére összpontosítva.

12. cikk

Pénzügyi ellenőrzés

(1) Az e rendeletnek megfelelően finanszírozott projektek sikeres befejezésének biztosítása érdekében a tagállamok és a Bizottság, saját hatáskörükben eljárva, megteszik a következőkhöz szükséges intézkedéseket:

- a) annak rendszeres igazolása, hogy a Közösség által finanszírozott projektek és tanulmányok kivitelezését megfelelően végrehajtották;
- b) a szabálytalanságok megelőzése és az ellenük irányuló fellépés;

⁽¹⁾ HL L 175., 1985.7.5., 40. o.

c) a szabálytalanság eredményeképpen elvesztett bármely összeg behajtása, ideértve a késedelmes visszafizetés miatti kamatot, a Bizottság által elfogadott szabályokkal összhangban. Kivéve, ha a tagállam és/vagy a végrehajtó hatóság bizonyítani tudja, hogy a szabálytalanságért nem terheli felelősség, a tagállam felelős az indokolatlanul kifizetett összegek visszatérítéséért.

(2) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az ebből a célból hozott intézkedésekről, és értesítik a Bizottságot különösen a projektek és tanulmányok hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében kialakított irányítási és ellenőrzési rendszerek leírásáról.

(3) A tagállamok a Bizottság rendelkezésére bocsátanak minden megfelelő nemzeti jelentést a projektek ellenőrzéséről.

(4) A tagállamok által a nemzeti törvényekkel, rendeletekkel és közigazgatási rendelkezésekkel összhangban végrehajtott ellenőrző intézkedések sérelme nélkül, továbbá a Szerződés 246. cikkének rendelkezéseivel, valamint a Szerződés 279. cikkével összhangban végrehajtott ellenőrző intézkedések sérelme nélkül a bizottsági tisztviselők vagy alkalmazottak helyszíni ellenőrzéseket hajthatnak végre, beleértve a mintavételt is, az olyan projektek esetén, amelyeket ennek a rendeletnek megfelelően finanszíroznak, és megvizsgálhatják a nemzeti hatóságok által létrehozott ellenőrző rendszereket és intézkedéseket; ez utóbbiak tájékoztatják a Bizottságot az ebből a célból végrehajtott intézkedésekről.

(5) A Bizottság a helyszíni ellenőrzés elvégzését megelőzően értesíti az érintett tagállamot, hogy az biztosítsa a szükséges támogatást. Abban az esetben, ha a Bizottság értesítés nélkül végez helyszíni ellenőrzéseket, ezekre az 1605/2002/EK, Euratom rendelet rendelkezéseivel összhangban kialakított megállapodások érvényesek. Az érintett tagállam tisztviselői vagy alkalmazottai részt vehetnek ezekben az ellenőrzésekben.

A Bizottság előírhatja az érintett tagállam számára, hogy a kifizetési kérelmek helyességének igazolása végett helyszíni ellenőrzést végezzen. Ezekben az ellenőrzésekben részt vehetnek bizottsági tisztviselők vagy alkalmazottak, illetve az érintett tagállam kérésére kötelesek részt venni az ellenőrzésekben.

A Bizottság meggyőződik arról, hogy az általa elvégzett valamennyi ellenőrzés összehangoltan zajlik, hogy elkerülhető legyen az azonos időszak alatt azonos témában folyó ellenőrzések ismétlődése. Az érintett tagállam és a Bizottság haladéktalanul kicserélik az elvégzett ellenőrzések eredményeivel kapcsolatos összes információt.

(6) A közvetlenül érintett köz- vagy magánvállalkozások vagy szervezetek részére nyújtott közösségi támogatás esetén az ellenőrző intézkedéseket a Bizottság adott esetben a tagállamokkal együttműködve végzi.

(7) A közvetlenül érintett felelős szervezetek és hatóságok, valamint köz- vagy magánvállalkozások vagy szervezetek a projekttel kapcsolatos utolsó kifizetés időpontjától számított öt éven át a Bizottság számára hozzáférhetővé teszik a projekt költségeit alátámasztó iratokat.

13. cikk

A támogatás csökkentése, felfüggesztése és megszüntetése

(1) Amennyiben valamely művelet vagy valamely művelet egy részének végrehajtása láthatóan nem indokolja az arra előírt pénzügyi támogatást, a Bizottság elvégzi az ügy megfelelő vizsgálatát, és többek között felkéri a tagállamot vagy a tagállam által kijelölt hatóságokat vagy szervezeteket arra, hogy végezze el a műveletet, és meghatározott határidőn belül nyújtsa be megjegyzéseit.

(2) Az (1) bekezdésben említett vizsgálatot követően a Bizottság csökkentheti, felfüggesztheti vagy megszüntetheti a szóban forgó műveletre vonatkozó támogatást, amennyiben a vizsgálat szabálytalanságot tár fel, vagy kimutatja, hogy nem teljesítették a támogatás nyújtásáról szóló határozatban megállapított feltételeket és különösen bármely, a projekt jellegét vagy kivitelezésének feltételeit befolyásoló jelentős változás esetén, amelyhez nem kértek a Bizottság jóváhagyását.

A támogatások indokolatlan halmozása az indokolatlanul kifizetett összegek visszatérítéséhez vezet.

(3) A Bizottság által megfelelő módon indokolt esetek kivételével a Bizottság megszünteti az olyan projektekre nyújtott támogatásokat, amelyeket a támogatás nyújtására vonatkozó határozatban megjelölt várható kezdési időponttól számított két évet követően nem kezdtek el.

(4) A megfelelő jogosultság hiánya miatt visszatérítendő valamennyi összeget a Bizottság részére kell visszafizetni.

(5) Amennyiben 10 évvel a támogatás odaítélése után a kérdéses műveletek nem fejeződtek be, a Bizottság – az arányosság elvét tiszteletben tartva – követelheti a kifizetett támogatás visszatérítését valamennyi vonatkozó tényező figyelembevételével.

14. cikk

Összehangolás

A Bizottság felelős az e rendelet szerint vállalt, az 5. cikk (1) bekezdésében említett projektek és programok, valamint a közösségi költségvetés, az Európai Beruházási Bank, az Európai Beruházási Alap és egyéb közösségi pénzügyi eszközök hozzájárulásának segítségével vállalt projektek összehangolásáért és koherenciájáért.

15. cikk

Becslés, ellenőrzés és értékelés

(1) A tagállamok és a Bizottság biztosítják, hogy az e rendelet szerinti projektek végrehajtása hatékony ellenőrzés és értékelés alá essék. A projektek az ellenőrzés és értékelés eredményei alapján kiigazíthatók.

(2) A közösségi támogatás hatékony felhasználásának biztosítása érdekében a Bizottság és az érintett tagállamok rendszeresen ellenőrzik a projektek előrehaladását, adott esetben az Európai Beruházási Bank vagy más megfelelő szervezetek együttműködésével.

(3) A támogatás iránti kérelem kézhezvételekor, annak jóváhagyását megelőzően a Bizottság becslést végez annak megállapítására, hogy a projekt megfelel-e a 4. és 6. cikkben megállapított feltételeknek és kritériumoknak. Szükség esetén a Bizottság felkéri az Európai Beruházási Bankot vagy más megfelelő szervet, hogy járuljon hozzá a becsléshez.

(4) A Bizottság és a tagállamok értékelik a projektek és programok alkalmazásának módját és értékelik végrehajtásuk hatásait, annak érdekében, hogy értékelhessék, hogy az eredeti célok teljesíthetők-e vagy teljesültek-e. Ez az értékelés – a hatályban lévő közösségi jogszabályokra is tekintettel – többek között kiterjed a projektek környezetre gyakorolt hatására. Az érintett tagállammal történt konzultációt követően a Bizottság kérheti a kedvezményezett, hogy bocsássa rendelkezésre az e rendelet szerint támogatott projektek vagy projektcsoportok egyedi értékelését, vagy biztosítsa az ilyen projektek értékeléséhez szükséges információt és segítséget.

(5) Az ellenőrzést megfelelő esetben a fizikai és pénzügyi mutatókra való hivatkozással végzik. A mutatók a projekt egyedi jellegére és céljaira vonatkoznak. A mutatókat úgy rendezik, hogy azok megmutassák:

- (a) a tervhez képest a projekt által elért szintet és az eredetileg megállapított működési célokat;
- (b) a projektirányítás tekintetében elért előrehaladást és bármely kapcsolódó problémát.

(6) Az egyéni támogatás iránti kérelmek vizsgálata során a Bizottság figyelembe veszi az e cikkel összhangban végzett becslések és értékelések eredményeit.

(7) A (4) és (5) bekezdésben előírt értékelő és ellenőrzési eljárásokat a projekteket jóváhagyó határozatokban és/vagy a pénzügyi támogatásra vonatkozó szerződéses rendelkezésekben állapítják meg.

16. cikk

Tájékoztatás és nyilvánosság

(1) A Bizottság értékelés céljából éves jelentést nyújt be az e rendelet keretében végzett tevékenységekről az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére. A jelentés tartalmazza az alkalmazás különböző területein a közösségi támogatással elért eredmények értékelését az eredeti célkitűzések szempontjából, valamint tartalmaz egy fejezetet a jelenlegi többéves programok tárgyáról és végrehajtásáról, különös tekintettel az 5. cikk (4) bekezdésének második albekezdésében előírt felülvizsgálatok ismertetésére.

(2) A kedvezményezettek biztosítják, hogy az e rendelet szerinti támogatás megfelelő nyilvánosságot kapjon annak érdekében, hogy a nyilvánosságot tájékoztassák a Közösség szerepéről a projektek végrehajtásában.

Ennek módjáról konzultálnak a Bizottsággal.

17. cikk

Végrehajtás

E rendelet végrehajtásáért a Bizottság a felelős.

18. cikk

A bizottság

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti (a továbbiakban: bizottság).

Az Európai Beruházási Bank kijelöl egy képviselőt a bizottságba, aki nem szavazhat.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, 8. cikkének rendelkezéseire is figyelemmel.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében megállapított határidő három hónap.

19. cikk

Finanszírozás

Az e rendelet végrehajtására szolgáló pénzügyi keret a 2000-től 2006-ig terjedő időszakra 4 874 880 000 EUR.

Az éves előirányzatokat a költségvetési szerv engedélyezi a pénzügyi terv keretein belül.

Az egyes előirányzatok elosztása a végrehajtás minőségi és mennyiségi szintjéhez kötött.

20. cikk

Felülvizsgálati záradék

2006 vége előtt a Bizottság átfogó jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács részére a közösségi támogatás nyújtására vonatkozó, e rendelet szerinti mechanizmusokból, különösen a 3. cikkben megállapított mechanizmusokból és rendelkezésekből nyert tapasztalatokról.

A Szerződés 156. cikkének első albekezdésében megállapított eljárásnak megfelelően az Európai Parlament és a Tanács megvizsgálja, hogy az ebben a rendeletben előírt intézkedéseket fogják-e folytatni vagy módosítani a 19. cikkben említett időszak végét követően, és milyen feltételek mellett.

21. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 2236/95/EK rendelet hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletre való hivatkozásokat az erre a rendeletre való hivatkozásként kell értelmezni a III. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban.

22. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2009. november 30-i

az Európai Parlament részéről
az elnök
J. BUSEK

a Tanács részéről
az elnök
B. ASK

I. MELLÉKLET

A 3. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett részletes végrehajtási szabályok

1. A kockázati tőkéhez való közösségi hozzájárulás feltételei

Az e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének e) pontja szerinti pénzügyi támogatás iránti kérelmeknek tartalmazniuk kell a következő információt, a 18. cikk (1) bekezdésében említett bizottság számára elfogadható módon, a támogatásnyújtásról szóló határozat alapjaként:

- az alap kezelési szabályzatának lényegi rendelkezéseit, ideértve annak jogi és igazgatási szerkezetét tartalmazó tájékoztató,
- a részletes befektetési iránymutató, ideértve a célprojektekre vonatkozó információt,
- a magánbefektetők bevonására vonatkozó tájékoztatás,
- a földrajzi lefedettségre vonatkozó információ,
- az alap pénzügyi életképességére vonatkozó információ,
- a befektetők jogorvoslati lehetőségére vonatkozó információ, abban az esetben, ha a részükre nyújtott kötelezettségvállalásokat az alap nem ismeri el,
- az alapból történő kilépési szabályokra és az alap megszüntetésére vonatkozó intézkedésekkel kapcsolatos információ,
- képviselői jogokat a befektetői bizottságokban.

A támogatásra vonatkozó határozatot megelőzően a közvetítő befektetési alapnak vagy más hasonló pénzügyi intézménynek vállalnia kell, hogy nem kevesebb mint a közösségi hozzájárulás két és felszérését fekteti be a Szerződés 155. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdésével összhangban előzetesen közös érdekű projektként azonosított projektekbe.

Ha a befektetési alapokba vagy hasonló pénzügyi intézménybe irányuló közösségi támogatást kockázati tőkében való részvétel formájában biztosítják, azt alapvetően csak akkor bocsátják rendelkezésre, ha kockázat szerinti összehasonlításban a közösségi hozzájárulás egyenlő mértékű az alapban lévő más befektetőkével.

A fogadó befektetési alapoknak vagy hasonló pénzügyi intézményeknek hatékony és eredményes pénzügyi elveket kell követniük.

2. A beavatkozás korlátai és a maximális befektetés

A 3. cikk (1) bekezdésének e) pontja szerinti hozzájárulások nem haladják meg a 19. cikkben említett időszakra vonatkozó teljes összeg 1 %-át. Ez a korlát azonban az említett 3. cikk (1) bekezdésének e) pontjával összhangban növelhető.

A 3. cikk (1) bekezdésének e) pontja szerinti közösségi támogatás nem haladja meg a befektetési alap vagy hasonló pénzügyi intézmény teljes tőkéjének 20 %-át.

3. A közösségi hozzájárulás kezelése

A közösségi hozzájárulás kezelését az Európai Beruházási Alap (EBA) biztosítja. A 3. cikk (1) bekezdésének e) pontja szerinti közösségi támogatás végrehajtására vonatkozó részletes feltételeket, ideértve annak nyomon követését és ellenőrzését, a Bizottság és az EBA közötti együttműködési megállapodásban határozzák meg, az ebben a mellékletben megállapított rendelkezések figyelembevételével.

4. Egyéb rendelkezések

A becslésre, ellenőrzésre és értékelésre vonatkozó, e rendeletben megállapított rendelkezéseket maradéktalanul alkalmazni kell annak 3. cikke (1) bekezdésének e) pontjára, ideértve a közösségi támogatás, a pénzügyi ellenőrzés, és a támogatás csökkentésének, felfüggesztésének és megszüntetésének feltételeire vonatkozó rendelkezéseket. Ezt többek között a Bizottság és az EBA közötti együttműködési megállapodás vonatkozó rendelkezései és a befektetési alapok vagy hasonló pénzügyi intézmények megfelelő megállapodásai biztosítják, amelyek szükséges ellenőrzést írnak elő a közös érdekű egyedi projektek szintjén. Megfelelő intézkedéseket kell tenni, hogy a Számvevőszék gyakorolhassa feladatát, különösen a kifizetések rendszerességének ellenőrzése érdekében.

A 11. cikk (6) bekezdése ellenére a 3. cikk (1) bekezdésének e) pontja szerinti kifizetésekre a 11. cikk (7) bekezdése vonatkozik. A befektetési időszak végén vagy az adott esettől függően annál korábban, a befektetett tőke hozadékaiból vagy a haszon és tőkenyereség elosztásából, illetve a befektetőknek járó minden más osztalékfizetésből származó valamennyi egyenleget vissza kell fizetni a közösségi költségvetésbe.

A 3. cikk (1) bekezdésének e) pontja szerinti kockázati tőkében való részvétel biztosítására vonatkozó minden határozatot 18. cikk (1) bekezdésében említett bizottságnak kell benyújtani.

A Bizottság rendszeresen jelentést küld az említett bizottságnak a 3. cikk (1) bekezdésének e) pontja szerinti kockázati tőkében való részvétel végrehajtásáról.

A Bizottság a 15. cikk keretében 2006 vége előtt értékelést ad a 3. cikk (1) bekezdésének e) pontja szerint elvégzett tevékenységekről, különösen annak felhasználásáról és hatásairól a támogatott transzeurópai hálózati projektek végrehajtásában és a magánbefektetők részvételéről a finanszírozott projektekben.

II. MELLÉKLET

A hatályon kívül helyezett rendelet és egymást követő módosításainak jegyzéke

A Tanács 2236/95/EK rendelete
(HL L 228., 1995.9.23., 1. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács 1655/1999/EK rendelete
(HL L 197., 1999.7.29., 1. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács 788/2004/EK rendelete
(HL L 138., 2004.4.30., 17. o.)

Kizárólag az 1. cikk

Az Európai Parlament és a Tanács 807/2004/EK rendelete
(HL L 143., 2004.4.30., 46. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács 1159/2005/EK rendelete
(HL L 191., 2005.7.22., 16. o.)

III. MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

2236/95/EK rendelet	Ez a rendelet
1. cikk	1. cikk
2. cikk, (1) bekezdés	2. cikk
4. cikk, (1) bekezdés, a)–e) pont	3. cikk, (1) bekezdés, a)–e) pont
4. cikk, (1) bekezdés, (f) pont	3. cikk, (2) bekezdés
4. cikk, (2) bekezdés	3. cikk, (3) bekezdés
4. cikk, (3) bekezdés	3. cikk, (4) bekezdés
4. cikk, (4) bekezdés	3. cikk, (5) bekezdés
5. cikk	4. cikk
5a. cikk	5. cikk
6. cikk, (1) bekezdés	6. cikk, (1) bekezdés
6. cikk, (1a) bekezdés	6. cikk, (2) bekezdés
6. cikk, (2) bekezdés	6. cikk, (3) bekezdés
6. cikk, (3) bekezdés, bevezető fordulat	6. cikk, (4) bekezdés, bevezető fordulat
6. cikk, (3) bekezdés, első francia bekezdés	6. cikk, (4) bekezdés, a) pont
6. cikk, (3) bekezdés, második francia bekezdés	6. cikk, (4) bekezdés, b) pont
6. cikk, (3) bekezdés, harmadik francia bekezdés	6. cikk, (4) bekezdés, c) pont
6. cikk, (3) bekezdés, negyedik francia bekezdés	6. cikk, (4) bekezdés, d) pont
6. cikk, (3) bekezdés, ötödik francia bekezdés	6. cikk, (4) bekezdés, e) pont
6. cikk, (4) bekezdés	6. cikk, (5) bekezdés
7. cikk	7. cikk
8. cikk, első mondat	8. cikk, első albekezdés
8. cikk, második mondat	8. cikk, második albekezdés
9. cikk, (1) bekezdés, bevezető fordulat	9. cikk, (1) bekezdés, bevezető fordulat
9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, bevezető fordulat	9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, bevezető szöveg
9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, első francia bekezdés	9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, i. alpont
9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, második francia bekezdés	9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, ii. alpont
9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, harmadik francia bekezdés	9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, iii. alpont
9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, negyedik francia bekezdés	9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, iv. alpont
9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, ötödik francia bekezdés	9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, v. alpont
9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, hatodik francia bekezdés	9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, vi. alpont
9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, hetedik francia bekezdés	9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, vii. alpont
9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, nyolcadik francia bekezdés	9. cikk, (1) bekezdés, a) pont, viii. alpont
9. cikk, (1) bekezdés, b), c) és d) pont	9. cikk, (1) bekezdés, b), c) és d) pont
9. cikk, (2) és (3) bekezdés	9. cikk, (2) és (3) bekezdés
10. és 11. cikk	10. és 11. cikk
12. cikk, (1) bekezdés, bevezető fordulat	12. cikk, (1) bekezdés, bevezető fordulat
12. cikk, (1) bekezdés, első francia bekezdés	12. cikk, (1) bekezdés, a) pont
12. cikk, (1) bekezdés, második francia bekezdés	12. cikk, (1) bekezdés, b) pont
12. cikk, (1) bekezdés, harmadik francia bekezdés	12. cikk, (1) bekezdés, c) pont
12. cikk, (2)–(7) bekezdés	12. cikk, (2)–(7) bekezdés
13. cikk, (1) és (2) bekezdés	13. cikk, (1) és (2) bekezdés

2236/95/EK rendelet	Ez a rendelet
13. cikk, (2a) bekezdés	13. cikk, (3) bekezdés
13. cikk, (3) bekezdés	13. cikk, (4) bekezdés
13. cikk, (4) bekezdés	13. cikk, (5) bekezdés
14. cikk	14. cikk
15. cikk, (1)–(4) bekezdés	15. cikk, (1)–(4) bekezdés
15. cikk, (5) bevezető szöveg	15. cikk, (5) bevezető fordulat
15. cikk, (5) bekezdés, első francia bekezdés	15. cikk, (5) bekezdés, a) pont
15. cikk, (5) bekezdés, második francia bekezdés	15. cikk, (5) bekezdés, b) pont
15. cikk, (6) és (7) bekezdés	15. cikk, (6) és (7) bekezdés
16. cikk, (1) bekezdés	16. cikk, (1) bekezdés
16. cikk, (2) bekezdés, első mondat	16. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés
16. cikk, (2) bekezdés, második mondat	16. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés
17. cikk, (1) bekezdés	17. cikk
17. cikk, (2) bekezdés, első mondat	18. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
17. cikk, (2) bekezdés, második mondat	18. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés
17. cikk, (3) bekezdés	18. cikk, (2) bekezdés
17. cikk, (4) bekezdés	—
18. cikk	19. cikk
19. cikk, első mondat	20. cikk, első bekezdés
19. cikk, második mondat	20. cikk, második bekezdés
—	21. cikk
20. cikk	22. cikk
Melléklet	I. melléklet
—	II. melléklet
—	III. melléklet

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2009/144/EK IRÁNYELVE

(2009. november 30.)

a kerekesszemes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok egyes alkatrészeiről és jellemzőiről

(kodifikált változat)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A kerekesszemes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok egyes alkatrészeire és jellemzőire vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/173/EGK tanácsi irányelv ⁽³⁾ több alkalommal jelentős mértékben módosították ⁽⁴⁾. Az átláthatóság és az ésszerűség érdekében az említett irányelvet kodifikálni kell.
- (2) A 89/173/EGK irányelv egyike a mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok, azok pótkocsijainak és cserélhető vontatott munkagépeinek, beleértve ezek rendszereit is, továbbá alkatrészeinek és önálló műszaki egységeinek típusjóváhagyásáról szóló, 2003. május 26-i 2003/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ által hatályon kívül helyezett 74/150/EGK tanácsi irányelv szerinti EK-típusjóváhagyási rendszerre vonatkozó egyedi irányelveknek, és technikai előírásokat állapít meg a kerekesszemes mezőgazdasági és erdészeti traktorok kialakítását és felépítését illetően a kormányberendezésre való tekintettel. Ezek a technikai előírások a tagállamok jogszabályainak közelítésére vonatkoztak annak érdekében, hogy a 2003/37/EK irányelv szerinti EK-típusjóváhagyási eljárást alkalmazni lehessen minden traktortípus esetében. Következésképpen a 2003/37/EK irányelv által meghatározott, a mezőgazdasági és erdészeti traktorok, azok pótkocsijainak és cserélhető vontatott munkagépeinek, beleértve ezek rendszereit is, továbbá alkatrészeinek és önálló műszaki egységeinek típusjóváhagyására vonatkozó rendelkezések ezen irányelvre is alkalmazandók.
- (3) Azon műszaki követelmények, amelyeknek a nemzeti jogszabályok alapján a traktoroknak meg kell felelniük, többek között méreteikre, tömegükre, sebességszabályozóikra,

hajtóelemeik, kinyúló részeik és kerekeik védelmére, a vontatmányok fékműködtetésére, a szélvédőkre és egyéb üvegezésekre, a traktor és a vontatmány közötti mechanikus kapcsolatra, valamint a kötelező táblák és feliratok helyezésére és a traktortestre történő felerősítésük módjára is vonatkoznak.

- (4) Figyelembe kell venni az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ EGB) által elfogadott technikai követelményeket, az ENSZ EGB kerekesszemes járművekre és az azokba szerelhető, illetve az azokon használható berendezésekre és tartozékokra vonatkozó egységes műszaki előírások elfogadásáról, valamint az ezen előírások alapján kibocsátott jóváhagyások kölcsönös elismerésének feltételeiről szóló megállapodáshoz ⁽⁶⁾ csatolt megfelelő rendelkezések szerint.
- (5) Ez az irányelv nem érinti a VII. melléklet B. részében említett irányelvek nemzeti jogba történő átültetésére és alkalmazására vonatkozó határidővel kapcsolatos tagállami kötelezettségeket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

(1) Ezen irányelv alkalmazásában „traktor” (mezőgazdasági vagy erdészeti): minden olyan gépjármű, amely kerekével vagy láncfalpakkkal van felszerelve, és amelynek legalább két tengelye van, fő funkciója vonóerejében rejlik, és amelyet speciálisan arra terveztek, hogy mezőgazdasági vagy erdészeti használatra szánt bizonyos szerszámokat, gépet vagy pótkocsikat vontasson, toljon, hordozzon vagy működtessen. Felszerelhető úgy, hogy alkalmas legyen teher vagy kocsikísérők szállítására.

(2) Ezen irányelv csak az (1) bekezdés szerinti olyan traktorokra vonatkozik, amelyek gumibroncsokkal vannak felszerelve és tervezett legnagyobb sebességük 6 és 40 km/h közé esik.

2. cikk

(1) Azon traktorok tekintetében, amelyek megfelelnek az ezen irányelvben lefektetett követelményeknek, a tagállamok ezen irányelv tárgyával kapcsolatos okok alapján:

- a) nem tagadhatják meg az EK-típusjóváhagyás vagy a nemzeti típusjóváhagyás kiadását;

⁽¹⁾ HL C 182., 2009.8.4., 76. o..

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2009. március 24-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé.) és a Tanács 2009. november 26-i határozata.

⁽³⁾ HL L 67., 1989.3.10., 1. o.

⁽⁴⁾ Lásd a VII. melléklet A. részét.

⁽⁵⁾ HL L 171., 2003.7.9., 1. o.

⁽⁶⁾ A 97/836/EK tanácsi határozat (HL L 346., 1997.12.17., 78. o.) I. mellékleteként tették közzé.

- b) nem tagadhatják meg ilyen traktorok nyilvántartásba vételét, illetve nem tilthatják meg azok értékesítését, forgalomba helyezését vagy használatát.

A traktor használatára vonatkozó első albekezdés rendelkezéseitől eltérve, a tagállamok a vontatható tömeg(ek)re vonatkozó indokolással továbbra is alkalmazhatják a területük domborzati viszonyaiból adódó különleges követelményeket tükröző nemzeti előírásait, az I. melléklet 2.2. pontja által a vontatható tömeg-ekre megadott határokon belül, amennyiben ez nem jár a traktor megváltoztatásával vagy további kiegészítő nemzeti típusjóváhagyással.

(2) Azon traktorok tekintetében, amelyek nem felelnek meg az ezen irányelvben lefektetett követelményeknek, a tagállamok ezen irányelv tárgyával kapcsolatos okok alapján:

- a) nem adnak ki EK-típusjóváhagyást;
- b) megtagadhatják a nemzeti típusjóváhagyás megadását.
- (3) Azon új traktorok tekintetében, amelyek nem felelnek meg az ezen irányelvben lefektetett követelményeknek, a tagállamok ezen irányelv tárgyával kapcsolatos okok alapján:
- a) az ilyen új traktorokhoz a 2003/37/EK irányelv rendelkezéseivel összhangban kiadott megfelelőségi igazolásokat az említett irányelv 7. cikkének (1) bekezdése alkalmazásában érvényüket veszítettnek tekintik;
- b) jogukban áll megtagadni az ilyen új traktorok nyilvántartásba vételét, értékesítését vagy forgalomba helyezését.

3. cikk

(1) A tagállamok megadják az EK-típusjóváhagyást minden olyan típusú szélvédőre vagy más üvegtáblára és/vagy mechanikus kapcsolóra, amely kielégíti a III. és/vagy IV. mellékletben meghatározott szerkezeti és vizsgálati követelményeket.

(2) Amennyiben szükséges, azon tagállam, amely az EK-típusjóváhagyást az alkatrészeire vonatkozóan megadta – adott esetben a többi tagállam illetékes hatóságaival együttműködve – megteszi a szükséges intézkedéseket annak ellenőrzésére, hogy a gyártott típusok megfelelnek-e a jóváhagyott típusnak. Ezen ellenőrzésnek eseti vizsgálatokra kell korlátozódnia.

4. cikk

A tagállamok minden olyan típusú szélvédőre, más üvegtáblákra, illetve mechanikus kapcsolószerkezetekre, amelyet a 3. cikk szerint jóváhagynak, a III. mellékletben vagy a IV. mellékletben megadott példának megfelelő EK-alkatrész-típusjóváhagyási jelet adnak ki a traktor, szélvédő vagy mechanikus kapcsolószerkezet gyártója vagy annak meghatalmazott képviselője részére.

A tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy megakadályozzák az olyan jelzések használatát, amelyek a 3. cikk szerinti EK-alkatrész-típusjóváhagyással ellátott berendezések más berendezésekkel történő összetévesztéséhez vezethetnek.

5. cikk

A tagállamok nem tilthatják meg szerkezeti megoldásukra hivatkozva a szélvédők, egyéb üvegtáblák vagy mechanikus kapcsolószerkezetek forgalomba hozatalát, ha azok EK-alkatrész-típusjóváhagyási jellel vannak ellátva.

Bármely tagállam megtilthatja azonban olyan szélvédők, más üvegtáblák vagy mechanikus kapcsolószerkezetek forgalmazását, amelyek rendelkeznek ugyan EK-alkatrész-típusjóváhagyási jellel, de nem egyeznek meg a jóváhagyott típusal.

E tagállam köteles haladéktalanul tájékoztatni a többi tagállamot és a Bizottságot a megtett intézkedésről, megjelölve döntésének okait.

6. cikk

A tagállamok illetékes hatóságai egy hónapon belül megküldik a többi tagállam illetékes hatóságai részére a III. vagy IV. mellékletben szereplő minta szerinti alkatrésztípus-bizonyítvány másolatát minden olyan szélvédőre, más üvegtáblára vagy mechanikus kapcsolószerkezetre vonatkozóan, amelyet jóváhagynak, vagy amelynek jóváhagyását megtagadják.

7. cikk

(1) Ha az EK-alkatrész-típusjóváhagyást megadó tagállam megállapítja, hogy az ugyanazon EK-alkatrész-típusjóváhagyási jelet viselő több szélvédő, más üvegtábla vagy mechanikus kapcsolószerkezet nem felel meg az általa jóváhagyott típusnak, megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a gyártott modellek megfeleljenek a jóváhagyott típusnak.

E tagállam illetékes hatósága tájékoztatja a többi tagállam illetékes hatóságait a meghozott intézkedésekről, amelyek szükség esetén – amennyiben komoly és ismétlődő eltérésről van szó – az EK-alkatrész-típusjóváhagyás visszavonásáig terjedhetnek.

E hatóságok ugyanezen intézkedéseket teszik meg, ha egy másik tagállam illetékes hatóságától ilyen eltérésről tájékoztatást kapnak.

(2) A tagállamok illetékes hatóságai egy hónapon belül tájékoztatják egymást az EK-alkatrész-típusjóváhagyás visszavonásáról és az intézkedés okairól.

8. cikk

Az ezen irányelv végrehajtására vonatkozó rendelkezések alapján hozott minden olyan döntést, amellyel valamely szélvédő vagy mechanikus kapcsolószerkezet EK-alkatrész-típusjóváhagyását megtagadják vagy visszavonják, vagy amelyek forgalmazását vagy használatát megtiltják, részletesen meg kell indokolni.

Az ilyen döntésekről értesíteni kell az érintett felet, akit egyúttal tájékoztatni kell azon jogorvoslati lehetőségekről is, amelyekkel a tagállamok hatályos jogszabályai alapján élhet, illetve azon határidőkről, amelyeken belül a jogorvoslat igénybe vehető.

9. cikk

Az I.–VI. melléklet követelményeinek a műszaki fejlődéshez való hozzáigazításához szükséges módosításokat a 2003/37/EK irányelv 20. cikkének (3) bekezdésében említett eljárással összhangban kell elfogadni.

10. cikk

A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

11. cikk

A VII. melléklet A. részében felsorolt aktusokkal módosított 89/173/EGK irányelv hatályát veszti, a VII. melléklet B részében említett irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére és alkalmazására vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat erre az irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni a VIII. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban.

12. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a irányelvet 2010. június 1-jétől kell alkalmazni.

13. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2009. november 30.

Az Európai Parlament részéről
az elnök
J. BUZEK

a Tanács részéről
az elnök
B. ASK

A MELLÉKLETEK JEGYZÉKE

I. MELLÉKLET:	Méretetek és vontatható tömeg
Függelék:	Melléklet az EK-típusbizonyítványhoz
II. MELLÉKLET:	Sebességszabályozó, valamint a hajtóelemek, a kiálló részek és a kerekek védelme
Függelék:	Melléklet az EK-típusbizonyítványhoz
III. A. MELLÉKLET:	A szélvédő és egyéb üvegezések – felszerelési követelmények, fogalommeghatározások, alkatrész-típusjóváhagyási kérelem, alkatrész-típusjóváhagyás, jelölések, általános műszaki követelmények, vizsgálatok és gyártásmegfelelőség
Függelék:	Példák alkatrész-típusjóváhagyási jelekre
III. B. MELLÉKLET:	Tájékoztatás az EK-alkatrész-típusjóváhagyásról, az EK alkatrész-típusjóváhagyás megtagadásáról, az EK-alkatrész-típusjóváhagyás kiterjesztéséről, az EK-alkatrész-típusjóváhagyás visszavonásáról
1. függelék:	Edzett üvegből készült szélvédők
2. függelék:	Nem szélvédő céljára szolgáló, egyenletesen edzett üvegtáblák
3. függelék:	Rétegelt üvegből készült szélvédők
4. függelék:	Nem szélvédő céljára szolgáló rétegelt üvegtáblák
5. függelék:	Kombinált üveg-műanyag szélvédők
6. függelék:	Nem szélvédő céljára szolgáló kombinált üveg-műanyag táblák
7. függelék:	Kettős üvegezésű egységek
8. függelék:	A szélvédők jegyzékének tartalma
III. C. MELLÉKLET:	Általános vizsgálati feltételek
III. D. MELLÉKLET:	Edzett üvegből készült szélvédők
III. E. MELLÉKLET:	Nem szélvédő céljára szolgáló, egyenletesen edzett üvegtáblák
III. F. MELLÉKLET:	Közönséges rétegelt üvegből készült szélvédők
III. G. MELLÉKLET:	Nem szélvédők céljára szolgáló, rétegelt üvegtáblák
III. H. MELLÉKLET:	Kezelt, rétegelt üvegből készült szélvédők
III. I. MELLÉKLET:	Belső oldalukon műanyaggal bevont biztonsági üvegtáblák
III. J. MELLÉKLET:	Üveg-műanyag szélvédők
III. K. MELLÉKLET:	Nem szélvédők céljára szolgáló üveg-műanyag táblák
III. L. MELLÉKLET:	Kettős üvegezésű egységek
III. M. MELLÉKLET:	Szélvédők csoportosítása alkatrész-típusjóváhagyási vizsgálatához
III. N. MELLÉKLET:	A szegmensmagasságok mérése és az ütközési pontok helyzete
III. O. MELLÉKLET:	A gyártásmegfelelőség ellenőrzése
III. P. MELLÉKLET:	Melléklet az EK-típusbizonyítvány
IV. MELLÉKLET:	Mechanikus kapcsolók a traktor és a vontatmány között, valamint a kapcsolási pontra ható függőleges terhelés
1. függelék:	A mechanikus kapcsoló alkatrészeinek rajzai
2. függelék:	Dinamikus vizsgálati módszer
3. függelék:	A kapcsolószerkezet statikus vizsgálati módszere
4. függelék:	Alkatrész-típusjóváhagyási jel
5. függelék:	EK-alkatrész-típusbizonyítvány minta
6. függelék:	Az EK-típusjóváhagyás megadásának feltételei
7. függelék:	Melléklet az EK-típusbizonyítványhoz

V. MELLÉKLET:	A kötelező táblák és feliratok elhelyezkedése és felerősítési módja a traktortestre
Függelék:	Melléklet az EK-típusbizonyítványhoz
VI. MELLÉKLET:	A vontatott járművek fékműködtetése és fékcsatlakozás a traktor és a vontatott jármű között
Függelék:	Melléklet az EK-típusbizonyítványhoz
VII. MELLÉKLET:	A. rész: A hatályon kívül helyezett irányelv és egymást követő módosításainak listája B. rész: A nemzeti jogba való átültetésre és alkalmazásra előírt határidők listája
VIII. MELLÉKLET:	Megfelelési táblázat

I. MELLÉKLET

Méretek és vontatható tömeg

1. MEGHATÁROZÁSOK

1.1. **Hosszúság:**

- azon távolság, amelyet a legelső és leghátsó pontokon (ezek legkedvezőtlenebb helyzetében) átmenő és a traktor hossz tengelyére merőleges függőleges síkok között mérnek, figyelmen kívül hagyva:
 - a visszapillantó tükröket,
 - az indítófogantyúkat,
 - az első vagy oldalsó helyzetjelző (oldaljelző) lámpákat.

1.2. **Szélesség:**

- azon távolság, amelyet a legszélső, oldalsó pontokon átmenő és a traktor hossz tengelyével párhuzamos síkok között mérnek, figyelmen kívül hagyva:
 - a visszapillantó tükröket,
 - az irányjelzőket,
 - az első vagy oldalsó, illetve hátsó helyzetjelző (oldaljelző) lámpákat; a parkolólámpákat,
 - a gumibroncsoknak a traktor tömege következtében fellépő alakváltozását,
 - az összehajtható elemeket, pl. lehajtható lábtámaszok, rugalmas sárvédők stb.

1.3. **Magasság:**

- a talaj és a traktornak a talajtól legnagyobb távolságra lévő pontja között mért függőleges távolság, az antenna figyelmen kívül hagyásával. E magasság megállapításakor a traktort: - a gyártó által meghatározott legnagyobb gördülési sugarú, új gumibroncsokkal kell felszerelni.

1.4. **Megengedett vontatható tömeg:**

- az a tömeg, amelyet egy adott típusú traktor vontathat. Ez állhat egy vagy több vontatott pótkocsiból, illetve mezőgazdasági vagy erdészeti eszközökből. Különbséget kell tenni a gyártó által meghatározott, műszakilag megengedhető és az alábbi 2.2. pont szerint hatóságilag megengedett vontatható tömeg között.

1.5. **Vonószerkezet:**

a traktorra felszerelt részegység, amely a traktor és a vontatmány között mechanikus kapcsolatot létesít.

1.6. **A traktor saját tömege üzemkész állapotban (m_t):**

a 2003/37/EK irányelv I. mellékletének 2.1.1. pontja szerint meghatározott tömeg.

1.7. **Műszakilag megengedett vontatható tömeg(ek):**

- fékezetlen vontatható tömeg,
- függetlenül fékezett vontatható tömeg (a 76/432/EGK ⁽¹⁾ irányelv I. mellékletének 1.12. pontja szerint),

⁽¹⁾ A Tanács irányelve (1976. április 6.) a kerekes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok fékberendezéseire vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 122., 1976.5.8., 1. o.)

- tehetetlenségi erővel fékezett vontatható tömeg (a 76/432/EGK irányelv I. mellékletének 1.14. pontja szerint),
- hidraulikusan vagy pneumatikusan fékezett vontatható tömeg: e fékezés lehet folytonos, félig folytonos vagy független segédenergiával működő rendszerű, a 76/432/EGK irányelv I. mellékletének 1.9., 1.10. és 1.11. pontja szerint.

2. KÖVETELMÉNYEK

2.1. Méretek

A traktor megengedhető legnagyobb méretei az alábbiak:

- 2.1.1. hossz: 12 m.
- 2.1.2. szélesség: 2,55 m (figyelmen kívül hagyva a földdel érintkező abroncsperemet).
- 2.1.3. magasság: 4 m.
- 2.1.4. A méretek ellenőrzésére szolgáló méréseket az alábbiak szerint kell elvégezni:
 - az 1.6. pont szerinti terheetlen traktoron, menetkész állapotban,
 - vízszintes, sík felületen,
 - álló traktoron, kikapcsolt motorral,
 - új, a gyártó által megadott üzemi nyomásra fűjt gumiabroncsokkal,
 - zárt ajtókkal és ablakokkal,
 - a kormánykerék „egyenesen előre” helyzetében,
 - a traktorhoz mezőgazdasági vagy erdészeti eszközt nem kapcsolva.

2.2. Megengedett vontatható tömeg

- 2.2.1. A megengedett vontatható tömeg nem haladhatja meg a következőket:
 - 2.2.1.1. az 1.7. pont szerinti műszakilag megengedett, a traktor gyártója által ajánlott vontatható tömeg;
 - 2.2.1.2. az EK-alkatrész-típusjóváhagyásban a vonókészülékre meghatározott vontatható tömeg.
- 2.2.2. Ha valamely tagállam a 2. cikk (2) bekezdését alkalmazza, úgy a vontatható tömeg(ek)et a traktor járműokmányában fel kell tüntetni.

Függelék

MINTA

A hatóság neve

MELLÉKLET VALAMELY TRAKTORTÍPUS EK-TÍPUSBIZONYÍTVÁNYÁHOZ A MÉRETEKRE ÉS A VONTATHATÓ TÖMEGEKRE VONATKOZÓAN

(A mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok, azok pótkocsijainak és cserélhető vontatott munkagépeinek, beleértve ezek rendszereit is, továbbá alkatrészeinek és önálló műszaki egységeinek típusjóváhagyásáról szóló, 2003. május 26-i 2003/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (2) bekezdése)

EK-típusjóváhagyás száma:

1. Alkatrészek vagy jellemzők:

1.1. Méretek

1.1.1. Hossz: m

1.1.2. Szélesség: m

1.1.3. Magasság: m

1.2. Vontatható tömegek:

1.2.1. Fékezetlen vontatható tömeg: kg

1.2.2. Függetlenül fékezett vontatható tömeg: kg

1.2.3. Tehetetlenségi erővel fékezett vontatható tömeg: kg

1.2.4. Hidraulikusan vagy pneumatikusan segített fékrendszerrel felszerelt vontatható tömeg: kg

2. A traktor gyártmánya, vagy gyártójának cégneve:

.....

3. A traktor típusa, adott esetben kereskedelmi neve:

.....

4. A gyártó neve és címe:

.....

5. A gyártó meghatalmazott képviselőjének neve és címe (adott esetben):

.....

.....

6. A traktor az EK-típusjóváhagyásra átadva:

.....

7. Típus-jóváhagyási vizsgálatot végző műszaki szolgálat:

.....

.....

8. E szolgálat által kiállított jegyzőkönyv kelte:

.....

9. A szolgálatot kiállított jegyzőkönyv száma:

.....

10. Az EK-típusjóváhagyás a méretekre és a vonatkozóan megadva/elutasítva ⁽¹⁾:

11. Helye:

12. Kelt:

13. Aláírás:

14. A fenti EK-típusjóváhagyás számával ellátott alábbi okmányokat csatolták e bizonyítványhoz:

..... méretezett rajzok;

..... a traktor rajza vagy fényképe.

Az adatokat a többi tagállam illetékes hatóságainak kérésükre meg kell küldeni.

15. Megjegyzések:

.....

.....

⁽¹⁾ A nem kívánt rész törlendő.

II. MELLÉKLET

Sebességszabályozó, valamint a hajtóelemek, a kiálló részek és a kerekek védelme

1. SEBESSÉGSZABÁLYOZÓ
- 1.1. Ha a gyártó rendes kivitelben sebességszabályozót épít be, akkor azt úgy kell megtervezni és beépíteni, hogy a traktor megfeleljen a legnagyobb tervezési sebességről szóló 2009/60/EK ⁽¹⁾ irányelvnek.
2. A HAJTÓELEMEK, A KIÁLLÓ RÉSZEK ÉS A KEREKEK VÉDELME
- 2.1. **Általános előírások**
- 2.1.1. A traktorokon a hajtóelemeket, a kiálló részeket és a kerekeket úgy kell megtervezni, felszerelni, illetve védeni, hogy azok ne okozhassanak rendes használat esetén személyi sérülést.
- 2.1.2. A 2.1.1. pont szerinti követelmények akkor tekinthetők teljesítettnek, ha teljesülnek a 2.3. pont követelményei. A 2.3. ponttól eltérő megoldások akkor engedélyezhetők, ha a gyártó tanúsítja, hogy azok legalább egyenértékűek a 2.3. pontban előírt követelményekkel.
- 2.1.3. A védőberendezéseket erősen kell a traktorhoz rögzíteni. Az „erős rögzítés” azt jelenti, hogy a berendezéseket csak szerszám segítségével lehet eltávolítani.
- 2.1.4. A motorburkolatokat, tetőket, illetve motorházfedeleket, amelyek lecsapódásuk esetén balesetet okozhatnak, úgy kell kialakítani, hogy a véletlen lecsukódás ellen védve legyenek (pl. biztosítókészülék vagy megfelelő felszerelés vagy tervezés révén).
- 2.1.5. Egy védőkészülék több veszélyes pontot is védhet. Ha azonban a beállításra, karbantartásra vagy zavarelhárításra szolgáló berendezések – amelyek csak járó motor esetén működtethetők – egyetlen védőszerkezet alá vannak szerelve, úgy további védőkészüléket is fel kell szerelni.
- 2.1.6. Azon biztosítóelemeket (pl. rugós kapcsok vagy lemezek), amelyek
 - pillanatnyi szétkapcsolású (gyorskioldó) rögzítőelemek (pl. csapszegek),
 - és
 - szerszám nélkül nyitható biztonsági védőkészülékek (pl. motorburkolat) rögzítőelemeinek biztosítására szolgálnak,szilárdan kell rögzíteni a traktorhoz vagy a védőkészülékhez.
- 2.2. **Fogalommeghatározások**
- 2.2.1. „Védőkészülék”: olyan eszköz, amelynek feladata a veszélyes részek védelme. Ezen irányelv értelmében ide tartoznak a védőlemezek, fedelek vagy védőrácsok.
- 2.2.1.1. „Védőlemez”: olyan védőkészülék, amely közvetlenül a veszélyes alkatrész előtt helyezkedik el, és amely akár önmagában, akár más alkatrésszel együtt minden oldalról védelmet nyújt a veszélyes alkatrésszel való érintkezés ellen.
- 2.2.1.2. „Fedél” vagy „burkolat”: olyan védőkészülék, amely a veszélyes alkatrész előtt helyezkedik el, és annak megérintése ellen a fedett oldal felől nyújt védelmet.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 2009/60/EK irányelve a kerekes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok legnagyobb tervezési sebességéről és rakfelületéről (kodifikált változat) (HL L 198., 2009.7.30., 15. o.).

- 2.2.1.3. „Védőrács”: olyan védőkészülék, amely korlát, rács vagy ezekhez hasonló szerkezeti elem segítségével teremti meg azon szükséges biztonsági távolságot, amely megakadályozza a veszélyes alkatrész érintését.
- 2.2.2. „Veszélyes rész”: minden olyan pont, amely a traktor rögzített vagy mozgatható alkatrészeinek elrendezése vagy tervezése miatt balesetveszélyt jelent. Veszélyes részek különösen a becsípést, nyírást, vágást és szúrást okozó helyek, valamint a behúzási és ráfutási részek.
- 2.2.2.1. „Becsípési hely”: olyan veszélyes hely, ahol alkatrészek mozdulnak el egymáshoz vagy rögzített alkatrészekhez képest úgy, hogy személyeket vagy ezek testrészeit becsíphetik.
- 2.2.2.2. „Nyíró rész”: olyan veszélyes hely, ahol alkatrészek mozognak egymáson vagy más alkatrészekeken úgy, hogy személyeket vagy ezek testrészeit becsíphetik és elnyírhatják.
- 2.2.2.3. „Vágási, behatolási vagy szúrási hely”: olyan veszélyes hely, ahol mozgó vagy rögzített, éles, hegyes vagy tompa alkatrészek személyeket vagy ezek testrészeit megsebesíthetik.
- 2.2.2.4. „Elkapási hely”: olyan veszélyes hely, ahol éles kinyúlások, fogak, csapok, csavarok, zsíró gombok, tengelyek, tengelyvégek és más alkatrészek úgy mozognak, hogy azokba személyek, ezek testrészei vagy ruházata beleakadhatnak, és azokat magukkal húzhatják.
- 2.2.2.5. „Behúzási vagy ráfutási hely”: olyan veszélyes hely, ahol alkatrészek mozgásuk révén nyílást szűkítenek, és így a közelben álló személyeket, ezek testrészeit vagy ruházatát elkapathatják.
- 2.2.3. „Elérési távolság”: azon legnagyobb távolság, amelyet személyek bizonyos testrészei elérhetnek felfelé, lefelé, befelé, fentről, körben vagy valamin keresztül bármiféle tárgy használata nélkül (1. ábra).
- 2.2.4. „Biztonsági távolság”: az elérési távolságnak vagy a testméreteknek megfelelő távolság a biztonsági ráhagyással megnövelve (1. ábra).
- 2.2.5. „Vezérlőszerv”: olyan készülék, amelynek közvetlen működtetésével megváltoztatható a traktor vagy bármely hozzákapcsolt berendezés állapota vagy üzemmódja.
- 2.2.6. „Rendes működtetés”: a traktornak a gyártó által meghatározott rendeltetés szerinti használata olyan üzemeltető által, aki ismeri a traktor jellemzőit, és betartja a gyártó által a kezelési útmutatóban leírt és a traktoron jelek formájában feltüntetett működtetési, karbantartási és biztonsági előírásokat.
- 2.2.7. „Véletlen érintkezés”: egy személy tevékenységéből eredő, nem tervezett érintkezés a személy és egy veszélyes hely között a traktor rendes működtetése és karbantartása közben.

2.3. Biztonsági távolságok a veszélyes alkatrészek érintésének elkerülésére

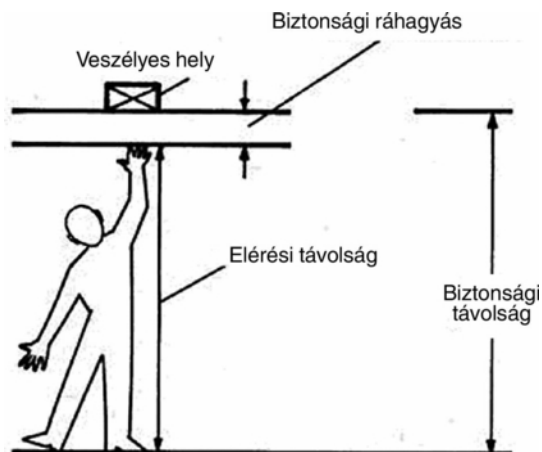
- 2.3.1. A biztonsági távolságot azon helyektől kell mérni, amelyek a talajszinttől, illetve a traktor működtetéséhez, kezeléséhez és ellenőrzéséhez elérhetőek. A „traktor kezelése és ellenőrzése” csak azon műveleteket jelenti, amelyeket maga a járművezető végez rendes körülmények között, a használati utasítással összhangban. A biztonsági távolságok meghatározásakor alapelv, hogy a traktor rendeltetésszerű állapotban van, és hogy nem használnak fel semmilyen eszközt a veszélyes rész elérésére.

A biztonsági távolságokat a 2.3.2.1.–2.3.2.5. pont tartalmazza. Bizonyos esetekben vagy meghatározott alkatrészekre vonatkozóan a megfelelő biztonsági szint akkor teljesül, ha a traktor megfelel a 2.3.2.6.–2.3.2.14. pont követelményeinek.

- 2.3.2. A veszélyes helyek védelme

2.3.2.1. Felfelé

A biztonsági távolság felfelé, egyenesen álló személyek esetén 2 500 mm (lásd 1. ábra).

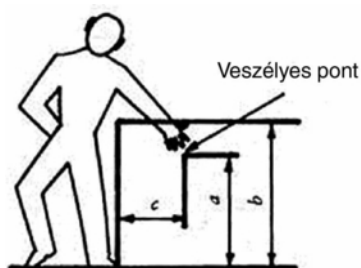

1. ábra

2.3.2.2. Lefelé, fentről

Biztonsági ráhagyás korlát feletti eléréshez:

- a = a talajszint és a veszélyes hely közti távolság,
- b = a korlát vagy a védőkészülék magassága,
- c = vízszintes távolság a veszélyes hely és a korlát között (lásd 2. ábra).

2. ábra

Korlát fölött lefelé történő elérés esetén a biztonsági távolságokat az 1. táblázatban megadottak szerint kell betartani.

1. Táblázat

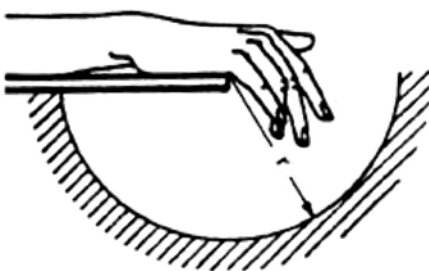
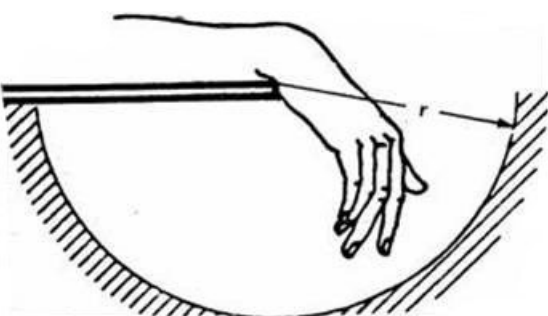
(mm)

a: a veszélyes hely távolsága a talajtól	A védőeszköz peremének magassága, b							
	2 400	2 200	2 000	1 800	1 600	1 400	1 200	1 000
	Vízszintes távolság a veszélyes ponttól, c							
2 400	—	100	100	100	100	100	100	100
2 200	—	250	350	400	500	500	600	600
2 000	—	—	350	500	600	700	900	1 100
1 800	—	—	—	600	900	900	1 000	1 100
1 600	—	—	—	500	900	900	1 000	1 300
1 400	—	—	—	100	800	900	1 000	1 300
1 200	—	—	—	—	500	900	1 000	1 400
1 000	—	—	—	—	300	900	1 000	1 400
800	—	—	—	—	—	600	900	1 300
600	—	—	—	—	—	—	500	1 200
400	—	—	—	—	—	—	300	1 200
200	—	—	—	—	—	—	200	1 100

2.3.2.3. Elérés körben

Legalább az alábbi 2. táblázat szerinti biztonsági ráhagyást kell betartani akkor, ha az érintett testrész nem érheti el a veszélyes helyet. A biztonsági ráhagyás alkalmazásakor azon feltevésből kell kiindulni, hogy a szóban forgó testrész fő ízülete erősen a védőkészülék pereméhez nyomódik. A biztonsági ráhagyás követelményei csak akkor tekinthetők teljesítettnek, ha biztosítva van, hogy a testrész nem tolódhat előbbre a veszélyes hely irányában vagy azon keresztül.

2. Táblázat

Testrész	bizt. táv	Ábra
Kéz az első ujjizülettől az ujjhegzig	≥ 120	
Kéz az első csuklótól ujjhegzig	≥ 230	

Testrész	bizt. táv	Ábra
Kar az könyöktől az ujjhegyig	≥ 550	
Kar a válltól az ujjhegyig	≥ 850	

2.3.2.4. Benyúlás és átnyúlás

Ha nyílásokba lehet benyúlni vagy nyílásokon lehet átnyúlni a veszélyes alkatrészekig, úgy a 3. és a 4. táblázat szerinti biztonsági távolságokat kell betartani.

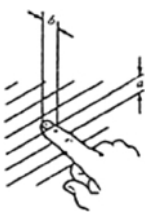
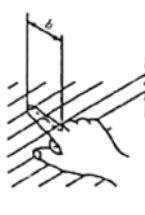
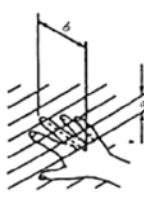
Az egymáshoz képest mozgó alkatrészek, illetve a rögzített alkatrészek mentén mozgó elemek nem tekintendők veszélyforrásnak, amennyiben távolságuk nem haladja meg a 8 mm-t.

3. Táblázat

Biztonsági távolságok hosszúkás és párhuzamos nyílások esetén (mm-ben)

a = a legkisebb nyílásszélesség

b = biztonsági távolság a veszélyes helytől

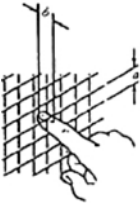
ujjhegy	ujj		kéz a hüvelykujj párnáig	kar a hónaljig	—
					
$4 < a \leq 8$	$8 < a \leq 12$	$12 < a \leq 20$	$20 < a \leq 30$	$30 < a \leq 135$ maximum	> 135
$b \geq 15$	$b \geq 80$	$b \geq 120$	$b \geq 200$	$b \geq 850$	—

4. Táblázat

Biztonsági távolságok négyzet vagy kör alakú nyílások esetén (mm-ben)

a = a legkisebb nyílásszélesség

b = biztonsági távolság a veszélyes helytől

ujjhegy	ujj		kéz a hüvelykujj párnáig	kar a hónaljig	—
					
$4 < a \leq 8$	$8 < a \leq 12$	$12 < a \leq 25$	$20 < a \leq 40$	$40 < a \leq 250$ maximum	> 250
$b \geq 15$	$b \geq 80$	$b \geq 120$	$b \geq 200$	$b \geq 850$	—

2.3.2.5. Biztonsági távolságok becspési helyek esetén

A becspési hely nem tekinthető veszélyesnek a vázolt testrésze vonatkozóan, ha a biztonsági távolságok meghaladják az 5. táblázat szerinti értékeket és biztosított, hogy a mellette lévő, legszélesebb testrészt nem dugható be.

5. Táblázat

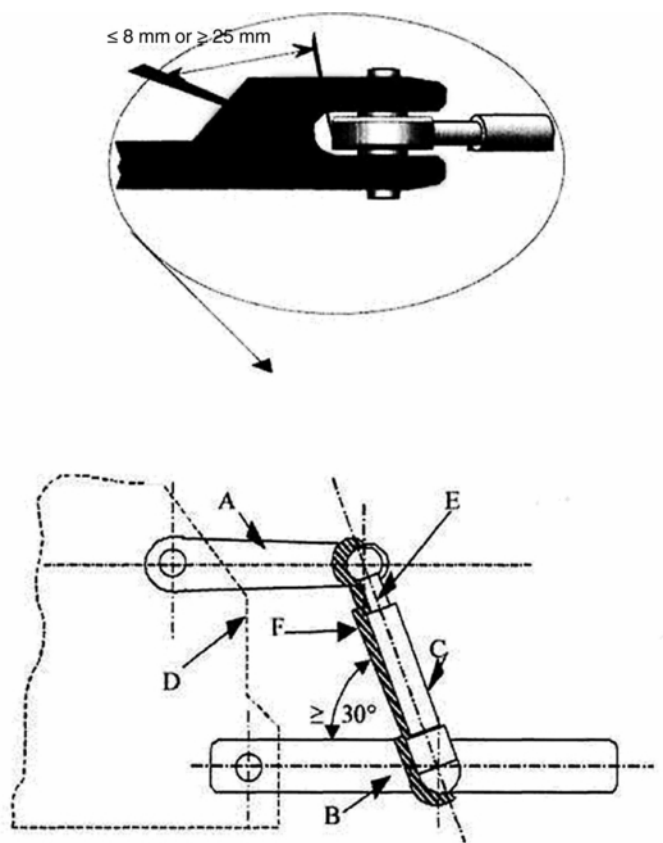
Testrész	Törzs	Lábszár	Lábfej	Kar	Kéz, csukló, ököl	Ujjak
Bízt. táv.	500	180	120		100	25
Illusztráció						

2.3.2.6. Vezérlőszervek

A két pedál közötti rés, valamint azon nyílások, amelyeken a vezérlő szervek átmennek, nem tekinthetők becspítő vagy nyíró résznek.

2.3.2.7. Hátsó hárompont-kapcsoló

2.3.2.7.1. A hárompont-kapcsoló rendszerben az emelőrudak csuklópontjainak középsíkján áthaladó sík mögött legalább 25 mm biztonsági ráhagyást kell fenntartani a mozgó részek között minden pontra vagy az emelőszerveket mozgató tartományának minden pontjára – a felső és az alsó 0,1 n szakasz kivételével –; továbbá 25 mm távolságot, vagy legalább 30 fokos szöget kell fenntartani az olyan, omló mozgást végző alkatrészekre, amelyeknek a szöge változó (lásd 3. ábra). A felső és alsó szakaszon 0,1 n-nel csökkentett n' mozgási tartományt az alábbiak szerint kell meghatározni (lásd 4. ábra). Amennyiben az alsó függesztő karokat az emelőszerveket közvetlenül működteti, úgy a referenciasíkot e függesztő karok középső keresztirányú függőleges szimmetriasíkjára határozza meg:

3. ábra

Jelmagyarázat:

A = Emelőkar

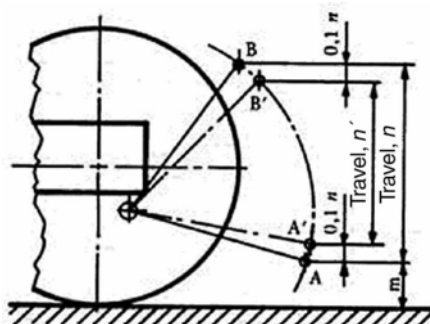
B = Alsó felfüggesztő kar

C = Emelőrúd

D = Traktoralváz

E = Az emelőrúd forgócsapjának tengelyén átmenő sík

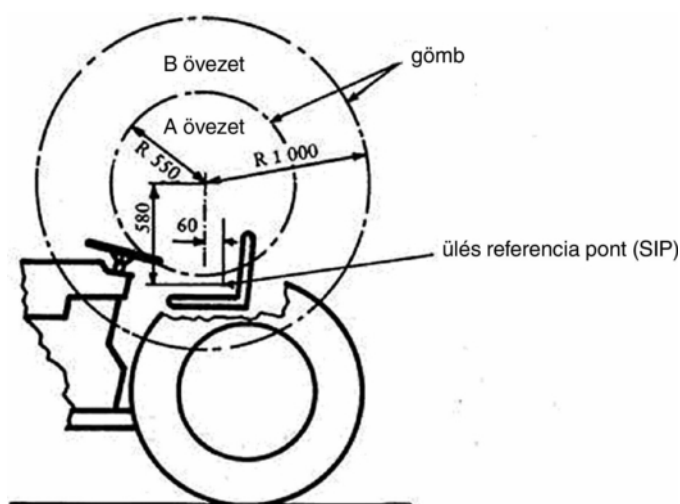
F = Emelőrúd játékának burkológörbéje

4. ábra

- 2.3.2.7.2. A hidraulikus emelőegység n mozgási tartománya tekintetében az alsó összekötőkar csatlakozó pontjának alsó A helyzetét behatárolja az 1994. decemberi ISO 730 szabvány 1. része szerinti „14”-es méret, míg a felső B helyzetet a hidraulikarendszer legnagyobb elmozdulása határolja be. Az n' elmozdulás a felülről és alulról $0,1 n$ -nel csökkentett n elmozdulásnak felel meg, és meghatározza az A' és B' közötti függőleges távolságot.

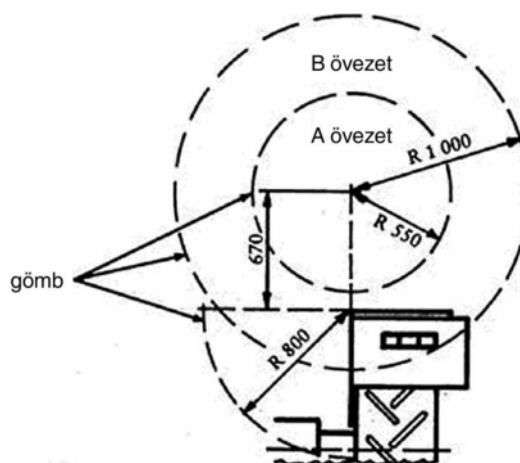
- 2.3.2.7.3. Ezenfelül, az n' mozgási tartományon belül egy legalább 25 mm-es biztonsági ráhagyást kell fenntartani az emelőrudak profilja körül, a szomszédos alkatrészekhez viszonyítva.
- 2.3.2.7.4. Ha a hárompont-függesztő szerkezeten olyan kapcsolókészülékek használatára kerül sor, amelyek nem igénylik kezelő jelenlétét a traktor és a munkagép között (pl. gyorskapcsoló készülék esetén), úgy a 2.3.2.7.3. pont előírásait nem kell figyelembe venni.
- 2.3.2.7.5. A kezelési utasítás pontos tájékoztatást tartalmaz a 2.3.2.7.1. pont első mondatában meghatározott sík előtti veszélyes helyekre vonatkozóan.
- 2.3.2.8. Első hárompont-kapcsoló
- 2.3.2.8.1. Az emelőegység n mozgási tartományának minden pontjában – kivéve az alsó és felső 0,1 n szakaszokat – legalább 25 mm biztonsági ráhagyást kell fenntartani a mozgó részek között; legalább 30°-os szöget vagy 25 mm biztonsági ráhagyást pedig akkor, ha az ollózó mozgást végző alkatrészek szöge egymáshoz képest változik. A felső és alsó véghelyzetben 0,1 n-nel csökkentett n' mozgási tartományt az alábbiak szerint kell meghatározni (lásd a 4. ábrát is).
- 2.3.2.8.2. A hidraulikus emelőegység n mozgási tartománya tekintetében az alsó összekötő kar csatlakozási pontjának alsó A véghelyzetét az 1998. márciusi ISO 8759 szabvány 2. része szerinti „14”-es méret, míg a felső B véghelyzetet a hidraulika legnagyobb elmozdulása határolja be. Az n' mozgási tartomány a felülről és alulról 0,1 n-nel csökkentett n mozgási tartomány és megfelel az A' és B' pontok közötti függőleges távolságnak.
- 2.3.2.8.3. Ha az első hárompont-kapcsoló berendezés alsó összekötő karjaihoz olyan kapcsolót (pl. gyorskapcsoló készülék) használnak, amelyik nem teszi szükségessé kisegítő személy jelenlétét a traktor és a hozzákapcsolt munkagép között az összekapcsolás folyamán, úgy a 2.3.2.8.1. pont szerinti követelményeket nem kell alkalmazni a 250 mm sugarú körzetben azon pontoktól, ahol az alsó karok a traktorhoz vannak kapcsolva. Legalább 25 mm biztonsági ráhagyást kell azonban fenntartani minden esetben a szomszédos alkatrészekről az emelőrudak és munkahengerek külső felülete körül, a meghatározott n' mozgási tartományon belül.
- 2.3.2.9. A vezetőülés és környezete
- Amennyiben a traktor vezetője ülő helyzetben van, minden becsípő vagy nyíró résznek úgy kell elhelyezkednie, hogy azok a kezével vagy a lábával elérhető távolságon kívül essenek. E követelmény akkor tekinthető teljesítettnek, ha az alábbi feltételek megvalósulnak:
- 2.3.2.9.1. A vezetőülés mind a hosszirányú, mind a függőleges beállítási tartomány közepén helyezkedik el. A járművezető elérési tartománya A és B mezőkre van felosztva. E mezők gömbközpontja az ülés referenciapontja előtt 60 mm-rel és felette 580 mm-el helyezkedik el (lásd 5. ábra). Az A mező egy 550 mm átmérőjű gömb, a B mező pedig e gömb és egy 1 000 mm átmérőjű gömb között helyezkedik el.

5. ábra

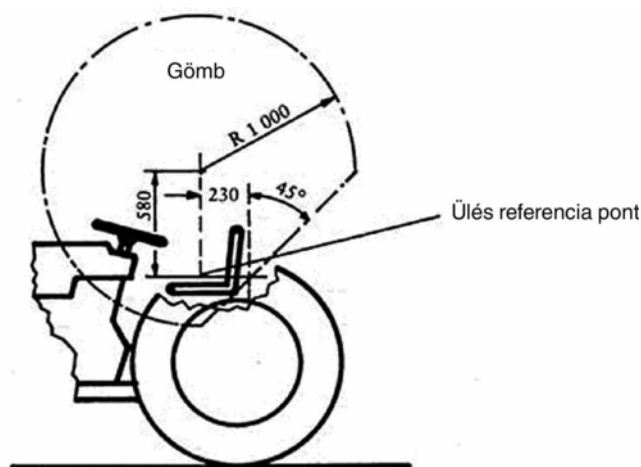
- 2.3.2.9.2. Az A mezőben 120 mm, a B mezőben pedig 25 mm biztonsági távolságot kell fenntartani a becsípő és a nyíró részekről, és legalább 30 fokos szöget kell fenntartani, ha a nyíró mozgást végző alkatrészek szöge változó.
- 2.3.2.9.3. Az A mezőben csak azon becsípő és nyíró részeket kell figyelembe venni, amelyeket külső energiaforrásról működtetett alkatrészek képeznek.

- 2.3.2.9.4. Ha a veszélyes helyeket az ülés közelében lévő szerkezeti elemek jelentik, úgy legalább 25 mm biztonsági távolságot kell fenntartani az ilyen elem és az ülés között. Nincs veszélyes hely a vezetőülés háttámlája és a szomszédos, mögötte levő alkatrészek között, ha az alkatrészek simák, az ülés háttámlája lekerekített és nincsenek éles részei.
- 2.3.2.10. Utasülés (ha van ilyen)
- 2.3.2.10.1. Ha valamely alkatrész veszélyt jelenthet a lábak számára, úgy gondoskodni kell olyan védőkészületről, amely az ülésfelület első élétől kezdődően lefelé, egy 800 mm sugarú félgömbfelületen belül véd.
- 2.3.2.10.2. A 2.3.2.9. pont szerinti (lásd 6. ábra) A és B övezetben lévő veszélyes helyeket védeni kell egy olyan gömbfelületen belül, amelynek középpontja 670 mm magasságban helyezkedik el az utasülés első élének közepe felett.

6. ábra

- 2.3.2.11. Keskeny nyomtávú traktorok (amelyek nyomtávolságát a 87/402/EGK ⁽¹⁾ tanácsi irányelv 1. cikkének második francia bekezdése határozza meg).
- 2.3.2.11.1. A keskeny nyomtávú traktorok esetében a 2.3.2.9. pont követelményei nem vonatkoznak azon mezőre, amely a haladási irányhoz képest keresztirányú és hátrafelé 45 fokban döntött sík alatt található, valamint az ülés referenciapontja mögött 230 mm-re lévő ponton áthalad (lásd 7. ábra). Ha e tartományban bármilyen veszélyes hely található, úgy a traktoron megfelelő figyelmeztető jelzéseket kell elhelyezni.

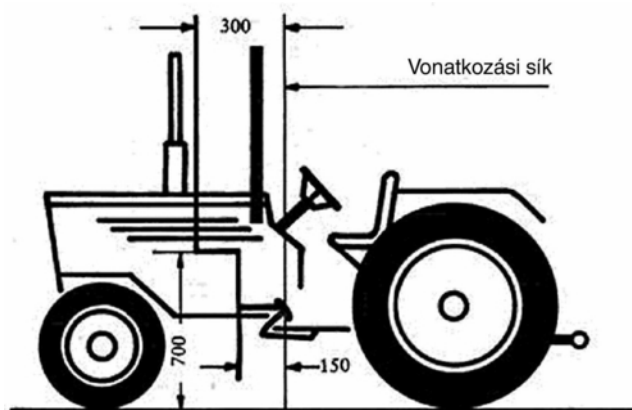

7. ábra

⁽¹⁾ A Tanács irányelve (1987. június 25.) a keskeny nyomtávú kerekes mezőgazdasági és erdészeti traktorok vezetőülés elé szerelt, borulás hatása elleni védőszerkezeteiről (HL L 220., 1987.8.8., 1. o.)

- 2.3.2.11.2. A vezetőüléshez való hozzáférésre a 80/720/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ I. mellékletének II.1. és II.2. pontja vonatkozik.
- 2.3.2.11.3. A vezérlőszervekre a 80/720/EGK irányelv I. mellékletének I.6. pontja vonatkozik.
- 2.3.2.11.4. A jármű hossz tengelyére merőleges és terheletlen pedál (tengelykapcsoló és/vagy üzemi fék) középpontján átmenő vonatkozási sík előtt lévő forró kipufogó alkatrészeket le kell burkolni, ha a síkhoz a felső tartományban (a talajszint felett 700 mm-rel) 300 mm-nél, az alsó tartományban pedig 150 mm-nél közelebb vannak (lásd 8. ábra). A védendő területet oldalirányban a traktor és a kipufogó rendszer körvonalai határolják.

A fellépő lépcső alatt lévő forró kipufogó alkatrészeket függőleges vetületükben be kell fedni vagy valamilyen más hővédelemmel kell ellátni.

8. ábra

- 2.3.2.12. Hajlékony hidraulikus tömlők elrendezése és megjelölése
- 2.3.2.12.1. A tömlőket védeni kell mind a mechanikus, mind a hő okozta sérülésektől.
- 2.3.2.12.2. A tömlőkön egyértelműen azonosítható módon és letörülhetetlenül az alábbi adatokat kell feltüntetni:
- a tömlő gyártójának jele,
 - a gyártás időpontja (év, hónap),
 - a megengedett legnagyobb dinamikus üzemi túlnyomás.
- 2.3.2.12.3. A vezető- és/vagy utasülés közelében elhelyezett hajlékony hidraulikus tömlőket úgy kell elrendezni és védeni, hogy meghibásodásuk esetén ne okozhassanak személyi sérülést.
- 2.3.2.13. Kormányzás és lengőtengely

Az egymáshoz vagy rögzített alkatrészekhez képest mozgó részeket – amennyiben azok a 2.3.2.9. és 2.3.2.10. pont szerinti tartományon belül vannak – megfelelő védőelemmel kell ellátni.

Csuklós kormányzás esetén letörülhetetlen és egyértelmű jelöléseknek kell lenniük a traktor mindkét oldalán a csuklós kapcsolat tartományában, szemléltető ábrával vagy feliratokkal jelezve, hogy a csuklós kapcsolat védelem nélküli tartományán belül nem szabad tartózkodni. A megfelelő utalásokat a kezelési utasításnak is tartalmaznia kell.

⁽¹⁾ A Tanács irányelve (1980. június 24.) a kerekes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok kezelőterére, vezetőhelyéhez történő hozzáférésre, ajtajaira és ablakaira vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 194., 1980.7.28., 1. o.)

2.3.2.14. Traktorra szerelt erőátviteli tengelyek

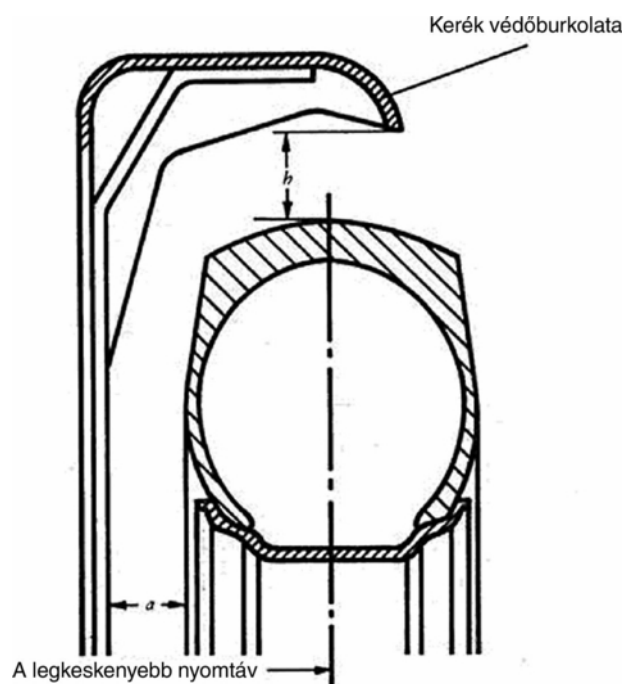
Az erőátviteli tengelyeket (pl. négykerék-hajtás esetén) – amelyek csak akkor forognak, ha a traktor mozgásban van – védelemmel kell ellátni, ha azok a 2.3.2.9. és 2.3.2.10. pontban meghatározott tartományban találhatók.

2.3.2.15. Szabad tér a hajtókerekek körül

2.3.2.15.1. A kerekek védőburkolata elhelyezésének a szabad tér tekintetében ki kell elégítenie az alábbi követelményeket.

2.3.2.15.2. A „szabad tér” az a távolság, amelynek meg kell maradnia a hajtókerekek gumiabroncsa körül a jármű szomszédos alkatrészeihez képest.

A hajtókerekek körüli szabad térnek a legnagyobb méretű gumiabroncs felszerelése esetén meg kell felelnie a 9. ábra és a 6. táblázat által meghatározott méreteknak.

9. ábra

6. Táblázat

Rendes traktorok		Keskeny nyomtávú traktorok	
<i>a</i>	<i>h</i>	<i>a</i>	<i>h</i>
mm	mm	mm	mm
40	60	15	30

A 9. ábrán és a 6. táblázatban ábrázoltnál kisebb védőtávolság – a 2.3.2.9. és 2.3.2.10. pont szerinti távolságon kívül – is megengedett olyan keskeny nyomtávú traktoroknál, amelyek sárvédőjének feladata a kerekre tapadt sár eltávolítása is.

2.3.2.16. Forró felületek

Azokat a forró felületeket, amelyekhez az üzemeltető a traktor rendes működtetése során hozzáférhet, le kell fedni vagy szigetelni. Ez vonatkozik azokra a forró felületekre, amilyenek a lépcsők, korlátok, kapaszkodók, valamint a traktor azon szerves részei, amelyek a be- és kiszállást segítik, és amelyekhez az üzemeltető véletlenül hozzáférhet.

2.3.2.17. Az akkumulátorsaru lefedése

A nem földelt sarukat védeni kell a véletlen rövidzárlattól.

2.4. **Az ülés referenciapontjának meghatározására szolgáló eljárás**

2.4.1. Általános előírások

Bármilyen típusú kárpitozott ülés referenciapontjának meghatározási módszere és az ehhez szükséges készülék az alábbi ismertetésben található.

2.4.2. Fogalommeghatározások

Az ülés referenciapontja (ÜRP):

az a pont, amelyik a 10. ábra szerinti készülék függőleges, hosszirányú középsíkjában található, amely készülék a vezetőülésen a 2.4.4. és 2.4.6. ponttal összhangban van elhelyezve.

Az ülés referenciapontját a járműhöz képest kell meghatározni, és ezért annak helye nem változik az ülés állításával és/vagy lengőmozgásával.

2.4.3. Készülék az ülés referenciapontjának (ÜRP) meghatározására

Az ÜRP meghatározására szolgáló készüléknek meg kell felelnie a 10. ábrának. E készülék tömege 6 ± 1 kg, alsó felülete pedig sík és csiszolt.

2.4.4. Az ülés beállítása az ÜRP meghatározásához

Ha az ülés és annak rugózása állítható, úgy az ÜRP meghatározása előtt az ülést a következők szerint kell beállítani:

- a) minden beállításnak – előre, hátra, fel és dőlésben is – középhelyzetben kell lennie. Amennyiben ez nem lehetséges, úgy a középhelyzet alatti vagy feletti legközelebbi helyzetet kell beállítani;
- b) az állítható rugózást úgy kell beállítani, hogy az mozgási tartománya közepén legyen, ha a készülék a helyén van és azt le is terhelték. A rugózást e helyzetben reteszelni kell mindaddig, amíg a referenciapont meghatározásra kerül;
- c) a nem állítható rugózást olyan függőleges helyzetben kell rögzíteni, amely megfelel annak, amikor a készülék terhelt állapotban a helyén van;
- d) ha a fenti beállítások ellenkezik a gyártó egyértelmű utasításaival, úgy a gyártó azon útmutatásait kell követni, amelyek egy 75 kg-os járművezetőre történő beállításra vonatkoznak.

Megj.: Egy 75 kg tömegű járművezető megközelítőleg megfelel azon tömegnek, amelyet az ülésre helyezett, 65 kg tömeggel terhelt készülék tesz ki.

2.4.5. Az x' , y' és z' vonatkoztatási tengelyek meghatározása az ÜRP-hez

A koordinátákat a következő módon kell meghatározni:

- a) az ülészerelvénnyel egyik oldalán, azon felerősítő furat helyének meghatározása, amelyik a leghátsó helyzetben van;
- b) ha e furat tengelye párhuzamos a készülék forgástengelyével, úgy ez az y' tengely (az ülésen lévő járművezetőhöz képest balról jobbra mutat – lásd 11. ábra);

- c) ha a furat tengelye párhuzamos az ülés középvonalán átmenő függőleges síkkal, úgy azon egyenest kell y' tengelynek tekinteni, amely az említett forgástengellyel párhuzamos, és átmegy az ülés tartósíkjának és a fent említett furat tengelyének a metszéspontján (lásd 12. ábra);
- d) minden más esetben az y' tengelyt a mérendő ülés paramétereivel összhangban kell meghatározni;
- e) az x' és a z' tengelyt úgy kell meghatározni, mint az y' tengelyen átmenő vízszintes és függőleges síknak az ülés középvonalán átmenő függőleges síkkal való metszésvonalát. Az x' tengely előre, a z' tengely felfelé mutat (lásd 11. és 12. ábra).

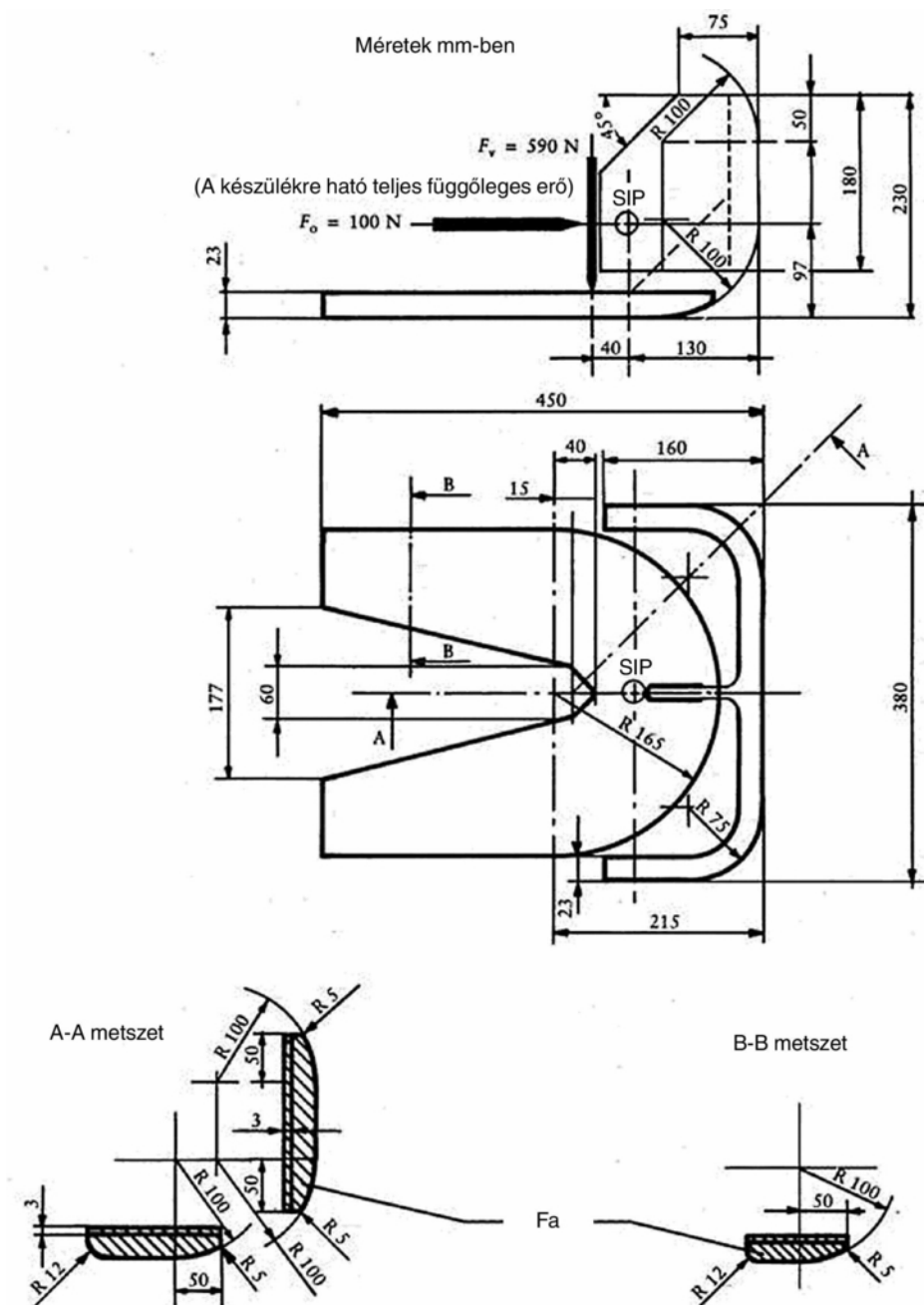
2.4.6. Az ülés referenciapontjának (ÜRP) meghatározási módszere

Az ülés referenciapontját (ÜRP) a 10. ábra szerinti készülékkel az alábbiak szerint kell meghatározni:

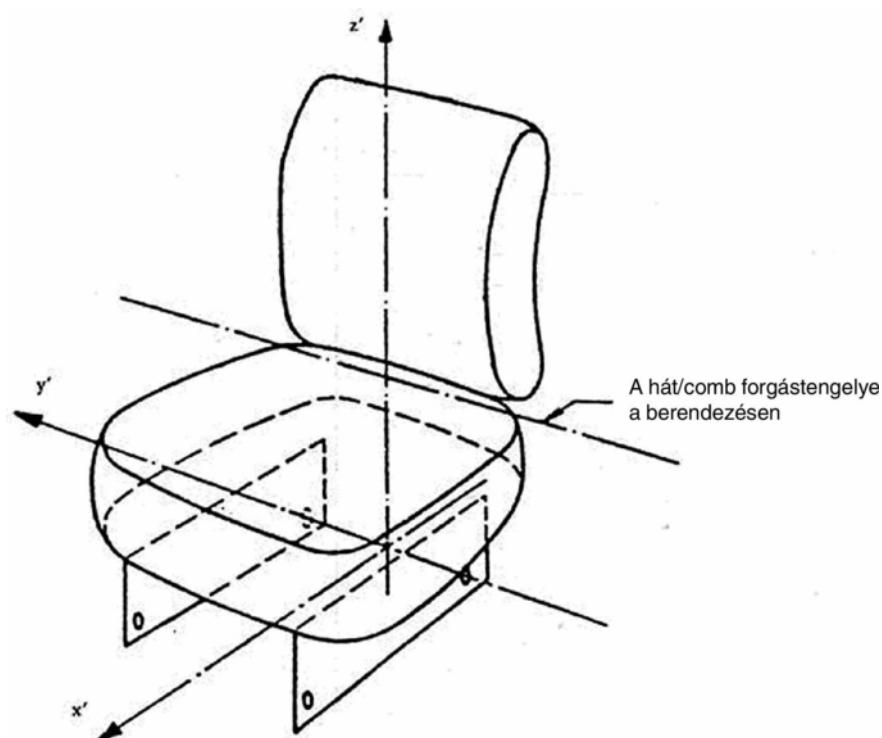
- a) az ülést egy vászondarabbal le kell fedni a készülék helyzetbeállításának megkönnyítésére;
- b) a készüléket (járulékos tömeg nélkül) az ülőpárnára kell helyezni, és hátrafelé a háttámlához kell nyomni;
- c) a készülék teljes tömegét terheléssel 6 ± 1 kg-ról 26 ± 1 kg-ra kell növelni. A függőleges erők támadáspontjának 40 mm-re kell lennie a készülék vízszintes részén jelölt ÜRP előtt (lásd 10. ábra);
- d) a készüléket kétszer, kb. 100 N vízszintes erővel kell terhelni a referenciapontnál, a 10. ábra szerint;
- e) további tömegeket kell a terheléshez adni úgy, hogy a készülék teljes tömege 65 ± 1 kg-ra változzon. A hozzáadott tömegekből adódó súlyerő támadáspontjának 40 mm-re kell lennie a készülék vízszintes részén jelölt ÜRP előtt (lásd a 10. ábra);
- f) az ülés mindkét oldalán, az ülés hosszirányú középvonalától azonos távolságban lévő két függőleges síkban, ± 1 mm-es pontossággal meg kell mérni a készülékkel kijelölt referenciaponton átmenő tengelyen e síkok metszéspontjának a 2.4.5. pont szerinti koordinátáit.

A két síkon így mért értékek számtani középértékei az ÜRP koordinátái;

- g) azon feltételeket, amelyek a sík meghatározásának módszeréből következnek és eltérnek az e melléklet szerinti eljárástól, vagy amelyek hibás eredmény forrásai lehetnek, fel kell jegyezni és ugyancsak fel kell jegyezni a hibás eredmények okait is.

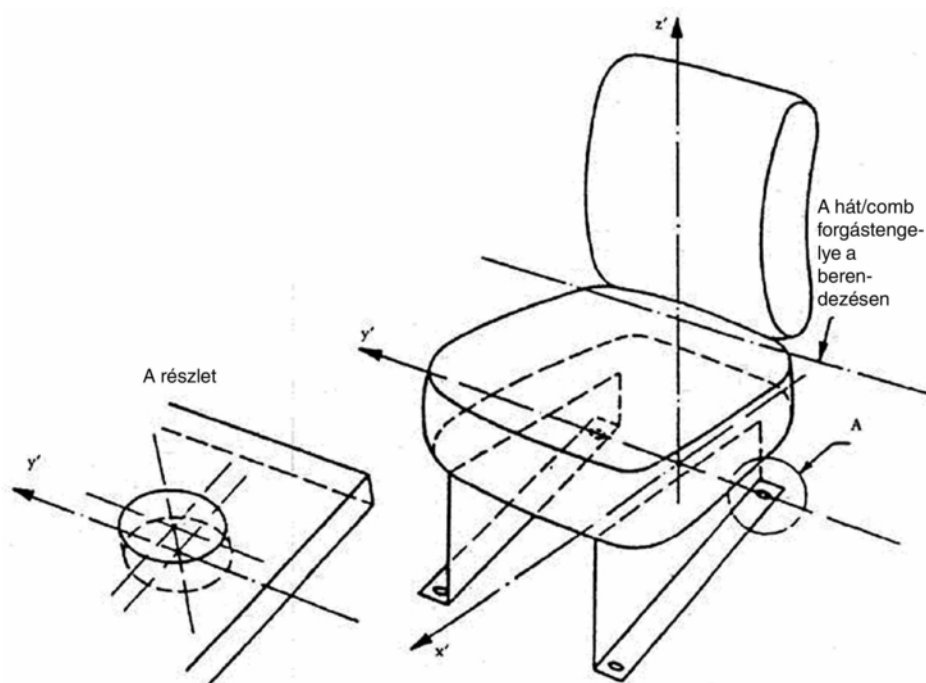

10. ábra Készülék az ülés referenciapontjának (ÜRP) meghatározására

11. ábra Az ÜRP vonatkozási tengelyeinek meghatározása

(a felerősítő furat tengelye párhuzamos a hát/comb forgástengellyel)

12. ábra Az ÜRP három vonatkoztatási tengelyének meghatározása

(a felerősítő furat tengelye párhuzamos az ülés középvonalán átmenő függőleges síkkal)

Függelék

MINTA

A hatóság neve

**MELLÉKLET VALAMELY TRAKTORTÍPUS EK-TÍPUSBIZONYÍTVÁNYÁHOZ A SEBESSÉGSZABÁLYZÓRA,
VALAMINT A HAJTÓELEMEK, A KINYÚLÓ RÉSZEK ÉS A KEREKEK VÉDELMERE VONATKOZÓAN**

(A mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok, azok pótkocsijainak és cserélhető vontatott munkagépeinek, beleértve ezek rendszereit is, továbbá alkatrészeinek és önálló műszaki egységeinek típusjóváhagyásáról szóló, 2003. május 26-i 2003/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4 cikkének (2) bekezdése)

EK-típusjóváhagyás száma:

1. Alkatrészek vagy jellemzők:

1.1. Sebességszabályzó (ha van ilyen):

1.2. A hajtóegységek, kinyúló részek és kerekek védelme

2. A traktor gyártmánya (vagy gyártójának cégneve):

.....
.....

3. A traktor típusa és adott esetben kereskedelmi neve:

.....
.....

4. A gyártó neve és címe:

.....
.....

5. A gyártó meghatalmazott képviselőjének neve és címe (adott esetben):

.....
.....

6. Az 1. pont szerinti alkatrészek és/jellemzők leírása:

.....

7. A traktor EK-típusjóváhagyásra átadva:

.....

8. A típus-jóváhagyási vizsgálatot végző műszaki szolgálat:

.....
.....

9. E szolgálat által kiállított jegyzőkönyv kelte:

.....

10. E szolgálat által kiállított jegyzőkönyv száma:

.....

11. Az EK-típusjóváhagyás a sebességszabályzóra, a hajtóelemekre, a kinyúló részek és a kerekek védelmére vonatkozóan megadva/elutasítva ⁽¹⁾.

12. Hely:

13. Kelt:

14. Aláírás:

15. A fenti EK-típusjóváhagyás számával ellátott alábbi okmányokat csatolták e bizonyítványhoz:

..... méretezett rajzok;

..... a traktor vizsgált alkatrészeinek rajza vagy fényképe.

Ezen adatokat a többi tagállam illetékes hatóságainak kérésükre meg kell küldeni.

16. Megjegyzések:

.....

.....

.....

⁽¹⁾ A nem kívánt rész törlendő.

III. A. MELLÉKLET

Szélvédő és egyéb üvegezések Felszerelési követelmények, fogalommeghatározások, alkatrész-típusjóváhagyási kérelem, alkatrész-típusjóváhagyás, jelölések, általános műszaki követelmények, vizsgálatok és gyártásmegfeleléség

1. FELSZERELÉSI ELŐÍRÁSOK

- 1.1. A mezőgazdasági és erdészeti traktorokat a gyártó választása alapján felszerelheti:
- 1.1.1. olyan szélvédőkkel és egyéb üvegtáblákkal, amelyek megfelelnek e melléklet előírásainak;
- 1.1.2. az e melléklet szerinti „egyéb üvegtáblákra” alkalmazandó előírásoknak megfelelő szélvédővel, kivéve az ezen irányelv III. C. mellékletének 9.1.4.2. pontja szerinti üvegtáblákat (üvegtáblák 70 %-nál kisebb rendes fényáteresztő képességgel);
- 1.1.3. nem szélvédőként engedélyezett a szilárd műanyag üveg, ahogy azt a 92/22/EGK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ vagy a 43. sz. ENSZ EGB rendelet 14. melléklete jóváhagyja.

2. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

Ezen irányelv alkalmazásában:

- 2.1. „edzett üveg”: olyan, egyetlen üvegrétegből képzett üvegtábla, amelyet különlegesen hőkezelték a mechanikai szilárdság növelése és a törés utáni szilánkosodás szabályozása céljából;
- 2.2. „rétegelt üvegtábla”: olyan két vagy több üvegrétegből összeállított üvegtábla, amelynek rétegeit közbenső műanyagrétegek rögzítik egymáshoz. Ez lehet:
- 2.2.1. „közönséges”: ha a táblát alkotó egyik üvegréteg sem kezelt; illetve
- 2.2.2. „kezelt”: ha legalább az egyik összetevő üvegréteg hőkezelt a mechanikai szilárdság növelése és a törés utáni szilánkosodás szabályozása céljából;
- 2.3. „műanyag bevonatú biztonsági üveg”: a 2.1. és a 2.2. pont szerinti olyan üvegtábla, amelynek belső felületén műanyag réteg található;
- 2.4. „üveg-műanyag biztonsági üvegezés”: olyan, egy réteg üvegből és egy vagy több réteg műanyagból álló rétegelt üvegtábla, amelynek legalább egyik műanyag rétege közbenső funkciót lát el. Az üvegezés traktorra helyezésekor a műanyag rétegnek a belső felületen kell lennie;
- 2.5. „szélvédő csoport”: olyan különböző méretű és alakú szélvédők által alkotott csoport, amelynek bevizsgált mechanikai és szilánkosodási tulajdonságai vannak, és ugyancsak vizsgálattal ellenőrzött a környezettel szembeni ellenálló képessége;
- 2.5.1. „lapos szélvédő”: olyan szélvédő, amelynek névleges görbülete nem eredményez 10 mm/m értéket meghaladó eltérést a síktól;
- 2.5.2. „ívelt szélvédő”: olyan szélvédő, amelynek névleges görbülete meghaladja a 10 mm/m értéket;
- 2.6. „kettős ablak”: a traktor ugyanazon nyílásába behelyezett különálló két táblából összeállított készlet;
- 2.7. „kettős üvegezés”: olyan két, gyárilag tartósan összeszerelt üvegtáblából álló egység, ahol az üvegtáblákat egyenletes rés határolja el egymástól;
- 2.7.1. „szimmetrikus kettős üvegezés”: olyan kettős üvegezés, amelynél az üvegezést alkotó két üvegtábla azonos típusú (edzett vagy rétegelt üveg stb.), és ezek elsődleges, továbbá másodlagos jellemzői azonosak;

⁽¹⁾ A Tanács 92/22/EGK irányelve (1992. március 31.) a gépjárművek és pótkocsijaik biztonsági üvegezéséről és az üvegezésre használt anyagokról (HL L 129., 1992.5.14., 11. o.)

- 2.7.2. „aszimmetrikus kettős üvegezés”: olyan kettős üvegezés, amelynél az üvegezést alkotó két üvegtábla különböző típusú (edzett vagy rétegelt üveg stb.), vagy ezek elsődleges és/vagy másodlagos jellemzői eltérőek;
- 2.8. „elsődleges jellemző”: olyan jellemző, amely lényegesen megváltoztatja az üvegtábla optikai és/vagy mechanikai tulajdonságait a traktorban betöltött funkciójuk tekintetében. E fogalom vonatkozik a kereskedelmi névre vagy márkajelre is;
- 2.9. „másodlagos jellemző”: olyan jellemző, amely jelentősen megváltoztathatja az üvegtábla optikai és/vagy mechanikai tulajdonságait azon funkció tekintetében, amelyet az üvegtáblának a traktorban be kell tölteni. Az ilyen változás jelentőségét egy nehézségi fok szerinti besorolás alapján kell kiértékelni;
- 2.10. „nehézségi fok”: minden másodlagos jellemző tekintetében a gyakorlatban megfigyelt változásokra alkalmazható, kétfokozatú minősítő rendszer. Az „1”-es nehézségi fokról a „2”-esre történő átmenet azt jelenti, hogy további vizsgálatok szükségesek;
- 2.11. „a szélvédő kiterített területe”: azon legkisebb téglalap alakú üvegterület, amelyből a szélvédő gyártható;
- 2.12. „a szélvédő dőlésszöge”: egy függőleges vonal és a szélvédő felső és alsó szélén áthaladó egyenes vonal által bezárt szög; e két vonalnak a traktor hossz tengelye mentén függőleges síkban kell lennie.
- 2.12.1. A dőlésszöget vízszintes felületen álló, terheletlen traktoron kell mérni.
- 2.12.2. A hidropneumatikus, hidraulikus vagy pneumatikus rugózású, illetve a szabad magasság terheléstől függő automatikus beállításra szolgáló készülékkel felszerelt traktor vizsgálata a gyártó által meghatározott rendes üzemi körülmények között történik.
- 2.13. „h jelű szegmens magasság”: az üvegtábla belső felülete és a két szélén áthaladó sík között derékszögben mérhető legnagyobb távolság. E távolságot az üvegfelülethez való rendes közelítéssel kell meghatározni (lásd III. N. melléklet, 1. ábra).
- 2.14. „Üvegtábla típus”: a 2.1.–2.4. pontban meghatározott olyan üvegtáblák, amelyek különösen a III. D.–III. L. melléklet szerinti elsődleges és másodlagos jellemzők tekintetében nem különböznek lényegesen egymástól.
- 2.14.1. Ugyan az elsődleges jellemzők változása azt jelenti, hogy a gyártmány új típusú, egyes esetekben azonban az alak és a méretek megváltozása nem követeli meg szükségszerűen a teljes körű vizsgálat sorozat végrehajtását. Az egyes mellékletek szerinti bizonyos vizsgálatokhoz az üvegtáblák egy csoportba sorolhatók, ha nyilvánvaló, hogy elsődleges jellemzőik hasonlóak.
- 2.14.2. Az olyan eltéréseket mutató üvegtáblák azonos típusúaknak tekinthetők, amelyek eltérései csak a másodlagos jellemzőkben mutatkoznak meg; bizonyos vizsgálatok azonban ilyen üvegtáblamintákon is elvégezhetők, ha e vizsgálatok a vizsgálati feltételekben kifejezetten elő vannak írva.
- 2.15. „r görbület”: a szélvédő – ívének legnagyobb görbületű felületén mért – legkisebb sugarának közelítő értéke.
3. AZ ALKATRÉSZ-TÍPUSJÓVÁHAGYÁSI KÉRELEM
- 3.1. Az üvegtábla EK-alkatrész-típusjóváahagyási kérelmét a biztonsági üvegtábla gyártója vagy szabályszerűen meghatalmazott képviselője nyújtja be valamennyi biztonsági üvegtípusra. E kérelmet csak egy tagállamban lehet benyújtani.
- 3.2. A biztonsági üvegek minden típusának kérelméhez 3 példányban az alábbi dokumentumokat és adatokat kell mellékelni:
- 3.2.1. az összes elsődleges és másodlagos jellemzőt tartalmazó műszaki leírás; és,
- 3.2.1.1. ha nem szélvédőről, hanem más üvegezésről van szó, akkor legfeljebb A/4-es méretű vagy ilyenre összehajtogatott rajzok, a következő adatokkal:
- a legnagyobb terület,
 - az üvegtábla két szomszédos oldala által bezárt legkisebb szög, és
 - adott esetben a legnagyobb szegmensmagasság;

- 3.2.1.2. szélvédők esetén:
- 3.2.1.2.1. azon szélvédők jegyzéke, amelyekre az alkatrész-típusjóváahagyást kérik, valamint a traktor gyártójának neve és a traktor típusa;
- 3.2.1.2.2. 1:10 méretarányú rajzok és ábrák a szélvédőkről, valamint azok traktorba való beépítéséről, elegendő részletességgel ahhoz, hogy bemutassák a következőket:
- 3.2.1.2.2.1. a szélvédő helyzete az R referenciaponthoz képest a 2008/2/EK tanácsi irányelv ⁽¹⁾ I. mellékletének 1.2. pontja szerint;
- 3.2.1.2.2.2. a szélvédő dőlésszöge;
- 3.2.1.2.2.3. azon mező helyzete és mérete, amelynek optikai tulajdonságait vizsgálni kell, és adott esetben a differenciált hőkezelésnek alávetett terület;
- 3.2.1.2.2.4. a szélvédő kiterített területe;
- 3.2.1.2.2.5. a szélvédő legnagyobb szegmensmagassága; és
- 3.2.1.2.2.6. a szélvédő görbülete (kizárólag a szélvédők csoportosításához);
- 3.2.1.3. kettős üvegezés esetén legfeljebb A/4-es vagy ilyenre összehajtogatott rajzok, amelyeken a 3.2.1.1. pont szerinti információkon kívül szerepeltetni kell a következőket:
- a kettős üvegezést alkotó egyes üvegtáblák típusa,
 - a kötés típusa (szerves, üveg-üveg vagy üveg-fém),
 - a két üvegtábla közötti rés névleges vastagsága.
- 3.3. Ezenkívül a kérelmezőnek elegendő számú vizsgálati darabot és az érintett típusok kész üvegtábláiból mintát kell rendelkezésre bocsátania; ezek darabszámában szükség esetén a vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálattal lehet megállapodni.
- 3.4. Az illetékes hatóság a típusjóváahagyás megadása előtt ellenőrzi, hogy megtörténtek-e a megfelelő intézkedések egy olyan hatékony ellenőrzés biztosítására, amely felderíti, hogy a gyártás megfelel-e az előírásoknak.
4. JELÖLÉSEK
- 4.1. Minden biztonsági üvegtáblán – beleértve a típusjóváahagyásra benyújtott mintákat és próbadarabokat is – fel kell tüntetni a gyártó kereskedelmi nevét vagy márkajelét. E megjelölésnek világosan olvashatónak és eltávolíthatatlannak kell lennie.
5. ALKATRÉSZ-TÍPUSJÓVÁHAGYÁS
- 5.1. Ha az alkatrész-típusjóváahagyáshoz benyújtott minták megfelelnek az alábbi 5-7. pontok szerinti követelményeknek, úgy a biztonsági üvegtábla kérdéses típusára a jóváahagyást meg kell adni.
- 5.2. Alkatrész-típusjóváahagyási számot kell kijelölni minden, a III. E., III. G., III. K. és III. L. melléklet szerinti típusra, illetve szélvédők esetén minden jóváhagyott csoportra. Az első két számjegy (89/173/EGK irányelv eredeti formája esetén jelenleg 00) jelöli azon módosítások sorozatát, amelyek magukban foglalják ez utóbbi irányelv által hatályon kívül helyezett 89/173/EGK irányelvhez készült legújabb fő műszaki módosításokat a jóváahagyás megadásának időpontjában. A tagállam ugyanazon számot a biztonsági üvegtáblák másik típusára vagy csoportjára nem alkalmazhatja.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008. január 15-i 2008/2/EK irányelve a kerekes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok látómező-jéről és szélvédőtörlőiről (kodifikált változat) (HL L 24., 2008.1.29., 30. o.).

- 5.3. A biztonsági üvegtábla valamely típusára vonatkozóan az ezen irányelv szerint megadott alkatrész-típusjóváhagyásról, a jóváhagyás kiterjesztéséről, illetve megtagadásáról a tagállamokat a III. B. mellékletben és annak függelékeiben megadott mintákkal összhangban elkészített értesítés útján tájékoztatni kell.
- 5.3.1. Szélvédők esetében az EK-alkatrész-típusjóváhagyásról szóló értesítéshez mellékelni kell egy dokumentumot, amely a jóváhagyott csoporthoz tartozó összes szélvédőtípust felsorolja a csoport jellemzőivel együtt, a III. B. melléklet 8. függelékével összhangban.
- 5.4. A 4.1. pontban meghatározott jelölésen túl az EK-alkatrész-típusjóváhagyás jelét jól láthatóan el kell helyezni minden olyan biztonsági üvegtáblán és kettős üvegezésű egységen, amely megfelel az ezen irányelv alapján jóváhagyott típusnak. Emellett felhelyezhető minden olyan különleges alkatrész-típusjóváhagyási jel is, amelyet egy kettős üvegezésű egység minden üvegtáblájára alkalmazni kell.
- E típus-jóváhagyási jel a következőkből áll:
- 5.4.1. egy négyzet, amelyben „e” betű található, ezt követi azon ország megkülönböztető száma, amelyik a típus-jóváhagyást megadta ⁽¹⁾;
- 5.4.2. a négyszögtől jobbra az 5.4.1. szerinti alkatrész-típusjóváhagyási szám.
- 5.5. A fent leírt EK-típusjóváhagyási jel közelében további jelöléseket kell elhelyezni, az alábbiak szerint:
- 5.5.1. Szélvédő esetén:
- I: edzett üvegre (I/P ha bevonatos) ⁽²⁾,
- II: közönséges rétegelt üvegre (II/P ha bevonatos) ⁽²⁾,
- III: kezelt rétegelt üvegre (III/P ha bevonatos) ⁽²⁾,
- IV: üveg-műanyag üvegezésre;
- 5.5.2. V: olyan üvegtábla esetén, amely eltér azon szélvédőtől, amelyre a III. C. melléklet 9.1.4.2. pontjának előírásai vonatkoznak;
- 5.5.3. VI: kettős üvegezésű egység esetén;
- 5.5.4. T: olyan szélvédők esetén, amelyek a nem szélvédő céljára szolgáló üvegtáblákra előírt követelményeknek felelnek meg, kivéve azokat, amelyekre a III. C. melléklet 9.1.4.2. pontjának előírásai vonatkoznak (üvegtáblák 70 %-nál kisebb rendes fényáteresztő képességgel). A nem szélvédő céljára szolgáló üvegtáblák követelményeinek megfelelő szélvédő esetén azonban a „T” jelölés csak a III. G. melléklet 3.3.2. pontja szerinti 4,0 m +25/-0 mm ejtési magasságról fejeződjű vizsgálat után helyezhető el.
- 5.6. Az EK-alkatrész-típusjóváhagyási jelnek és a többi jelölésnek jól olvashatónak és eltávolíthatatlannak kell lennie.
- 5.7. A melléklet függeléke példákat tartalmaz az alkatrész-típusjóváhagyási jelekre.

6. ÁLTALÁNOS MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK

- 6.1. Az összes üvegtáblának, de különösen azoknak, amelyekből szélvédőket gyártanak, megfelelő minőségűnek kell lenniük ahhoz, hogy a lehető legnagyobb mértékben csökkentsék a testi sérülés veszélyét üvegtrükk esetén. Az üvegnek megfelelően ellenállónak kell lennie a rendes forgalomban valószínűleg bekövetkező váratlan eseményekkel szemben, továbbá a környezeti, hőmérsékleti viszonyokkal, vegyi hatásokkal, égéssel és kopással szemben.
- 6.2. A biztonsági üvegnek ezenkívül megfelelő mértékben átlátszónak kell lennie, nem okozhatja a szélvédőn keresztül nézett tárgyak észrevehető torzulását, és nem vezethet a közúti közlekedési jelek és jelzések színeinek összetévesztéséhez. A járművezetőnek még a szélvédő törése esetén is világosan látnia kell az utat ahhoz, hogy biztonságosan le tudja fékezni, és meg tudja állítani a traktort.

⁽¹⁾ Németország esetében = 1, Franciaország esetében = 2, Olaszország esetében = 3, Hollandia esetében = 4, Svédország esetében = 5, Belgium esetében = 6, Magyarország esetében = 7, a Cseh Köztársaság esetében = 8, Spanyolország esetében = 9, az Egyesült Királyság esetében = 11, Ausztria esetében = 12, Luxemburg esetében = 13, Finnország esetében = 17, Dánia esetében = 18, Románia esetében = 19, Lengyelország esetében = 20, Portugália esetében = 21, Görögország esetében = 23, Írország esetében = 24, Szlovénia esetében = 26, Szlovákia esetében = 27, Észtország esetében = 29, Lettország esetében = 32, Bulgária esetében = 34 Litvánia esetében = 36, Ciprus esetében = 49, Málta esetében = 50.

⁽²⁾ A 2.3. pontban meghatározottak szerint.

7. KÜLÖN KÖVETELMÉNYEK

Attól függően, hogy melyik kategóriába tartozik, minden biztonságiüveg-típusnak meg kell felelnie az alábbi külön követelményeknek:

- 7.1. az edzett üveg anyagú szélvédők a III. D. mellékletben foglalt követelményeknek;
- 7.2. a nem szélvédők céljára szolgáló, egyenletesen hőkezelt üvegtáblák a III. E. mellékletben foglalt követelményeknek;
- 7.3. a közönséges rétegelt üvegből készült szélvédők a III. F. mellékletben foglalt követelményeknek;
- 7.4. a nem szélvédők céljára szolgáló közönséges rétegelt üvegtáblák a III. G. mellékletben foglalt követelményeknek;
- 7.5. a kezelt rétegelt üvegből készült szélvédők a III. H. mellékletben foglalt követelményeknek;
- 7.6. a műanyag bevonatú biztonsági üvegtáblák – a fentiekben felsorolt követelményeken túl – a III. I. mellékletben foglalt követelményeknek;
- 7.7. az üveg-műanyag szélvédők a III. J. mellékletben foglalt követelményeknek;
- 7.8. a nem szélvédők céljára szolgáló üveg-műanyag táblák a III. K. mellékletben foglalt követelményeknek;
- 7.9. a kettős üvegezésű egységek a III. L. mellékletben foglalt követelményeknek.

8. VIZSGÁLATOK

8.1. Az alábbi vizsgálatokat kell elvégezni:

8.1.1. Szilánkosodás

A vizsgálat célja:

- 8.1.1.1. annak ellenőrzése, hogy az üvegtábla törése következtében keletkezett szilánkok és törött részek olyanok-e, hogy a minimálisra csökkentik a sérülésveszélyt; és

- 8.1.1.2. szélvédők esetén a törés után fennmaradt látási viszonyok ellenőrzése.

8.1.2. Mechanikai szilárdság

8.1.2.1. Ütközésvizsgálat golyóval

E vizsgálat végrehajtása kétféle módon történik, egy 227 g tömegű, illetve egy 2 260 g tömegű golyó segítségével.

- 8.1.2.1.1. Vizsgálat a 227 g tömegű golyóval: a vizsgálat célja a rétegelt üveg közbelső rétege tapadásának és az egyenletesen hőkezelt üveg mechanikai szilárdságának ellenőrzése.

- 8.1.2.1.2. Vizsgálat 2 260 g tömegű golyóval: a vizsgálat célja a rétegelt üveg által a golyó behatolásával szemben tanúsított ellenállásnak az ellenőrzése.

8.1.2.2. Ütközésvizsgálat fejformával

E vizsgálat célja annak ellenőrzése, hogy az üvegtábla megfelel-e a sérülések korlátozására vonatkozó követelményeknek akkor, amikor a járművezető vagy az utas feje nekiütközik a szélvédőnek, a nem szélvédő céljára szolgáló rétegelt üveg vagy üveg-műanyag táblának, illetve az oldalsó ablakokként használt kettős üvegezésű egységeknek.

8.1.3. Környezettel szembeni ellenálló képesség

8.1.3.1. Koptatási vizsgálat

A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a biztonsági üvegtábla kopásállósága meghalad-e egy bizonyos értéket.

8.1.3.2. Vizsgálat magas hőmérsékleten

E vizsgálat célja annak ellenőrzése, hogy keletkeznek-e buborékok, illetve egyéb hibák a rétegelt üveg vagy üveg-műanyag tábla közbelső rétegében, amennyiben ezek hosszabb ideig magasabb hőmérséklet hatásának vannak kitéve.

8.1.3.3. Sugárzásállósági vizsgálat

E vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a sugárzásnak hosszabb ideig kitett rétegelt üveg, üveg-műanyag vagy műanyag bevonatú üvegtáblák fényáteresztő képessége jelentős mértékben csökken-e vagy megváltozik-e az üvegezés színe.

8.1.3.4. A nedvességállóság vizsgálata

E vizsgálat célja annak ellenőrzése, hogy a rétegelt üveg, az üveg-műanyag tábla vagy a műanyag bevonatú üvegtábla jelentősebb károsodás nélkül ellenáll-e a környezeti nedvesség hosszabb ideig tartó hatásának.

8.1.3.5. A hőmérséklet-változással szembeni ellenállás vizsgálata

E vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a 2.3. és 2.4. pont szerinti biztonsági üvegezéshez alkalmazott műanyagok jelentős károsodás nélkül ellenállnak-e hosszabb időn keresztül a szélsőséges hőmérsékleti hatásoknak.

8.1.4. Az optikai minőség jellemzői

8.1.4.1. A fényáteresztés vizsgálata

E vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a biztonsági üvegtáblák rendes fényáteresztő képessége meghaladja-e az előírt értéket.

8.1.4.2. Az optikai torzítás vizsgálata

E vizsgálat célja annak ellenőrzése, hogy a szélvédőn át látott tárgyak torzulása meghaladja-e azt a mértéket, amely már valószínűleg megzavarja a járművezetőt.

8.1.4.3. A másodlagos képszétválás vizsgálata

E vizsgálat célja annak ellenőrzése, hogy a másodlagos kép szögben mért különválása az elsődleges képtől meghaladja-e a meghatározott értéket.

8.1.4.4. A színazonosítás vizsgálata

E vizsgálat célja annak ellenőrzése, hogy a szélvédőn keresztül nézve fennáll-e a színek összetévesztésének veszélye.

8.1.5. A tűzállóság vizsgálata

E vizsgálat célja annak ellenőrzése, hogy a 2.3. és 2.4. pont szerinti biztonsági üvegtábla belső felületének elegendően alacsony-e az égési sebessége.

8.1.6. A vegyi anyagokkal szembeni ellenállás vizsgálata

E vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a 2.3. és 2.4. pont szerinti biztonsági üvegtábla belső felülete képes-e károsodás nélkül ellenállni a traktoron előforduló vagy az abban használatos vegyi eredetű anyagok (pl. tisztítószerek stb.) hatásainak.

8.2. A 2.1.–2.4. pont szerinti üvegtábla-kategóriákra előírt vizsgálatok

8.2.1. A biztonsági üvegtáblák el kell végezni az alábbi táblázatban felsorolt vizsgálatokat

	Szélvédők							Nem szélvédők céljára szolgáló egyéb üvegtáblák		
	Edzett üveg		Közönséges rétegelt üveg		Kezelt rétegelt üveg		Üveg-műanyag	Edzett üveg	Rétegelt üveg	Üveg-műanyag
	I	I/P	II	II/P	III	III/P	IV			
Szilánkosodás	D/2	D/2	—	—	H/4	H/4	—	E/2	—	—
Mechanikai szilárdság										
227 g-os golyó	—	—	F/4.3.	F/4.3.	F/4.3.	F/4.3.	F/4.3.	E/3.1.	G/4	G/4
2 260 g-os golyó —	—	—	F/4.2.	F/4.2.	F/4.2.	F/4.2.	—	—	—	—
ütközéses vizsgálat fejformával ⁽¹⁾	D/3	D/3	F/3	F/3	F/3	F/3	J/3	—	G/3 ⁽³⁾	K/3 ⁽³⁾
koptatás										
külső felület	—	—	F/5.1.	F/5.1.	F/5.1.	F/5.1.	F/5.1.	—	F/5.1.	F/5.1.
belső felület	—	I/2	—	I/2	—	I/2	I/2	I/2 ⁽²⁾	I/2 ⁽²⁾	I/2
magas hőmérséklet	—	—	C/5	C/5	C/5	C/5	C/5	—	C/5	C/5
sugárzás	—	C/6	C/6	C/6	C/6	C/6	C/6	—	C/6	C/6
nedvességállóság	—	C/7	C/7	C/7	C/7	C/7	C/7	C/7 ⁽²⁾	C/7	C/7
fényáteresztés	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.
optikai torzítás	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	—	—	—
másodlagos kép	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	—	—	—
színazonosítás	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	—	—	—
ellenállás hőmérséklet-változással szemben	—	C/8	—	C/8	—	C/8	C/8	C/8 ⁽²⁾	C/8 ⁽²⁾	C/8
tűzállóság	—	C/10	—	C/10	—	C/10	C/10	C/10 ⁽²⁾	C/10 ⁽²⁾	C/10
ellenállás vegyszerrel szemben	—	C/11	—	C/11	—	C/11	C/11	C/11 ⁽²⁾	C/11 ⁽²⁾	C/11

⁽¹⁾ E vizsgálatot el kell végezni a III. melléklet 3. pontja szerinti kettős üvegezéssű egységeken is.⁽²⁾ Ha a belső oldalon műanyag bevonat van.⁽³⁾ E vizsgálatot 4 m + 25/–0 mm ejtési magasságból kell végezni az 1,5 m + 25/–0 mm helyett, ha az üvegtáblákat a traktorok szélvédőjeként használják.

Megjegyzés: A táblázat szerinti hivatkozás (pl. K/3) a III. K melléklet 3. pontját jelenti, ahol a kérdéses vizsgálatot és az átvételi követelményeket előírták.

8.2.2. A biztonsági üvegtáblára akkor kell megadni az alkatrész-típusjóváahagyást, ha az megfelel a fenti táblázatban említett megfelelő rendelkezések valamennyi előírásának.

9. A TÍPUSJÓVÁHAGYÁS MÓDOSÍTÁSA VAGY KITERJESZTÉSE A BIZTONSÁGI ÜVEGTÁBLA VALAMELY TÍPUSÁRA

9.1. A biztonsági üvegtábla valamely típusának valamennyi módosításáról, illetve szélvédők esetén a csoporthoz újabb szélvédők hozzáadásáról értesíteni kell azon hatóságot, amelyik a biztonsági üvegtábla típusát jóváhagyta. E hatóság:

9.1.1. megállapíthatja, hogy a végrehajtott módosítások valószínűleg nem járnak jelentősen káros hatással, és hogy szélvédők esetén az új típus beletartozik a jóváhagyott szélvédőcsoportba, és a biztonsági üvegtábla minden esetben még megfelel a követelményeknek; vagy

9.1.2. a vizsgálat végrehajtásáért felelős műszaki szolgáltatótól egy új vizsgálati jegyzőkönyvet kérhet.

9.2. Tájékoztatás

9.2.1. Az alkatrész-típusjóváhagyás megerősítéséről, visszautasításáról vagy kiterjesztéséről a tagállamokat az 5.3. pontban előírt eljárással összhangban tájékoztatni kell.

9.2.2. Az alkatrész-típusjóváhagyás kiterjesztését megadó illetékes hatóságnak sorozatszámmal kell jelölnie a kiterjesztésre vonatkozó minden tájékoztatást.

10. GYÁRTÁSMEGFELELŐSÉG

10.1. Az olyan biztonsági üvegeket, amelyekre az e melléklet és az azt követő mellékletek szerint megadták a típusjóváhagyást, úgy kell gyártani, hogy azok megfeleljenek a jóváhagyott típusnak és teljesítsék a 6., 7. és 8. pont követelményeit.

10.2. A 10.1. pont szerinti követelmények teljesülését gyártás közben állandóan ellenőrizni kell.

10.3. Az alkatrész-típusjóváhagyás jogosultjának különösen:

10.3.1. gondoskodnia kell arról, hogy a gyártmány minőségének ellenőrzésére szolgáló eljárások rendelkezésre álljanak;

10.3.2. hozzá kell férnie azon berendezésekhez, amelyek a jóváhagyott típusnak való megfelelés ellenőrzéséhez szükségesek;

10.3.3. rögzítenie kell a vizsgálati eredmények adatait, és az igazgatási hatósággal kötött megállapodás szerinti időpontra rendelkezésre kell bocsátania az ezzel kapcsolatos alátámasztó dokumentumokat ⁽¹⁾;

10.3.4. elemeznie kell minden vizsgálati típus eredményét, hogy ellenőrizze és biztosítsa a termék jellemzőinek azonoságát, figyelembe véve az ipari termelésben megengedhető eltéréseket;

10.3.5. biztosítania kell, hogy minden gyártmánytípushoz legalább a III. O. melléklet szerinti vizsgálatokat elvégezzék; és

10.3.6. biztosítania kell, hogy ha valamely minta vagy vizsgálati darab nem egyezik a kérdéses vizsgálati típussal, úgy további mintákat vegyenek és megvizsgálják azokat.

Meg kell tenni minden szükséges lépést ahhoz, hogy az érintett gyártásban a megfelelés helyreálljon.

10.4. Az illetékes hatóság bármikor ellenőrizheti az egyes gyártóegységekben alkalmazott, a megfelelés ellenőrzésre szolgáló módszereket (lásd a III. O. melléklet 1.3. pontját).

10.4.1. A vizsgálati és termelési adatokat minden ellenőrzéskor be kell mutatni az ellenőrnek.

10.4.2. Az ellenőr a gyártó laboratóriumában való vizsgálat céljából szűrőpróbaszerűen mintákat vehet. A minták minimális darabszáma a gyártó saját ellenőrzési eredményeinek figyelembevételével határozható meg.

10.4.3. Ha a minőségi színvonal nem látszik kielégítőnek, vagy ha szükségesnek tűnik a 10.4.2. pont szerinti vizsgálatok érvényességének ellenőrzése, úgy az ellenőr mintákat választhat ki, amelyeket el kell küldeni azon műszaki szolgáltathoz, amelyik elvégezte az alkatrész-típusjóváhagyási vizsgálatot.

10.4.4. Az illetékes hatóság bármely, az ezen irányelvben előírt vizsgálatot elvégezhet.

10.4.5. Az ellenőrzés gyakorisága rendszerint évi két alkalom. Ha bármely ilyen ellenőrzés nem kielégítő eredményt ad, úgy az illetékes hatóságnak gondoskodnia kell arról, hogy minden szükséges lépést megtegyenek a gyártásmegfelelés lehető leggyorsabb helyreállításáért.

⁽¹⁾ A szilánkosodási vizsgálat eredményeit még akkor is rögzíteni kell, ha fényképre nincs szükség.

11. SZANKCIÓK A GYÁRTÁSMEGFELELŐSÉG NEM TELJESÜLÉSE ESETÉN

11.1. Az ezen irányelv szerinti valamely biztonsági üvegtáblatípusra megadott alkatrész-típusjóváahagyás visszavonható, ha nem teljesül a 10.1. pont szerinti követelmény.

11.2. Ha valamely tagállam egy általa korábban kiadott típusjóváahagyást visszavon, úgy erről a többi tagállamot azonnal értesítenie kell, az alkatrész-típusbizonyítvány másolatának megküldésével, ahol nagybetűkkel a bizonyítvány alján fel kell tüntetni az „ALKATRÉSZ-TÍPUSJÓVÁHAGYÁS VISSZAVONVA” szavakat, valamint a keltezés és az aláírást.

12. A GYÁRTÁS VÉGLEGES BESZÜNTETÉSE

Ha az alkatrész-típusjóváahagyás jogosultja végleg beszünteti azon biztonsági üvegtáblatípus gyártását, amelyet ezen irányelvvel összhangban hagytak jóvá, úgy erről tájékoztatnia kell azon hatóságot, amely a jóváahagyást megadta. E hatóságnak értesítenie kell a többi tagállamot a III. B. melléklet szerinti mintának megfelelő típusjóváahagyási értesítés másolata útján.

13. AZ ALKATRÉSZ-TÍPUSJÓVÁHAGYÁSI VIZSGÁLAT LEFOLYTATÁSÁÉRT FELELŐS MŰSZAKI SZOLGÁLTATOK ÉS A JÓVÁHAGYÓ HATÓSÁGOK NEVE ÉS CÍME

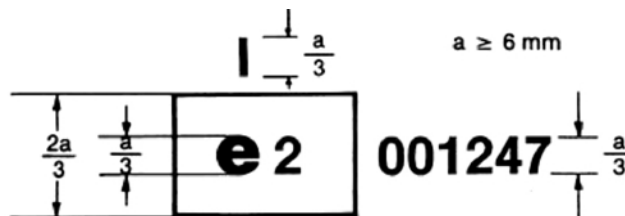
Minden tagállamnak közölnie kell a többi tagállammal és a Bizottsággal az alkatrész-típusjóváahagyási vizsgálatok lefolytatásáért felelős műszaki szolgálatok és az EGK-alkatrész-típusjóváahagyást kibocsátó hatóságok nevét és címét, ahová a más tagállamokban kibocsátott alkatrész-típusbizonyítványt és az alkatrész-típusjóváahagyás megtagadását, illetve visszavonását tartalmazó bizonyítványokat meg kell küldeni.

Függelék

PÉLDÁK ALKATRÉSZ-TÍPUSJÓVÁHAGYÁSI JELEKRE

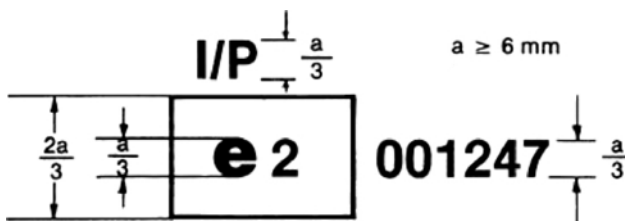
(Lásd III. A. melléklet 5.5. pontját)

Hőkezelt üvegből készült szélvédők

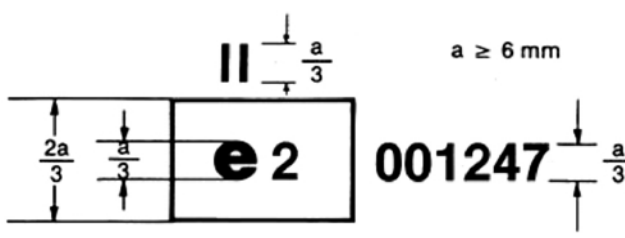
A hőkezelt (edzett) üvegből készült szélvédőn látható fenti alkatrész-típusjóváahagyási jel azt jelenti, hogy a kérdéses alkatrészt Franciaországban hagyták jóvá (e 2) ezen irányelv szerint, a 001247 alkatrész-típusjóváahagyási szám alatt.

Műanyag bevonatú edzett üvegből készült szélvédők

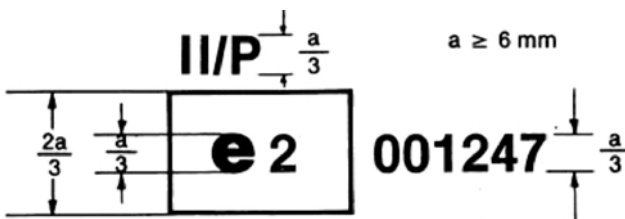
A műanyag bevonatú edzett üvegből készült szélvédőn látható fenti alkatrész-típusjóváahagyási jel azt jelenti, hogy a kérdéses alkatrészt Franciaországban hagyták jóvá (e 2) ezen irányelv szerint, a 001247 alkatrész-típusjóváahagyási szám alatt.

Közönséges rétegelt üvegből készült szélvédők

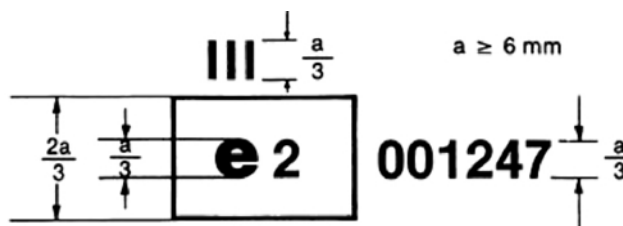

A közönséges rétegelt üvegből készült szélvédőn látható fenti alkatrész-típusjóváahagyási jel azt jelenti, hogy a kérdéses alkatrészt Franciaországban hagyták jóvá (e 2) ezen irányelv szerint, a 001247 alkatrész-típusjóváahagyási szám alatt.

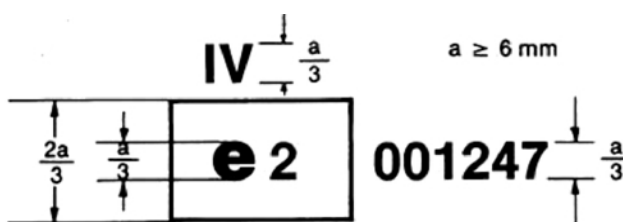
Műanyag bevonatú, közönséges rétegelt üvegből készült szélvédők

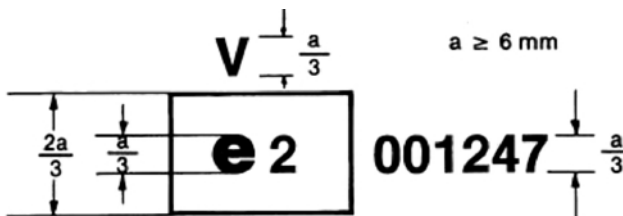
A műanyag bevonatú, közönséges rétegelt üvegből készült szélvédőn látható fenti alkatrész-típusjóváahagyási jel azt jelenti, hogy a kérdéses alkatrészt Franciaországban hagyták jóvá (e 2) ezen irányelv szerint, a 001247 alkatrész-típusjóváahagyási szám alatt.

Kezelt rétegtelt üvegből készült szélvédők

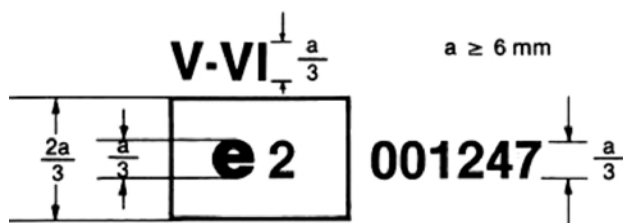
A kezelt rétegtelt üvegből készült szélvédőn látható fenti alkatrész-típusjóváhagyási jel azt jelenti, hogy a kérdéses alkatrészt Franciaországban hagyták jóvá (e 2) ezen irányelv szerint, a 001247 alkatrész-típusjóváhagyási szám alatt.

Üveg-műanyag szélvédők

Az üveg-műanyag szélvédőn látható fenti alkatrész-típusjóváhagyási jel azt jelenti, hogy a kérdéses alkatrészt Franciaországban hagyták jóvá (e 2) ezen irányelv szerint, a 001247 alkatrész-típusjóváhagyási szám alatt.

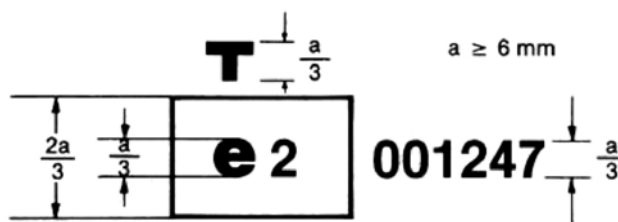
70 %-nál kisebb rendes fényáteresztő képességű, nem szélvédők céljára szolgáló üvegtáblák

Az olyan üvegtáblán, amely nem szélvédő céljára szolgál, és amelyre a III. C. melléklet 9.1.4.2. pontjának követelményei vonatkoznak, a fenti alkatrész-típusjóváhagyási jel azt jelenti, hogy a kérdéses alkatrészt Franciaországban hagyták jóvá (e 2) ezen irányelv szerint, a 001247 alkatrész-típusjóváhagyási szám alatt.

70 %-nál kisebb rendes fényáteresztő képességű, kettős üvegezésű egységek

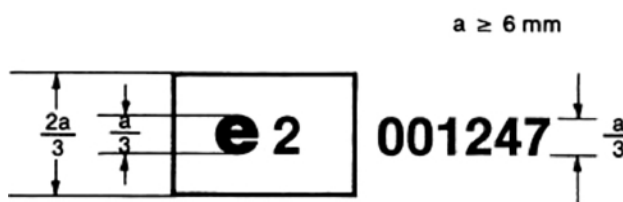
A kettős üvegezésű egységen látható fenti alkatrész-típusjóváhagyási jel azt jelenti, hogy a kérdéses alkatrészt Franciaországban hagyták jóvá (e 2) ezen irányelv szerint, a 001247 alkatrész-típusjóváhagyási szám alatt.

Nem szélvédők céljára szolgáló olyan üvegtáblák, amelyeket traktorokon szélvédőként használnak

Az üvegtáblán látható fenti alkatrész-típusjóváahagyási jel azt jelenti, hogy a traktorokon szélvédőként használt kérdéses alkatrészt Franciaországban hagyták jóvá (e 2) ezen irányelv szerint, a 001247 alkatrész-típusjóváahagyási szám alatt.

70 % vagy ezt meghaladó rendes fényáteresztő képességű, nem szélvédők céljára szolgáló üvegtáblák

Az olyan nem szélvédők céljára szolgáló üvegtáblán látható fenti alkatrész-típusjóváahagyási jel, amelyre a III. C melléklet 9.1.4.1. pontjának követelményei vonatkoznak, azt jelenti, hogy a kérdéses alkatrészt Franciaországban hagyták jóvá (e 2) ezen irányelv szerint, a 001247 alkatrész-típusjóváahagyási szám alatt.

III. B. MELLÉKLET

A hatóság neve

[Legnagyobb méret: A/4 (210 × 297 mm)]

Tájékoztató

- az EK-alkatrész-típusjóváahagyásról,
- az EK-alkatrész-típusjóváahagyás megtagadásáról,
- az EK-alkatrész-típusjóváahagyás kiterjesztéséről,
- az EK-alkatrész-típusjóváahagyás visszavonásáról ⁽¹⁾ a 2009/144/EK irányelv szerinti biztonsági üvegtábla típusára

EK-típusjóváahagyás száma: a kiterjesztés száma: a kiterjesztés száma:

1. A biztonsági üvegtábla kategóriája:

.....

2. Az üvegtábla leírása (lásd 1., 2., 3., 4., 5., 6. és 7. melléklet ⁽¹⁾), valamint szélvédők esetében a 8. melléklet szerinti lista:

.....

.....

3. Kereskedelmi név vagy márkajel:

.....

4. A gyártó neve vagy címe:

.....

.....

5. A gyártó képviselőjének neve és címe (adott esetben):

.....

6. Alkatrész-típusjóváahagyásra átadva:

.....

7. A típus-jóváahagyási vizsgálatok lefolytatásáért felelős műszaki szolgálat:

.....

8. A vizsgálati jegyzőkönyv kelte:

.....

9. A vizsgálati jegyzőkönyv száma:

.....

10. Az alkatrész-típusjóváahagyás megadva/elutasítva/kiterjesztve/visszavonva ⁽¹⁾:

.....

11. A típusjóváhagyás kiterjesztésének indokai:

.....

.....

.....

12. Megjegyzések:

.....

.....

.....

13. Hely:

14. Kelt:

15. Aláírás:

16. Jegyzék mellékelve azon dokumentumokról, amelyek a hatóságnál elhelyezett alkatrész-típusjóváhagyási iratokat tartalmazzák; e dokumentumok kívánságra rendelkezésre állnak.

(¹) A nem kívánt rész törlendő.

1. függelék

EDZETT ÜVEGBŐL KÉSZÜLT SZÉLVÉDŐK

(A III. D. vagy III. I. mellékletben meghatározott elsődleges és másodlagos jellemzők)

Az alkatrész-típusjóváhagyás száma: A kiterjesztés száma:

Elsődleges jellemzők

- Alakkategória:
- Vastagságkategória:
- A szélvédő névleges vastagsága:
- A műanyag bevonat(ok) fajtája és típusa:
- A műanyag bevonat(ok) vastagsága:

Másodlagos jellemzők

- Az anyag fajtája (táblaüveg, úsztatott üveg, síküveg):
- Az üveg színezése:
- A műanyag bevonat(ok) színezése:
- Behelyezett vezetékek (igen/nem):
- Vakítást gátló csíkok beépítve (igen/nem):

Megjegyzések:

.....

.....

.....

.....

.....

Mellékelt dokumentumok: szélvédők jegyzéke (lásd 8. függelék)

2. függelék

NEM SZÉLVÉDŐ CÉLJÁRA SZOLGÁLÓ, EGYENLETESEN EDZETT ÜVEGTÁBLÁK

(A III. E. vagy III. I. mellékletben meghatározott elsődleges és másodlagos jellemzők)

Az alkatrész-típusjóváhagyás száma: A kiterjesztés száma:

Elsődleges jellemzők

- Nem szélvédő céljára szolgál (igen/nem):
- Traktorszélvédő:
- Alakkategória:
- Edzési eljárás jellege:
- Vastagságkategória:
- A műanyag bevonat(ok) fajtája és típusa:

Másodlagos jellemzők

- Az anyag fajtája (táblaüveg, úsztatott üveg, síküveg):
- Az üveg színezése:
- A műanyag bevonat(ok) színezése:
- Behelyezett vezetékek (igen/nem):
- Vakítást gátló csíkok beépítve (igen/nem):

Jóváhagyott szempontok

- Legnagyobb terület (síküveg):
- Legkisebb szög:
- Legnagyobb kifejtett felület (hajlított üveg):
- Legnagyobb ívmagasság:

Megjegyzések:

.....

.....

.....

.....

.....

Mellékelt dokumentumok: szélvédők jegyzéke (adott esetben) (lásd 8. függelék)

3. függelék

RÉTEGELT ÜVEGBŐL KÉSZÜLT SZÉLVÉDŐK

(közönséges, kezelt vagy műanyag bevonatú)

(A III. F., III. H. vagy a III. I. mellékletben meghatározott elsődleges és másodlagos jellemzők)

Az alkatrész-típusjóváahagyás száma: Kiterjesztés száma:

Elsődleges jellemzők

- Üvegrétegek száma:
- Közbenső rétegek száma:
- Szélvédő névleges vastagsága:
- Közbenső réteg(ek) névleges vastagsága:
- Különleges üvegkezelés:
- Közbenső réteg(ek) fajtája és típusa:
- Műanyag bevonat(ok) fajtája és típusa:

Másodlagos jellemzők

- Az anyag fajtája (táblaüveg, úsztatott üveg, síküveg):
- Az üveg színezése (színtelen/színezett):
- Műanyag bevonat(ok) színezése (teljes/részleges):
- Behelyezett vezetékek (igen/nem):
- Vakítást gátló csíkok beépítve (igen/nem):

Megjegyzések:

.....

.....

.....

.....

.....

Mellékelt dokumentumok: szélvédők jegyzéke (lásd 8. függelék)

4. függelék

NEM SZÉLVÉDŐ CÉLJÁRA SZOLGÁLÓ RÉTEGELT ÜVEGTÁBLÁK

(A III. G. vagy a III. I. mellékletben meghatározott elsődleges és másodlagos jellemzők)

Az alkatrész-típusjávahagyás száma: Kiterjesztés száma:

Elsődleges jellemzők:

- Nem szélvédő céljára szolgál (igen/nem):
- Traktorszélvédő:
- Üvegrétegek száma:
- Közbenső rétegek száma:
- Vastagsági kategória:
- Közbenső réteg(ek) névleges vastagsága:
- Különleges üvegkezelés:
- Közbenső réteg(ek) fajtája és típusa:
- Műanyag bevonat(ok) fajtája és típusa:
- Műanyag bevonat(ok) vastagsága:

Másodlagos jellemzők:

- Az anyag fajtája (táblaüveg, úsztatott üveg, síküveg):
- A közbenső réteg(ek) színezése (teljes/részleges):
- Az üveg színezése:
- A műanyag bevonat(ok) színezése:
- Behelyezett vezetékek (igen/nem):
- Vakítást gátló csíkok beépítve (igen/nem):

Megjegyzések:

.....

.....

.....

.....

.....

Mellékelt dokumentumok: szélvédők jegyzéke (adott esetben) (lásd 8. függelék)

5. függelék

KOMBINÁLT ÜVEG-MŰANYAG SZÉLVÉDŐK

(A III. J. mellékletben meghatározott elsődleges és másodlagos jellemzők)

Az alkatrész-típusjóváhagyás száma: Kiterjesztés száma:

Elsődleges jellemzők:

- Alakkategória:
- Műanyag rétegek száma:
- Névleges üvegvastagság:
- Az üveg kezelése (igen/nem):
- A szélvédő névleges vastagsága:
- A közbenső réteggént alkalmazott műanyag réteg(ek) névleges vastagsága:
- A közbenső réteggént alkalmazott műanyag réteg(ek) fajtája és típusa:
- A külső réteggént alkalmazott műanyag réteg fajtája és típusa:

Másodlagos jellemzők:

- Az anyag fajtája (táblaüveg, úsztatott üveg, síküveg):
- Az üveg színezése:
- A műanyag bevonatok színezése (teljes/részleges):
- Behelyezett vezetékek (igen/nem):
- Vakítást gátló csíkok beépítve (igen/nem):

Megjegyzések:

.....

.....

.....

.....

.....

Mellékelt dokumentumok: szélvédők jegyzéke (lásd 8. függelék)

6. függelék

NEM SZÉLVÉDŐ CÉLJÁRA SZOLGÁLÓ KOMBINÁLT ÜVEG-MŰANYAG TÁBLÁK

(A III. K. mellékletben meghatározott elsődleges és másodlagos jellemzők)

Az alkatrész-típusjónóahagyás száma: Kiterjesztés száma:

Elsődleges jellemzők

- Nem szélvédő céljára szolgál (igen/nem):
- Traktorszélvédő:
- Műanyag rétegek száma:
- Az üveg összetevő vastagsága:
- Az üveg összetevő kezelt (igen/nem):
- Az üvegtábla névleges vastagsága:
- A közbenső rétegeként alkalmazott műanyag réteg(ek) névleges vastagsága:
- A közbenső rétegeként alkalmazott műanyag réteg(ek) fajtája és típusa:
- A külső rétegeként alkalmazott műanyag réteg fajtája és típusa:

Másodlagos jellemzők:

- Az anyag fajtája (táblaüveg, úsztatott üveg, síküveg):
- Az üveg színezése (színtelen/színezett):
- A műanyag bevonat(ok) színezése (teljes/részleges):
- Behelyezett vezetékek (igen/nem):
- Vakítást gátló csíkok beépítve (igen/nem):

Megjegyzések:

.....

.....

.....

.....

.....

Mellékelt dokumentumok: szélvédők jegyzéke (adott esetben) (lásd 8. függelék)

7. függelék

KETTŐS ÜVEGEZÉSŰ EGYSÉGEK

(A III. L. mellékletben meghatározott elsődleges és másodlagos jellemzők)

Az alkatrész-típusjóváhagyás száma: Kiterjesztés száma:

Elsődleges jellemzők

- A kettős üvegezésű egységek szerkezete (szimmetrikus/aszimmetrikus):
- Névleges résvastagság:
- Az összeállítás módja:
- A III. E., III. G., III. I., III. K. mellékletben meghatározott egyes üvegtípusok:

Mellékelt dokumentum

Adatlap az aszimmetrikus, kettős üvegezésű egység két üvegtáblájához, azon melléklettel összhangban, amely szerint az üvegtáblákat vizsgálták vagy jóváhagyták.

Adatlap az aszimmetrikus, kettős üvegezésű egység minden egyes üvegtáblájához, azon melléklettel összhangban, amely szerint ezen üvegtáblákat vizsgálták vagy jóváhagyták.

Megjegyzések:

.....

.....

.....

.....

.....

8. függelék

A SZÉLVÉDŐK JEGYZÉKÉNEK TARTALMA ⁽¹⁾

Minden olyan szélvédőre, amelyre ezen alkatrész-típusjóváhagyás kiterjed, legalább a következő adatokat meg kell adni:

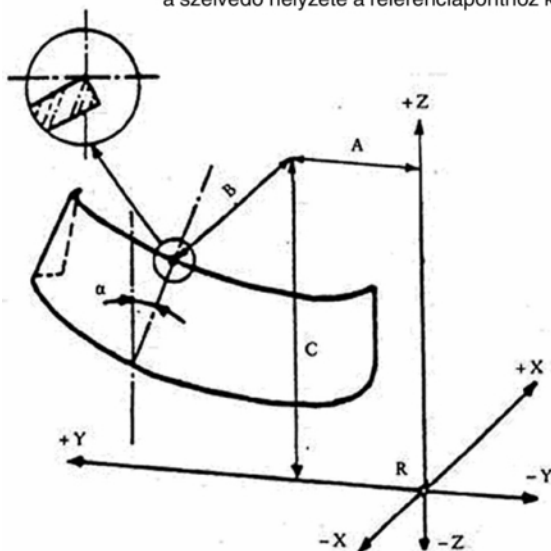
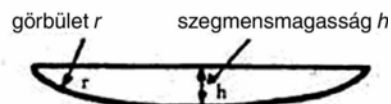
- Traktor gyártója:
- Traktor típusa:
- Kiterített terület (F):
- Szegmens magasság (h):
- Görbület (r):
- Beépítési szög (α):
- A referenciapont koordinátát (A , B , C) a szélvédő felső szélének középpontjához viszonyítva:

.....

A szélvédő „F” paraméterének leírása

a szélvédő helyzete a referenciaponthoz képest

a szélvédő r és h paraméterei

⁽¹⁾ E jegyzéket mellékelni kell e melléklet 1. és 2. függelékéhez (adott esetben), valamint a 3. és 5. függelékhez.

III. C. MELLÉKLET

Általános vizsgálati feltételek

1. SZILÁNKOSODÁSI VIZSGÁLATOK

- 1.1. A vizsgálandó üvegtáblát nem szabad mereven rögzíteni; hozzáerősíthető azonban egy ugyanolyan nagyságú üvegtáblához, a szélei körül alkalmazott ragasztószalag segítségével.
- 1.2. A szilánkosításhoz egy kb. 75 gramm tömegű kalapácsot vagy ezzel azonos eredményt adó hasonló eszközt kell használni. A csúcs görbületi sugara $0,2 \text{ mm} \pm 0,05 \text{ mm}$.
- 1.3. Minden előírt ütközési ponton el kell végezni egy vizsgálatot.
- 1.4. Fényképezési másolópapíron kell megvizsgálni a szilánkokat, az ütközéstől számított legkésőbb 10 másodperccel kezdődő és az ütközéstől számított legfeljebb 3 perc múlva befejeződő exponálással. Csak a kezdeti törést ábrázoló legsötétebb vonalakat kell figyelembe venni. A laboratóriumnak meg kell őriznie a kapott szilánkosodási fénykép másolatait.

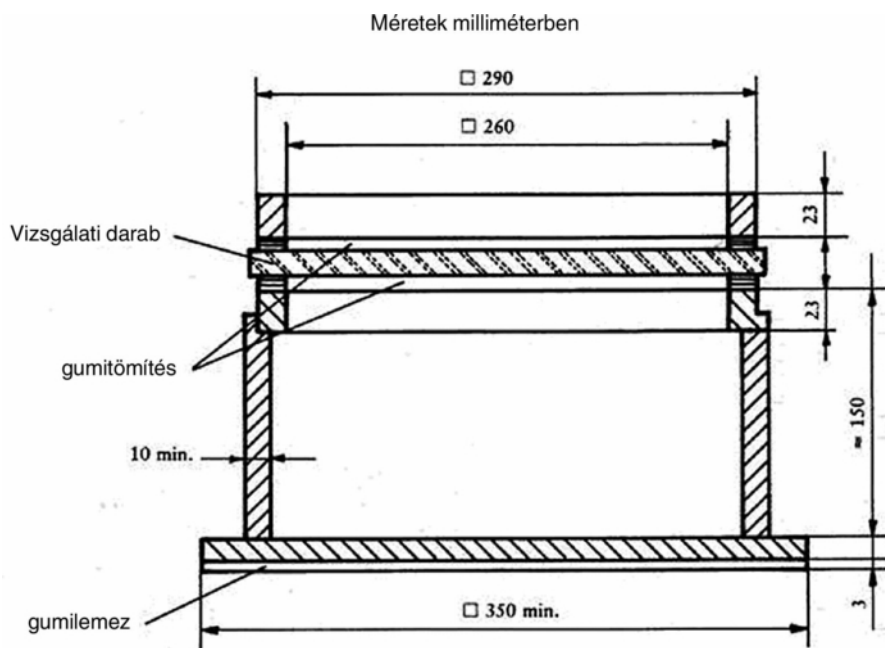
2. ÜTKÖZÉSVIZSGÁLAT GOLYÓVAL

2.1. Vizsgálat 227 g tömegű golyóval

2.1.1. A készülék

- 2.1.1.1. A vizsgálatot egy $227 \text{ g} \pm 2 \text{ g}$ tömegű és kb. 38 mm átmérőjű edzett acélgolyóval kell végezni.
- 2.1.1.2. A golyót előírt magasságból szabadesésben leejtő vagy egy olyan készüléket kell választani, amely a szabadesésnek megfelelő sebességet ad a golyónak. A golyó kilövésére szolgáló készülék használata esetén, a sebesség legnagyobb eltérése a szabadeséssel elért sebesség 1 %-a lehet.
- 2.1.1.3. Az 1. ábra szerinti tartószerkezet két, 15 mm széles megmunkált peremekkel rendelkező acélkeretből áll, amelyek egymás fölött helyezkednek el, és ezeken kb. 3 mm vastagságú, 15 mm szélességű, 50 IRHD keménységű gumitömítések vannak.

Az alsó keret egy kb. 150 mm magas acéldobozon fekszik. A vizsgálati darabot a felső keret tartja a helyén, amelynek tömege kb. 3 kg. A tartókeret egy kb. 12 mm vastag acéllemezre van hegesztve és ezt egy kb. 3 mm vastagságú és 50 IRHD keménységű gumilemez közbeiktatásával kell a padlóra helyezni.

1. ábra — Tartószerkezet golyóval végzett vizsgálatához

2.1.2. Vizsgálati feltételek

- hőmérséklet: $20\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$
- nyomás: 860–1 060 mbar
- relatív páratartalom: $60\% \pm 20\%$.

2.1.3. A vizsgálati darab

A vizsgálati darab egy $300 +10/-0$ mm oldalú, sík négyzet.

2.1.4. A vizsgálati eljárás

A vizsgálati darabot közvetlenül a vizsgálat előtt legalább 4 órán keresztül az előírt hőmérsékleten kell tartani.

Ezután a vizsgálati darabot a készülékbe kell helyezni (2.1.1.3.). A vizsgálati darab síkjának 3° -os pontossággal kell merőlegesnek lennie a golyó beesési irányára.

A becsapódási pontnak 6 m vagy ennél kisebb ejtési magasság esetén a vizsgálati darab geometriai középpontjától számított 25 mm-en belül kell lennie, illetve ha az ejtési magasság több mint 6 m, úgy az nem lehet távolabb 50 mm-nél a vizsgálati darab középpontjától. A golyónak a vizsgálati darab azon felületéhez kell ütköznie, amely a biztonsági üvegtábla külső felületét képezi, amikor az a gépjárműre van szerelve. A golyóval csak egy ütközés végezhető.

2.2. Vizsgálat 2 260 g tömegű golyóval**2.2.1. A készülék**

2.2.1.1. 2 260 g ± 20 g tömegű és kb. 82 mm átmérőjű edzett acélgolyó.

2.2.1.2. A golyót előírt magasságból szabadesésben leejtő vagy egy olyan készüléket kell választani, amely a szabadesésnek megfelelő sebességet ad a golyónak. A golyó kilövésére szolgáló készülék használata esetén, a sebesség legnagyobb eltérése a szabadeséssel elért sebesség 1 %-a lehet.

2.2.1.3. A tartószerkezet az 1. ábra szerinti és azonos a 2.1.1.3. pontban leírtakkal.

2.2.2. Vizsgálati feltételek

- hőmérséklet: $20\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$,
- nyomás: 860–1 060 mbar,
- relatív páratartalom: $60\% \pm 20\%$.

2.2.3. A vizsgálati darab

A vizsgálati darab egy $300 +10/-0$ mm oldalszélességű sík négyzet, vagy olyan sík négyzet, amelyet a szélvédő vagy más ívelt biztonsági üvegtábla legsimább részéből kell kivágni.

Alternatív esetben vizsgálható a teljes szélvédő, illetve más biztonsági üvegtábla is. Ekkor ügyelni kell arra, hogy a biztonsági üvegtábla és a tartószerkezet közötti érintkezés megfelelő legyen.

2.2.4. A vizsgálati eljárás

A vizsgálati darabot közvetlenül a vizsgálatot megelőzően legalább 4 óra időtartamon keresztül az előírt hőmérsékleten kell tartani.

Ezután be kell helyezni a tartószerkezetbe (2.1.1.3.). A vizsgálati darab síkjának 3° pontossággal kell merőlegesnek lennie a golyó beesési irányára.

Üveg-műanyag üvegezés esetén a vizsgálati darabot hozzá kell erősíteni a tartószerkezethez.

Az ütközési pont a vizsgálati darab geometriai középpontjától nem lehet 25 mm-nél távolabb. A golyónak a vizsgálati darab azon felületéhez kell ütköznie, amely a biztonsági üvegtábla belső felületét képezi, amikor az a gépjárműre van szerelve. A golyóval csak egy ütközés végezhető.

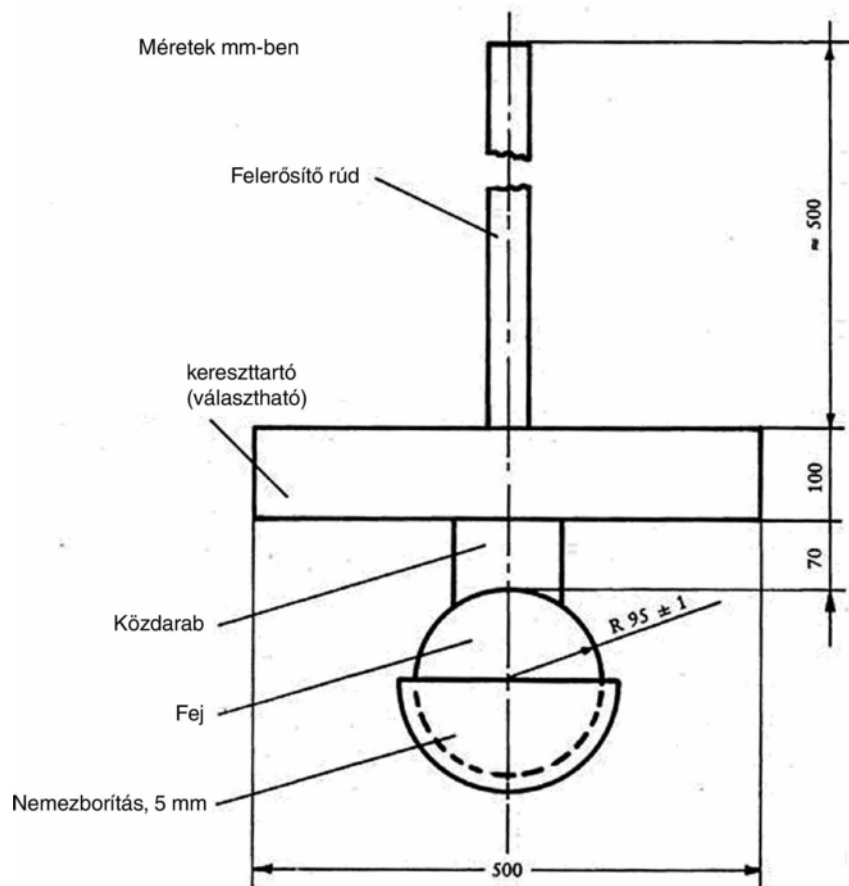
3. ÜTKÖZÉSES VIZSGÁLAT FEJFORMÁVAL

3.1. A készülék

- 3.1.1. Cserélhető nemezzel bevont, fából készült kereszttartóval ellátott vagy anélküli, rétegelt keményfából készült, gömb vagy félgömb alakú mesterséges fejforma. A gömbrész és a kereszttartó között nyakalakú közdarab van, a kereszttartó másik oldalán pedig felerősítő rúd helyezkedik el.

Méretetek a 2. ábra szerint.

A készülék teljes tömege $10 \text{ kg} \pm 0,2 \text{ kg}$.

2. ábra — Fejformamű

- 3.1.2. A fejformamű meghatározott magasságból szabadesésben való ejtésére szolgáló vagy azt egy olyan sebességre felgyorsító készülék, amelyet a fej alakú tömeg szabadeséssel érne el.

A fejformamű kilövésére szolgáló készülék használata esetén a sebesség maximális eltérése a szabadesésnél elért sebesség $\pm 1 \%$ -a lehet.

- 3.1.3. A 3. ábra szerinti tartószerkezet lapos vizsgálati darabok vizsgálatára szolgál. A készülék két acélkeretből áll, az egymásra illeszkedően megmunkált keretek pereme 50 mm széles, rajtuk kb. 3 mm vastag, $15 \text{ mm} \pm 1 \text{ mm}$ széles, 70 IRHD keménységű gumitömítés helyezkedik el.

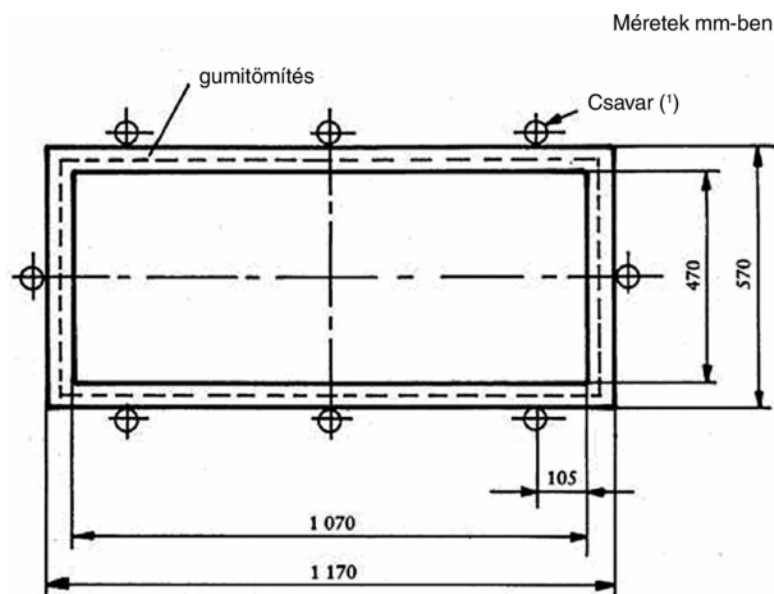
A felső keretet az alsóhoz legalább 8 csavar rögzíti.

3.2. Vizsgálati feltételek

- 3.2.1. hőmérséklet: $20^\circ\text{C} \pm 5^\circ\text{C}$,

- 3.2.2. nyomás: 860–1 060 mbar,

3.2.3. relatív páratartalom: 60 % $\pm$ 20 %.

3. ábra — Tartószerkezet fejformával végzett ütközéssel vizsgálatához

(¹) A legkisebb ajánlott forgatónyomaték 20 M-re 30 Nm.

3.3. Vizsgálati eljárás

3.3.1. Vizsgálat egy sík vizsgálati darabon

Az 1 100 $\pm$ 2 mm hosszúságú, 500 $\pm$ 2 mm szélességű sík vizsgálati darabot közvetlenül a vizsgálatot megelőzően legalább 4 órán keresztül állandó, 20 °C $\pm$ 5 °C hőmérsékleten kell tartani. A vizsgálati darabot rögzíteni kell a tartókeretekben (3.1.3.), a csavarokat úgy kell meghúzni, hogy a vizsgálati darab elmozdulása a vizsgálat során ne haladhassa meg a 2 mm-t. A darab síkjának merőlegesnek kell lennie a tömeg beesési irányára. A tömeg legfeljebb 40 mm távolságra csapódhat be azon felület geometriai középpontjától, amely a biztonsági üvegtábla belső felületét képezi, amikor az a gépjárműre van szerelve. A golyóval csak egy ütközés végezhető.

A nemeztakaró ütközési felületét 12 vizsgálat után kell cserélni.

3.3.2. Teljes szélvédőn végzett vizsgálatok (csak 1,5 m vagy ennél kisebb ejtési magasság esetén használhatók)

A szélvédőt szabadon a tartószerkezetre kell helyezni, amelynek teljes területén egy 70 IRHD keménységű, kb. 3 mm vastagságú gumiszalag van úgy, hogy az érintkezés egy kb. 15 mm szélességű felületen történik. A tartószerkezet egy merev elemből áll és a szélvédő alakjának megfelelően úgy van kiképezve, hogy a fejformatömeg a szélvédő belső felületéhez ütködjön. Szükség esetén a szélvédőt megfelelő szerkezet segítségével a vizsgálati kerethez kell erősíteni. A tartószerkezetet merev állványra kell helyezni, egy 70 IHRD keménységű, kb. 3 mm vastag gumilemez közbeiktatásával.

A szélvédő felületének lényegében merőlegesnek kell lennie a fejforma beesési irányára.

A fejformatömegnek azon felület geometriai középpontjától számított 40 mm-en belüli távolságban kell hozzáütködnie a szélvédőhöz, amely az üvegtábla belső felületét képezi, amikor az a gépjárműre van szerelve. A golyóval csak egy ütközés végezhető.

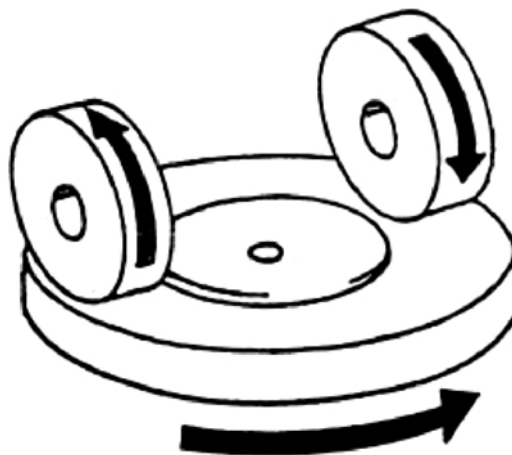
A nemeztakaró becsapódási felületét 12 vizsgálat után kell cserélni.

4. KOPTATÁSI VIZSGÁLAT

4.1. A készülék

4.1.1. A 4. ábrán vázlatosan bemutatott koptatókészülék ⁽¹⁾ a következőkből áll:

- középpontjában rögzített vízszintes forgóasztal, amely az óramutató járásával ellentétesen forog 65–75/min fordulatszámmal, és

4. ábra — A koptatókészülék vázlata

- két, tömeggel terhelt párhuzamos kar, melyek mindegyike egy speciális koptatókereket tart, amely egy golyócsapágyazott vízszintes tengelyen szabadon mozog; mindegyik koptatókerék egyenként 500 g tömeggel terheli a vizsgálati darabot.

A koptatókészülék forgóasztalának szabályosan, gyakorlatilag egy síkban kell forognia (az eltérés e síktól nem haladhatja meg a $\pm 0,05$ mm-t, az asztal peremétől 1,6 mm távolságban mérve). A kerekeket úgy kell felszerelni, hogy azok a forgó vizsgálati darabbal érintkezve ellentétes irányban forogjanak, így a vizsgálati minta minden fordulata alatt kétszer fejtenek ki nyomó- és koptatóhatást az ívelt vonalak mentén, egy kb. 30 cm² nagyságú gyűrű alakú területen.

4.1.2. A koptatókerekek ⁽²⁾ – amelyek mindegyike 45–50 mm átmérőjű és 12,5 mm vastagságú – közepkemény gumiba ágyazott különleges finomszemcséjű koptatóanyagból állnak. A kerekek keménysége 72 ± 5 IRHD, a koptatófelület középvonalán egymástól azonos távolságban lévő négy ponton mérve; az alkalmazott nyomás függőlegesen hat a kerékátmérő mentén, és az értékeket a nyomás teljes kifejtésétől számított 10 másodpercen belül kell leolvasni.

A koptatókerekeket a használatához egy sík üvegtáblán lassan forgatva kell előkészíteni annak érdekében, hogy felületük tökéletesen egyenletes legyen.

4.1.3. A fényforrás olyan izzólámpa, amelynek izzószálai egy $1,5 \times 1,5 \times 3$ mm méretű párhuzamos csőben találhatók. Az alkalmazott feszültségnek olyannak kell lennie, hogy a színhőmérséklet $2\,856 \pm 50$ K legyen. A feszültséget $\pm 1/1\,000$ -re stabilizálni kell. Az e feszültség ellenőrzésére használt mérőműszernek megfelelő pontosságúnak kell lennie.

4.1.4. Az optikai rendszer egy legalább 500 mm fókusztávolságú (f), színeltérésekre korrigált lencse. A teljes lencsenyílás nem lehet nagyobb $f/20$ -nál. A lencse és a fényforrás közötti távolságot úgy kell beállítani, hogy lényegében párhuzamos fénysugár alakuljon ki. Egy fényrekeszt kell beiktatni, amely a fénysugár átmérőjét 7 mm-re ± 1 mm korlátozza. E fényrekeszt a lencsétől 100 mm ± 50 mm távolságban kell elhelyezni, a fényforrástól távolabbi oldalon.

⁽¹⁾ Alkalmas készüléket szállít a Teledyne Taber (Egyesült Államok).

⁽²⁾ Alkalmas koptatókereket szerezhető be a Teledyne Tabertől (Egyesült Államok).

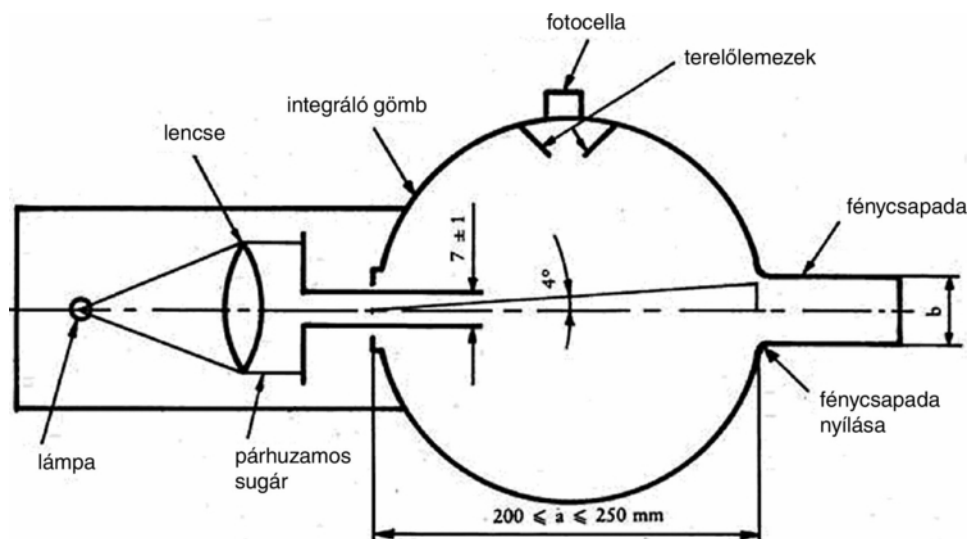
- 4.1.5. A szórt fényt mérő berendezés (lásd 5. ábra) egy 200–250 mm átmérőjű integráló gömbbel rendelkező fotocella. A gömbnek fénybevezető és fénykivezető nyílása van. A fénybevezető nyílás kör alakú és átmérője legalább kétszer akkora, mint a fénysugár átmérője. A gömb fénykivezető nyílását vagy fénycsapdával, vagy visszaverő etalonnal kell ellátni, a 4.4.3. pont szerinti eljárás alapján. A fénycsapda akkor nyeli el a fényt, ha a fénysugár útjában nincs vizsgálati darab.

A fénysugár tengelyének át kell mennie a fénybevezető és kivezető nyílás középpontján. A fénykivezető nyílás b átmérőjének $2a \times \tan 4^\circ$ nagyságúnak kell lennie, ahol a a gömb átmérője.

A fotocellát úgy kell felszerelni, hogy azt ne érhesse a fénybevezető nyílásból vagy az etalonból közvetlenül érkező fény.

Az integráló gömb és a fényvisszaverő etalon belső felületének azonos fényvisszaverő képességűnek, mattnak és nem szelektívnek kell lennie. A fotocella kimenetének az alkalmazott fényintenzitások tartományában $\pm 2\%$ -on belül lineárisnak kell lennie.

A készülék szerkezetének olyannak kell lennie, hogy ne legyen megfigyelhető kitérés a galvanométeren akkor, ha a gömb sötét. A teljes készüléket rendszeres időközökben ellenőrizni kell, meghatározott homályosságú kalibrálási etalonok segítségével. Ha a homályosságméréseket a fentiektől eltérő készülékkel vagy módszerekkel végzik, úgy szükség esetén az eredményeket korrigálni kell, úgy, hogy azok megegyezzenek a fent leírt készülékkel kapott eredményekkel.

5. ábra — Szórt fény mérésére szolgáló berendezés

4.2. Vizsgálati feltételek

- 4.2.1. Hőmérséklet: $20^\circ\text{C} \pm 5^\circ\text{C}$
- 4.2.2. Nyomás: 860–1 060 mbar
- 4.2.3. Relatív páratartalom: $60\% \pm 20\%$.

4.3. Vizsgálati darabok

A vizsgálati darabok olyan lapos négyzetek, amelyek oldalai 100 mm méretűek, mindkét felületük lényegében sík és párhuzamos, és szükség esetén a középpontba fúrt, $6,4 +0,2/-0$ mm átmérőjű rögzítő furattal rendelkeznek.

4.4. Vizsgálati eljárás

A koprtatási vizsgálatot a vizsgálati darab azon felületén kell elvégezni, amelyik a járműbe szerelt biztonsági üvegtábla külső oldalának felel meg, azonban műanyag bevonatú üvegtábla esetén a belső oldalnak megfelelő felületen is.

- 4.4.1. A vizsgálati darabot közvetlenül koptatás előtt és után az alábbi módon kell megtisztítani:
- tiszta folyóvíz alatt vászonanyaggal letörölni;
 - desztillált, illetve ásványi anyagoktól mentes vízzel leöblíteni;
 - oxigénnel vagy nitrogénnel szárazra fúvatni;
 - az esetleges víznyomokat nedves vászonnal finoman felitatva eltávolítani. Ha szükséges, akkor két vászon közé helyezve, finoman nyomkodva kell szárítani.

Az ultrahangos berendezéssel való kezelést kerülni kell. Tisztítás után a darabokat csak a szélükön szabad megfogni, és azokat oly módon kell tárolni, hogy a felületek károsodása vagy szennyeződése megelőzhető legyen.

- 4.4.2. A vizsgálati darabokat legalább 48 órán keresztül $20\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$ hőmérsékleten $60\% \pm 20\%$ relatív páratartalmú környezetben kell tárolni.
- 4.4.3. A vizsgálati darabot közvetlenül az integráló gömb fénybevezető nyílása elé kell helyezni. A vizsgálati darab felületének merőlegese és a fénysugár tengelye által bezárt szög 8° -nál nem lehet nagyobb.

Négy értéket kell leolvasni az alábbi táblázatokban megadottak szerint:

Leolvasás	Vizsgálati darabbal	Fénycsap-dával	Fényvisszaverő etalonnal	A képviselt mennyiség
T_1	nem	nem	igen	beeső fény
T_2	igen	nem	igen	a vizsgálati darabon áthaladó teljes fény
T_3	nem	igen	nem	a készülék által szórt fény
T_4	igen	igen	nem	a készülék és a vizsgálati darab által szórt fény

A T_1 , T_2 , T_3 és T_4 leolvasást a vizsgálati darab más-más meghatározott helyein meg kell ismételni az egyenletesség megállapítása érdekében.

Ki kell számítani a $T_t = T_2/T_1$ teljes áteresztőképességi együtthatót.

A T_d szórt áteresztőképességi együtthatót az alábbiak szerint kell kiszámítani:

$$T_d = (T_4 - T_3(T_2/T_1))/T_1$$

A százalékos szórt homályosságot vagy a szórt fényt vagy mindkettőt az alábbiak szerint kell kiszámítani:

$$(T_d/T_t) \times 100 (\%)$$

A fenti képlettel összhangban kell meghatározni a nem koptatott felület egymástól egyenlő távolságban lévő legalább négy pontján a vizsgálati darab kezdeti homályosságát. Minden egyes vizsgálati darabra ki kell számítani az eredmények átlagát. Négy mérés helyett az átlagérték a vizsgálati darab egyenletesen, legalább 3/min fordulatszámon történő forgatásával is meghatározható.

Három vizsgálatot kell végrehajtani azonos terheléssel minden biztonsági üvegtáblán. A homályosságot kell használni a felszín alatti kopás mértékéeként, miután a vizsgálati darabon elvégezték a koptatási vizsgálatot.

A fenti képlettel összhangban meg kell határozni a koptatott pálya által szórt fényt a pálya hosszában egymástól egyenlő távolságban lévő, legalább négy ponton. Minden vizsgálati darabra ki kell számítani az eredmények átlagát. Négy mérés helyett az átlag a vizsgálati darab egyenletesen, 3/min fordulatszámon történő forgatásával is meghatározható.

- 4.5. A koptatási vizsgálatot kizárólag akkor kell elvégezni, ha a vizsgálólaboratórium a rendelkezésére álló információk alapján azt szükségesnek ítéli. Üveg-műanyagok kivételével, például az anyagvastagságban vagy a közbenső rétegben bekövetkezett változások esetén további vizsgálat rendszerint nem szükséges.

4.6. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

A másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

5. VIZSGÁLAT MAGAS HŐMÉRSÉKLETEN

5.1. Eljárás

100 °C hőmérsékletre kell felmelegíteni három vizsgálati mintadarabot vagy három, legalább 300 × 300 mm méretű olyan darabot, amelyet a laboratórium az esettől függően három szélvédőből vagy három nem szélvédő céljára szolgáló üvegtáblából vett, és amelyeknek egyik oldala a tábla felső széléből van.

E hőmérsékletet két órán keresztül fenn kell tartani, majd a vizsgálati mintákat hagyni kell szobahőmérsékletűre lehűlni. Ha a biztonsági üvegtábla mindkét külső felülete szervesetlen anyagból készült, úgy a vizsgálat oly módon is elvégezhető, hogy a vizsgálati darabot függőlegesen, forrásban lévő vízbe merítik az előírt időtartamra, ügyelve a nemkívánatos hő sokk elkerülésére. Ha a mintákat szélvédőkből vágják ki, úgy minden vizsgálati darab egyik széle a szélvédő szélének része legyen.

5.2. Másodlagos jellemzők nehézségi foka

	Színtelen	Színezett
A közbenső réteg színezése	1	2

Az egyéb másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

5.3. Az eredmények kiértékelése

5.3.1. A magas hőmérséklettel szembeni ellenállás-vizsgálat eredménye akkor pozitív, ha buborékok vagy más hibák nem keletkeztek a nem vágott szélről 15 mm-nél nagyobb távolságban, vagy a vizsgálati darab, illetve a minta vágott szélétől 25 mm-nél nagyobb távolságban, illetve a vizsgálat alkalmával keletkező repedésektől 10 mm-nél nagyobb távolságban.

5.3.2. Az alkatrész-típusjóváhagyás céljából bemutatott vizsgálatidarab- vagy mintasorozat a magas hőmérséklettel szembeni ellenállás vizsgálata szempontjából akkor megfelelő, ha a következő feltételek valamelyike teljesül:

5.3.2.1. minden vizsgálat kielégítő eredményt ad; vagy

5.3.2.2. az egyik vizsgálat eredménye ugyan nem megfelelő, de az új vizsgálatidarab- vagy mintasorozaton végzett további vizsgálat sorozat kielégítő eredményeket ad.

6. A SUGÁRZÁSÁLLÓSÁG VIZSGÁLATA

6.1. Vizsgálati módszer

6.1.1. A készülék

6.1.1.1. Sugárzási forrás, amely egy közepes nyomású, ózonmentes típusú, függőleges tengelyű, csöves kvarcizzóval ellátott higanygőz ívfénylámpa. A lámpa névleges méretei: hossza 360 mm; átmérője 9,5 mm. Az ív hossza 300 ± 4 mm. A lámpát 750 ± 50 W teljesítménnyel kell működtetni.

Olyan más sugárzó forrás is használható, amely ugyanazon hatásokat hozza létre, mint a fent leírt lámpa. Annak ellenőrzésére, hogy a felhasznált másik forrás hatásai azonosak, összehasonlítást kell végezni, megmérve a 300–450 nm hullámhossztartományban kibocsátott energia nagyságát; alkalmas szűrőkkel minden egyéb hullámhosszt ki kell szűrni. Ezután e másik sugárzóforrást e szűrőkkel kell használni.

Olyan biztonsági üvegtáblák esetén, amelyekre nincs kielégítő korreláció e vizsgálat és a felhasználási feltételek között, a vizsgálati feltételeket felül kell vizsgálni.

6.1.1.2. A tápfeszültség-transzformátornak és a kondenzátornak a lámpát legalább 1 100 V indító csúcshőfeszültséggel és 500 ± 50 V üzemi feszültséggel kell ellátnia.

6.1.1.3. Készülék, amely a vizsgálati darabok rögzítésére és az egyenletes besugárzás érdekében a középpontban elhelyezett sugárzóforrás körül percnként 1–5/min fordulatszámmal való forgatására szolgál.

6.1.2. A vizsgálati darabok

6.1.2.1. A vizsgálati darabok mérete: 76 × 300 mm.

6.1.2.2. A vizsgálati darabokat a laboratóriumban az alábbi módon kell kivágni az üvegtáblák felső részéből:

- a nem szélvédő céljára szolgáló üvegtáblák esetén a vizsgálati darab felső szélének meg kell felelnie a tábla felső szélének;
- szélvédők esetén a vizsgálati darab felső szélének meg kell felelnie azon mező felső határának, amelyben a rendes áteresztőképességet e melléklet 9.1.2.2. pontjával összhangban ellenőrzik és meghatározzák.

6.1.3. Vizsgálati eljárás

Besugárzás előtt ellenőrizni kell a három vizsgálati minta rendes áteresztőképességi együtthatóját az e melléklet 9.1.1.–9.1.2. pontjában meghatározott eljárás szerint. A minták egy részét védeni kell a sugárzástól, majd a mintát a lámpa tengelyétől 230 mm-re a vizsgálóberendezésbe kell helyezni, a lámpa tengelyével párhuzamosan. A vizsgálat alatt a darabok hőmérsékletét $45\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$ hőmérsékleten kell tartani. A darabok azon felületének, amely a traktor üvegezett külső részét alkotja, a lámpával szemben kell lennie. A 6.1.1.1. pont szerinti lámpatípus esetén a sugárzási idő 100 óra.

A besugárzás után ismét meg kell mérni az egyes minták besugárzott felületén a fényáteresztő képességet.

6.1.4. A fenti eljárással összhangban minden vizsgálati darabot vagy mintát (összesen hármat) ki kell tenni a sugárzás hatásának úgy, hogy a sugárzás a vizsgálati darab vagy minta minden pontjában az alkalmazott közbenső rétegen ugyanazon hatást eredményezze, mint amelyet 100 órán át tartó $1\,400\text{ W/m}^2$ erősségű napsugárzás hozna létre.

6.2. Másodlagos jellemzők nehézségi foka

	Színtelen	Színezett
Az üveg színezése	2	1
A közbenső réteg színezése	1	2

Az egyéb másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

6.3. Az eredmények kiértékelése

6.3.1. A sugárzásállósági vizsgálat eredménye akkor pozitív, ha az alábbi feltételek teljesülnek:

6.3.1.1. az e melléklet 9.1.1. és 9.1.2. pontjával összhangban mért teljes fényáteresztő képesség nem csökken a besugárzás előtti eredeti érték 95 %-a alá, és semmi esetre sem kisebb a következő értéknél:

6.3.1.1.1. 70 % olyan nem szélvédő céljára szolgáló üvegtáblák esetén, amelyeknek meg kell felelniük a járművezető bármely irányú látóterére vonatkozó követelményeknek;

6.3.1.1.2. 75 % szélvédő esetén azon mezőben, amelyben a rendes fényáteresztő képességet az alábbi 9.1.2.2. pont szerint kell ellenőrizni.

6.3.1.2. A vizsgálati darab vagy minta azonban fehér háttér előtt nézve kismértékű színeződést mutathat a sugárzás után, de egyéb hibája nem lehet.

6.3.2. Az alkatrész-típusjóváhagyás céljából bemutatott vizsgálatidarab- vagy mintasorozat a sugárzásállósági vizsgálat szempontjából akkor megfelelő, ha az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

6.3.2.1. az összes vizsgálat eredménye megfelelő; vagy

6.3.2.2. az egyik vizsgálat eredménye ugyan nem megfelelő, de az új vizsgálatidarab- vagy mintasorozaton végzett további vizsgálatok kielégítő eredményeket ad.

7. NEDVESSÉGÁLLÓSÁGI VIZSGÁLAT

7.1. Vizsgálati eljárás

3 db, legalább 300 × 300 mm méretű, négyzet alakú vizsgálati mintát vagy vizsgálati darabot két hétig zárt tartályban, függőlegesen kell tartani, ahol a hőmérséklet állandóan 50 °C ±2 °C, a relatív páratartalom pedig 95 % ±4 % ⁽¹⁾.

A darabokat úgy kell előkészíteni, hogy:

- minden vizsgálati darab legalább egyik széle a szélvédő eredeti szélének feleljen meg,
- ha egyszerre több vizsgálati darabot kell vizsgálni, úgy közöttük megfelelő távolságot kell biztosítani.

Intézkedéseket kell hozni annak elkerülése érdekében, hogy a próbakamra falán vagy mennyezetén képződő kondenzvíz a vizsgálati darabokra kerüljön.

7.2. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

	Színtelen	Színezett
A közbenső réteg színezése	1	2

Az egyéb másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

7.3. Az eredmények kiértékelése

7.3.1. A nedvességállóság vonatkozásában a biztonsági üvegtáblák akkor tekinthetők megfelelőnek, ha a nem vágott szélektől 10 mm-nél, illetve a vágott szélektől 15 mm-nél nagyobb távolságban semmilyen jelentős elváltozás nem tapasztalható közönséges és rétegelt üvegek esetében szobahőmérsékleten eltöltött 2 óra után, illetve műanyag bevonatú üvegtáblák és műanyag üvegezések esetében ugyancsak szobahőmérsékleten eltöltött 48 óra után.

7.3.2. Az alkatrész-típusjóváhagyás céljából bemutatott vizsgálatidarab- vagy mintasorozat a nedvességállóság szempontjából akkor tekinthető megfelelőnek, ha az alábbiak közül valamelyik feltétel teljesül:

7.3.2.1. minden vizsgálat eredménye megfelelő; vagy

7.3.2.2. az egyik vizsgálat eredménye ugyan nem megfelelő, de az új vizsgálatidarab- vagy mintasorozaton végzett további vizsgálati sorozat kielégítő eredményeket ad.

8. HŐMÉRSÉKLET-VÁLTOZÁSSAL SZEMBENI ELLENÁLLÁS VIZSGÁLATA

8.1. Vizsgálati módszer

Két 300 × 300 mm méretű vizsgálati darabot 6 óra időtartamra – 40 °C ±5 °C hőmérsékletű zárt kamrába kell helyezni, majd ezeket környezeti levegőn, 23 °C ±2 °C hőmérsékleten kell tárolni egy óra időtartamon keresztül vagy annyi ideig, amíg a vizsgálati darab hőmérséklete állandósul. Ezután 3 óra időtartamra 72 °C ±2 °C hőmérsékletű légáramba kell helyezni a vizsgálati darabokat. Ezután a vizsgálati darabokat ismét 23 °C ±2 °C hőmérsékletű környezeti levegőn kell tartani és meg kell várni, amíg a hőmérsékletre lehűlnek, majd ezután kell elvégezni a vizsgálatot.

8.2. Másodlagos jellemzők nehézségi foka

	Színtelen	Színezett
A közbenső műanyag réteg vagy bevonat elszíneződése	1	2

Az egyéb másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

8.3. Az eredmények kiértékelése

A hőmérséklet-változással szembeni ellenállás vizsgálati eredménye akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgálati darabokon nincs repedés, elhomályosodás, rétegelválás vagy egyéb nyilvánvaló hiba.

⁽¹⁾ E vizsgálati körülmények kizárják a kondenzációt a vizsgálati darabokon.

9. AZ OPTIKAI MINŐSÉG JELLEMZŐI

9.1. Fényáteresztés vizsgálata

9.1.1. A készülék

9.1.1.1. Olyan izzólámpából álló fényforrás, amelynek izzószála egy $1,5 \times 1,5 \times 3$ mm méretű párhuzamos csőben van elhelyezve. A lámpa izzószálán a feszültségnek olyannak kell lennie, hogy a színhőmérséklet $2\,856\text{ K} \pm 50\text{ K}$ értéket érjen el. E feszültséget $1/1\,000$ pontossággal stabilizálni kell. A feszültségmérőnek megfelelő pontosságúnak kell lennie.

9.1.1.2. Olyan optikai rendszer, amely legalább 500 mm fókusztávolságú és színeltérésre korrigált lencséből áll. A teljes lencsenyílás nem lehet nagyobb $f/20$ -nál. A lencse és a fényforrás közötti távolságot úgy kell beállítani, hogy egy lényegében párhuzamos fénysugár alakuljon ki.

A fénysugár átmérőjének $7\text{ mm} \pm 1\text{ mm}$ -re való korlátozása érdekében egy fényrekeszt kell beiktatni. E fényrekeszt a fényforrástól távolabbi oldalon, a lencsétől $100\text{ mm} \pm 50\text{ mm}$ távolságra kell elhelyezni.

9.1.1.3. Mérőberendezés: a vevő relatív spektrumérzékenységének lényegében meg kell egyeznie a fotopikus látásra vonatkozó CIE (Commission Internationale de l'Éclairage) ⁽¹⁾ szabvány szerinti fotometriai megfigyelő készülék relatív spektrumos fényhatékonyságával. A vevő érzékeny felülete fényszóró közeggel van bevonva, és nagysága legalább kétszerese az optikai rendszer által kibocsátott fénysugár keresztmetszetének. Integráló gömb használatkor a gömb nyílásának keresztmetszete a sugár párhuzamos részének keresztmetszetét legalább kétszeresen meghaladja.

A vevő és a hozzá tartozó műszer linearitásának jobbnak kell lennie, mint a skála effektív részének 2 %-a. A vevőnek a fénysugár tengelyén kell feküdnie.

9.1.2. Vizsgálati eljárás

A vevő érzékenységét jelző műszert úgy kell beállítani, hogy a kijelzőeszköz 100 skálarészértéket mutasson, amennyiben nincs biztonsági üvegtábla a fény útjában. Ha nem esik fény a vevőre, úgy a műszeren leolvasott értéknek 0-nak kell lennie.

A biztonsági üvegtáblát a vevőtől a vevő átmérőjének kb. ötszörösével megegyező távolságban kell elhelyezni. A biztonsági üvegtáblát a fényrekeszt és a vevő közé kell helyezni, és úgy kell beállítani, hogy a fénysugár beesési szöge $0^\circ \pm 5^\circ$ legyen. A biztonsági üvegtábla fényáteresztési együtthatóját meg kell mérni, és a jelzőműszeren minden mérési pontra le kell olvasni az n osztátszámot. A τ_r fényáteresztési együttható rendes értéke $n/100$.

9.1.2.1. Szélvédőkhöz más vizsgálati módszerek is alkalmazhatóak; a szélvédő leglaposabb részéből kivágott vizsgálati mintát vagy olyan különlegesen előkészített sík négyzetet kell e célra felhasználni, amelynek anyag- és vastagsági jellemzői megegyeznek a szélvédő jellemzőivel, a méréseket az üvegtáblára merőlegesen kell elvégezni.

9.1.2.2. A vizsgálatot az e melléklet 9.2.5.2. pontja szerinti I mezőben kell végrehajtani.

9.1.2.3. Olyan traktorok esetén, amelyeknél nem lehet meghatározni a 9.2.5.2 pontban meghatározott I mezőt, a vizsgálatot az e melléklet 9.2.5.3. pontja szerinti I' mezőben kell elvégezni.

9.1.3. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

	Színtelen	Színezett
Az üveg elszíneződése	1	2
A közbenső réteg elszíneződése	1	2
(rétegelt szélvédők esetén)	nincs	van
Árnyékoló- és/vagy sötétítőszávok	1	2

Az egyéb másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

⁽¹⁾ Nemzetközi Világítástechnikai Bizottság (Commission Internationale de l'Éclairage).

9.1.4. Az eredmények kiértékelése

9.1.4.1. Szélvédők esetében a 9.1.2. pont szerint mért fényáteresztési együttható nem lehet kisebb 75 %-nál; nem szélvédő céljára szolgáló ablakok esetén ezen érték nem lehet kisebb 70 %-nál.

9.1.4.2. Olyan ablakok esetében, amelyek a járművezető látótere szempontjából lényegtelen helyeken találhatók (pl. üveg-tetők stb.), az üvegtáblák rendes fényáteresztési együtthatója 70 %-nál kisebb lehet. Megfelelő szimbólummal kell jelölni azon ablakokat, amelyek fényáteresztési együtthatója kisebb 70 %-nál.

9.2. Az optikai torzítás vizsgálata

9.2.1. Alkalmazási kör

A meghatározott eljárás egy olyan vetítési módszer, amely lehetővé teszi a biztonsági üvegtábla optikai torzításának értékelését.

9.2.1.1. Fogalommeghatározások

9.2.1.1.1. Optikai eltérés: a biztonsági üvegtáblán keresztül nézett pont valódi és látszólagos iránya által bezárt szög. E szög nagysága a nézet irányvonalának beesési szögétől, az üvegtábla vastagságától és dőlésétől, valamint a beesési ponton lévő görbületi sugártól függ.

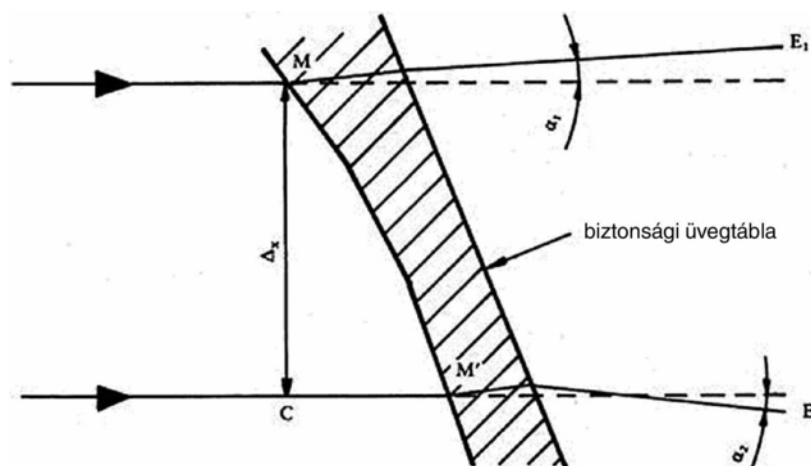
9.2.1.1.2. Optikai torzítás MM' irányban: a biztonsági üvegtábla felületén az M és M' pontok között mért Δ_a szögeltérés algebrai különbsége; e két pont közötti távolságot úgy kell megválasztani, hogy vetületeik között a látás irányára merőleges síkban a távolság egy adott Δ_x legyen (lásd 6. ábra).

Az óramutató járásával ellentétes irányú eltérés pozitív, míg az ezzel ellenkező irányú negatív.

9.2.1.1.3. Optikai torzítás az M ponton: a legnagyobb optikai torzítás az M ponttól az összes MM' irányra.

9.2.1.2. A készülék

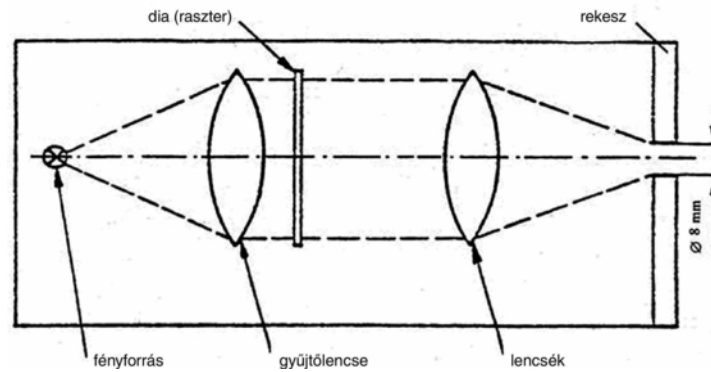
A módszer értelmében a vizsgálandó biztonsági üvegtáblán keresztül egy képernyőre ki kell vetíteni valamilyen alkalmas diát (rasztert). A torzítás mértékét az mutatja, hogy a kivetített kép alakja mennyire változik meg akkor, ha a fény útjába biztonsági üvegtáblát helyeznek. A készülék a 9. ábrán látható elrendezésben a következő elemekből áll:

6. ábra — Az optikai torzítás vázlatos ábrázolása

Megjegyzések: $\Delta_a = \alpha_1 - \alpha_2$, azaz az MM' irányú optikai torzítás

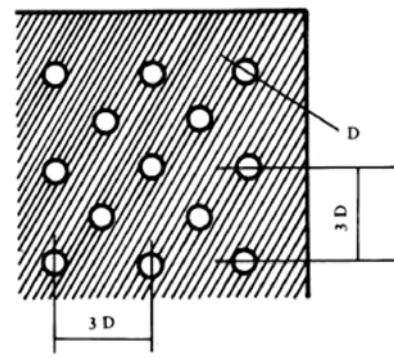
$\Delta_x = MC$ azaz a látás irányával párhuzamos és az M , valamint M' pontokon átmenő két egyenes vonal közötti távolság

7. ábra — A vetítő optikai elrendezése

9.2.1.2.1. Jó minőségű, nagy intenzitású pontszerű fényforrással rendelkező vetítő, amelynek például a következő jellemzői vannak:

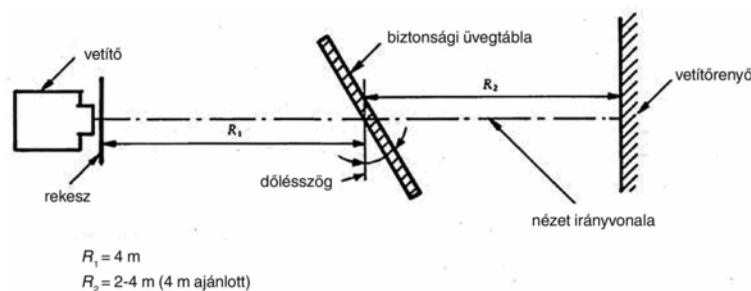
- legalább 90 mm fókusztávolság,
- kb. 1/2,5 nyílás,
- 150 W-os kvarc halogénlámpa (szűrő nélküli használatnál),
- 250 W-os kvarc halogénlámpa (egy zöld szűrő használata esetén).

8. ábra — A dia kinagyított részlete

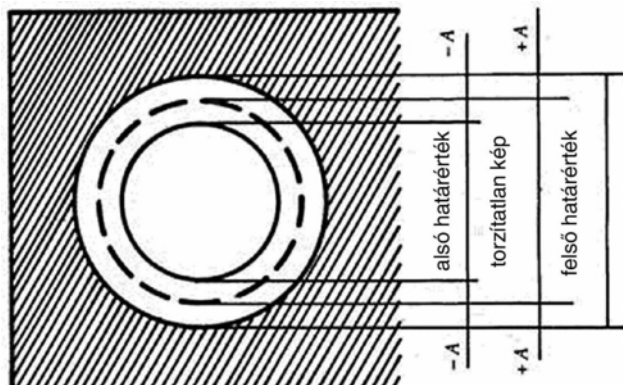
A diavetítő vázlatát a 7. ábra mutatja. Egy 8 mm átmérőjű fényrekeszt kell elhelyezni kb. 10 mm-rel az előlencse előtt.

9.2.1.2.2. A diák (raszterek) pl. sötét háttérben lévő fényes körök rendszeréből állnak (lásd 8. ábra). A diának elég jó minőségűnek és megfelelő élességűnek kell lennie ahhoz, hogy lehetővé tegye a mérés elvégzését 5 %-nál kisebb hibával. A vizsgálandó biztonsági üvegtábla nélkül a körök méreteinek olyanoknak kell lenniük, hogy ha ezeket kivetítik, úgy $((R_1 + R_2)/R_1)$ átmérőjű körök rendszerét alkossák, ahol $\Delta_x = 4$ mm (lásd 6. és 9. ábra).

9. ábra — Az optikai torzítás vizsgálatára alkalmazott készülék

- 9.2.1.2.3. Tartóállvány, lehetőleg olyan, amely lehetővé teszi a függőleges és vízszintes letapogatást, továbbá a biztonsági üveg forgatását.
- 9.2.1.2.4. Ellenőrző sablon a méretváltozás mérésére, ha gyors értékelésre van szükség. A 10. ábra egy megfelelő szerkezetet mutat be.

10. ábra — Példa egy megfelelő ellenőrző sablonra

- 9.2.1.3. Vizsgálati eljárás
- 9.2.1.3.1. Általános követelmények

A biztonsági üvegtáblát a jelzett dőlésszöggel kell a tartóállványra szerelni (9.2.1.2.3.). A vizsgálatához használt képet át kell vetíteni a vizsgálandó területen. A biztonsági üvegtáblát el kell fordítani, illetve függőlegesen vagy vízszintesen el kell mozdtítani, hogy az előírt teljes terület vizsgálható legyen.

- 9.2.1.3.2. Értékelés ellenőrző sablonnal

Ahol elegendő az olyan gyors értékelés, amelyben a lehetséges hibahatár elérheti a 20 %-ot, az A értékét (lásd 10. ábra) az eltérés változását megadó $\Delta\alpha_L$ határértékből, valamint a biztonsági üvegtábla és a képernyő közötti távolságot megadó R_2 értékből a következők szerint kell kiszámítani:

$$A = 0,145 \Delta\alpha_L \cdot R_2$$

A vetített kép átmérőjének változása Δd és a szögeltérés változása $\Delta\alpha$ közötti összefüggést az alábbi képlet adja:

$$\Delta d = 0,29 \Delta\alpha \cdot R_2$$

ahol:

Δd mm-ben megadva

A mm-ben megadva

$\Delta\alpha_L$ ívpercben megadva

$\Delta\alpha$ ívpercben megadva

R_2 m-ben megadva.

- 9.2.1.3.3. Mérés fotoelektromos készülékkel

Ha a hibahatárérték 10 %-át el nem érő pontosságú mérésre van szükség, akkor úgy kell mérni a vetítési tengelyen a Δd -t, hogy a fényfolt szélességének értékét azon a ponton kell venni, ahol a fényerősség a fénypont fényerőssége legnagyobb értékének 0,5-szerese.

- 9.2.1.4. Az eredmények megadása

A biztonsági üvegtáblák optikai torzítását úgy lehet meghatározni, hogy meg kell mérni a Δd értékét a felület bármely pontján és minden irányban, a $\Delta\alpha$ max érték meghatározása érdekében.

9.2.1.5. Alternatív eljárás

A vetítési módszerek alternatívájaként a sztrioszkopos eljárás is megengedett, feltéve hogy megmarad a 9.2.1.3.2. és 9.2.1.3.3. pont szerinti mérési pontosság.

9.2.1.6. A Δ_x távolságnak 4 mm-nek kell lennie.

9.2.1.7. A szélvédőt ugyanazon dőlésszögben kell felszerelni, ahogyan az a traktoron is felszerelésre kerül.

9.2.1.8. A vízszintes síkban a vetítés tengelye megközelítőleg derékszöget zár be az e síkban lévő szélvédő nyomvonalával.

9.2.2. A méréseket az e melléklet 9.2.5.2. pontjában meghatározott I mezőben kell végezni.

9.2.2.1. Olyan traktorok esetében, amelyeknél az e melléklet 9.2.5.2. pontjában meghatározott I mező nem állapítható meg, a vizsgálatot az e melléklet 9.2.5.3. pontjában meghatározott I' mezőben kell végezni.

9.2.2.2. A traktortípus

A vizsgálatot akkor kell megismételni, ha a szélvédőt olyan típusú traktorra kell felszerelni, amelyen az első látótér eltér azon traktortípus látóterétől, amelyre a szélvédőt már jóváhagyták.

9.2.3. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

9.2.3.1. Az anyag fajtája

Csiszolt (tábla) üveg

Úsztatott üveg

Síküveg

1

1

2

9.2.3.2. Egyéb másodlagos jellemzők

Az egyéb másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

9.2.4. A minták száma

A vizsgálatra négy mintát kell benyújtani.

9.2.5. A traktor szélvédők látómezőjének meghatározása

9.2.5.1. A látómezőt az alábbiak alapján kell meghatározni:

9.2.5.1.1. a vonatkoztatási pontot a 2008/2/EK irányelv I. mellékletének 1.2. pontja határozza meg. E pont a továbbiakban O-val van jelölve;

9.2.5.1.2. az OQ egyenes, az a vízszintes egyenes, amely áthalad a vonatkoztatási ponton és merőleges a traktor hosszanti középsíkjára.

9.2.5.2. Az I mező a szélvédőnek azon mezője, amelyet a szélvédőn az alábbi 4 sík metszészvonala határol:

P_1 — függőleges sík, amely átmegy az O-n és 15° -os szöget zár be a traktor hosszanti középsíkjának bal oldalával,

P_2 — a traktor hosszanti középsíkjához képest a P_1 -gyel szimmetrikus, függőleges sík;

Ha ez nem lehetséges (pl. hosszanti szimmetria-középsík hiányában), úgy a P_2 a P_1 -gyel – a traktornak a vonatkoztatási ponton átmenő hosszíkjához képest – szimmetrikus sík,

P_3 — az OQ egyenesen áthaladó sík, amely a vízszintes síkkal felül 10° -os szöget zár be,

P_4 — az OQ egyenesen áthaladó sík, amely a vízszintes síkkal alul 8° -os szöget zár be.

- 9.2.5.3. Olyan traktorok esetében, amelyekre nem állapítható meg az ezen irányelv 9.2.5.2. pontjában meghatározott I mező, az I' mező a szélvédő teljes felületét alkotja.

- 9.2.6. Az eredmények kiértékelése

Az optikai torzítás szempontjából a szélvédőtípus akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgálatra benyújtott négy mintán az optikai torzítás nem haladja meg sem az I, sem az I' mezőben a 2' ívpercnyi legnagyobb értéket.

- 9.2.6.1. A 100 mm szélességű kerületi mezőben nem szabad mérést végezni.

- 9.2.6.2. Osztott szélvédőknél a szélvédő osztószerkezetéhez illeszkedő tábla szélétől számított 35 mm széles sávon belül nem szabad mérést végezni.

9.3. A másodlagos képszétválás vizsgálata

- 9.3.1. Hataly

Kétféle elismert eljárás létezik:

- a céltárgyas vizsgálat, és
- a kollimációs teleszkóppal végzett vizsgálat.

E vizsgálati módszerek alkalmazhatók alkatrész-típusjóváhagyáshoz, minőség-ellenőrzéshez vagy értékelési célokra.

- 9.3.1.1. Céltárgyas vizsgálat

- 9.3.1.1.1. A készülék

E módszerrel egy megvilágított céltárgyat kell a biztonsági üvegtáblán keresztül vizsgálni. A céltárgy készülhet olyan kivitelben, hogy a vizsgálat egyszerű megfelel/nem felel meg alapon legyen végezhető.

A céltárgy lehetőleg a következő típusok valamelyike:

- a) megvilágított, gyűrű alakú céltárgy, amelynek D külső átmérője η ívperc szöget zár be az x méterre lévő ponton (11.a. ábra); vagy
- b) a céltárgy egy megvilágított gyűrű és folt, amelyek méretei olyanok, hogy a folt szélén lévő ponttól a kör belsejében lévő legközelebbi pontig mért D távolság az x méterre lévő ponton η ívperc szöget zár be (11.b. ábra),

ahol:

- η a másodlagos képszétválás határértéke,
- x a biztonsági üvegtábla és a céltárgy közötti távolság (min. 7 m),
- D az alábbi képlet szerint:

$$D = x \cdot \tan \eta$$

A megvilágított céltárgy egy kb. $300 \times 300 \times 150$ mm méretű világítódobozból áll, amelynek elejét célszerű olyan üvegből készíteni, amely vagy nem áttetsző fekete papírral, vagy matt fekete festékkel van befedve. A dobozt egy megfelelő fényforrásnak kell megvilágítani. A doboz belsejét matt fehér festékkel kell befesteni. Más céltárgyalakok is használhatók, mint pl. amelyet a 14. ábra szemléltet. Elfogadható a céltárgyrendszer vetítőrendszerrel való helyettesítése és a keletkező képek képernyőn történő vizsgálata.

- 9.3.1.1.2. Vizsgálati eljárás

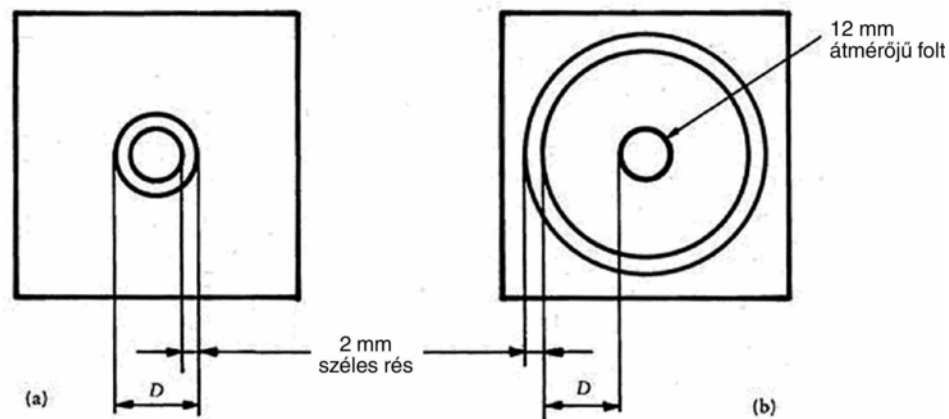
A biztonsági üvegtáblát alkalmas állványra kell szerelni, az előírt dőlésszögben úgy, hogy a megfigyelés a céltárgy közepén áthaladó vízszintes síkban legyen végezhető.

A világítódobozt egy sötét vagy félig sötét szobában kell szemlélni a vizsgálandó terület egyes részein keresztül azért, hogy érzékelhető legyen a megvilágított céltárggyal összefüggő bármely másodlagos kép jelenléte. A biztonsági üvegtáblát szükség esetén forgatni kell, hogy a megfigyelés helyes iránya megmaradjon. Az egyencsés vizsgálat alkalmazható.

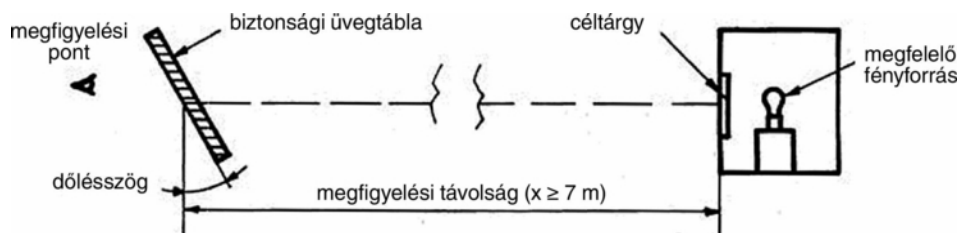
9.3.1.1.3. Az eredmények megadása

Meg kell határozni, hogy:

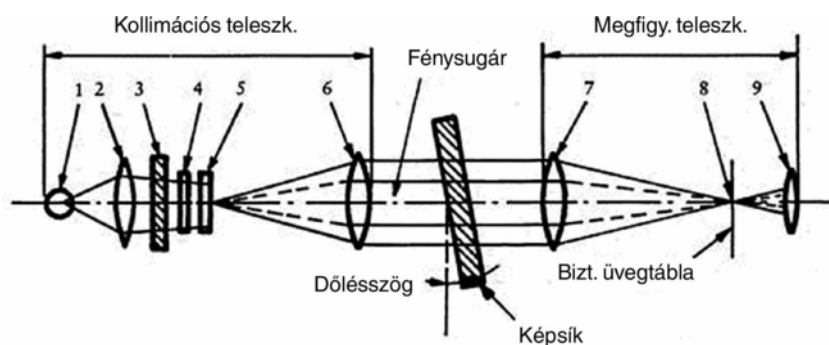
- az (a) céltárgy használatakor (lásd 11.a. ábra) a kör elsődleges és másodlagos képe különválnak-e, azaz a mért érték az η határértéket meghaladja-e, vagy
- a (b) céltárgy használatakor (lásd 11.b. ábra) a folt másodlagos képe túlnyúlik-e a kör belső szélének érintési pontján, azaz a mért érték az η határértéket meghaladja-e.

11. ábra — A céltárgyak méretei

12. ábra — A készülék elrendezése

1. izzólámpa
2. gyűjtőlencse nyílása > 8,6 mm
3. csiszolt üvegszűrő nyílása > gyűjtőlencse nyílása
4. kb. 0,3 mm átmérőjű középső furatú színszűrő, átmérő > 8,6 mm
5. polárkoordináta-lemez, átmérő > 8,6 mm
6. színtelen lencse, $f \geq 86$ mm, nyílás 10 mm
7. színtelen lencse, $f \geq 86$ mm, nyílás 10 mm
8. fekete folt, kb. 0,3 mm átmérő
9. színtelen lencse, $f = 20$ mm, nyílás ≤ 10 mm

13. ábra — Készülék a kollimációs teleszkóppal végzett vizsgálathoz

9.3.1.2. Kollimációs teleszkóppal végzett vizsgálat

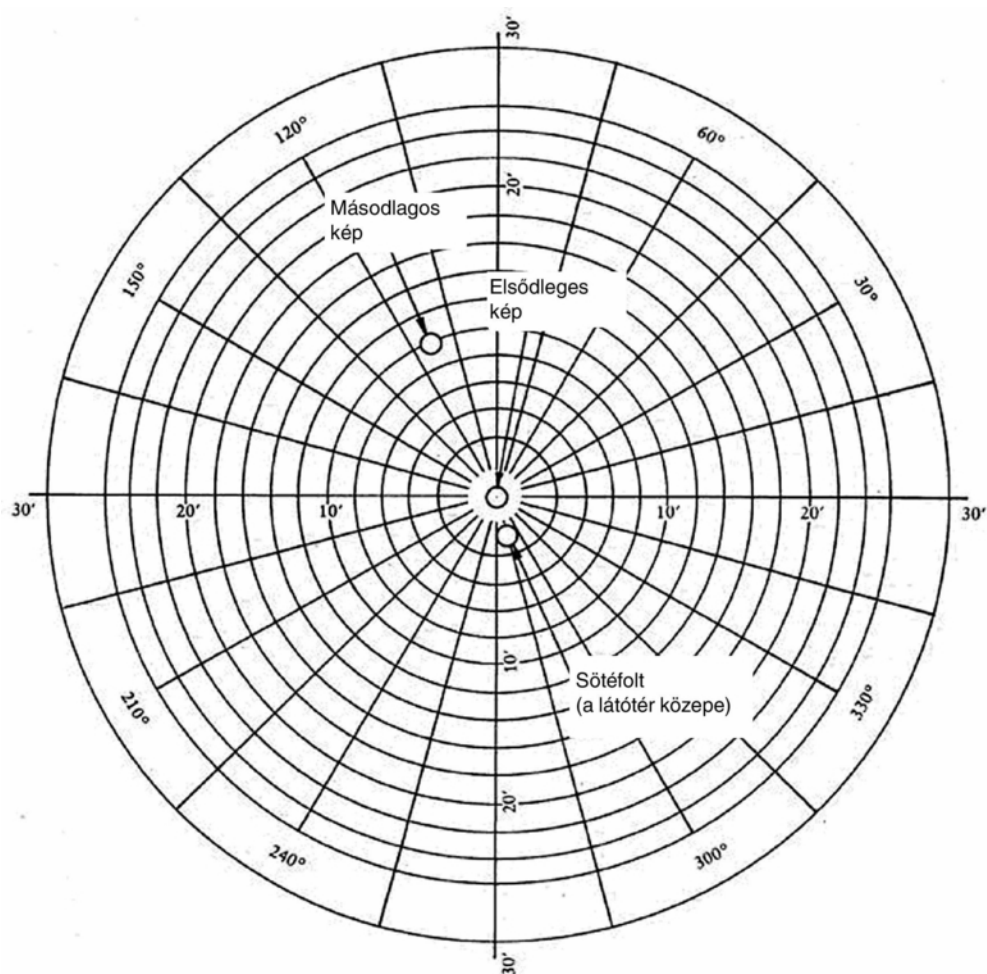
Szükség esetén az e pont szerinti eljárást kell alkalmazni.

9.3.1.2.1. A készülék

A készülék egy kollimátorból (fénypárhuzamosítóból) és egy teleszkópból áll, és a 13. ábra szerint állítható fel. Használható azonban bármilyen egyenértékű optikai rendszer is.

9.3.1.2.2. Eljárás

A kollimációs teleszkóp a végtelenben állítja elő a polárkoordináta-rendszer képét, közepén fényes folttal (lásd 14. ábra). A megfigyelő teleszkóp fókuszíkjában a kivetített fényes foltnál valamivel nagyobb átmérőjű kis homályos folt látható az optikai tengelyen, amely ily módon elsötétíti a fényes pontot.

14. ábra — Példa a kollimációs teleszkóppal végzett vizsgálati megfigyelésre

Ha egy olyan vizsgálati darabot helyeznek a teleszkóp és a kollimátor közé, amely másodlagos képet állít elő, akkor egy második, kevésbé fényes folt jelenik meg a polárkoordináta-rendszer közepétől bizonyos távolságra. A másodlagos képszétválás a teleszkópon keresztül látható pontok közötti távolságként olvasható le (lásd 14. ábra). (A sötét folt és a polárkoordináta-rendszer közepén lévő fényes folt közötti távolság jelenti az optikai eltérést.)

9.3.1.2.3. Az eredmények megadása

A biztonsági üvegtáblát először egyszeri letapogatási módszerrel kell vizsgálni annak meghatározására, hogy melyik terület adja a legerősebb másodlagos képet. E területet ezután kollimátoros teleszkóprendszerrel kell megvizsgálni a megfelelő beesési szög mellett. Ezután meg kell mérni a legnagyobb másodlagos képszétválást.

9.3.1.3. A megfigyelés irányának a vízszintes síkban hozzávetőlegesen derékszöget kell bezárnia a szélvédőnek e síkban lévő nyomvonalával.

9.3.2. A méréseket a traktor kategóriájának megfelelően kell elvégezni a 9.2.2. pont szerinti mezőkben.

9.3.2.1. A traktortípus

A vizsgálatot meg kell ismételni, ha a szélvédőt olyan típusú traktorra kell felszerelni, amelynek első látótere eltér azon traktor látóterétől, amelyre a szélvédőt már jóváhagyták.

9.3.3. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

9.3.3.1. Az anyag fajtája

Csiszolt (tábla) üveg

Úsztatott üveg

Síkiüveg

1

1

2

9.3.3.2. Egyéb másodlagos jellemzők

Az egyéb másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

9.3.4. A minták száma

A vizsgálatra négy mintát kell benyújtani.

9.3.5. Az eredmények kiértékelése

A másodlagos képszétválás szempontjából a szélvédőtípus akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgálatra benyújtott négy mintán az elsődleges és másodlagos kép szétválása nem haladja meg a 15' ívperc maximális értéket.

9.3.5.1. Nem szabad mérést végezni a 100 mm szélességű kerületi mezőben.

9.3.5.2. Osztott szélvédőknél a szélvédő osztószerkezetéhez illeszkedő tábla szélétől számított 35 mm széles sávon belül nem szabad mérést végezni.

9.4. A színazonosítás vizsgálata

Ha valamelyik szélvédő a 9.2.5.2. vagy a 9.2.5.3. pont szerint meghatározott mezőkben színezett, úgy négy szélvédőt kell vizsgálni a következő színek azonosíthatósága szempontjából:

- fehér,
- szelektív sárga,
- vörös,
- zöld,
- kék,
- borostyánsárga.

10. A TŰZÁLLÓSÁG VIZSGÁLATA

10.1. Cél és alkalmazási kör

E módszer lehetővé teszi kis láng hatását követően a traktorok utasterében használt anyagok vízszintes égési sebességének meghatározását. E módszer lehetővé teszi a traktor belső berendezése anyagainak és alkatrészeinek külön-külön vagy együttesen történő vizsgálatát 15 mm vastagságig. E módszert kell alkalmazni az ilyen anyagok gyártási egységességének megítélésére az égési viselkedés szempontjából. Mivel sok különbség van a valóságos helyzet (alkalmazás és elhelyezkedés a traktoron belül, használati feltételek, gyulladási forrás stb.) és az itt leírt pontos vizsgálati körülmények között, ezért e módszer nem tekinthető minden valóságos, a traktoron belüli égési jellemző értékelésére alkalmasnak.

10.2. Fogalommeghatározások

- 10.2.1. Égési sebesség: az e módszerrel mért égett távolság és a távolság leégetéséhez szükséges idő hányadosa.

Mértékegysége: mm/min.

- 10.2.2. Összetett anyag: olyan több, hasonló vagy különböző anyagrétegből álló anyag, amely anyagrétegek közvetlenül a felületükön történő ragasztással, bevonással, hegesztéssel stb. vannak összefogva. Amikor különböző anyagok szakaszosan vannak összekötve egymással (pl. varrással, nagyfrekvenciás hegesztéssel, szegecseléssel), ami lehetővé teszi a 10.5. pont szerinti egyedi mintavételt, úgy az ilyen anyagokat nem kell összetett anyagoknak tekinteni.

- 10.2.3. Hatásnak kitett oldal: az utastér (utasfülke) felé néző oldal, ha az anyag a traktorba be van szerelve.

10.3. Eljárási elv

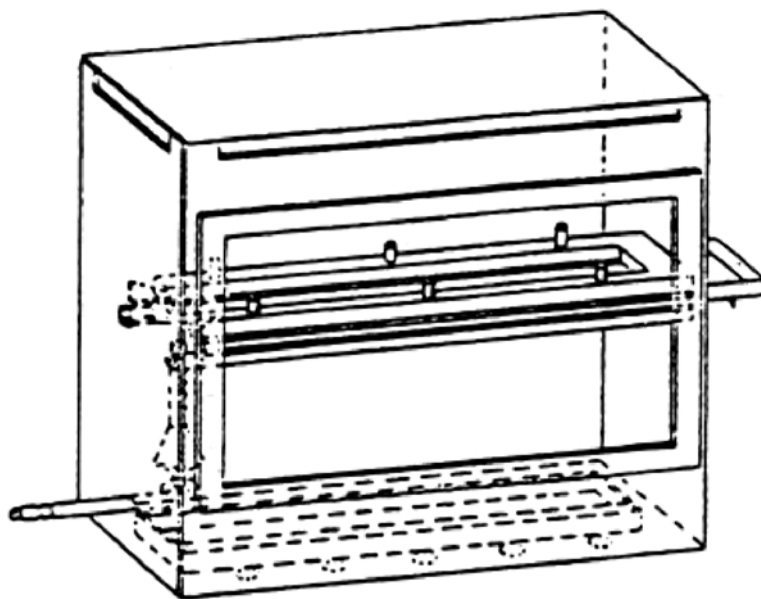
A mintát vízszintesen egy U alakú tartóban tartva 15 másodpercig égéskamrában, meghatározott, kis energiájú láng hatásának kell kitenni, ahol a láng a minta szabad végére hat. A vizsgálat meghatározza, hogy a láng kioltódik-e és mikor, és hogy mennyi idő kell ahhoz, hogy a láng a mért távolságot megtegye.

10.4. A készülék

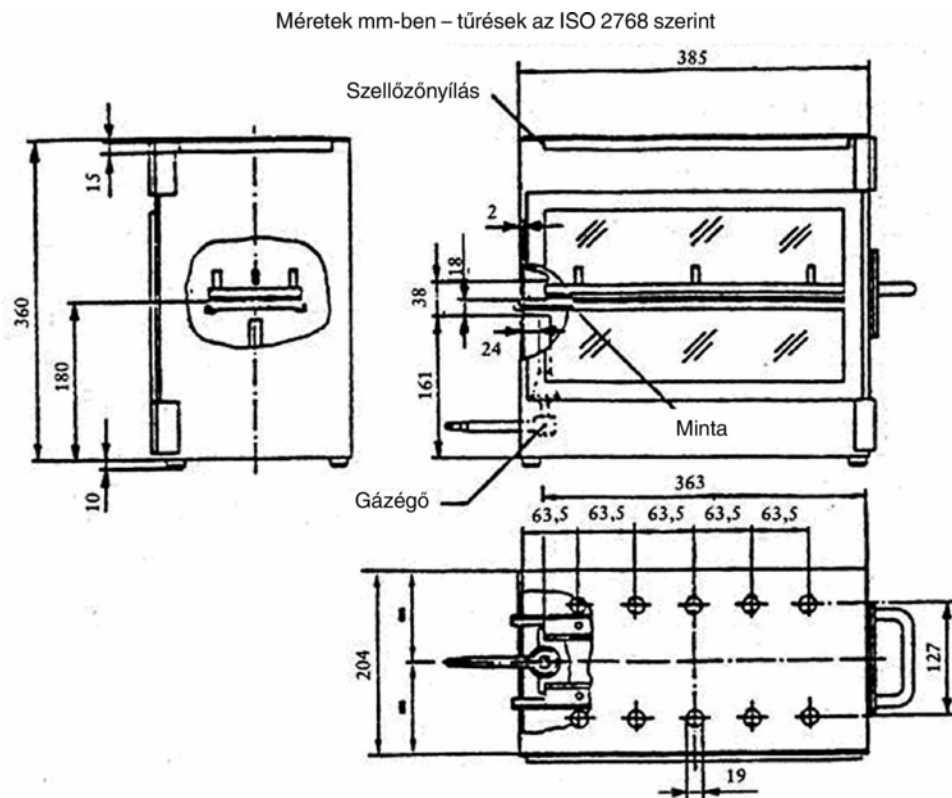
- 10.4.1. Az égéskamra (15. ábra) lehetőség szerint rozsdálló acélból készül a 16. ábrán megadott méretekkel. A kamra elején lángálló megfigyelőablak van, amely elfoglalhatja az egész előoldalt, és amely hozzáférést lehetővé tevő ajtóként is kialakítható.

Az égéskamra alján szellőzőfuratok vannak, tetején pedig körben szellőzőnyílás található. Az égéskamra négy lábon, 10 mm magasban áll.

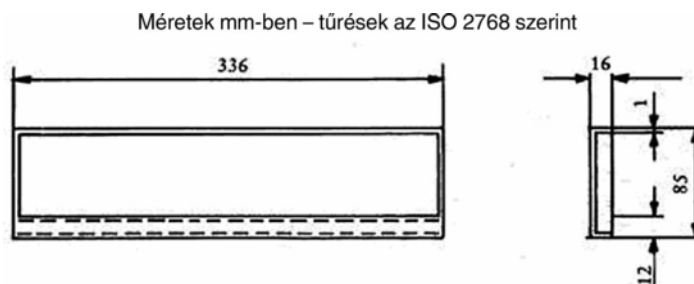
A kamra egyik végén nyílás lehet, a mintát tartalmazó mintatartó bevezetésére; a másik végén pedig a gázellátást biztosító cső számára van furat. A megolvadt anyagot tálcában kell felfogni (lásd 17. ábra), amelyet a kamra alján a szellőzőfuratok között kell elhelyezni, a szellőzőfuratok eltakarása nélkül.

15. ábra — Példa égéskamra kialakítására mintatartóval és csepegtetőtálccával

16. ábra — Égéskamra kialakítási minta

17. ábra — Jellegzetes csepegtetőtálca

- 10.4.2. Korrózióálló anyagból készült, két U-alakú fémlemezről vagy keretről álló egyszerű mintatartó. A méreteket a 18. ábra szemlélteti.

Az alsó lemezen csapok találhatók, a felsőn az ezeknek megfelelő furatok azért, hogy a minta felfogása biztos legyen. A csapok mérési pontokként is szolgálnak az égési távolság elején és végén.

A tartó 0,25 mm átmérőjű hőálló huzalokkal van ellátva, amelyek az alsó U-alakú kereten 25 mm-es közhözben van kifizítve (lásd 19. ábra).

- 10.4.3. Gázégő. A kis tűzforrást egy 9,5 mm belső átmérőjű Bunsen-égő biztosítja. A vizsgálókamrában ez úgy van elhelyezve, hogy a fűvókája közepe 19 mm-re van a minta nyitott vége alsó szélének közepe alatt (lásd 16. ábra).
- 10.4.4. Vizsgálati gáz. Az égőhöz vezetett gáz fűtőértéke kb. 37 MJ/m³ (pl. földgáz).
- 10.4.5. Legalább 110 mm hosszú, 25 mm-ként 7 vagy 8 sima lekerekített foggal ellátott fémfésű.
- 10.4.6. 0,5 másodperc pontosságú stopperóra.
- 10.4.7. Füstszekrény. Az égéskamra egy füstszekrénybe helyezhető, feltéve hogy ez utóbbi belső térfogata legalább hússzorosa és legfeljebb 110-szerese az égéskamra térfogatának, és feltéve hogy a füstszekrény magassági, szélességi vagy hosszúsági méretei közül egyik sem haladja meg a másik két méret bármelyikének 2,5-szeresét.

A vizsgálat előtt mérni kell a füstszekrényen áthaladó levegő függőleges sebességét az égéskamra tervezett helye előtt és mögött 100 mm-rel. A sebességnek 0,10 és 0,30 m/s között kell lennie, a kezelő személyt az égéstermékek jelenléte miatt esetlegesen érő terhelések elkerülése érdekében. Használható természetes szellőzésű és megfelelő levegősebességű füstszekrény is.

10.5. Minták

10.5.1. Alak és méretek

A minták alakját és méreteit a 20. ábra adja meg. A minta vastagsága megfelel a vizsgálandó gyártmány vastagságának. Ez azonban nem lehet nagyobb 13 mm-nél. Ha a mintavétel megengedi, úgy a mintának teljes hosszúságában állandó keresztmetszetűnek kell lennie. Ha a gyártmány alakja és méretei nem teszik lehetővé a megadott méretű minta vételét, úgy az alábbi legkisebb méreteket kell figyelembe venni:

- 3–60 mm széles mintáknál a hosszúság 356 mm legyen. Ebben az esetben az anyagot a gyártmány szélességében kell vizsgálni;
- 60–100 mm széles mintáknál a hosszúság legalább 138 mm legyen. Ebben az esetben a lehetséges égési távolság a minta hosszának felel meg, ahol a mérés az első mérési pontnál kezdődik;
- a 60 mm-nél keskenyebb és 356 mm-nél rövidebb minták, valamint a 60–100 mm széles és 138 mm-nél rövidebb, illetve 3 mm-nél keskenyebb minták e módszerrel nem vizsgálhatók.

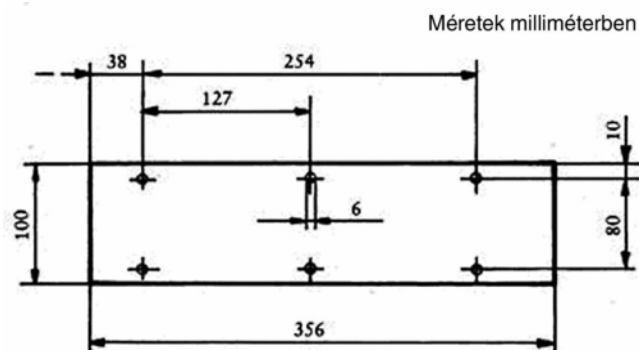
10.5.2. Mintavétel

A vizsgálandó anyagból legalább öt mintát kell venni. Olyan anyagoknál, amelyeknek az égési sebessége az anyag iránya szerint változik (ezt előzetes vizsgálatokkal kell megállapítani), öt (vagy ennél több) mintát kell venni, és azokat oly módon kell a vizsgálóberendezésbe helyezni, hogy lehetőség legyen a legnagyobb égési sebesség mérésére. Ha az anyagot meghatározott szélességűre vágva szállítják, úgy a teljes szélességre kiterjedve egy legalább 500 mm hosszúságú darabot kell kivágni. Az ily módon levágott darabból az anyag szélétől legalább 100 mm távolságban és egymástól azonos távolságra levő pontokon kell mintákat venni.

Ugyanilyen módon kell mintákat venni a kész gyártmányokból, ha ezt a gyártmány alakja megengedi. Ha a gyártmány vastagsága meghaladja a 13 mm-t, úgy azt 13 mm-re kell csökkenteni azon oldal mechanikai megmunkálásával, amely nem az utastér felé néz.

Az összetett anyagokat (lásd 10.2.2. pont) oly módon kell vizsgálni, mintha homogének lennének.

Különböző összetételű, egymásra helyezett rétegekből álló anyagok esetén, amelyek nem összetett anyagok, külön-külön kell vizsgálni az utastér felé néző felülettől számított 13 mm mélységen belüli minden anyagréteget.

20. ábra — A minta

10.5.3. Kondicionálás

A mintákat legalább 24 órán át, de legfeljebb 7 napig kell $23\text{ °C} \pm 2\text{ °C}$ hőmérsékleten és $50\% \pm 5\%$ relatív páratartalomon kondicionálni, és e körülményeket egészen a vizsgálatig fenn kell tartani.

10.6. Vizsgálati eljárás

- 10.6.1. A bolyhozott vagy csomózott felületű mintákat sík felületre kell helyezni, és a bolyhozás ellenében kétszer át kell fésülni a fésűvel (lásd 10.4.5. pont).
- 10.6.2. A mintát oly módon kell a mintatartóba helyezni (lásd 10.4.2. pont), hogy a hatásnak kitett oldal lefelé, a láng felé nézzen.
- 10.6.3. A gázlángot 30 mm magasságra kell beállítani az égéskamrában lévő jelzés segítségével, lezárt égő levegőbevezető nyílásnál. Az első vizsgálat megkezdése előtt a lángnak legalább egy percig kell égnie ahhoz, hogy stabilizálódjon.
- 10.6.4. A mintatartót az égéskamrába kell tolni oly módon, hogy a minta vége ki legyen téve a láng hatásának, és 15 másodperc elteltével el kell zárni a gázt.
- 10.6.5. Az égési idő mérése abban a pillanatban kezdődik, amikor a láng támadási pontja áthalad az első mérési ponton. A láng terjedését azon az oldalon (a felső vagy alsó) kell figyelni, amelyik gyorsabban ég.
- 10.6.6. Az égési idő mérése akkor fejeződik be, amikor a láng odaér az utolsó mérési ponthoz, vagy ha kialszik azelőtt, hogy elérné e pontot. Ha a láng nem éri el az utolsó mérési pontot, úgy az azon pontig megtett távolságot kell mérni, ahol a láng kialudt. Az égéstávolság a minta felületén vagy belsejében az égéssel roncsolt rész.
- 10.6.7. Ha a minta nem gyullad meg vagy nem ég tovább azt követően, hogy az égő kialudt, vagy a láng kialszik, mielőtt elérné az első mérési pontot, tehát az égési időt mérni nem lehet, úgy a vizsgálati jegyzőkönyvbe 0 mm/s égési sebességet kell bejegyezni.
- 10.6.8. Vizsgálatsorozat vagy ismételt vizsgálatok esetén a vizsgálat megkezdése előtt meg kell bizonyosodni arról, hogy az égéskamra és a mintatartó hőmérséklete nem haladja meg a 30 °C fokot.

10.7. Számítás

Az alábbi képlet adja meg mm/min mértékegységben a B égési sebességet:

$$B = (s/t) \times 60$$

ahol:

s az égéstávolság mm-ben,

t az s távolság leégetéséhez szükséges idő másodpercben.

10.8. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

A másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

10.9. Az eredmények kiértékelése

Az égési viselkedés (tűzállóság) szempontjából a műanyag bevonatú (2.3. pont) és a műanyag biztonsági üvegezés (2.4. pont) akkor tekinthető megfelelőnek, ha az égési sebesség nem haladja meg a 250 mm/min értéket.

11. VEGYI ANYAGOKKAL SZEMBENI ELLENÁLLÁS VIZSGÁLATA**11.1. Használandó vegyi anyagok**

11.1.1. Nem szemcsés szappanoldat: 1 tömegszázalék kálium-oleát ionmentesített vízben.

11.1.2. Ablaktisztító szer: izopropanol vagy dipropilénlikol-monometil-éter vizes oldata, mindegyik 5–10 tömegszázalék koncentrációban, illetve ammóniumhidroxid vizes oldata 1–5 tömegszázalék koncentrációban.

- 11.1.3. Nem hígított denaturált szesz: 1 térfogatrész metil-alkohol 10 térfogatrész etil-alkoholban.
- 11.1.4. Referenciabenzin: 50 térfogatszázalék toluol, 30 térfogatszázalék 2,2,4-trimetil-pentán, 15 térfogatszázalék 2,4,4-trimetil-1-pentán és 5 térfogatszázalék etil-alkohol keveréke.
- 11.1.5. Referenciakerozin: 50 térfogatszázalék n-oktán és 50 térfogatszázalék n-dekán keveréke.

11.2. Vizsgálati módszer

A két 180 × 25 mm méretű vizsgálati darab mindegyikét vizsgálni kell a 11.1. pontban megadott vegyi anyagokkal, és új vizsgálati darabot kell használni mindegyik vizsgálatához és gyártmányhoz. Minden vizsgálat után a gyártó előírásaival összhangban meg kell tisztítani a vizsgálati darabot, majd 48 órán át 23 °C ± 2 °C hőmérsékleten és 50 % ± 5 % relatív páratartalommal kell tartani. E körülményeket fenn kell tartani a vizsgálatok alatt. A vizsgálati darabokat 1 percre teljesen be kell meríteni a vizsgálófolyadékba, majd ki kell venni és azonnal meg kell szárítani egy (tiszt) nedvszívó pamutronggyal.

11.3. Másodlagos jellemzők nehézségi foka

	<i>Színtelen</i>	<i>Színezett</i>
A műanyag közbenső réteg vagy bevonat elszíneződése	1	2

Az egyéb másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

11.4. Az eredmények kiértékelése

- 11.4.1. A vegyi anyagokkal szembeni ellenállás vizsgálata akkor tekinthető pozitívnak, ha a vizsgálati darabokon nem figyelhető meg lágyulás, ragadósság, felületi repedés vagy az átlátszóság nyilvánvaló csökkenése.
- 11.4.2. A vegyi anyagokkal szembeni ellenállás szempontjából az alkatrész-típusjóváhagyásra benyújtott vizsgálati darabsorozat akkor tekinthető megfelelőnek, ha az alábbi feltételek valamelyike teljesül:
- 11.4.2.1. minden vizsgálat eredménye megfelelő;
- 11.4.2.2. miután egy vizsgálat eredménye nem volt megfelelő, a vizsgálati darabok egy új sorozatán további vizsgálatokat kell végezni, és ezek megfelelő eredményeket adnak.

III. D. MELLÉKLET

Edzett üvegből készült szélvédők

1. TÍPUSMEGHATÁROZÁS

Az edzett üvegből készült szélvédőket akkor kell különböző típusúaknak tekinteni, ha azok egymástól az alábbi fő- vagy másodlagos jellemzők közül legalább egyben eltérnek.

1.1. Fő jellemzők:

1.1.1. kereskedelmi név vagy márkajel;

1.1.2. alak és méretek.

A szilánkosodás és a mechanikai tulajdonságok vizsgálatának tekintetében az edzett üvegből készült szélvédők a következő két csoport valamelyikéhez tartoznak:

1.1.2.1. lapos szélvédők; és

1.1.2.2. ívelt szélvédők.

1.1.3. A vastagságkategóriák, amelyekben a névleges „e” vastagság található ($\pm 0,2$ mm gyártási tűrés megengedett):

— I. kategória:		$e \leq 4,5$ mm
— II. kategória:	4,5 mm <	$e \leq 5,5$ mm
— III. kategória:	5,5 mm <	$e \leq 6,5$ mm
— VI. kategória:	6,5 mm <	e

1.2. A másodlagos jellemzők:

1.2.1. Az anyag fajtája (csiszolt/tábla üveg, úsztatott üveg, síküveg).

1.2.2. Színezés (színtelen vagy színezett).

1.2.3. Behelyezett vezeték nélküli vagy vezetékkel.

1.2.4. Sötétítősávokkal ellátott vagy anélküli.

2. A SZILÁNKOSODÁS VIZSGÁLATA

2.1. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

2.1.1. Csak az anyag fajtáját kell figyelembe venni.

2.1.2. Az úsztatott üveg és a síküveg nehézségi fokát azonosnak kell tekinteni.

2.1.3. A szilánkosodási vizsgálatokat meg kell ismételni csiszolt üvegről úsztatott üvegre vagy síküvegre történő áttéréskor és fordítva.

2.1.4. A vizsgálatokat meg kell ismételni, ha sötétítősávként nem festett sávokat használnak.

2.2. A minták száma

Hat darab mintát kell használni a legkisebb kiterített felületű, és hat darabot a legnagyobb kiterített felületű sorozatból, a III. M. melléklet szerint kiválasztva.

2.3. Az üveg különböző felületei

Az edzett üvegből készült szélvédőnek két fő mezőt (F I. és F II.) kell tartalmaznia. Tartalmazhat közbenső F III. mezőt is.

A mezőket az alábbiak szerint kell meghatározni:

- 2.3.1. F I. mező: finoman szilánkosodó peremmező, legalább 7 cm szélességben, körben a szélvédő szélén, egy külső 2 cm széles sávval, amelyet a vizsgálati eredmény értékelésekor nem kell figyelembe venni.
- 2.3.2. F II. mező: a látómezőbe eső, változóan szilánkosodó mező, amely mindig tartalmaz egy legalább 20 cm magas és 50 cm széles négyszög alakú területet.
 - 2.3.2.1. A négyszög alakú rész középpontja egy 10 cm sugarú körön belül van, a középpont pedig a vonatkoztatási pont vetülete.
 - 2.3.2.2. Olyan traktoroknál, amelyeken a vonatkoztatási pont nem határozható meg, a látómező helyzetét a vizsgálati jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.
 - 2.3.2.3. Az említett négyszög magassága 15 cm-re csökkenthető olyan szélvédőknél, amelyek magassága nem éri el a 44 cm-t.
- 2.3.3. F III. mező: közbenső mező, amely 5 cm-nél nem szélesebb, és az F I. és F II. mező között található.

2.4. Vizsgálati módszer

A módszert a III. C. melléklet 1. pontja írja le.

2.5. Ütközési pontok (lásd III. N. melléklet, 2. ábra).

2.5.1. Az ütközési pontokat az alábbiak szerint kell kiválasztani:

- 1. pont: az F II. mező középső részében, nagy- vagy kis feszültségű területen.
- 2. pont: az F III. mezőben, a lehető legközelebb az F II. mező függőleges szimmetriájához.
- 3. és 3'. pont: 3 cm-re a mintadarab egyik felezőjének élétől; ha van fogónyom, úgy az egyik ütközési pontnak közel kell esnie azon élhez, amelyen a fogónyom van, a másiknak pedig az ellenkező élhez.
- 4. pont: a leghosszabb felező azon pontján, ahol a görbületi sugár a legkisebb.
- 5. pont: 3 cm-re a minta élétől azon a ponton, ahol az él görbületi sugara a legkisebb, a jobb vagy a bal oldalon.

2.5.2. A szilánkosodási vizsgálatot az 1., 2., 3., 3'., 4. és 5. pontok mindegyikén el kell végezni.

2.6. Az eredmények kiértékelése

- 2.6.1. A vizsgálat akkor kielégítő, ha a szilánkosodás kielégíti a 2.6.1.1., 2.6.1.2. és 2.6.1.3. pont összes követelményét.
 - 2.6.1.1. F I. mező
 - 2.6.1.1.1. Egy 5×5 cm méretű négyzetben a szilánkok száma nem lehet kevesebb 40-nél, és nem lehet több 350-nél; ha azonban a szilánkok száma kevesebb 40-nél, az eredmény elfogadható, ha egy olyan 10×10 cm méretű négyzetben, amely tartalmazza az 5×5 cm-es négyzetet, a szilánkok száma nem kevesebb 160-nál.
 - 2.6.1.1.2. A fenti szabály tekintetében az olyan szilánkok, amelyek a négyzet szélén túlnyúlnak, fél szilánknak számítanak.
 - 2.6.1.1.3. A szilánkosodást nem kell vizsgálni egy 2 cm szélességű sávban a minta szélén körben – mivel e sáv az üveg keretét képezi – sem pedig az ütközés pontjától számított 7,5 cm sugarú körön belül.

- 2.6.1.1.4. Egy mezőben legfeljebb 3 db olyan szilánk engedhető meg, amelynek területe a 3 cm²-t meghaladja. Ezen szilánkok közül kettő darab nem lehet ugyanazon a 10 cm átmérőjű körön belül.
- 2.6.1.1.5. Nyújtott alakú szilánkok megengedhetők, amennyiben végeik nem pengeélűek és hosszuk nem haladja meg a 7,5 cm-t, kivéve a 2.6.2.2. pont szerinti esetet. Ha e nyújtott alakú szilánkok az üveg széléig terjednek, úgy azzal nem alkothatnak 45°-nál nagyobb szöget.
- 2.6.1.2. F II. mező
- 2.6.1.2.1. A törés után megmaradó láthatóságot a 2.3.2. pont szerinti négyszög alakú területen kell vizsgálni. E négyszögben a 2 cm²-nél nagyobb méretű szilánkok összesített felületének legalább a négyszög területének 15 %-át kell kitennie; azonban 44 cm-nél kisebb magasságú szélvédők vagy olyan szélvédők esetében, amelyeknek beépített helyzetben a függőlegestől való eltérése 15°-nál kisebb, a láthatóság arányának legalább a megfelelő négyszög területe 10 %-ának kell lennie.
- 2.6.1.2.2. A 2.6.2.2. pont szerinti eset kivételével egyetlen szilánk felülete sem lehet 16 cm²-nél nagyobb.
- 2.6.1.2.3. Az ütközési ponttól számított 10 cm sugarú körön belül, de a körnek csak az F II. mezőhöz tartozó részében, három darab olyan szilánk engedhető meg, amelyek területe nagyobb 16 cm²-nél, de kisebb 25 cm²-nél.
- 2.6.1.2.4. A szilánkoknak közel szabályos alakúaknak kell lenniük, és nem lehet olyan jellegű pontjuk, amelyeket a 2.6.1.2.4.1. pont leír. Bármely 50 × 20 cm méretű négyszögben maximum 10 db szabálytalan alakú szilánk megengedett, és nem lehet 25 db-nál több e szilánkok száma a szélvédő teljes felületén.
- E szilánkok egyikének sem lehet 35 mm-nél hosszabb hegye a 2.6.1.2.4.1. pontban leírtakkal összhangban mérve.
- 2.6.1.2.4.1. A szilánkot akkor kell szabálytalannak tekinteni, ha nem helyezhető be egy 40 mm átmérőjű körbe, ha legalább egy darab 15 mm-nél hosszabb csúcsa van a csúcs végétől azon szakaszig mérve, amelynek szélessége azonos az üvegezés vastagságával, illetve ha egy vagy több olyan csúcsa van, amelynek csúcshossza kisebb 40°-nál.
- 2.6.1.2.5. Nyújtott alakú szilánkok jelenléte megengedett az F II. mezőben, ha hosszúságuk nem haladja meg a 10 cm-t (a 2.6.2.2. pont szerinti eset kivételével).
- 2.6.1.3. F III. mező
- A szilánkosodás jellemzőinek e mezőben a két szomszédos (F I. és F II.) mezőre megengedett szilánkosodási jellemzők között kell lenniük.
- 2.6.2. Az alkatrész-típusjóváhagyásra benyújtott szélvédő a szilánkosodás szempontjából akkor megfelelő, ha az alábbi feltételek közül legalább egy teljesül:
- 2.6.2.1. a 2.5.1. pont szerinti ütközési pontokon végzett vizsgálatok mind kielégítő eredményt adtak;
- 2.6.2.2. a 2.5.1. pont szerinti ütközési pontoknál végzett vizsgálatok közül egy nem adott kielégítő eredményt, de az eltérés nem haladja meg az alábbiakat:
- F I. mező: legfeljebb 5 darab 7,5 és 15 cm közötti hosszúságú szilánk;
- F II. mező: legfeljebb 3 darab 16 és 20 cm² közé eső szilánk, azon a 10 cm-es sugarú körön kívül, amelynek középpontja a becsapódási pont;
- F III. mező: legfeljebb 4 darab 10 és 17,5 cm közötti hosszúságú szilánk,
- és egy új mintadarabon végzett ismételt vizsgálatnál a 2.6.1. pont követelményei teljesülnek vagy az eltérések a fenti határokon belül maradnak.
- 2.6.2.3. Ha a 2.5.1. pont szerinti ütközési pontoknál végzett összes vizsgálat közül kettő nem ad kielégítő eredményt az eltérésekre, de azok a 2.6.2.2. pont értékeit nem haladják meg, és egy új mintasorozaton végzett további vizsgálatok kielégítik a 2.6.1. pont követelményeit, vagy az új sorozatból legfeljebb két mintán jelentkeznek a 2.6.2.2. pont szerinti határokat meghaladó eltérések.
- 2.6.3. Ha a vizsgálat a fenti eltéréseket mutatja, úgy ezeket a vizsgálati jegyzőkönyvben fel kell tüntetni és a szélvédő érintett alkatrészeinek fényképét a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

3. ÜTKÖZÉSES VIZSGÁLAT FEJFORMÁVAL

3.1. **A másodlagos jellemzők nehézségi foka**

A másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak

3.2. **A minták száma**

3.2.1. Az edzett üvegből készült szélvédők minden csoportjából meg kell vizsgálni négy, közelítőleg a legkisebb kiterített felülettel, illetve négy, közelítőleg a legnagyobb kiterített felülettel rendelkező mintát, amelynél mind a nyolc mintának ugyanolyan típusúnak kell lennie, mint amilyeneket a szilánkosodási vizsgálatokhoz kiválasztottak (lásd 2.2. pont).

3.2.2. A vizsgálólaboratórium saját belátása szerint a szélvédők minden vastagsági kategóriájára 6 db (1 100 mm + 5 mm/– 2 mm) x (500 mm + 5 mm/– 2 mm) méretű vizsgálati mintát vizsgálhat meg.

3.3. **Vizsgálati módszer**

3.3.1. A módszert a III. C. melléklet 3. pontja írja le.

3.3.2. Az ejtési magasság 1,5 m +0/–5 mm.

3.4. **Az eredmények kiértékelése**

3.4.1. A vizsgálat eredménye kielégítő, ha a szélvédő vagy a mintadarab eltörik.

3.4.2. A fejformával végzett ütközéssel vizsgálat szempontjából az alkatrész-típusjóváhagyásra benyújtott minták akkor tekinthetők megfelelőnek, ha az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

3.4.2.1. minden vizsgálat kielégítő eredményt ad;

3.4.2.2. egy vizsgálat nem kielégítő, azonban az új mintasorozattal végzett ismételt vizsgálat kielégítő eredményeket ad.

4. **AZ OPTIKAI MINŐSÉG JELLEMZŐI**

A III. C. melléklet 9. pontja szerinti, az optikai minőség jellemzőire vonatkozó követelmények minden típusú szélvédőre érvényesek.

III. E. MELLÉKLET

Nem szélvédő céljára szolgáló, egyenletesen edzett üvegtáblák ⁽¹⁾

1. TÍPUSMEGHATÁROZÁS

Az egyenletesen edzett üvegtáblákat akkor kell különböző típushoz tartozónak tekinteni, ha az alábbi fő- vagy másodlagos jellemzők közül legalább egyben eltérnek egymástól.

1.1. Fő jellemzők:

1.1.1. kereskedelmi név vagy márkajel;

1.1.2. az edzési folyamat jellege (termikus vagy vegyi);

1.1.3. az alakkategória: két kategória különböztethető meg:

1.1.3.1. lapos üvegtáblák;

1.1.3.2. lapos és ívelt üvegtáblák;

1.1.4. vastagságkategóriák, amelyekben a névleges „e” vastagság a következő kategóriákba esik ($\pm 0,2$ mm gyártási tűrés megengedett):

— I. kategória:		$e \leq 3,5$ mm
— II. kategória:	$3,5 \text{ mm} <$	$e \leq 4,5$ mm
— III. kategória:	$4,5 \text{ mm} <$	$e \leq 6,5$ mm
— VI. kategória:	$6,5 \text{ mm} <$	e

1.2. Másodlagos jellemzők:

1.2.1. az anyag fajtája (csiszolt táblaüveg, úsztatott üveg, síküveg);

1.2.2. színezés (színtelen vagy színezett);

1.2.3. behelyezett vezetékkel vagy anélkül gyártott.

2. A SZILÁNKOSODÁS VIZSGÁLATA

2.1. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

Anyag	Nehézségi fok
táblaüveg	2
úsztatott üveg	1
síküveg	1

Az egyéb másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

2.2. A vizsgálati minták kiválasztása

2.2.1. Minden alak- és vastagsági kategóriából nehezen előállítható mintákat kell kiválasztani vizsgálati célra az alábbi előírások alapján:

2.2.1.1. Lapos üvegtáblák esetén két olyan mintasorozatról kell gondoskodni, amelyek a következőknek felelnek meg:

2.2.1.1.1. a legnagyobb kiterített felület;

⁽¹⁾ Az egyenletesen edzett üvegtáblák e típusa traktorok esetében szélvédőként is használható.

- 2.2.1.1.2. a legkisebb szög két szomszédos oldal között.
- 2.2.1.2. Lapos és ívelt üvegtáblák esetén három olyan mintasorozatról kell gondoskodni, amelyek a következőknek felelnek meg:
- 2.2.1.2.1. a legnagyobb kiterített felület;
- 2.2.1.2.2. a legkisebb szög két szomszédos oldal között;
- 2.2.1.2.3. a legnagyobb szegmensmagasság.
- 2.2.2. A legnagyobb S területnek megfelelő mintákon végzett vizsgálatok bármely olyan terület esetén használhatóak, amely kisebb $S \pm 5\%$ -nál.
- 2.2.3. Ha a vizsgálat alá vetett minták γ szöge kisebb 30° -nál, úgy a vizsgálatok alkalmazhatók minden olyan üvegtáblánál, amelynek a szöge nagyobb, mint $\gamma - 5^\circ$.
- Ha a vizsgálat alá vetett minták γ szöge meghaladja a 30° -ot vagy egyenlő azzal, úgy a vizsgálatok alkalmazhatók minden olyan üvegtáblánál, amely legalább 30° -os szöggel rendelkezik.
- 2.2.4. Ha a vizsgálat alá vetett minták h szegmensmagassága nagyobb 100 mm-nél, úgy a vizsgálatok alkalmazhatók minden olyan üvegtáblánál, amelynek szegmensmagassága kisebb, mint $h + 30$ mm.
- Ha a vizsgálat alá vetett minták szegmensmagassága nem haladja meg a 100 mm-t, úgy a vizsgálatok minden olyan üvegtáblára alkalmazhatók, amelyek szegmensmagassága legfeljebb 100 mm.

2.3. A minták száma sorozatonként

A minták száma az egyes csoportokban – az 1.1.3. pont szerinti alakkategóriáknak megfelelően – a következő:

Az üvegtábla fajtája	A minták száma
lapos (két sorozat)	4
lapos és ívelt (három sorozat)	5

2.4. Vizsgálati módszer

- 2.4.1. A módszert a III. C. melléklet 1. pontja írja le.

2.5. Ütközési pontok (lásd a III. N. melléklet 3. ábrája)

- 2.5.1. Lapos üvegtáblák és ívelt üvegtáblák esetében az ütközési pontok, amelyeket egyrészt a III. N. melléklet 3.(a) és 3.(b) ábrája, másrészt a III. N. melléklet 3.(c) ábrája mutat be az alábbiak:
1. pont: 3 cm-re az üvegtábla széleitől, azon a részen, ahol az él görbületi sugara a legkisebb;
 2. pont: 3 cm-re az egyik felező szélétől, azon az oldalon, ahol az üvegtáblán fogónyom van (ha van ilyen);
 3. pont: az üveg geometriai középpontjában;
 4. pont: kizárólag ívelt üvegtáblák esetén; a legnagyobb felezőn a tábla azon részén, ahol a görbületi sugár a legkisebb.
- 2.5.2. Minden előírt ütközési ponton csak egyetlen vizsgálatot kell végezni.

2.6. Az eredmények kiértékelése

- 2.6.1. A vizsgálati eredmények kielégítőek, ha a szilánkosodás eleget tesz az alábbi feltételeknek:
- 2.6.1.1. a szilánkok száma bármely 5×5 cm²-es négyzetben nem kevesebb 40-nél és nem több 400-nál, illetve 3,5 mm-nél nem vastagabb üveg esetén 450-nél.

- 2.6.1.2. A fenti szabály alkalmazásában a négyzet valamely oldalán átnyúló szilánk fél szilánknak számít.
- 2.6.1.3. Nem kell vizsgálni a szilánkosodást a minta szélén az üveg keretét képező 2 cm széles sávban, sem pedig az ütközési ponttól számított 7,5 cm sugarú körön belül.
- 2.6.1.4. A 2.6.1.3. pont szerinti helyek kivételével, nem megengedhetők a 3 cm²-nél nagyobb szilánkok.
- 2.6.1.5. Kiszámú, nyújtott alakú szilánk megengedett, feltéve hogy:
- végeik nem pengeélűek,
 - ha az üvegtábla széléig érnek, úgy azzal 45°-nál nagyobb szöget nem képeznek,
- hosszuk nem haladja meg a 7,5 cm-t (kivéve a 2.6.2.2. pont szerinti esetet).
- 2.6.2. A szilánkosodás szempontjából az alkatrész-típusjövahagyásra benyújtott minták akkor tekinthetők megfelelőnek, ha az alábbiak közül legalább egy feltétel teljesül:
- 2.6.2.1. a 2.5.1. pont szerinti ütközési pontokon minden vizsgálat kielégítő eredménnyel jár;
- 2.6.2.2. a 2.5.1. pont szerinti ütközési pontokon végzett vizsgálatok közül egy nem kielégítő eredménnyel végződik, de az eltérés nem haladja meg az alábbi értékeket:
- ötnél nem több olyan szilánk, amelynek hossza 6–7,5 cm közötti,
 - ötnél nem több olyan szilánk, amelynek hossza 7,5–10 cm közötti,
- és az új mintasorozaton elvégzett ismételt vizsgálat vagy eleget tesz a 2.6.1. pont követelményeinek, vagy az eltérések a fenti leíráson belül maradnak.
- 2.6.2.3. A 2.5.1. pont szerinti ütközési pontokon végzett vizsgálatok közül kettő nem kielégítő eredményű az eltérések tekintetében, amelyek azonban a 2.6.2.2. pont szerinti határértéket nem lépik túl, de az új mintasorozaton végzett további vizsgálati sorozatok eredménye megfelel a 2.6.1. pont előírásainak, vagy az új sorozat maximum két mintáján kapott eredmények eltérései a 2.6.2.2. pont szerinti határértékeken belül vannak.
- 2.6.3. Ha a vizsgálat a fent leírt eltéréseket állapítja meg, úgy azokat fel kell jegyezni a vizsgálati jegyzőkönyvbe, és az üvegtábla érintett részének fényképeit a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

3. A MECHANIKAI SZILÁRDSÁG VIZSGÁLATA

3.1. Vizsgálat 227 g tömegű golyóval

3.1.1. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

Anyag	Nehézségi fok	Színezés	Nehézségi fok
csiszolt üveg	2	színtelen	1
úsztatott üveg	1	színezett	2
síküveg	1		

Az egyéb másodlagos jellemzők (vannak-e beépített vezetékek) figyelmen kívül maradnak.

3.1.2. A vizsgált minták száma

Hat mintát kell vizsgálni minden, a fenti 1.1.4. pontban meghatározott vastagságkategóriában.

3.1.3. A vizsgálat módszere

3.1.3.1. A vizsgálat módszerét a III. C. melléklet 2.1. pontja írja le.

- 3.1.3.2. Az ejtési magasságot (a golyó aljától a vizsgált darab felső felületéig) a következő táblázat tünteti fel, az üvegtábla vastagságától függően:

Az üvegtábla névleges vastagsága (e)	Ejtési magasság
$e \leq 3,5 \text{ mm}$	$2,0 \text{ m} + 5 / - 0 \text{ mm}$
$3,5 \text{ mm} < e$	$2,5 \text{ m} + 5 / - 0 \text{ mm}$

- 3.1.4. Az eredmények kiértékelése

- 3.1.4.1. A vizsgálat eredményét akkor kell megfelelőnek tekinteni, ha a vizsgált darab nem törik el.

- 3.1.4.2. A mechanikai szilárdság szempontjából az alkatrész-típusjövahagyásra benyújtott vizsgálati darabokat akkor kell megfelelőnek tekinteni, ha a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

- 3.1.4.2.1. egynél nem több vizsgálat adott nem kielégítő eredményt;

- 3.1.4.2.2. két vizsgálat nem kielégítő eredményt adott, de az új, hat próbadarabból álló készleten végzett további vizsgálatok kielégítő eredményeket adnak.

4. AZ OPTIKAI MINŐSÉG JELLEMZŐI

4.1. Fényáteresztés

A szabályos fényáteresztési tényezőre vonatkozó, a III. C. melléklet 9.1. pontjában meghatározott követelmények vonatkoznak a járművezető látása szempontjából lényeges helyeken található egyenletesen edzett üvegtáblákra vagy üvegtáblarészekre.

III. F. MELLÉKLET

Közönséges rétegelt üvegből készült szélvédők

1. TÍPUSMEGHATÁROZÁS

A közönséges rétegelt üvegből készült szélvédőket akkor kell különböző típushoz tartozónak tekinteni, ha a következő fő vagy másodlagos jellemzők közül legalább egyben eltérnek.

1.1. **A fő jellemzők a következők:**

1.1.1. kereskedelmi név vagy márkajel;

1.1.2. alak és méretek.

A közönséges rétegelt üvegből készült szélvédőket a mechanikai tulajdonságok és a környezeti hatásokkal szembeni ellenállóság vizsgálata szempontjából egy csoportba tartozóknak kell tekinteni;

1.1.3. az üvegrétegek száma;

1.1.4. a szélvédő névleges „e” vastagsága, ahol 0,2 n mm (ahol n a szélvédőben az üvegrétegek száma) gyártási tűrés a névleges érték alatt és felett megengedett;

1.1.5. a közbenső réteg vagy rétegek névleges vastagsága;

1.1.6. a közbenső réteg vagy rétegek fajtája (pl. PVB vagy más műanyag közbenső rétegek vagy rétegek).

1.2. **A másodlagos jellemzők a következők:**

1.2.1. az anyag fajtája (csiszolt táblaüveg, úsztatott üveg, síküveg);

1.2.2. a közbenső rétegek színezése (színtelen vagy teljesen, illetve részlegesen színezett);

1.2.3. az üveg színezése (színtelen vagy színezett);

1.2.4. beépített vezetékekkel vagy anélkül;

1.2.5. beépített sötétítősávval vagy anélkül.

2. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

2.1. Közönséges rétegelt üvegből készült szélvédők esetében a fejformával végzett ütközéses vizsgálaton (3.2. pont) és az optikai tulajdonságok vizsgálatán kívül minden vizsgálatot lapos vizsgálati darabokon kell elvégezni, amelyeket vagy tényleges szélvédőkből vágnak ki, vagy külön e célra készítenek. Mindkét esetben a vizsgálati daraboknak minden szempontból szigorúan reprezentatívnak kell lenniük azon sorozatban gyártott szélvédők tekintetében, amelyekre az alkatrész-típusjóvá hagyást kéri.

2.2. Az egyes vizsgálatok előtt a vizsgálati darabokat legalább négy órán át $23\text{ °C} \pm 2\text{ °C}$ hőmérsékleten kell tárolni. A vizsgálatokat a mintáknak a tárolóból való kivételét követő lehető legrövidebb időn belül el kell végezni.

3. ÜTKÖZÉSES VIZSGÁLAT FEJFORMÁVAL

3.1. **A másodlagos jellemzők nehézségi foka**

A másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

3.2. **Ütközéses vizsgálat fejformával teljes szélvédőn**

3.2.1. A minták száma

A III. M. melléklet előírásaival összhangban négy mintát kell kiválasztani vizsgálatra a legkisebb kiterített felületű sorozatból és négy mintát a legnagyobb kiterített felületű sorozatból.

- 3.2.2. Vizsgálati módszer
- 3.2.2.1. Az eljárást a III. C. melléklet 3.3.2. pontja írja le.
- 3.2.2.2. Az ejtési magasság 1,5 m +0/- 5 mm.
- 3.2.3. Az eredmények kiértékelése
- 3.2.3.1. A vizsgálatot akkor kell kielégítőnek tekinteni, ha a következő feltételek teljesülnek:
- 3.2.3.1.1. a minta úgy törik el, hogy számos, kör alakú repedés keletkezik, amelyeknek a középpontja közelítőleg az ütközés pontjában van, és az ütközés pontjához legközelebb eső repedések e ponttól legfeljebb 80 mm-re vannak;
- 3.2.3.1.2. az üvegrétegek a közbenső műanyag rétegről nem válhatnak le. Egy vagy több részleges leválás a közbenső rétegről legfeljebb 4 mm szélességben a repedés bármelyik oldalán megengedett, az ütközés pontjával azonos középpontú, 60 mm átmérőjű körön kívül.
- 3.2.3.1.3. Az ütközés oldalán:
- 3.2.3.1.3.1. a közbenső rétegnek nem szabad fedetlenné válnia 20 cm²-nél nagyobb felületen;
- 3.2.3.1.3.2. a közbenső rétegben legfeljebb 35 mm hosszú szakadás megengedett.
- 3.2.3.2. A fejformával végzett vizsgálat szempontjából a jóváhagyásra benyújtott minták akkor tekinthetők megfelelőnek, ha a következő két feltétel egyike teljesül:
- 3.2.3.2.1. mindegyik vizsgálat kielégítő eredményt ad; vagy
- 3.2.3.2.2. az egyik vizsgálat eredménye ugyan nem megfelelő, de az új vizsgálatidarab- vagy mintasorozaton végzett további vizsgálat sorozat kielégítő eredményeket ad
- 3.3. **Ütközéses vizsgálat fejformával lapos vizsgálati darabokon**
- 3.3.1. Vizsgálati darabok száma
- Hat lapos, 1 100 × 500 mm +5/-2 mm méretű vizsgálati darabot kell vizsgálni.
- 3.3.2. Vizsgálati módszer
- 3.3.2.1. Az alkalmazandó módszert a III. C. melléklet 3.3.1. pontja írja le.
- 3.3.2.2. Az ejtési magasság 4 m +25/- 0 mm.
- 3.3.3. Az eredmények kiértékelése
- 3.3.3.1. E vizsgálat akkor ad kielégítő eredményt, ha a következő feltételek teljesülnek:
- 3.3.3.1.1. a vizsgálati darab enged és eltörik oly módon, hogy számos, kör alakú repedés keletkezik, amelyeknek a középpontja közelítőleg az ütközési pont;
- 3.3.3.1.2. a közbenső rétegben a szakadás megengedett, feltéve hogy a bábu feje nem megy át a vizsgálati darabon;
- 3.3.3.1.3. nem válnak le nagyobb üvegszilánkok a közbenső rétegről.
- 3.3.3.2. A fejformával való ütközéses vizsgálat szempontjából a jóváhagyásra benyújtott vizsgálati darabokat akkor kell megfelelőnek tekinteni, ha a következő két feltétel közül az egyik teljesül:
- 3.3.3.2.1. minden vizsgálat kielégítő eredményt ad; vagy
- 3.3.3.2.2. egy vizsgálat nem ad kielégítő eredményt, de új vizsgálati darabokon elvégzett további vizsgálatok kielégítő eredményeket adnak.

4. A MECHANIKAI SZILÁRDSÁG VIZSGÁLATA

4.1. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

A másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

4.2. Vizsgálat 2 260 g tömegű golyóval

4.2.1. A vizsgálati darabok száma

Hat négyzet alakú, 300 mm +10/–0 mm oldalhosszúságú vizsgálati darabot kell a vizsgálatnak alávetni.

4.2.2. Vizsgálati módszer

4.2.2.1. Az alkalmazandó módszert a III. C. melléklet 2.2. pontja írja le.

4.2.2.2. Az ejtési magasság (a golyó alsó szélétől a vizsgálati darab felső felületéig) 4 m +25/–0 mm.

4.2.3. Az eredmények kiértékelése

4.2.3.1. A vizsgálat eredménye akkor tekinthető kielégítőnek, ha a golyó nem megy át az üvegezésen az ütközés pillanatától számított öt másodpercen belül.

4.2.3.2. Az alkatrész-típusjóváhagyásra benyújtott vizsgálati darabok akkor tekinthetők megfelelőnek a 2 260 g tömegű golyóval végzett vizsgálat szempontjából, ha a következő két feltétel közül az egyik teljesül:

4.2.3.2.1. mindegyik vizsgálat kielégítő eredményt ad; vagy

4.2.3.2.2. az egyik vizsgálat eredménye ugyan nem megfelelő, de az új vizsgálatidarab- vagy mintasorozaton végzett további vizsgálatssorozat kielégítő eredményeket ad.

4.3. Vizsgálat 227 g tömegű golyóval

4.3.1. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

A másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

4.3.2. A vizsgálati darabok száma

20 db négyzet alakú, 300 mm +10/–0 mm oldalhosszúságú vizsgálati darabot kell a vizsgálatnak alávetni.

4.3.3. Vizsgálati módszer

4.3.3.1. Az alkalmazandó módszert a III. C. melléklet 2.1. pontja írja le. 10 mintát kell vizsgálni + 40 °C ± 2 °C hőmérsékleten, és 10 mintát – 20 °C ± 2 °C hőmérsékleten.

4.3.3.2. A különböző vastagsági kategóriákra vonatkozó ejtési magasságot és a levált szilánkok tömegét az alábbi táblázat adja meg:

A vizsgálati darab vastagsága	+ 40 °C		– 20 °C	
	Ejtési magasság	A szilánkok megengedett legnagyobb tömege	Ejtési magasság	A szilánkok megengedett legnagyobb tömege
mm	m (")	g	m (")	g
e ≤ 4,5	9	12	8,5	12
4,5 < e ≤ 5,5	10	15	9	15
5,5 < e ≤ 6,5	11	20	9,5	20
e > 6,5	12	25	10	25

(") Az ejtési magasság értékében + 25/–0 mm eltérés megengedett.

- 4.3.4. Az eredmények kiértékelése
- 4.3.4.1. A vizsgálat eredményét akkor kell kielégítőnek tekinteni, ha a következő feltételek teljesülnek:
- a golyó nem megy át a vizsgálati darabon,
 - a vizsgálati darab nem törik szét darabokra,
 - a közbenső réteg nem szakad el, az ütközés pontjával ellentétes üvegoldalon levált szilánkok tömege nem haladja meg a 4.3.3.2. pontban megadott megfelelő értékeket.
- 4.3.4.2. A 227 g tömegű golyóval végzett vizsgálat szempontjából az alkatrész-típusjövahagyásra benyújtott vizsgálati darabokat akkor kell megfelelőnek tekinteni, ha az alábbi feltételek közül az egyik teljesül:
- 4.3.4.2.1. legalább nyolc vizsgálat kielégítő eredményt ad mindegyik vizsgálati hőmérsékleten; vagy
- 4.3.4.2.2. kettőnél több vizsgálat eredménye nem kielégítő az alkalmazott vizsgálati hőmérsékleteken, de az új vizsgálati darabokon végzett további vizsgálatok kielégítő eredményt adnak.

5. A KÖRNYEZETI HATÁSOKKAL SZEMBENI ELLENÁLLÓ KÉPESSÉG VIZSGÁLATA

5.1. **A kopásállóság vizsgálata**

5.1.1. Nehézségi fok és vizsgálati módszer

A III. C. melléklet 4. pontjának követelményei érvényesek, a vizsgálatot 1 000 forgási cikluson át kell folytatni.

5.1.2. Az eredmények kiértékelése

A biztonsági üvegtáblát a kopásállóság szempontjából kielégítőnek kell tekinteni, ha a vizsgálati darab kopása következtében a fényszórás nem haladja meg a 2 %-ot.

5.2. **Magas hőmérséklettel szembeni ellenállás**

A III. C. melléklet 5. pontjának követelményei érvényesek.

5.3. **Sugárzásállóság vizsgálata**

5.3.1. Általános követelmények

E vizsgálatot csak akkor kell elvégezni, ha azt a laboratórium szükségesnek tartja a közbenső rétegre vonatkozó, birtokában lévő adatok alapján.

5.3.2. A III. C. melléklet 6. pontjában foglalt követelmények érvényesek.

5.4. **Nedvességállóság vizsgálata**

A III. C. melléklet 7. pontjában foglalt követelmények érvényesek.

6. OPTIKAI TULAJDONSÁGOK

A III. C. melléklet 9. pontjában az optikai tulajdonságokra vonatkozó előírások érvényesek valamennyi szélvédőtípusra.

III. G. MELLÉKLET

Nem szélvédők céljára szolgáló rétegelt üvegtáblák ⁽¹⁾**1. TÍPUSMEGHATÁROZÁS**

A nem szélvédők céljára szolgáló rétegelt üvegtáblák akkor tekinthetők különböző típusokhoz tartozóknak, ha az alábbi fő vagy másodlagos jellemzők közül legalább az egyikben különböznek.

1.1. A fő jellemzők a következők:

1.1.1. kereskedelmi név vagy márkajel;

1.1.2. a táblának azon vastagsági kategóriája, amelybe az „e” névleges vastagság tartozik: ($\pm 0,2 n$ mm gyártási tűrés megengedett, ahol n az üvegrétegek száma):

— I. kategória		$e \leq 5,5$ mm,
— II. kategória:	5,5 mm <	$e \leq 6,5$ mm,
— III. kategória:	6,5 mm <	e

1.1.3. a közbenső réteg vagy rétegek névleges vastagsága;

1.1.4. a közbenső réteg vagy rétegek fajtája és típusa, pl. PVB vagy más műanyag alapú közbenső réteg vagy rétegek;

1.1.5. bármely különleges (elő)kezelés, amelynek az üveg valamelyik rétegét esetleg már alávetették.

1.2. A másodlagos jellemzők a következők:

1.2.1. az anyag fajtája (csiszolt táblaüveg, úsztatott üveg, síküveg);

1.2.2. a közbenső réteg(ek) színezése (színtelen vagy teljesen, illetve részlegesen színezett);

1.2.3. az üveg színezése (színtelen vagy színezett).

2. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

2.1. A nem szélvédők céljaira szolgáló rétegelt üvegtáblák esetében a vizsgálatokat lapos vizsgálati darabokon kell elvégezni, amelyeket vagy a valódi üvegtáblákból vágnak ki, vagy külön e célra készítenek. A vizsgálati daraboknak mindkét esetben szigorúan meg kell egyezniük azon üvegtáblákkal, amelyek gyártásához az alkatrész-típusjóvá hagyást kérik.

2.2. Az egyes vizsgálatok elvégzése előtt a rétegelt üveg vizsgálati darabokat legalább 4 órán át 23 ± 2 °C hőmérsékleten kell tartani. A vizsgálati darabokon a vizsgálatokat ezeknek a tárolóból való kivételét követő lehető legrövidebb időn belül el kell végezni.

2.3. E melléklet előírásait teljesítettnek kell tekinteni, ha az alkatrész-típusjóvá hagyásra benyújtott üveg összetétele meg egyezik egy olyan szélvédő összetételével, amelyet már a III. F., III. H. vagy a III. I. melléklet rendelkezéseivel összhangban jóváhagytak.

3. ÜTKÖZÉSES VIZSGÁLAT FEJFORMÁVAL**3.1. A másodlagos jellemzők nehézségi foka**

A másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

3.2. A vizsgálati darabok száma

Hat darab sík, $1\,100 \times 500$ mm (+25/−0 mm) méretű vizsgálati darabbal kell a vizsgálatot végrehajtani.

⁽¹⁾ Az ilyen típusú rétegelt üvegtábla traktorok szélvédőjeként is használható.

3.3. Vizsgálati módszer

- 3.3.1. Az alkalmazandó módszer megegyezik a III. C. melléklet 3. pontjában leírt módszerrel.
- 3.3.2. Az ejtési magasság 1,50 m +0/-5 mm. E magasságot 4 m +25/-0 mm-re kell növelni, ha az üvegtábla traktor szélvédőként kerül felhasználásra.

3.4. Az eredmények kiértékelése

- 3.4.1. A vizsgálat megfelelő eredményűnek minősül, ha teljesülnek az alábbi feltételek:
- 3.4.1.1. a mintadarab enged és eltörik, illetve azon megközelítőleg az ütközési pontnak megfelelő középponttal kör alakú repedések láthatók;
- 3.4.1.2. a közbenső rétegben felléphetnek repedések, de a próbabábu feje nem hatolhat át az üvegen;
- 3.4.1.3. nagyobb üvegdarabok nem válhatnak le a közbenső rétegről.
- 3.4.2. A fejformával végzett ütközéses vizsgálat szempontjából az alkatrész-típusjövahagyási vizsgálatra benyújtott vizsgálati darabok sorozata akkor tekinthető megfelelőnek, ha az alábbi két feltétel valamelyike teljesül:
- 3.4.2.1. minden vizsgálat eredménye kielégítő; vagy
- 3.4.2.2. nem megfelelő eredményű vizsgálat esetén, az új vizsgálati darabokon elvégzett további vizsgálatok kielégítő eredményeket adnak.

4. MECHANIKAI SZILÁRDSÁG VIZSGÁLATA – 227 G TÖMEGŰ GOLYÓVAL VÉGZETT VIZSGÁLAT

4.1. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

A másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

4.2. A vizsgálati darabok száma

A vizsgálatot négy darab sík, négyzet alakú 300 mm (+10/-0 mm) oldalhosszúságú vizsgálati darabon kell elvégezni.

4.3. Vizsgálati módszer

- 4.3.1. Az alkalmazandó módszert a III. C. melléklet 2.1. pontjának előírásai adják meg.
- 4.3.2. Az ejtési magasságot (a golyó alsó pontjától a vizsgálati darab felső felületéig) az alábbi táblázat tartalmazza a névleges vastagság függvényében:

Névleges vastagság	Ejtési magasság	
$e \leq 5,5 \text{ mm}$	5 m	+ 25 mm/- 0 mm
$5,5 \text{ mm} \leq e \leq 6,5 \text{ mm}$	6 m	
$6,5 \text{ mm} \leq e$	7 m	

4.4. Az eredmények kiértékelése

- 4.4.1. A vizsgálat eredménye kielégítőnek minősül, ha teljesülnek az alábbi feltételek:
- a golyó nem hatol át a vizsgálati darabon,
 - a vizsgálati darab nem törik darabokra,
 - az ütközés pontjával szemközti oldalon esetlegesen leváló szilánkok teljes tömege nem haladja meg a 15 g-ot.

4.4.2. A mechanikai szilárdság szempontjából az alkatrész-típusjóváhagyási vizsgálatra benyújtott vizsgálati darabok akkor tekinthetők megfelelőnek, ha az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

4.4.2.1. valamennyi vizsgálat kielégítő eredményű; vagy

4.4.2.2. legfeljebb két vizsgálat nem kielégítő eredményű, azonban egy új mintasorozaton elvégzett ismételt vizsgálat kielégítő eredményt ad.

5. A KÖRNYEZETTEL SZEMBENI ELLENÁLLÓSÁG VIZSGÁLATA

5.1. Kopásállóság vizsgálata

5.1.1. Nehézségi fok és vizsgálati módszer

A III. C. melléklet 4. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni, a vizsgálatot 1 000 forgási cikluson át kell végezni.

5.1.2. Az eredmények kiértékelése

A biztonsági üvegtábla a kopásállóság szempontjából akkor tekinthető megfelelőnek, ha a kopás következtében bekövetkező fényszórás a vizsgálati darabon nem haladja meg a 2 %-ot.

5.2. Magas hőmérséklettel szembeni ellenállás vizsgálata

A III. C. melléklet 5. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni.

5.3. Sugárzásállóság vizsgálata

5.3.1. Általános követelmények

E vizsgálatot csak akkor kell elvégezni, ha a laboratórium azt a közbenső réteggel kapcsolatban birtokában lévő információk alapján hasznosnak ítéli.

5.3.2. A III. C. melléklet 6. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni.

5.4. Nedvességállóság vizsgálata

5.4.1. A III. C. melléklet 7. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni.

6. OPTIKAI TULAJDONSÁGOK

6.1. Fényáteresztő képesség

A nem szélvédők céljára szolgáló üvegtáblákra, illetve a járművezető kilátása szempontjából lényeges helyeken lévő üvegtábla részekre a III. C. melléklet 9.1. pontjában leírt rendes fényáteresztési követelmények érvényesek.

III. H. MELLÉKLET

Kezelt, rétegelt üvegből készült szélvédők

1. TÍPUSMEGHATÁROZÁS

A kezelt, rétegelt üvegből készült szélvédőket akkor kell különböző típusokhoz tartozónak tekinteni, ha az alábbi fő vagy másodlagos jellemzők közül legalább az egyikben különböznek.

1.1. **A fő jellemzők a következők:**

1.1.1. kereskedelmi név vagy márkajel;

1.1.2. alak és méretek.

A kezelt, rétegelt üvegből készült szélvédőket egy csoportba tartozónak kell tekinteni a szilánkosodásra, a mechanikai tulajdonságokra és a környezettel szembeni ellenállóságra vonatkozó vizsgálatok szempontjából:

1.1.3. az üvegrétegek száma;

1.1.4. a szélvédő „e” névleges vastagsága, ahol $0,2 n$ mm (n az üvegrétegek száma a szélvédőben) gyártási tűrés megengedett a névleges vastagság fölött vagy alatt;

1.1.5. bármely különleges (elő)kezelés, amelynek a szélvédő egy vagy több üvegrétegét alávetették;

1.1.6. a közbenső réteg vagy rétegek névleges vastagsága;

1.1.7. a közbenső réteg vagy rétegek fajtája és típusa (pl. PVB vagy más műanyag közbenső réteg vagy rétegek).

1.2. **A másodlagos jellemzők a következők:**

1.2.1. az anyag fajtája (csiszolt táblaüveg, úsztatott üveg, síküveg);

1.2.2. a közbenső réteg vagy rétegek színezése (színtelen vagy teljesen, illetve részlegesen színezett);

1.2.3. az üveg színezése (színtelen vagy színezett);

1.2.4. beépített vezetékek megléte vagy hiánya;

1.2.5. beépített sötétítősávok megléte vagy hiánya.

2. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

2.1. A kezelt, rétegelt üvegből készült szélvédők esetében – a teljes szélvédőn végzett fejformával történő ütközéses vizsgálat és az optikai tulajdonságok vizsgálata kivételével – a vizsgálatokat mintákon és/vagy külön e célra készített lapos vizsgálati darabokon kell végezni. A vizsgálati daraboknak azonban minden szempontból szigorúan meg kell felelniük azon üvegtábláknak, amelyek gyártásához az alkatrész-típusjóváhagyást kérik.

2.2. Az egyes vizsgálatok elvégzése előtt a mintákat vagy vizsgálati darabokat legalább 4 órán át $23\text{ °C} \pm 2\text{ °C}$ hőmérsékleten kell tartani. A vizsgálati darabokon vagy mintákon a vizsgálatokat ezeknek a tárolóból való kivételét követő lehető legrövidebb időn belül el kell végezni.

3. ELŐÍRT VIZSGÁLATOK

A kezelt, rétegelt üvegből készült szélvédőkön az alábbi vizsgálatokat kell elvégezni:

3.1. a III. F. mellékletben a közönséges rétegelt szélvédőkre vonatkozóan előírt vizsgálatok;

3.2. az alábbi 4. pontban leírt szilánkosodási vizsgálat.

4. SZILÁNKOSODÁSI VIZSGÁLAT

4.1. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

Anyag	Nehézségi fok
táblaüveg	2
úsztatott üveg	1
síküveg	1

4.2. A minták vagy vizsgálati darabok száma

A vizsgálathoz egy $1\,100 \times 500$ mm (+5/-2 mm) méretű vizsgálati darabot vagy ütközési pontonként egy-egy külön mintát kell használni.

4.3. Vizsgálati módszer

A III. C. melléklet 1. pontjában leírt módszert kell alkalmazni.

4.4. Ütközési pont vagy pontok

Az üvegtábla minden külső kezelt rétegén, a minta vagy a vizsgálati darab középpontján kell kijelölni az ütközési pontot.

4.5. Az eredmények kiértékelése

4.5.1. A szilánkosodási vizsgálatot akkor kell kielégítő eredményűnek tekinteni az egyes ütközési pontokon, ha a 2 cm^2 -nél nagyobb szilánkok összfelülete a III. D. melléklet 2.3.2. pontjában meghatározott négyszög felületének legalább 15 %-át kiteszi.

4.5.1.1. Minta esetében:

4.5.1.1.1. a négyszög középpontja egy olyan 10 cm sugarú körben van, amelynek a középpontja a 2008/2/EK irányelv I. mellékletének 1.2. pontja szerint meghatározott vonatkoztatási pont vetületén található.

4.5.1.1.2. Olyan traktorok esetében, amelyeken nem határozható meg a vonatkoztatási pont, a kilátási mező helyzetét jelezni kell a vizsgálati jegyzőkönyvben.

4.5.1.1.3. A négyszög magassága 15 cm-re csökkenthető olyan szélvédők esetében, amelyek magassága nem éri el a 44 cm-t, vagy amelyek beépítési szöge a függőlegeshez viszonyítva kisebb, mint 15° ; a kilátási arány pedig a megfelelő négyszög területének legalább 10 %-a.

4.5.1.2. Vizsgálati darabok esetében a négyszög középpontjának a vizsgálati darab hosszabbik tengelyén kell lennie, 450 mm-re valamelyik szélétől.

4.5.2. Az alkatrész-típusjóváhagyásra benyújtott mintákat vagy vizsgálati darabokat a szilánkosodás szempontjából megfelelőnek kell tekinteni, ha az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

4.5.2.1. a vizsgálat minden ütközési pontra kielégítő eredményt ad; vagy

4.5.2.2. egy négy vizsgálati darabból álló új sorozaton elvégzett ismételt vizsgálat – azon ütközési pontok mindegyikére, amelyek korábban nem megfelelő eredményt adtak – a négy vizsgálat mindegyikére kielégítő eredményt ad.

III. I. MELLÉKLET

Belső oldalukon műanyaggal bevont biztonsági üvegtáblák

1. A III. D.–III. H. Mellékletben meghatározott biztonsági üvegek anyagainak, ha belső oldalukon műanyag bevonat van, nemcsak a megfelelő mellékletekben leírt előírásoknak kell megfelelniük, hanem az alábbi követelményeknek is:

2. KOPÁSÁLLÓSÁG VIZSGÁLATA

- 2.1. **Nehézségi fok és vizsgálati módszer**

A műanyag bevonatot 100 forgási cikluson át kell vizsgálni a III. C. melléklet 4. pontjában írt követelményekkel összhangban.

- 2.2. **Az eredmények kiértékelése**

A műanyag bevonatot a kopásállóság tekintetében kielégítőnek kell tekinteni, ha a koptatás következtében a vizsgálati darab fényszórása nem haladja meg a 4 %-ot.

3. NEDVESSÉGÁLLÓSÁG VIZSGÁLATA

- 3.1. Műanyag bevonatú, edzett biztonsági üvegek esetében a nedvességállósági vizsgálatot is el kell végezni.

- 3.2. A III. C. melléklet 7. pontja szerinti követelményeket kell alkalmazni.

4. HŐMÉRSÉKLET-VÁLTOZÁSSAL SZEMBENI ELLENÁLLÁS VIZSGÁLATA

A III. C. melléklet 8. pontja szerinti követelményeket kell alkalmazni.

5. TŰZÁLLÓSÁGI VIZSGÁLAT

A III. C. melléklet 10. pontja szerinti követelményeket kell alkalmazni.

6. VEGYI ANYAGOKKAL SZEMBENI ELLENÁLLÁS

A III. C. melléklet 11. pontja szerinti követelményeket kell alkalmazni.

III. J. MELLÉKLET

Üveg-műanyag szélvédők

1. TÍPUSMEGHATÁROZÁS

Az üveg-műanyag szélvédőket különböző típusúnak kell tekinteni, ha az alábbi fő vagy másodlagos jellemzők közül legalább egyben különböznek.

1.1. A fő jellemzők a következők:

1.1.1. kereskedelmi név vagy márkajel;

1.1.2. alak és méretek.

Az üveg-műanyag szélvédőket a mechanikai szilárdság, a környezeti hatásokkal szembeni ellenállás, a hőmérséklet-változásokkal szembeni ellenállás és a vegyi anyagokkal szembeni ellenállás vizsgálata szempontjából egy csoportba tartozónak kell tekinteni;

1.1.3. a műanyag rétegek száma;

1.1.4. a szélvédő „e” névleges vastagsága; $\pm 0,2$ mm gyártási tűrés megengedett;

1.1.5. az üvegréteg névleges vastagsága;

1.1.6. a közbenső rétegeként szereplő műanyag réteg(ek) névleges vastagsága;

1.1.7. a közbenső rétegeként szereplő műanyag réteg(ek) fajtája és típusa (pl. PVB vagy más anyag) és a belső felületen lévő műanyag réteg fajtája és típusa.

1.1.8. Bármely különleges eljárás, amellyel az üvegtáblát esetleg kezelték.

1.2. A másodlagos jellemzők a következők:

1.2.1. az anyag fajtája (táblaüveg, úsztatott üveg, síküveg);

1.2.2. a műanyag rétegek színezése (színtelen vagy teljesen, illetve részlegesen színezett);

1.2.3. az üveg színezése (színtelen vagy színezett);

1.2.4. beépített vezetékek megléte vagy hiánya;

1.2.5. beépített sötétítósávok megléte vagy hiánya.

2. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

2.1. A fejformával végzett ütközéses vizsgálat (3.2. pont) és az optikai tulajdonságok vizsgálatának kivételével az üveg-műanyag szélvédők esetében a vizsgálatokat vagy valódi szélvédőből kivágott, vagy külön e célra gyártott lapos vizsgálati darabokon kell elvégezni. A vizsgálati daraboknak mindkét esetben, minden tekintetben szigorúan meg kell egyezniük azon sorozatban gyártott szélvédőkkel, amelyek gyártásához az alkatrész-típusjóváhagyást kérik.

2.2. Az egyes vizsgálatok elvégzése előtt a vizsgálati darabokat legalább 4 órán át $23\text{ °C} \pm 2\text{ °C}$ hőmérsékleten kell tartani. A vizsgálatokat a vizsgálati daraboknak a tárolóból való kivételét követően a lehető legrövidebb időn belül el kell végezni.

3. ÜTKÖZÉSES VIZSGÁLAT FEJFORMÁVAL

3.1. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

A másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

3.2. Fejformával végzett ütközéses vizsgálat teljes szélvédőn**3.2.1. A minták száma**

A legkisebb és a legnagyobb kiterített felületű sorozatból a III. M. melléklet előírásaival összhangban kiválasztott 4–4 mintán kell a vizsgálatokat elvégezni.

3.2.2. Vizsgálati módszer

3.2.2.1. Az alkalmazandó módszert a III. C. melléklet 3.3.2. pontjának előírásai adják meg.

3.2.2.2. Az ejtési magasság 1,50 m +0/–5 mm.

3.2.3. Az eredmények kiértékelése

3.2.3.1. A vizsgálat eredményét kielégítőnek kell tekinteni, ha az alábbi feltételek teljesülnek:

3.2.3.1.1. az üvegréteg eltörik, és rajta számos, kör alakú repedés látható, amelyek középpontja megközelítőleg azonos az ütközési ponttal; az ütközési ponthoz legközelebbi repedések nincsenek attól 80 mm-nél nagyobb távolságra;

3.2.3.1.2. az üvegréteg továbbra is a közbenső műanyag réteghez tapad. A közbenső rétegről való egy vagy több részleges, legfeljebb 4 mm szélességű leválás megengedhető a repedés mindkét oldalán, ha ezek az ütközési ponttól számított 60 mm átmérőjű körön kívül helyezkednek el;

3.2.3.1.3. a közbenső rétegben egy, legfeljebb 35 mm hosszúságú szakadás megengedhető az ütközés felőli oldalon.

3.2.3.2. A fejformával végzett ütközéses vizsgálat szempontjából az alkatrész-típusjóváhagyásra benyújtott vizsgálatidarab-sorozat akkor tekinthető megfelelőnek, ha az alábbi két feltétel valamelyike teljesül:

3.2.3.2.1. valamennyi vizsgálat kielégítő eredményt ad; vagy

3.2.3.2.2. nem kielégítő eredményt adó vizsgálat esetében egy új vizsgálatidarab-sorozaton ismételt elvégzett vizsgálatok kielégítő eredményeket adnak.

3.3. Fejformával végzett ütközéses vizsgálat lapos vizsgálati darabokon**3.3.1. A vizsgálati darabok száma**

Hat darab, 1 100 × 500 mm (+5/–2 mm) méretű, lapos vizsgálati darabot kell vizsgálni.

3.3.2. Vizsgálati módszer

3.3.2.1. A III. C. melléklet 3.3.1. pontjában leírt módszert kell alkalmazni.

3.3.2.2. Az ejtési magasság 4 m +25/–0 mm.

3.3.3. Az eredmények kiértékelése

3.3.3.1. A vizsgálat eredményét kielégítőnek kell tekinteni, ha az alábbi feltételek teljesülnek:

3.3.3.1.1. az üvegréteg enged és eltörik, valamint rajta több, kör alakú repedés látható, amelyek középpontja megközelítőleg egybeesik az ütközési ponttal;

3.3.3.1.2. a közbenső rétegben szakadások megengedhetők, de a próbabábu feje nem hatolhat át az üvegen;

3.3.3.1.3. a közbenső rétegről nem válik le nagyobb üvegszilánk.

3.3.3.2. A fejformával végzett ütközéses vizsgálat szempontjából az alkatrész-típusjóváhagyás céljából benyújtott vizsgálatidarab-sorozat akkor tekinthető megfelelőnek, ha az alábbi két feltétel valamelyike teljesül:

3.3.3.2.1. valamennyi vizsgálat kielégítő eredménnyel jár; vagy

3.3.3.2.2. nem kielégítő eredményt adó vizsgálat esetében egy új vizsgálatidarab-sorozaton ismételt elvégzett vizsgálatok kielégítő eredményeket adnak.

4. MECHANIKAI SZILÁRDSÁG VIZSGÁLATA

4.1. **Nehézségi fok, vizsgálati módszer és az eredmények kiértékelése**

A III. F. melléklet 4. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni.

4.2. Azonban a III. F. melléklet 4.3.4.1. pontjában megfogalmazott követelményt nem kell alkalmazni.

5. KÖRNYEZETI HATÁSOKKAL SZEMBENI ELLENÁLLÓSÁG VIZSGÁLATA

5.1. **Kopásállóság vizsgálata**

5.1.1. A külső felület kopásállóságának vizsgálata

5.1.1.1. A III. F. melléklet 5.1. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni.

5.1.2. A belső felület kopásállóságának vizsgálata

5.1.2.1. A III. I. melléklet 2. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni.

5.2. **Magas hőmérséklettel szembeni ellenállás vizsgálata**

A III. C. melléklet 5. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni.

5.3. **Sugárzásállóság vizsgálata**

A III. C. melléklet 6. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni.

5.4. **Nedvességállóság vizsgálata**

A III. C. melléklet 7. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni.

5.5. **Hőmérséklet-változásokkal szembeni ellenállás vizsgálata**

A III. C. melléklet 8. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni.

6. OPTIKAI TULAJDONSÁGOK

Minden szélvédőtípusra a III. C. melléklet 9. pontjában megadott, az optikai tulajdonságokra vonatkozó követelmények érvényesek.

7. TŰZÁLLÓSÁG VIZSGÁLATA

A III. C. melléklet 10. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni.

8. VEGYI ANYAGOKKAL SZEMBENI ELLENÁLLÁS VIZSGÁLATA

A III. C. melléklet 11. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni.

III. K. MELLÉKLET

Nem szélvédők céljára szolgáló üveg-műanyag táblák ⁽¹⁾**1. TÍPUSMEGHATÁROZÁS**

A nem szélvédők céljára szolgáló üveg-műanyag táblákat különböző típusúnak kell tekinteni, ha az alábbi fő vagy másodlagos jellemzők közül legalább az egyikben különböznek.

1.1. A fő jellemzők a következők:

1.1.1. kereskedelmi név vagy márkajel;

1.1.2. a névleges vastagságra „e” alkalmazható vastagság kategória, $\pm 0,2$ mm gyártási tűrés megengedett:

— I. kategória: $e \leq 3,5$ mm

— II. kategória: $3,5 \text{ mm} < e \leq 4,5$ mm

— III. kategória: $4,5 \text{ mm} < e$

1.1.3. közbenső réteg(ek)ként szereplő műanyag réteg(ek) névleges vastagsága;

1.1.4. az üvegtábla névleges vastagsága;

1.1.5. közbenső réteg(ek)ként szereplő műanyag réteg(ek) típusa (pl. PVB vagy más anyag) és a belső felületen levő műanyag réteg típusa.

1.1.6. Bármely különleges kezelés, amelynek az üvegréteget esetleg alávetették.

1.2. A másodlagos jellemzők a következők:

1.2.1. az anyag fajtája (táblaüveg, úsztatott üveg, síküveg);

1.2.2. a műanyag réteg(ek) színezése (színtelen vagy teljesen, illetve részlegesen színezett);

1.2.3. az üveg színezése (színtelen vagy színezett).

2. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

2.1. Nem szélvédők céljára szolgáló üveg-műanyag táblák esetében a vizsgálatokat lapos vizsgálati darabokon kell elvégezni, amelyeket vagy normál üvegtáblából vágnak ki, vagy külön e célra készítenek. A vizsgálati daraboknak mindkét esetben, minden tekintetben szigorúan meg kell egyezniük azon üveg-műanyag táblákkal, amelyek gyártásához az alkatrész-típusjóváahagyást kérik.

2.2. Az egyes vizsgálatok elvégzése előtt az üveg-műanyag táblák vizsgálati darabjait legalább négy órán át $23^\circ\text{C} \pm 2^\circ\text{C}$ hőmérsékleten kell tartani. A vizsgálatokat a vizsgálati darabok tárolóból való kivételét követően a lehető legrövidebb időn belül el kell végezni.

2.3. E melléklet előírásait teljesítettnek kell tekinteni, ha az alkatrész-típusjóváahagyásra benyújtott üvegtábla összetétele megegyezik a III. J. melléklet előírásai alapján már jóváhagyott szélvédő összetételével.

⁽¹⁾ Az ilyen üveg-műanyag tábla traktorok szélvédőjeként is használható.

3. ÜTKÖZÉSES VIZSGÁLAT FEJFORMÁVAL

3.1. A másodlagos jellemzők nehézségi foka

A másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

3.2. A vizsgálati darabok száma

A vizsgálatot hat darab sík, 1 100 × 500 mm (+5/–2 mm) méretű vizsgálati darabon kell elvégezni.

3.3. Vizsgálati módszer

3.3.1. A III. C. melléklet 3. pontjában leírt módszert kell alkalmazni.

3.3.2. Az ejtési magasság 1,50 m +0/–5 mm. (E magasságot traktor szélvédőjeként használt üvegtáblák esetében 4 m-re (+25/–0 mm) kell növelni.)

3.4. Az eredmények kiértékelése

3.4.1. A vizsgálat eredményét kielégítőnek kell tekinteni, ha az alábbi feltételek teljesülnek:

3.4.1.1. az üvegréteg eltörik, és rajta számos repedés látható;

3.4.1.2. a közbenső rétegben felléphetnek szakadások, de a próbabábu feje nem hatolhat át a vizsgálati darabon;

3.4.1.3. a közbenső rétegről nem válhat le nagyobb üvegdarab.

3.4.2. A fejformával végzett ütközéssel vizsgálat szempontjából az alkatrész-típusjóváhagyási vizsgálatra benyújtott valamely vizsgálati darab-sorozat akkor tekinthető megfelelőnek, ha az alábbi két feltétel valamelyike teljesül:

3.4.2.1. valamennyi vizsgálat kielégítő eredményt ad; vagy

3.4.2.2. nem kielégítő eredménnyel járó vizsgálat esetében egy új vizsgálati darab-sorozaton ismételt elvégzett vizsgálatok kielégítő eredményeket adnak.

4. MECHANIKAI SZILÁRDSÁG VIZSGÁLATA – VIZSGÁLAT 227 G TÖMEGŰ GOLYÓVAL

4.1. A III. G. melléklet 4. pontjában leírt követelményeket kell alkalmazni, a 4.3.2. pontban szereplő táblázat kivételével, amelynek helyére az alábbi táblázat kerül:

Névleges vastagság	Ejtési magasság	
$e \leq 3,5 \text{ mm}$	5 m	+ 25/– 0 mm
$3,5 \text{ mm} < e \leq 4,5 \text{ mm}$	6 m	
$e > 4,5 \text{ mm}$	7 m	

4.2. Azonban a III. G. melléklet 4.4.1. pontjának harmadik bekezdését nem kell alkalmazni.

5. KÖRNYEZETI HATÁSOKKAL SZEMBENI ELLENÁLLÁS VIZSGÁLATA

5.1. Kopásállóság vizsgálata

5.1.1. A külső felület kopásállóságának vizsgálata

A III. G. melléklet 5.1. pontjának követelményeit kell alkalmazni.

5.1.2. A belső felület kopásállóságának vizsgálata

A III. I. melléklet 2.1. pontjának követelményeit kell alkalmazni.

5.2. **Magas hőmérséklettel szembeni ellenállás vizsgálata**

A III. C. melléklet 5. pontjának követelményeit kell alkalmazni.

5.3. **Sugárzásállóság vizsgálata**

A III. C. melléklet 6. pontjának követelményeit kell alkalmazni.

5.4. **Nedvességállóság vizsgálata**

A III. C. melléklet 7. pontjának követelményeit kell alkalmazni.

5.5. **Hőmérséklet-változásokkal szembeni ellenállás vizsgálata**

A III. C. melléklet 8. pontjának követelményeit kell alkalmazni.

6. OPTIKAI TULAJDONSÁGOK

Az üvegtáblákra vagy a járművezető kilátása szempontjából alapvető fontosságú helyeken lévő üvegtáblarészekre a III. C. melléklet 9.1. pontjának fényáteresztési követelményeit kell alkalmazni.

7. TŰZÁLLÓSÁGI VIZSGÁLAT

A III. C. melléklet 10. pontjának követelményeit kell alkalmazni.

8. VEGYI ANYAGOKKAL SZEMBENI ELLENÁLLÁS

A III. C. melléklet 11. pontjának követelményeit kell alkalmazni.

III. L. MELLÉKLET

Kettős üvegezésű egységek

1. TÍPUSMEGHATÁROZÁS

A kettős üvegezésű egységeket különböző típusúnak kell tekinteni, ha az alábbi fő vagy másodlagos jellemzők közül legalább az egyikben különböznek.

1.1. **A fő jellemzők a következők:**

- 1.1.1. kereskedelmi név vagy márkajel;
- 1.1.2. a kettős üvegezésű egység felépítése (szimmetrikus vagy aszimmetrikus);
- 1.1.3. az egyes összetevő üvegtáblák típusa a III. E., III. G. vagy III. K. melléklet 1. pontja szerinti meghatározásban;
- 1.1.4. a két üvegtábla közötti rés névleges szélessége;
- 1.1.5. a ragasztás típusa (szerves, üveg-üveg vagy üveg-fém).

1.2. A másodlagos jellemzők a következők:

- 1.2.1. Az egyes összetevő üvegtáblák másodlagos jellemzői a III. E., III. G. vagy III. K. melléklet 1.2. pontja szerinti meghatározásban.

2. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

- 2.1. A kettős üvegezésű egységet alkotó egyes üvegtáblának vagy megfelelő típusjövahagyással kell rendelkezniük, vagy meg kell felelniük a vonatkozó mellékletben (III. E., III. G. vagy III. K.) leírt követelményeknek.
- 2.2. Az „e” névleges résszélességű, kettős üvegezésű egységeken elvégzett vizsgálatokat minden olyan kettős üvegezésű egységre érvényesnek kell tekinteni, amelynek jellemzői az előbbiekkal megegyeznek, és amelynek névleges résszélessége „e” $\pm$ 3 mm. Azonban az alkatrész-típusjövahagyás kérelmezője a legnagyobb és a legkisebb résszélességű mintát is benyújthatja vizsgálatra.
- 2.3. Olyan kettős üvegezésű egységek esetében, amelyeknek legalább az egyik táblája rétegelt üveg vagy üveg-műanyag, a vizsgálati darabokat a vizsgálatok elvégzése előtt legalább négy órán át 23 °C $\pm$ 2 °C hőmérsékleten kell tartani. A vizsgálatokat a vizsgálati darabok tárolóból való kivételét követően a lehető legrövidebb időn belül el kell végezni.

3. ÜTKÖZÉSES VIZSGÁLAT FEJFORMÁVAL

3.1. **A másodlagos jellemzők nehézségi foka**

A másodlagos jellemzők figyelmen kívül maradnak.

3.2. **A mintadarabok száma**

A vizsgálatokat az összetevő üvegtáblák minden vastagságkategóriájára, valamint minden egyes résszélességre (lásd 1.1.4. pont) hat-hat mintadarabon kell elvégezni, amelyek mérete 1 100 × 500 mm (+5/−2 mm).

3.3. **Vizsgálati módszer**

- 3.3.1. A III. C. melléklet 3. pontjában leírt eljárást kell alkalmazni.
- 3.3.2. Az ejtési magasság 1,5 m (+0/−5 mm).
- 3.3.3. Az aszimmetrikus összetételű kettős üvegezés esetében mindkét oldalon három vizsgálatot kell végezni.

3.4. Az eredmények kiértékelése

3.4.1. Két egyenletesen edzett üvegtáblából álló kettős üvegezés:

a vizsgálat akkor tekinthető megfelelőnek, ha mindkét összetevő eltörik.

3.4.2. Nem szélvédő céljára szolgáló két rétegelt üvegtáblából álló kettős üvegezés:

a vizsgálat akkor tekinthető megfelelőnek, ha az alábbi követelmények teljesülnek:

3.4.2.1. a vizsgálati darab mindkét összetevője enged és eltörik, továbbá rajtuk kör alakú repedések láthatók, amelyek középpontja megközelítőleg egybeesik az ütközési ponttal;

3.4.2.2. a közbenső rétegben lehetnek szakadások, de a próbabábu feje nem hatolhat át a vizsgálati darabon;

3.4.2.3. a közbenső rétegről nem válhatnak le nagyobb üvegszilánkok.

3.4.3. Nem szélvédő céljára szolgáló, egy egyenletesen edzett üvegtáblából és egy rétegelt üveg vagy üveg-műanyag táblából álló kettős üvegezés.

A vizsgálat akkor tekinthető megfelelőnek, ha az alábbi követelmények teljesülnek:

3.4.3.1. az edzett üvegtábla eltörik;

3.4.3.2. a rétegelt üveg vagy üveg-műanyag tábla enged és eltörik, továbbá repedések láthatók rajta, amelyek középpontja megközelítőleg egybeesik az ütközési ponttal;

3.4.3.3. a közbenső réteg(ek)ben lehetnek szakadások, de a próbabábu feje nem hatolhat át a vizsgálati darabon;

3.4.3.4. a közbenső rétegről nem válhat le nagyobb üvegszilánk.

3.4.4. Az alkatrész-típusjóváhagyási vizsgálatra benyújtott valamely vizsgálatidarab-sorozat akkor tekinthető megfelelőnek a fejformával végzett ütközéses vizsgálat szempontjából, ha az alábbi két feltétel valamelyike teljesül:

3.4.4.1. valamennyi vizsgálat kielégítő eredményt ad; vagy

3.4.4.2. nem kielégítő eredménnyel járó vizsgálat esetében egy újabb vizsgálatidarab-sorozaton ismételt elvégzett vizsgálatok kielégítő eredményeket adnak.

4. OPTIKAI TULAJDONSÁGOK

A kettős üvegezésű egységekre, vagy a járművezető kilátása szempontjából alapvető helyeken levő, kettős üvegezésű részekre a III. C. melléklet 9.1. pontjában leírt rendes fényáteresztő képességi követelményeket kell alkalmazni.

III. M. MELLÉKLET

Szélvédők csoportosítása alkatrész-típusjóváahagyási vizsgálatához

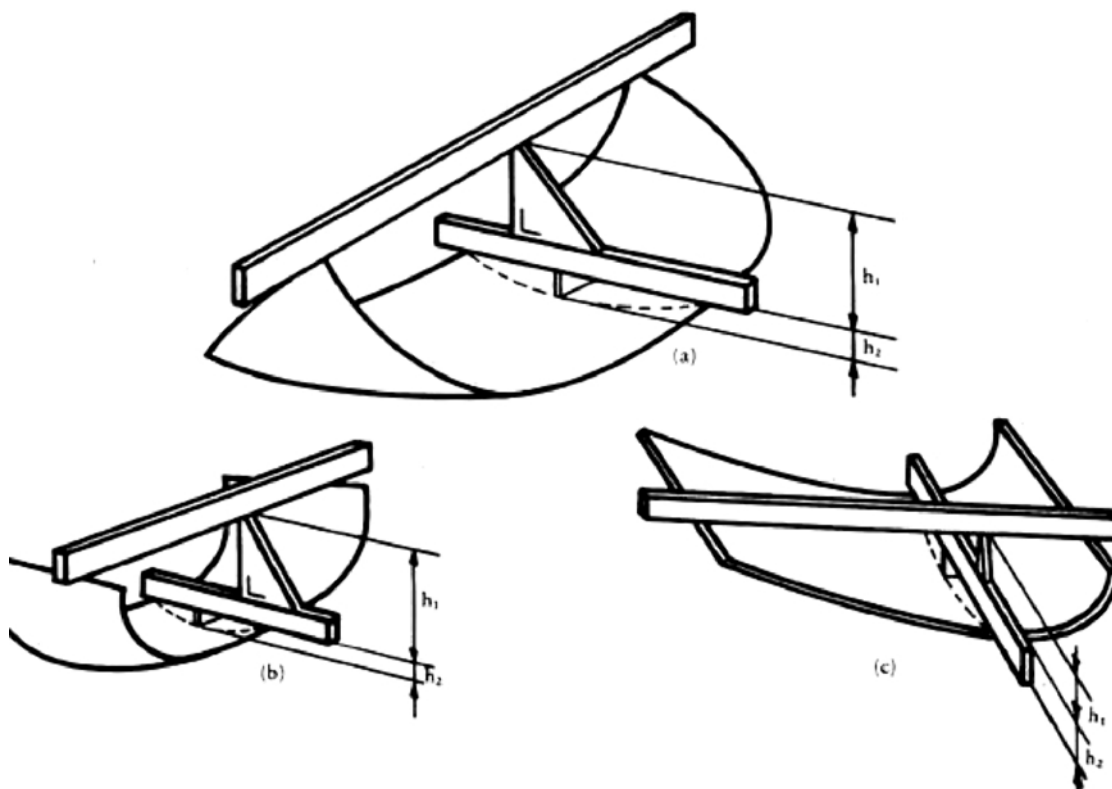
1. A következő tulajdonságokat kell figyelembe venni:
 - 1.1. szélvédő kiterített felülete;
 - 1.2. szegmensmagasság;
 - 1.3. görbület.
2. Egy vastagsági osztály egy csoportot képez.
3. Az osztályozást a kiterített felület nagysága szerint emelkedő sorrendben kell elvégezni. Ki kell választani az öt legnagyobb és az öt legkisebb kiterített felületet, és azokat a következőképpen kell számozni:

1. a legnagyobb felületű	1. a legkisebb felületű
2. az 1.-nél közvetlenül kisebb	2. az 1.-nél közvetlenül nagyobb
3. a 2.-nél közvetlenül kisebb	3. a 2.-nél közvetlenül nagyobb
4. a 3.-nál közvetlenül kisebb	4. a 3.-nál közvetlenül nagyobb
5. a 4.-nél közvetlenül kisebb	5. a 4.-nél közvetlenül nagyobb
4. A 3. pont szerinti mindkét sorozatban a szegmensmagasság jelölése a következő:
 1. a legnagyobb szegmensmagasság,
 2. a közvetlenül kisebb szegmensmagasság,
 3. az előző értéknél közvetlenül kisebb szegmensmagasság stb.
5. A 3. pont szerinti mindkét sorozatban a görbületi sugár jelölése a következő:
 1. a legkisebb görbületi sugár,
 2. a közvetlenül nagyobb görbületi sugár,
 3. az előző értéknél közvetlenül nagyobb görbületi sugár stb.
6. A 3. pont szerinti két sorozatban az egyes szélvédőkre adott számokat össze kell adni.
- 6.1. A III. D., III. F., III. H., III. I. vagy III. J. melléklet szerinti teljes vizsgálat céljára ki kell választani az öt legnagyobb és az öt legkisebb szélvédő közül azt, amelyiknél ezen összeg a legkisebb.
- 6.2. Az ugyanazon sorozatba tartozó többi szélvédőt csak a III. C. melléklet 9. pontja szerinti optikai tulajdonságok ellenőrzése céljából kell megvizsgálni.
7. Néhány olyan szélvédőn is elvégezhetők a vizsgálatok, amelyek alak és/vagy görbületi sugár tekintetében jelentősen különböznek a kiválasztott csoport szélső elemeitől, amennyiben a vizsgálatokat végző műszaki szolgálat véleménye szerint valószínű, hogy a kérdéses paraméterek jelentős mértékben kedvezőtlen hatásúak.
8. A csoport határértékeit a szélvédő kiterített felületének nagysága határozza meg. Ha valamely alkatrész-típusjóváahagyásra benyújtott szélvédőnek ezen jóváhagyott határokon kívül eső nagyságú kiterített területe van és/vagy jelentősen nagyobb a szegmensmagassága és/vagy jelentősen kisebb a görbületi sugara, úgy e szélvédőt új típusúnak kell tekinteni, és további vizsgálatoknak kell alávetni, amennyiben a műszaki szolgálat a már birtokában lévő, a termékkel és a felhasznált anyagokkal kapcsolatos információk figyelembevételével úgy ítéli meg, hogy az ilyen vizsgálatok műszakilag szükségesek.

9. Ha a későbbiekben az alkatrész-típusjóváahagyás birtokosa egy, már jóváahagyott vastagsági kategóriában bármilyen más típusú szélvédőt szándékozik gyártani:
- 9.1. úgy meg kell győződnie arról, hogy az új modell besorolható-e a kérdéses csoportból az alkatrész-típusjóváahagyás céljára kiválasztott öt legnagyobb vagy öt legkisebb üvegtábla közé:
- 9.2. a számozást a fenti 3., 4., és 5. pontban meghatározott eljárással újra el kell végezni;
- 9.3. ha az öt legnagyobb vagy öt legkisebb szélvédő közé besorolt új szélvédőnek adott számok összege:
- 9.3.1. bizonyul a legkisebbnek, úgy a következő vizsgálatokat kell elvégezni:
- 9.3.1.1. edzett üveg szélvédő:
- 9.3.1.1.1. szilánkosodás,
- 9.3.1.1.2. ütközésem vizsgálat fejformával,
- 9.3.1.1.3. optikai torzítás,
- 9.3.1.1.4. másodlagos képszétválás,
- 9.3.1.1.5. fényáteresztés;
- 9.3.1.2. szélvédő rétegelt üvegből vagy üveg-műanyagból:
- 9.3.1.2.1. ütközésem vizsgálat fejformával,
- 9.3.1.2.2. optikai torzítás,
- 9.3.1.2.3. másodlagos képszétválás,
- 9.3.1.2.4. fényáteresztés;
- 9.3.1.3. Szélvédő kezelt rétegelt üvegből: a 9.3.1.1.1., 9.3.1.1.2. és a 9.3.1.2. pontban meghatározott vizsgálatok;
- 9.3.1.4. Műanyag bevonatú szélvédő: értelemszerűen a 9.3.1.1. vagy a 9.3.1.2. pontban meghatározott vizsgálatok;
- 9.3.2. ha nem a legkisebbnek bizonyul, úgy csak az optikai tulajdonságokat ellenőrző, a III. C. melléklet 9. pontjában meghatározott vizsgálatokat kell elvégezni.
-

III. N. MELLÉKLET

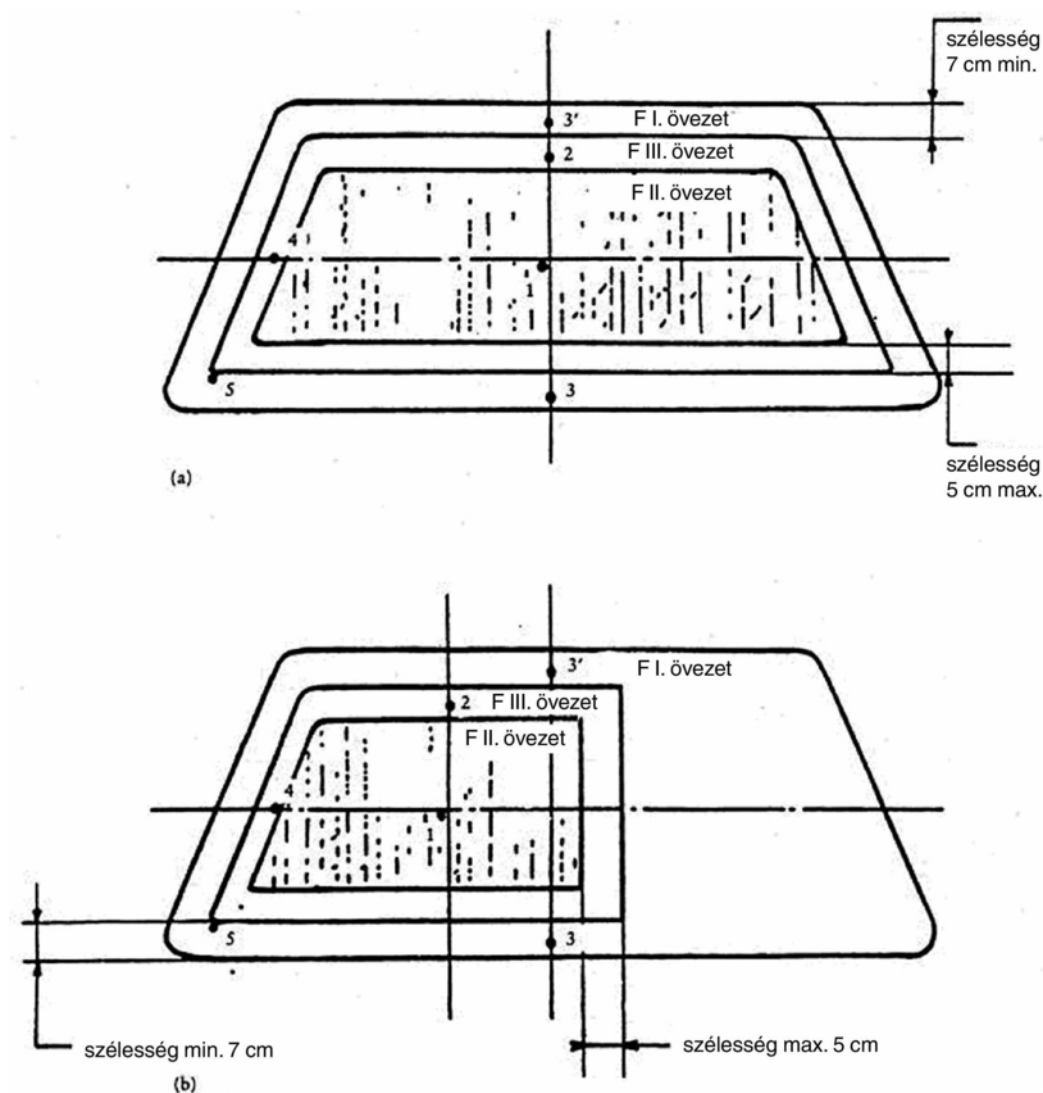
A szegmensmagasságok mérése és az ütközési pontok helyzete

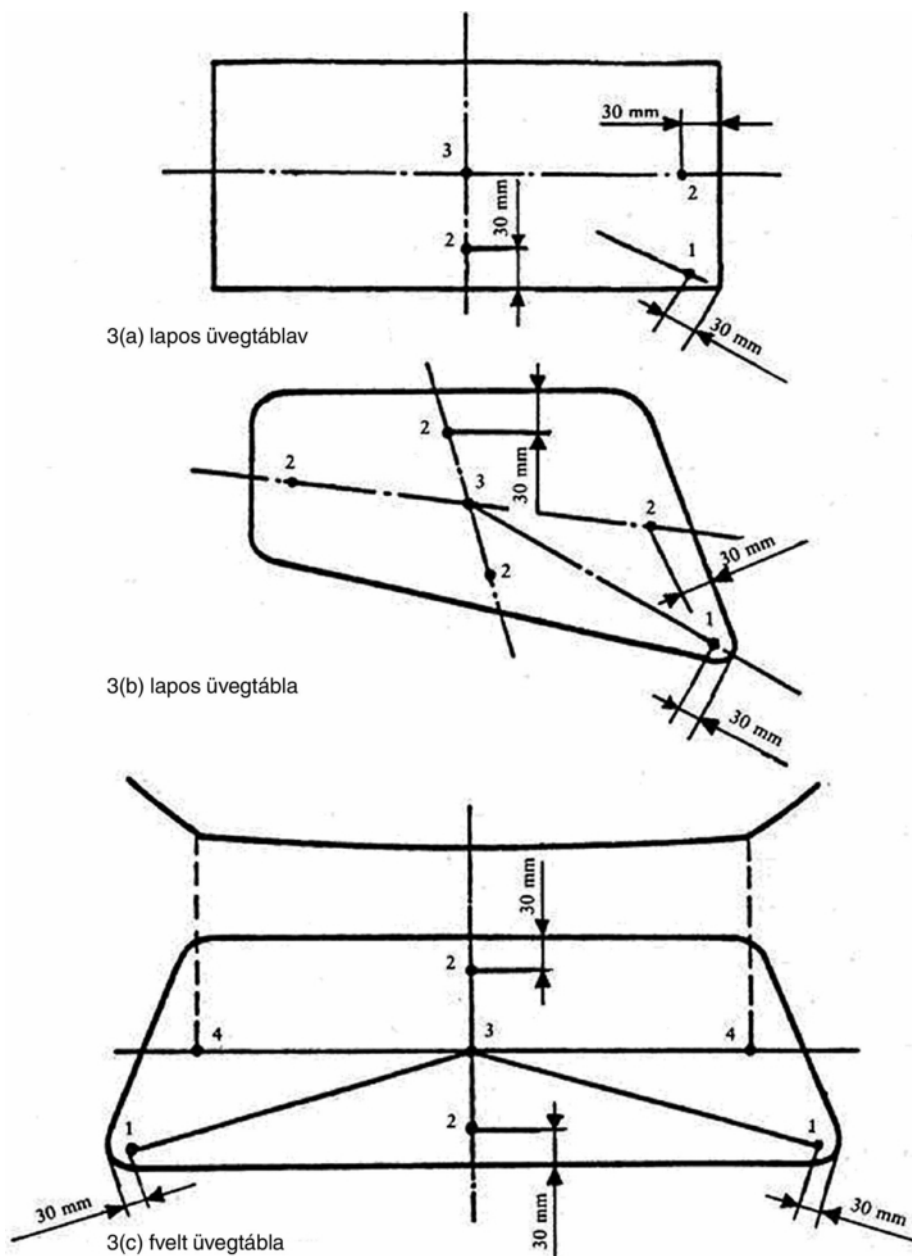
1. ábra — A „h” szegmensmagasság meghatározása

Egyszeres görbületű üvegtábla esetében a szegmensmagasság legfeljebb h_1 lehet.

Kettős görbületű üvegtábla esetében a szegmensmagasság legfeljebb $h_1 + h_2$ lehet.

2. ábra — Előírt ütközési pontok szélvédők esetében

3.(a), (b) és (c) ábra — Előírt ütközési pontok egyenletesen edzett üvegtáblák esetében

A 3.(a), 3.(b) és 3.(c) ábrán feltüntetett „2” pontok példák a III. E. melléklet 2.5. pontjában előírt „2” pontra.

III. O. MELLÉKLET

A gyártásmegfelelőség ellenőrzése

1. MEGHATÁROZÁSOK

E mellékletben:

- 1.1. „terméktípus”: az összes, azonos fő jellemzőkkel rendelkező üvegtábla;
- 1.2. „vastagsági osztály”: az összes olyan üvegtábla, amelyek összetevő részeinek vastagsága a megengedett tűrésen belül van;
- 1.3. „gyártóegység”: egy vagy több üvegtáblatípus gyártására alkalmas, ugyanazon helyen lévő összes gyártólétesítmény; több gyártósor is magában foglalhat;
- 1.4. „műszak”: azon gyártási időtartam, amelyet ugyanazon gyártósor a napi munkaórák alatt teljesít;
- 1.5. „gyártási sorozat”: ugyanazon műszakban, ugyanazon terméktípus gyártásával folyamatosan eltöltött időtartam;
- 1.6. „Ps”: ugyanazon műszakban, ugyanazon terméktípusból gyártott üvegtáblák száma;
- 1.7. „Pr”: az egy gyártási sorozat alatt ugyanazon terméktípusból előállított üvegtáblák száma.

2. VIZSGÁLATOK

Az üvegtáblákon a következő vizsgálatokat kell elvégezni:

2.1. **Edzett üveg szélvédők**

- 2.1.1. Szilánkosodási vizsgálat a III. D. melléklet 2. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.1.2. Fényáteresztés mérése a III. C. melléklet 9.1. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.1.3. Optikai torzítás vizsgálata a III. C. melléklet 9.2. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.1.4. Másodlagos képszétválasztás vizsgálata a III. C. melléklet 9.3. pontjának követelményeivel összhangban.

2.2. **Egyenletesen edzett üvegtáblák**

- 2.2.1. Szilánkosodási vizsgálat a III. E. melléklet 2. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.2.2. Fényáteresztés mérése a III. C. melléklet 9.1. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.2.3. Szélvédőként használt üvegtáblák esetében:
 - 2.2.3.1. Optikai torzítás vizsgálata a III. C. melléklet 9.2. pontjának követelményeivel összhangban.
 - 2.2.3.2. Másodlagos képszétválasztás vizsgálata a III. C. melléklet 9.3. pontjának követelményeivel összhangban.

2.3. **Szélvédők közönséges rétegelt üvegből és üveg-műanyagból**

- 2.3.1. Ütközéssel vizsgálat fejformával a III. F. melléklet 3. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.3.2. Vizsgálat 2 260 g tömegű golyóval a III. F. melléklet 4.2. pontjának és a III. C. melléklet 2.2. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.3.3. Magas hőmérséklettel szembeni ellenállás vizsgálata a III. C. melléklet 5. pontjának követelményeivel összhangban.

- 2.3.4. Fényáteresztés mérése a III. C. melléklet 9.1. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.3.5. Optikai torzítás vizsgálata a III. C. melléklet 9.2. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.3.6. Másodlagos képszétválás vizsgálata a III. C. melléklet 9.3. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.3.7. Csak üveg-műanyag szélvédők esetében:
- 2.3.7.1. Kopásállóság vizsgálata a III. I. melléklet 2.1. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.3.7.2. Nedvességállóság vizsgálata a III. I. melléklet 3. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.3.7.3. Vegyi anyagokkal szembeni ellenállás vizsgálata a III. C. melléklet 11. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.4. **Nem szélvédők céljára szolgáló közösleges, rétegelt üveg- és üveg-műanyag táblák**
- 2.4.1. Ütközésvizsgálat 227 g tömegű golyóval a III. G. melléklet 4. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.4.2. Magas hőmérséklettel szembeni ellenállás vizsgálata a III. C. melléklet 5. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.4.3. Fényáteresztés mérése a III. C. melléklet 9.1. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.4.4. Csak üveg-műanyag táblák esetén:
- 2.4.4.1. Kopásállósági vizsgálat a III. I. melléklet 2.1. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.4.4.2. Nedvességállóság vizsgálata a III. I. melléklet 3. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.4.4.3. Vegyi anyagokkal szembeni ellenállás vizsgálata a III. C. melléklet 11. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.4.5. A fenti követelmények teljesítettnek tekinthetők, amennyiben a megfelelő vizsgálatokat egy ugyanolyan összetételű szélvédőn már elvégezték.
- 2.5. **Szélvédők kezelt rétegelt üvegből**
- 2.5.1. A 2.3. pont szerinti vizsgálatokon túl szilánkosodási vizsgálatot is kell végezni a III. H. melléklet 4. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.6. **Műanyag bevonatú üvegtáblák**
- Az e melléklet különböző pontjaiban előírt vizsgálatokon túl az alábbi vizsgálatokat is el kell végezni:
- 2.6.1. Kopásállóság vizsgálata a III. I. melléklet 2.1. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.6.2. Nedvességállóság vizsgálata a III. I. melléklet 3. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.6.3. Vegyi anyagokkal szembeni ellenállás vizsgálata a III. C. melléklet 11. pontjának követelményeivel összhangban.
- 2.7. **Kettős üvegezésű egységek**
- Változatlan gyakorisággal és ugyanazon követelményeknek megfelelően azon vizsgálatokat kell elvégezni, amelyeket a kettős üvegezésű egységet alkotó üvegtáblákra e melléklet előír.
3. A VIZSGÁLATOK GYAKORISÁGA ÉS EREDMÉNYE
- 3.1. **Szilánkosodás**
- 3.1.1. Vizsgálatok

- 3.1.1.1. Az első vizsgálati sorozatot – amely az ezen irányelv szerinti ütközési pontokon való törésből áll – fényképlenyomat útján minden új típusú üvegtábla gyártásának kezdetekor el kell végezni a törésnek leginkább kitett pont megállapítása érdekében.

Edzett üveg szélvédők esetén e vizsgálati sorozatot csak akkor kell elvégezni, ha ezen üvegtáblatípusnak az éves termelési mennyisége meghaladja a 200 egységet.

- 3.1.1.2. A gyártási sorozat közben az ellenőrző vizsgálatot csak a 3.1.1.1. pont szerinti törési ponton kell elvégezni.
- 3.1.1.3. Minden gyártási sorozat megkezdésekor, illetve a színezés változtatását követően ellenőrzést kell végezni.
- 3.1.1.4. A gyártási sorozat alatt az ellenőrző vizsgálatokat legalább az alábbi gyakorisággal kell végezni:

Edzett üveg szélvédők		Nem szélvédők céljára szolgáló edzett üvegtáblák		Szélvédők kezelt rétegelt üvegből
Gys ≤ 200:	gyártási sorozatonként egyszer	Gym ≤ 500:	műszakonként egyszer	típusonként 0,1 %
Gys > 200:	4 gyártási óránként egyszer	Gym > 500:	műszakonként kétszer	

- 3.1.1.5. A gyártási sorozat végén egy ellenőrző vizsgálatot kell végezni az utoljára gyártott üvegtáblák egyikén.
- 3.1.1.6. Ha a gyártott darabszám (Pr) < 20, úgy gyártási sorozatonként csak egy szilánkosodási vizsgálatot kell végezni.
- 3.1.2. Eredmények

Minden eredményt rögzíteni kell, beleértve azon vizsgálati eredményeket is, amelyekről nem készül fénykép.

Ezenkívül műszakonként egyszer kontaktfényképet kell készíteni, kivéve ha a darabszám (Pr) ≤ 500. Ez utóbbi esetben gyártási sorozatonként csak egy ilyen fényképet kell készíteni.

3.2. Ütközéses vizsgálat fejformával

3.2.1. Vizsgálatok

Az ellenőrzést az egy gyártósoron rétegelt üvegből egy nap alatt gyártott szélvédők legalább 0,5 %-ának megfelelő mennyiségű mintán kell elvégezni. Naponta legfeljebb 15 szélvédőt kell vizsgálni.

A kiválasztott mintáknak reprezentatívnak kell lenniük a különféle legyártott szélvédőtípusok tekintetében.

Az illetékes hatóság jóváhagyásával e vizsgálatok helyett a 2 260 g tömegű golyóval végzett ütővizsgálat (lásd 3.3. pont) is elvégezhető. A fejformával végzett ütközéses vizsgálatot minden esetben vastagsági osztályonként és évente legalább két szélvédőn el kell végezni.

3.2.2. Eredmények

Minden eredményről feljegyzést kell készíteni.

3.3. 2 260 g tömegű golyóval végzett ütővizsgálat

3.3.1. Vizsgálatok

Az ellenőrzést vastagsági osztályonként legalább havonta egyszer el kell végezni.

3.3.2. Eredmények

Minden eredményről feljegyzést kell készíteni.

3.4. 227 g tömegű golyóval végzett ütővizsgálat

3.4.1. Vizsgálatok

A vizsgálati darabokat mintákból kell kivágni. Gyakorlati megfontolásokból azonban a vizsgálatok késztermékeken vagy azok részein is elvégezhetők.

Az ellenőrzést olyan mennyiségű mintán kell elvégezni, amely az egy műszakra jutó termelés 0,5 %-ának felel meg, legfeljebb azonban napi 10 mintával.

3.4.2. Eredmények

Minden eredményről feljegyzést kell készíteni.

3.5. Magas hőmérséklet mellett végzett vizsgálat

3.5.1. Vizsgálatok

A mintadarabokat mintákból kell kivágni. Gyakorlati megfontolásokból azonban a vizsgálatok késztermékeken vagy azok részein is elvégezhetők. Ez utóbbiakat úgy kell kiválasztani, hogy valamennyi közbenső réteg a használatának megfelelő arányban legyen megvizsgálva.

Az ellenőrzést közbenső rétegszínenként, a napi termelésből vett legalább három mintán kell elvégezni.

3.5.2. Eredmények

Minden eredményről feljegyzést kell készíteni.

3.6. Fényáteresztés

3.6.1. Vizsgálatok

E vizsgálatot a színezett késztermékből vett reprezentatív mintákon kell elvégezni.

A vizsgálatot minden gyártási sorozatnak legalább a kezdetén el kell végezni, ha bármiféle olyan változás van az üvegtábla jellemzőiben, amely befolyásolhatja a vizsgálat eredményeit.

Nem kell vizsgálni azon üvegtáblákat, amelyeknek az alkatrész-típusjóváhagyás során mért rendes fényáteresztése szélvédők esetén legalább 80 %, és nem szélvédők céljára szolgáló üvegtáblák esetén legalább 75 %, valamint amelyek az V. kategóriába tartoznak.

E vizsgálat helyett, edzett üvegtáblák esetében az üveg szállítója benyújthat egy, a fenti követelményekkel való megfelelést tanúsító bizonyítványt is.

3.6.2. Eredmények

A fényáteresztés értékét fel kell jegyezni. Emellett árnyékoló- vagy sötétítősávokkal ellátott szélvédőknél azt is ellenőrizni kell a III. A. melléklet 3.2.1.2.2.3. pontja szerinti rajzok alapján, hogy e sávok kívül esnek-e az I' övezeten.

3.7. Optikai torzítás és másodlagos képszétválás

3.7.1. Vizsgálatok

Minden szélvédőt meg kell vizsgálni a látható hibák felderítése érdekében. Emellett a meghatározott módszerekkel vagy bármely más, hasonló eredményeket adó módszerekkel méréseket kell végezni a különböző kilátási területeken legalább az alábbi gyakorisággal:

- a darabszám (P_s) ≤ 200 , úgy műszakonként legalább egy mintadarab vételezése szükséges,
- ha a darabszám (P_s) > 200 , úgy műszakonként legalább kettő mintadarab vételezése szükséges,
- a teljes termelés 1 %-a, ahol a mintákat úgy kell kiválasztani, hogy jellemezzék a teljes termelést.

3.7.2. Eredmények

Minden eredményről feljegyzést kell készíteni.

3.8. **Kopásállóság**

3.8.1. Vizsgálatok

E vizsgálatot csak műanyag bevonatú, valamint üveg-műanyag táblákon kell elvégezni. Havonta és bevonó anyag vagy közbenső anyag típusonként legalább egy ellenőrző vizsgálatot kell végezni.

3.8.2. Eredmények

A fényszórási eredményekről feljegyzést kell készíteni.

3.9. **Nedvességállóság**

3.9.1. Vizsgálatok

E vizsgálatot csak műanyag bevonatú és üveg-műanyag táblákon kell elvégezni. Havonta és bevonó anyag vagy közbenső anyag típusonként legalább egy ellenőrző vizsgálatot kell végezni.

3.9.2. Eredmények

Valamennyi eredményt fel kell jegyezni.

3.10. **Vegyí anyagokkal szembeni ellenálló képesség**

3.10.1. Vizsgálatok

E vizsgálatot csak műanyag bevonatú és üveg-műanyag táblákon kell elvégezni. Havonta és bevonó anyag vagy közbenső anyag típusonként legalább egy ellenőrző vizsgálatot kell végezni.

3.10.2. Eredmények

Valamennyi eredményt fel kell jegyezni.

III. P. MELLÉKLET

MINTA

A hatóság neve

Melléklet valamely traktortípus EK-típusbizonyítványához a szélvédőre és az egyéb üvegtáblákra vonatkozóan

(mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok, azok pótkocsijainak és cserélhető vontatott munkagépeinek, beleértve ezek rendszereit is, továbbá alkatrészeinek és önálló műszaki egységeinek típusjóváhagyásáról szóló, 2003. május 26-i 2003/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (2) bekezdése)

EK-típusjóváhagyás száma: Kiterjesztés száma:

1. A traktor gyártmánya (gyártójának cégneve):

.....

2. A traktor típusa és adott esetben kereskedelmi neve:

.....

3. A gyártó neve és címe:

.....

4. A gyártó meghatalmazott képviselőjének neve és címe (adott esetben):

.....

5. A szélvédő és egyéb üvegezések típusának leírása (edzett, rétegelt, műanyag, üveg-műanyag, sík, ívelt stb.):

.....

6. A szélvédő és egyéb üvegtáblák EK-alkatrész-típusjóváhagyási száma:

.....

7. A traktor EK-típusjóváhagyásra való átadásának kelte:

.....

8. A típus-jóváhagyási vizsgálatot végző műszaki szolgálat:

.....

9. E szolgálat által kiállított jegyzőkönyv kelte:

.....

10. E szolgálat által kiállított jegyzőkönyv száma:

.....

11. Az EK-típusjóváhagyás a szélvédőkre és egyéb üvegtáblákra megadva/elutasítva ⁽¹⁾:

12. Hely:

13. Kelt:

14. Aláírás:

15. A fenti EK-típusjóváhagyás számával ellátott alábbi okmányokat csatolták e bizonyítványhoz:

..... méretezett rajzok

..... a szélvédő és a traktorfülkén lévő egyéb üvegezések vázlata vagy fényképe.

Ezen adatokat a többi tagállam illetékes hatóságainak kérésükre meg kell küldeni.

16. Megjegyzések:

.....
.....
.....
.....
.....

⁽¹⁾ A nem kívánt rész törlendő.

IV. MELLÉKLET

Mechanikus kapcsolók a traktor és a vontatmány között, valamint a kapcsolási pontra ható függőleges terhelés

1. MEGHATÁROZÁSOK

- 1.1. „Mechanikus kapcsoló a traktor és a vontatmány között”: olyan alkatrészek, amelyeket a traktorra és a vontatmányra azért szerelnek fel, hogy mechanikus kapcsolatot hozzanak létre a két járműegység között.

Ezen irányelv csak a traktorok mechanikus kapcsolóinak alkatrészeire vonatkozik.

A traktorok különböző típusú mechanikus kapcsolói között különbség tehető az alábbiak szerint:

- kapcsolókengyeles típus (lásd 1. függelék 1. és 2. ábra),
- vonóhorog (lásd 1. ábra – „Kapcsolószerkezet dimenziói” ISO 6489-1:2001 szerint),
- traktorvonórúd (lásd 1. függelék 3. ábra).

- 1.2. „A traktor és a vontatmány közötti mechanikus kapcsolótípus”: olyan alkatrészek, amelyek különösen az alábbi szempontok szerint nem különböznek lényegesen egymástól:

- 1.2.1. a mechanikus kapcsolóelem jellege;
- 1.2.2. a vonórúdgyűrűk (40 mm és/vagy 50 mm átmérő);
- 1.2.3. külső alak, méretek vagy működési mód (automatikus vagy nem automatikus);
- 1.2.4. anyag;
- 1.2.5. a D értéke, ahogyan azt a 2. függelék meghatározza a dinamikus módszerrel végzett vizsgálathoz, vagy a pótkocsi tömege a 3. függelék szerint a statikus módszerrel végrehajtott vizsgálatokhoz, továbbá a csatlakozási pontra ható S függőleges terhelés.
- 1.3. „A mechanikus kapcsoló vonatkoztatási középpontja”: azon pont a csaptengelyen, amely azonos távolságra van a száráktól (villa esetén), valamint a horog szimmetriasíkja és a horog konkáv részének alkotója közti metszéspont a gyűrűvel való érintkezési síkban, amennyiben a gyűrű vontatási helyzetben van.
- 1.4. „A mechanikus kapcsoló talaj fölötti magassága (h)”: a mechanikus csatlakozó vonatkoztatási középpontján áthaladó vízszintes sík és azon vízszintes sík távolsága, amelyen a traktor kerekei állnak.
- 1.5. „A mechanikus kapcsoló kinyúlása (c)”: a mechanikus kapcsolóelem vonatkoztatási középpontja és az azon tengelyen keresztülhaladó függőleges sík közötti távolság, amelyre a traktor hátsó kerekei vannak szerelve.
- 1.6. „Függőleges terhelés a kapcsolási ponton (S)”: statikus körülmények között a mechanikus kapcsoló vonatkozási középpontjára átvitt terhelés.
- 1.7. „Automatikus”: olyan mechanikus kapcsolóelem, amely a vonószem csúszószerkezetének működésbe hozásakor minden további külső beavatkozás nélkül zárul és biztosítja saját magát.
- 1.8. „A traktor tengelytávja (l)”: a traktor hosszanti középsíkja merőleges, a traktor tengelyein áthaladó függőleges síkok közötti távolság.

- 1.9. „A terheletlen traktor első tengelyére jutó tömeg (m_a)”: a traktor tömegének azon része, amelyet statikus körülmények között a traktor első tengelye visz át a talajra.

2. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

- 2.1. A mechanikus kapcsolóelemek egyaránt tervezhetők automatikus és nem automatikus működésre.
- 2.2. A traktoron lévő mechanikus kapcsoló alkatrészeknek meg kell felelniük a méretekre, a szilárdságra és a kapcsolási pontra jutó függőleges terhelésre vonatkozó 3.1.–3.3. pont követelményeinek.
- 2.3. A mechanikus kapcsoló alkatrészeit oly módon kell megtervezni és legyártani, hogy azok a rendes használat során megfelelően működjenek, és megtartsák az ezen irányelv által előírt jellemzőiket.
- 2.4. A mechanikus kapcsoló összes alkatrészeit olyan minőségű anyagokból kell készíteni, amelyek képesek kiállni a 3.2. pontban megadott vizsgálatokat, és amelyek szilárdsági jellemzőiket tartósan megőrzik.
- 2.5. Az összes csatlakozónak és azok rögzítőinek könnyen összekapcsolhatónak és oldhatónak kell lennie, és oly módon kell azokat megtervezni, hogy rendes működési körülmények között ne legyen mód a véletlen szétkapcsolódásra.

Az automatikus kapcsolóberendezések esetében a zárt helyzetet alakzáró módon kell biztosítani két, egymástól függetlenül működő biztonsági szerkezettel. Ezek azonban kioldhatóak egy közös kezelőkészülékkel.

- 2.6. A vonórúd gyűrűjének vízszintesen, a nem beépített kapcsolókészülék hosszanti tengelyének mindkét oldalán legalább 60° szögben el kell tudni fordulnia. Ezenkívül lehetővé kell tenni egy fölfelé és egy lefelé történő 20° -os függőleges elmozdulást (lásd még: 1. függelék).

Az elfordulási szögeknek nem kell egyidejűleg elérhetőeknek lenniük.

- 2.7. A befogópofának legalább 90° -os szögben lehetővé kell tennie a vonógyűrűk axiális elfordulását a kapcsolószerkezet hosszanti tengelye körül jobbra vagy balra, 30-150 Nm közötti, rögzített fékezési nyomatékkal.

A vonóhorognak legalább 20° -os szögben lehetővé kell tennie a vonórúdgyűrű axiális elfordulását a horog hosszanti tengelye körül jobbra vagy balra.

- 2.8. Feltéve, hogy legalább egy mechanikus összekapcsoló már megkapta az EK-típusjóváahagyást, a tagállamokban használt más mechanikus összekapcsoló- vagy tengelykapcsoló-típusok a 89/173/EGK irányelv hatálybalépésétől számított 10 éves időszakra kapnak engedélyt a traktor típusjóváahagyásának érvénytelenítése nélkül, feltéve hogy felszerelésük nem érinti hátrányosan a részjóváahagyásokat.

- 2.9. A gyűrűről való véletlen lekapcsolódás elkerülése érdekében a vonóhorog csúcsa és a tartó (befogókészülék) közötti távolság a maximális méretezési terhelésnél nem haladja meg a 10 mm-t.

3. KÜLÖNLEGES KÖVETELMÉNYEK

3.1. Méretek

A traktorok mechanikus kapcsolószerkezeteinek meg kell felelniük az 1. függelék 1, 2. és 3. ábrája szerinti méreteknak. Az ezen ábrákon meg nem adott méretek szabadon választhatók.

3.2. Szilárdság

- 3.2.1. A mechanikus kapcsoló alkatrészeit szilárdságuk ellenőrzése céljából a 2. függelékben megadott körülmények között egy dinamikus vagy a 3. függelékben megadott körülmények között egy statikus vizsgálatnak kell alávetni.

3.2.2. A vizsgálatok nem okozhatnak tartós alakváltozást, töréseket vagy repedéseket.

3.3. Függőleges terhelés az (S) kapcsolási ponton

3.3.1. A legnagyobb statikus függőleges terhelést a gyártó határozza meg. Értéke azonban nem haladhatja meg a 3 tonnát.

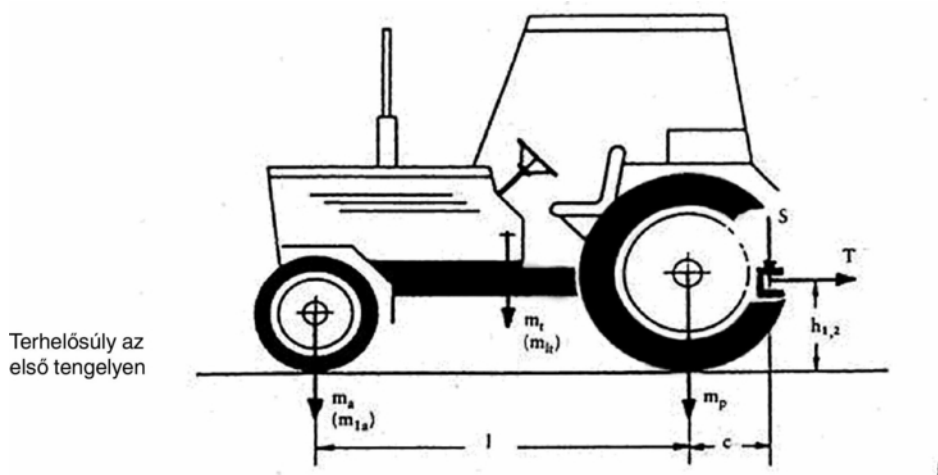
3.3.2. Elfogadási feltételek:

3.3.2.1. A megengedett statikus függőleges terhelés nem haladhatja meg sem a traktor gyártója által ajánlott, műszakilag megengedett statikus függőleges terhelést, sem a vontatóeszközre az EK-alkatrész-típusjóváhagyás szerint meghatározott, statikus függőleges terhelést.

3.3.2.2. Teljesíteni kell a 2009/63/EK irányelv ⁽¹⁾ I. melléklete 2. pontjának követelményeit, de a hátsó tengelyre jutó legnagyobb terhelést nem szabad túllépni.

3.4. A mechanikus kapcsolókészülék talaj fölötti magassága (h)

(lásd az alábbi ábrát)

3.4.1. A 2,5 tonna terhelte tömeget meghaladó traktorokat fel kell szerelni egy olyan vonószerkezettel, melynek a földtől mért szabad magassága kielégíti a következő összefüggések egyikét:

$$h_1 \leq \frac{(m_a - 0,2 \cdot m_i) \cdot l - (S \cdot c)}{0,6 \cdot (0,8 \cdot m_i + S)}$$

vagy

$$h_2 \leq \frac{(m_{la} - 0,2 \cdot m_i) \cdot l - (S \cdot c)}{0,6 \cdot (0,8 \cdot m_{li} - 0,2 \cdot m_i + S)}$$

ahol:

m_i : a traktor tömege (lásd I. melléklet 1.6. pont),

m_{li} : a traktor tömege (lásd I. melléklet 1.6. pont) terhelősúllyal az első tengelyen,

m_a : a terheletlen traktor első tengelyére jutó terhelés (lásd IV. melléklet, 1.9. pont),

m_{la} : a traktor első tengelyére jutó terhelés (lásd IV. melléklet, 1.9. pont) terhelősúllyal az első tengelyen,

l : a traktor tengelytávolsága (lásd IV. melléklet, 1.8. pont),

S : a kapcsolási pontra jutó függőleges terhelés (lásd IV. melléklet, 1.6. pont),

c : a mechanikus kapcsoló vonatkoztatási középpontja és a traktor hátsó tengelyén keresztül menő függőleges sík közötti távolság (lásd IV. melléklet 1.5. pont).

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 2009/63/EK irányelve a kerekes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok egyes alkatrészéről és jellemzőiről (kodifikált változat) (HL L 214., 2009.8.19., 23. o.).

4. AZ EK-ALKATRÉSZ-TÍPUSJÓVÁHAGYÁSI KÉRELEM

- 4.1. Traktor esetében a kapcsolókészülékre vonatkozóan az EK-alkatrész-típusjóváahagyási kérelmet a készülék gyártója vagy meghatalmazott képviselője nyújtja be.
- 4.2. A mechanikus kapcsoló minden típusára vonatkozó kérelemhez az alábbi dokumentumokat és adatokat kell csatolni:
- a kapcsolókészülék méretarányos rajzai (három példányban). E rajzokon különösen fontos a megkövetelt méretek részletes feltüntetése, valamint a készülék szerelési méreteinek a megadása,
 - rövid műszaki leírás a kapcsolókészülekről, amely meghatározza a konstrukció típusát és a felhasznált anyagot,
 - nyilatkozat a 2. függelékben említett D értékéről dinamikus vizsgálatnál, illetve a 3. függelékben említett T (vonóerő) értékéről statikus vizsgálatnál, valamint a kapcsolási pontra jutó S függőleges terhelésről,
 - egy vagy több mintakészülék, a műszaki szolgálat igénye szerint.

5. FELIRATOK

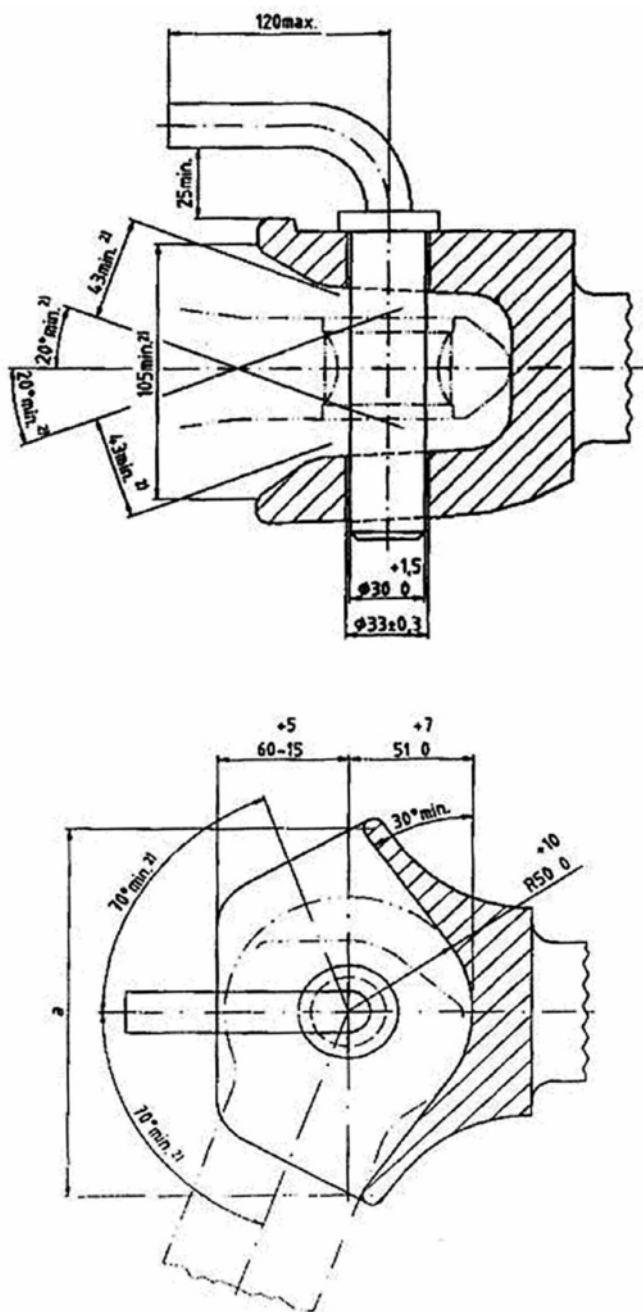
- 5.1. Minden olyan mechanikus kapcsolókészüléken, amely megfelel azon típusnak, amelyre megadták az EK-alkatrész-típusjóváahagyást, az alábbi feliratokat kell elhelyezni:
- 5.1.1. kereskedelmi név vagy márkajel;
- 5.1.2. a 4. függelék mintája szerinti EK-alkatrész-típusjóváahagyási jel;
- 5.1.3. ha a szilárdság ellenőrzése a 2. függelékkel összhangban történik (dinamikus vizsgálat):
- D megengedett értéke,
- S statikus függőleges terhelés értéke;
- 5.1.4. ha a szilárdság ellenőrzése a 3. függelékkel összhangban történik (statikus vizsgálat):
- a vontatható tömeg és a kapcsolási pontra jutó S függőleges terhelés.
- 5.2. Az adatokat jól láthatóan, tisztán olvashatóan és tartós módon kell feltüntetni.

6. HASZNÁLATI UTASÍTÁS

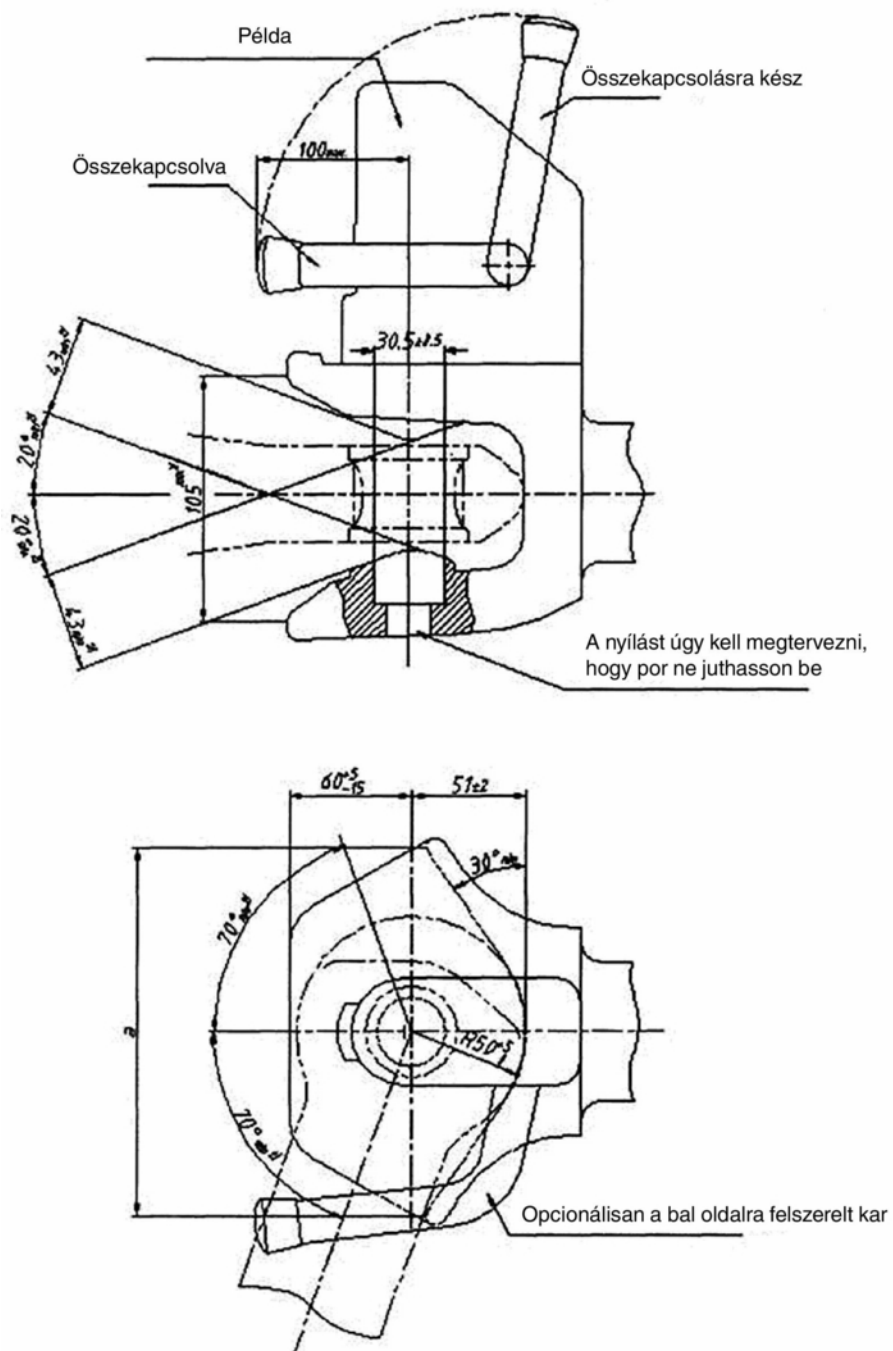
Minden mechanikus kapcsolókészülékhez mellékelni kell a gyártó használati utasítását. Ezen utasításnak tartalmaznia kell az EK-alkatrész-típusjóváahagyás számát, valamint a kapcsolón elvégzett vizsgálatról függően a D vagy T értékét.

1. függelék

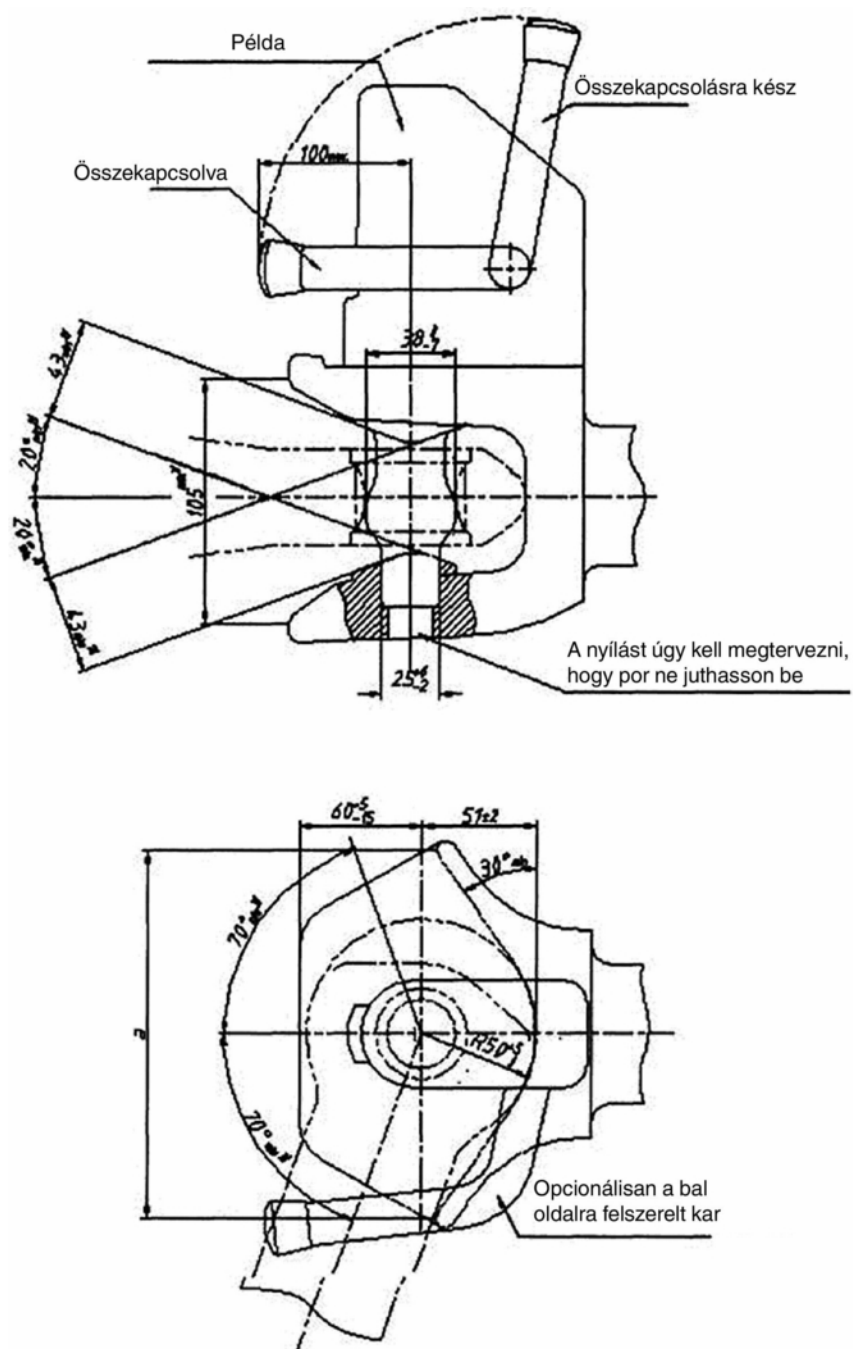
A MECHANIKUS KAPCSOLÓ ALKATRÉSZEINEK RAJZAI

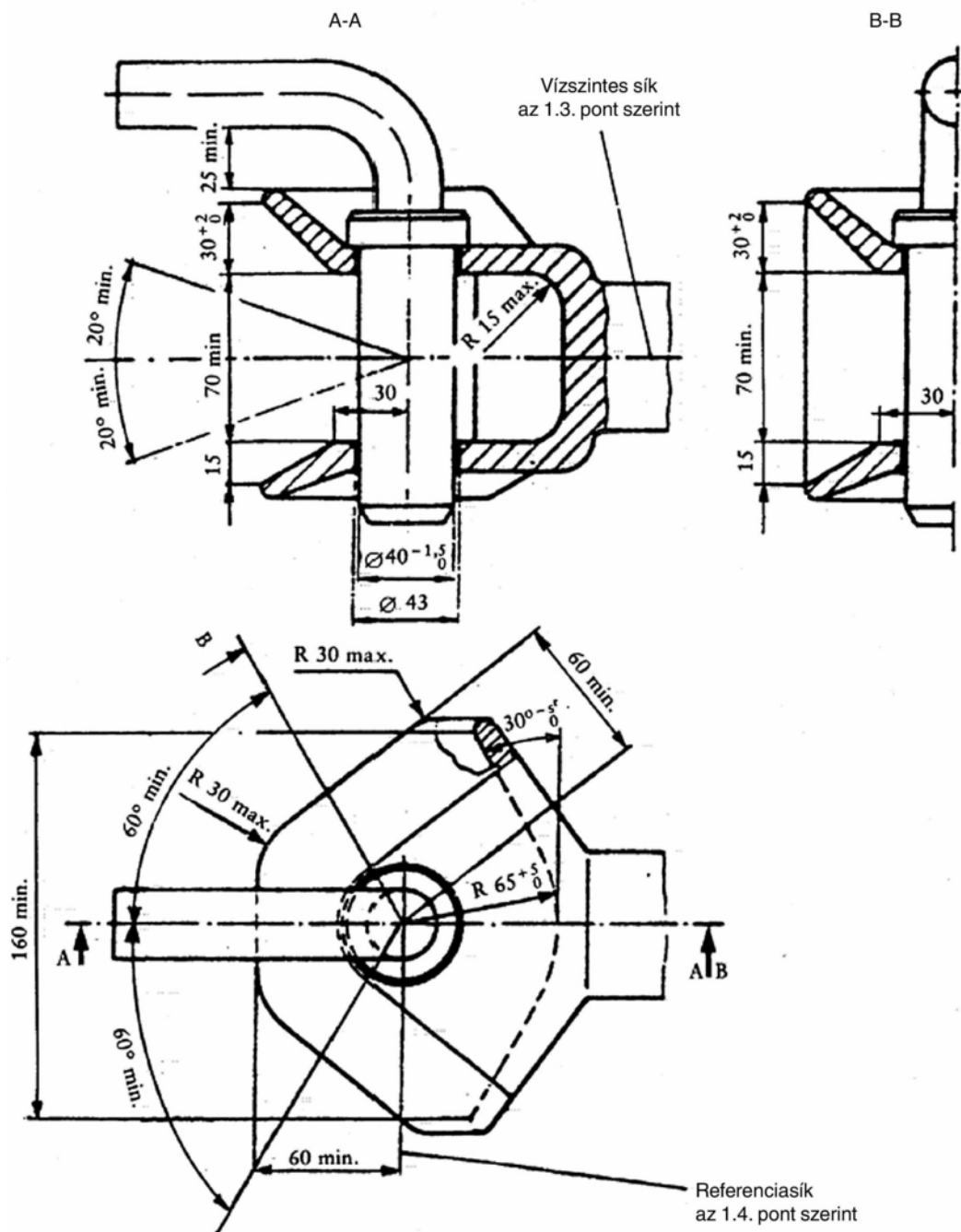
1a. ábra – Nem automatikus vonószerkezet hengeres vonócsappal

1b. ábra – Nem automatikus vonószerkezet hengeres vonócsappal

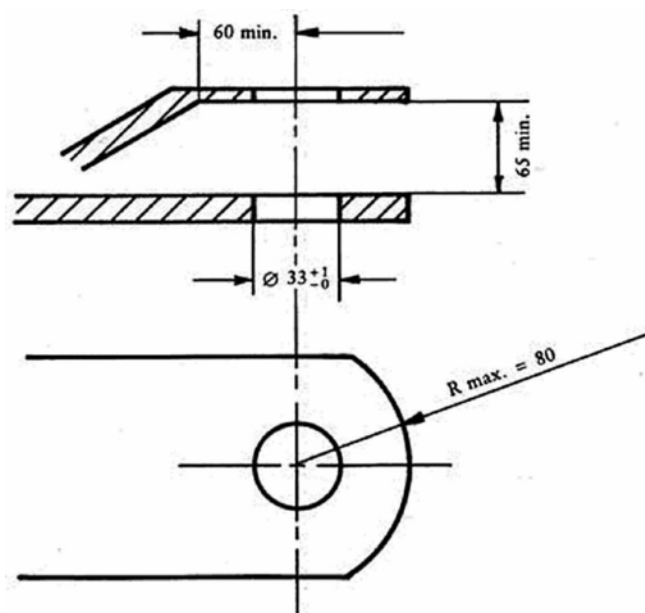

1c. ábra – Nem automatikus vonószerkezet hengeres vonócsappal

2. ábra – Nem automatikus vonószerkezet

a (2002 július) ISO 6489 2. rész szabvány szerint

3. ábra – Traktorvonórúd

az ISO 6489 3. rész (2004 június) szabvány szerint

2. függelék

DINAMIKUS VIZSGÁLATI MÓDSZER

1. VIZSGÁLATI ELJÁRÁS

A mechanikus kapcsoló szilárdságát próbapadon, váltakozó erejű húzással kell megállapítani.

E módszer a teljes mechanikus kapcsolókészüléken elvégzendő fárasztóvizsgálatot írja le, azaz amikor a mechanikus kapcsolókészüléket minden, a felszereléséhez szükséges alkatrészrel ellátva próbapadra szerelik és vizsgálják.

A váltakozó erőket – amennyire csak lehetséges – szinuszosan kell alkalmazni (váltakozó és/vagy növekvő), a terhelési ciklus a használt anyagtól függ. A vizsgálat során repedések vagy törések nem keletkezhetnek.

2. VIZSGÁLATI FELTÉTELEK

A vizsgálóterhelés alapját a jármű hossz tengelyében fellépő vízszintes és a függőleges erőösszetevő együttesen alkotja.

Amennyiben másodlagos fontosságúak, a jármű hossz tengelyére merőleges vízszintes erőösszetevőket és nyomatékokat nem kell figyelembe venni.

A jármű hossz tengelyében fellépő vízszintes erőösszetevőket egy matematikai úton megállapított reprezentatív erő, a D érték képviseli.

A mechanikus kapcsolóra az alábbi egyenletet kell alkalmazni:

$$D = g \cdot (M_T \cdot M_R) / (M_T + M_R)$$

ahol:

M_T = a traktor műszakilag megengedett teljes tömege,

M_R = a vontatott járművek műszakilag megengedett teljes tömege,

g = 9,81 m/s².

A nyomvonalra merőleges, függőleges erőösszetevőket az S statikus, függőleges terhelés fejezi ki.

A műszakilag megengedett terheléseket a gyártó adja meg.

3. VIZSGÁLATI ELJÁRÁS

3.1. Általános követelmények

A vizsgálandó mechanikus kapcsolószerkezetre a vizsgálóerőt egy megfelelő, szabványos vonórúdgyűrűn kell átvinni, olyan szögben, amelyet a függőleges (F_v) és a vízszintes vizsgálóerő (F_h) aránya határoz meg, és amely a hosszanti középsíkban elől-felülről hátra-lefelé irányul.

A vizsgálóerőt a kapcsolószerkezet és a vonórúdgyűrű szokásos érintkezési pontján kell alkalmazni.

A kapcsolószerkezet és a gyűrű közötti játékot a legkisebb értéken kell tartani.

Elvben a vizsgálóerőt váltakozó módon, a nulla pont körül kell alkalmazni. Váltakozó vizsgálóerő esetén az eredő terhelés nulla.

Ha a kapcsolószerkezet kialakítása következtében (pl. túl nagy játék, vonóhorog) nem lehetséges a vizsgálatnak váltakozó vizsgálóterheléssel történő elvégzése, úgy a vizsgálati terhelés növekvő módon is alkalmazható, a húzás vagy a nyomás irányában, attól függően, hogy melyik a nagyobb.

Ha a vizsgálatot egy növekvő erőgörbének megfelelően végzik, úgy a vizsgálati terhelés a felső (legnagyobb) terheléssel egyenlő és az alsó (legkisebb) terhelés nem lehet nagyobb a felső terhelés 5 %-ánál.

A váltakozó erővel végzett vizsgálat során a berendezés megfelelő felszerelése és az erőátadó rendszer megfelelő megválasztása révén ügyelni kell arra, hogy ne jelenjenek meg további nyomatékok vagy olyan erők, amelyek merőlegesek a vizsgálóerőre; az erő irányának szöghibája a váltakozó irányú erővel végzett vizsgálat során nem lépheti túl a $\pm 1,5^\circ$ -ot; a növekvő terheléses vizsgálat során pedig a szöget a felső terhelési helyzetbe kell beállítani.

A vizsgálati frekvencia nem lehet nagyobb 30 Hz-nél.

Acél vagy acélöntvény alkatrészek esetében a terhelési ciklus $2 \cdot 10^6$. Az ezt követő repedésvizsgálatot a festékbehatolásos vagy hasonló módszerrel kell elvégezni.

Ha a kapcsolószerkezet alkatrészei rugókat és/vagy lengéscsillapítókat is tartalmaznak, úgy azokat a vizsgálat során nem szabad eltávolítani, de helyettesíthetők, ha a vizsgálat során olyan hatásoknak lennének kitéve, amelyek rendes üzemi körülmények között nem fordulnak elő (pl. hőhatás), és ennek következtében károsodhatnak. Ezen alkatrészek viselkedését a vizsgálat előtt, alatt és után ismertetni kell a vizsgálati jegyzőkönyvben.

3.2. Vizsgálati erők

A vizsgálati erő geometriai értelemben a vízszintes és függőleges vizsgálati összetevőkből áll az alábbiak szerint:

$$F = \sqrt{F_h^2 + F_v^2}$$

ahol:

$$F_h = \pm 0,6 \cdot D \text{ váltakozó erő esetében,}$$

vagy

$$F_h = 1,0 \cdot D \text{ növekvő erő (húzás vagy nyomás) esetében,}$$

$$F_v = g \cdot 1,5 \cdot S,$$

$$S = \text{statikus vonórúdterhelés (nyomvonalra merőleges erőösszetevők).}$$

3. függelék

A KAPCSOLÓSZERKEZET

STATIKUS VIZSGÁLATI MÓDSZERE

1. VIZSGÁLATI ELŐÍRÁSOK

1.1. Általános követelmények

- 1.1.1. A vontatókészüléken a szerkezeti jellemzők ellenőrzése után statikus vizsgálatokat kell végezni az 1.2., 1.3. és 1.4. pont követelményeivel összhangban.

1.2. A vizsgálatok előkészítése

A vizsgálatokat egy speciális berendezésen kell elvégezni, miközben a vontatókészüléket, illetve az azt a traktor testéhez kapcsoló szerkezetet egy merev szerkezetre kell felszerelni, ugyanazon alkatrészekkel, amelyekkel a vontatókészüléket a traktorra szokták felszerelni.

1.3. Vizsgálóeszközök

A terhelések és a mozgások mérésére és rögzítésére használt műszereknek az alábbi pontosságúaknak kell lenniük:

- alkalmazott terhelések ± 50 daN,
- mozgások $\pm 0,01$ mm.

1.4. Vizsgálati eljárás

- 1.4.1. A kapcsolókészüléket először előhúzási terhelésnek kell alávetni, amely nem haladja meg az 1.4.2. pontban meghatározott húzó vizsgálóterhelés 15 %-át.

- 1.4.1.1. Az 1.4.1. pontban leírt műveletet legalább kétszer meg kell ismételni, nulla terhelésről kiindulva, amelyet azután fokozatosan kell növelni az 1.4.1. pontban előírt terhelés eléréséig, majd 500 daN-ra kell csökkenteni; e terhelést legalább 60 másodpercen keresztül fenn kell tartani.

- 1.4.2. Húzás közben a terhelés/alakváltozás görbe megrajzolását, illetve e görbe – egy, a húzóberendezéshez csatolt nyomtató által biztosított – grafikus ábrázolását lehetővé tevő adatok mérésének kizárólag a növekvő terhelés alkalmazásán kell alapulnia, 500 daN-ról kiindulva, a kapcsolókészülék vonatkozási középpontjára vonatkozóan.

A műszakilag megengedett vontatható tömeg 1,5-szeresének megfelelő húzó próbaterhelés eléréséig vagy ezen értéknél nem léphetnek fel törések; emellett ellenőrizni kell, hogy a terhelés/alakváltozás görbe szabályosan, szokatlan csúcsoktól és visszaesésektől mentesen alakul-e az 500 daN és a legnagyobb húzóterhelés 1/3-ának megfelelő terhelés közötti tartományban.

- 1.4.2.1. A próbaterhelésnek az 500 daN értékre való visszaállítása után a terhelés/alakváltozás görbén fel kell tüntetni az e terhelésen mért maradandó alakváltozást.

- 1.4.2.2. A feljegyzett maradandó alakváltozás értéke nem lehet nagyobb a fellépő legnagyobb rugalmas alakváltozás 25 %-ánál.

- 1.5. Az 1.4.2. pontban leírt vizsgálat előtt még el kell végezni egy másik vizsgálatot is, amelynek során a gyártó által ajánlott legnagyobb megengedett függőleges terhelés háromszorosának megfelelő terheléssel kell a kapcsolókészülék vonatkozási középpontját megterhelni, 500 daN kiindulási terheléssel kezdve és onnan fokozaton fölfelé haladva.

A vizsgálat során a kapcsolókészülék alakváltozása nem lehet nagyobb, mint a fellépő legnagyobb rugalmas alakváltozás 10 %-a.

Ennek ellenőrzését a függőleges terhelés megszüntetése és az 500 daN kiindulási terhelés visszaállítása után kell elvégezni.

4. függelék

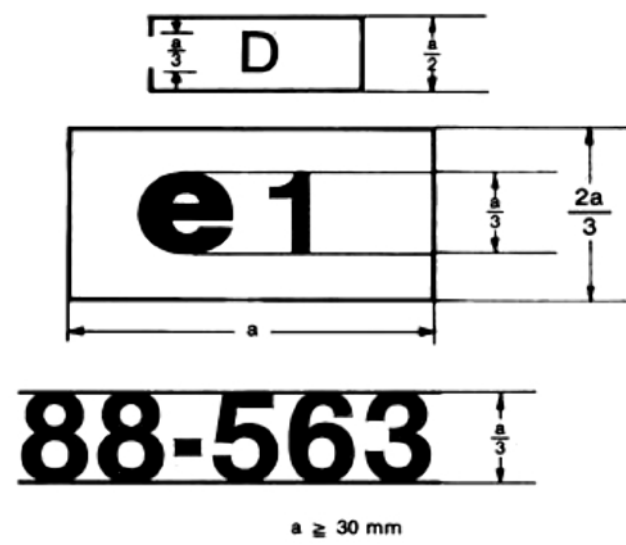
ALKATRÉSZ-TÍPUSJÓVÁHAGYÁSI JEL

Az EK-típusjóváhagyás jelzése az alábbiakból áll:

- egy téglalappal körülvelt kis „e” betű, amelyet azon tagállam megkülönböztető kódja (betű(k) vagy szám) követ, amely az alkatrész-típus-jóváhagyást megadta:

1 Németország esetében; 2 Franciaország esetében; 3 Olaszország esetében; 4 Hollandia esetében; 5 Svédország esetében; 6 Belgium esetében; 7 Magyarország esetében; 8 Cseh Köztársaság esetében; 9 Spanyolország esetében; 11 az Egyesült Királyság esetében; 12 Ausztria esetében; 13. Luxemburg esetében; 17 Finnország esetében; 18 Dánia esetében; 19 Románia esetében; 20 Lengyelország esetében; 21 Portugália esetében; 23 Görögország esetében; 24 Írország esetében; 26 Szlovénia esetében; 27 Szlovákia esetében; 29 Észtország esetében; 32 Lettország esetében; 34 Bulgária esetében; 36 Litvánia esetében; 49 Ciprus esetében; és 50 Málta esetében,
- az EK-alkatrész-típusbizonyítvány száma, amely azonos a kérdéses kapcsolókészülék-típusra megadott, annak szilárdságára és méreteire vonatkozó EK-alkatrész-típusbizonyítvány számával; e számot a téglalap közelében, tetszés szerinti helyen kell elhelyezni,
- nagy „D” vagy „S” betű, attól függően, hogy milyen vizsgálatot végeztek el a kapcsolókészüléken (D: dinamikus vizsgálat; S: statikus vizsgálat); ezt a kis „e” betűt tartalmazó téglalap fölött kell elhelyezni.

Példa az EK-alkatrész-típusjóváhagyási jelre

A fenti EK-alkatrész-típusjóváhagyási jelet viselő kapcsolókészülékre az EK-alkatrész-típusjóváhagyást Németországban adták meg (e 1), 88-563 számon, és azon dinamikus szilárdság vizsgálatot végeztek (D).

5. függelék

EK-ALKATRÉSZ-TÍPUSBIZONYÍTVÁNY MINTA

A hatóság neve

ÉRTESÍTÉS EGY MEGHATÁROZOTT KAPCSOLÓKÉSZÜLÉK (KENGYEL TÍPUS, VONÓHOROG, TRAKTORVONÓRÚD) SZILÁRDSÁGÁVAL, MÉRTEIVEL ÉS A KAPCSOLÁSI PONTRA JUTÓ FÜGGŐLEGES TERHELÉSSEL KAPCSOLATOS EK-ALKATRÉSZ-TÍPUSJÓVÁHAGYÁS MEGADÁSÁRÓL, MEGTAGADÁSÁRÓL, VISSZAVONÁSÁRÓL VAGY KITERJESZTÉSÉRŐL

EK-típusjóváahagyás száma:

.....

..... Kiterjesztés ⁽¹⁾:

1. Kereskedelmi név vagy márkajel:

.....

.....

2. Kapcsolókészülék típusa (kengyel típus, vonóhorog, traktor vonórúd) ⁽²⁾:

.....

3. A kapcsolókészülék gyártójának neve és címe:

.....

.....

4. A kapcsolókészülék gyártó meghatalmazott képviselőjének neve és címe (adott esetben):

.....

5. A kapcsolókészüléken a dinamikus/statikus vizsgálatot elvégezték ⁽²⁾, és az alábbi értékekre jóváhagyták:

5.1. Dinamikus vizsgálat

D értéke:

..... (kN)

Függőleges terhelés a kapcsolási ponton:

..... (daN)

5.2. Statikus vizsgálat

Vontatható tömeg:

..... (kN)

Függőleges terhelés a kapcsolási ponton:

..... (daN)

6. Az EK-alkatrész-típusjóváhagyásra történő átadás kelte:
.....
7. A vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat:
.....
8. E szolgálat által kiállított jegyzőkönyv kelte és száma:
.....
9. A mechanikus csatlakozókra vonatkozó EK-alkatrész-típusjóváhagyás megadva/elutasítva ⁽²⁾:
.....
10. Hely:
11. Kelt:
12. A fenti alkatrész-típusjóváhagyási számmal ellátott okmányokat csatolták e bizonyítványhoz (pl. vizsgálati jelentés, rajzok stb.). Ezen adatokat a többi tagállam illetékes szolgálatainak csak kifejezett kérésükre kell hozzáférhetővé tenni:
.....
.....
13. Megjegyzések:
.....
14. Aláírás:

⁽¹⁾ Adott esetben jelezni kell, hogy ez az eredeti EK-alkatrész-típus-jóváhagyás első, második stb. kiterjesztése.

⁽²⁾ A nem kívánt rész törlendő.

6. függelék

AZ EK-TÍPUSJÓVÁHAGYÁS MEGADÁSÁNAK FELTÉTELEI

1. Adott traktorra vonatkozó EK-típusjóváahagyási kérelmet a kapcsolókészülék szilárdságát és méreteit illetően a traktor gyártója vagy meghatalmazott képviselője nyújtja be.
2. A jóváahagyandó traktortípussal minden tekintetben megegyező traktort, amelyre egy megfelelően jóváahagyott kapcsolókészülék fel van szerelve, át kell adni a típus-jóváahagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálatnak.
3. A típus-jóváahagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat ellenőrzi, hogy a jóváahagyott típusú kapcsolókészülék felszerelhető-e azon traktorra, amelyre a típusjóváahagyást kérik. Különösen arról kell meggyőződnie, hogy a kapcsolókészülék felszerelése megegyezik-e azzal, amelyet az EK-alkatrész-típusjóváahagyás megadásakor vizsgáltak.
4. Az EK-típusjóváahagyás jogosultja kérheti annak kiterjesztését más típusú kapcsolókészülékekre is.
5. Az illetékes hatóságok az ilyen kiterjesztéseket a következő feltételekkel adják meg:
 - 5.1. az új típusú kapcsolókészüléknek rendelkeznie kell EK-alkatrész-típusjóváahagyással;
 - 5.2. elszerezhető azon traktortípusra, amelyre az EK-típusjóváahagyás kiterjesztését kérik;
 - 5.3. a kapcsolókészülék traktorra való felszerelésének meg kell egyeznie azzal, amelyet az EK-alkatrész-típusjóváahagyás megadásakor bemutatnak.
6. Minden megadott vagy elutasított típusjóváahagyás és jóváahagyás-kiterjesztés esetében az EK-alkatrész-típusbizonyítványhoz mellékelni kell egy olyan bizonyítványt, amelynek mintáját az 5. függelék tartalmazza.
7. Ha valamely traktortípusra az EK-típusjóváahagyás iránti kérelmet ugyanakkor nyújtják be, amikor ugyanazon traktorra vonatkozóan EK-alkatrész-típusjóváahagyási kérelmet nyújtanak be egy kapcsolókészülék-típusra, úgy a 2. és 3. pontra nincs szükség.

7. függelék

MINTA

A hatóság neve

**MELLÉKLET VALAMELY TRAKTORTÍPUS EK-TÍPUSBIZONYÍTVÁNYÁHOZ A KAPCSOLÓSZERKEZETRE ÉS
ANNAK A TRAKTORRA VALÓ FELSZERELÉSÉRE VONATKOZÓAN**

(A mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok, azok pótkocsijainak és cserélhető vontatott munkagépeinek, beleértve ezek rendszereit is, továbbá alkatrészeinek és önálló műszaki egységeinek típusjóváhagyásáról szóló, 2003. május 26-i 2003/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (2) bekezdése)

EK-típusjóváhagyás száma:

..... kiterjesztés ⁽¹⁾

1. A traktor kereskedelmi neve vagy márkajele:

.....

2. A traktor típusa és adott esetben kereskedelmi neve:

.....

3. A gyártó neve és címe:

.....

.....

4. A gyártó meghatalmazott képviselőjének neve és címe (adott esetben):

.....

.....

5. A kapcsolókészülék kereskedelmi neve vagy márkajele:

.....

.....

6. A kapcsolókészülék típusa:

.....

7. Az EK-típusjóváhagyás kiterjesztése a következő kapcsolókészülék típus(ok)ra:

.....

8. EK-jel és EK-alkatrész-típusjóváhagyási száma:

.....

.....

9. Megengedett függőleges statikus terhelés a kapcsolási ponton:

..... daN

10. A traktor EK-típusjóváhagyásra való átadásának kelte:

.....

11. Az EK-típusjóváhagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat:

.....

12. E műszaki szolgálat által kiállított jegyzőkönyv kelte:

.....

13. E műszaki szolgálat által kiállított jegyzőkönyv száma:

.....

14. Az EK-típusjóváhagyás a kapcsolókészülékre és annak a traktorra való felszerelésére vonatkozóan megadva/elutasítva ⁽²⁾:

15. Az EK-típusjóváhagyás kiterjesztése a kapcsolókészülékre és annak a traktorra való felszerelésére vonatkozóan megadva/elutasítva ⁽²⁾:

.....

16. Hely:

17. Kelt:

18. Aláírás:

⁽¹⁾ Adott esetben jelezni kell, hogy ez az eredeti EK-típusjóváhagyás első, második stb. kiterjesztése.

⁽²⁾ A nem kívánt rész törölendő.

V. MELLÉKLET

A kötelező táblák és feliratok elhelyezkedése és felerősítési módja a traktortestre

1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

- 1.1. Minden mezőgazdasági és erdészeti traktoron el kell helyezni az alábbiakban leírt táblát és feliratokat. A táblát és a feliratokat a gyártó vagy meghatalmazott képviselője erősíti fel.

2. GYÁRI ADATTÁBLA

- 2.1. A gyári adattáblát, amelynek mintáját az e melléklethez csatolt függelék tartalmazza, szilárdan, tisztán láthatóan és könnyen hozzáférhetően kell felerősíteni a traktor egy olyan alkatrészére, amelyet a használat során általában nem cserélnek ki. A táblán könnyen olvashatóan és letörölhetetlen módon kell feltüntetni a következő információkat, a megadott sorrendben:

- 2.1.1. a gyártó neve;

- 2.1.2. a traktor típusa (és adott esetben kivitele);

- 2.1.3. az EK-típusjóváhagyás száma:

Az EK-típusjóváhagyás száma egy kis „e” betűből és a típusjóváhagyást megadó tagállam megkülönböztető kódjából (betű(k) vagy szám):

1 Németország esetében; 2 Franciaország esetében; 3 Olaszország esetében; 4 Hollandia esetében; 5 Svédország esetében; 6 Belgium esetében; 7 Magyarország esetében; 8 Cseh Köztársaság esetében; 9 Spanyolország esetében; 11 az Egyesült Királyság esetében; 12 Ausztria esetében; 13 Luxemburg esetében; 17 Finnország esetében; 18 Dánia esetében; 19 Románia esetében; 20 Lengyelország esetében; 21 Portugália esetében; 23 Görögország esetében; 24 Írország esetében; 26 Szlovénia esetében; 27 Szlovákia esetében; 29 Észtország esetében; 32 Lettország esetében; 34 Bulgária esetében; 36 Litvánia esetében; 49 Ciprus esetében; és 50 Málta esetében,

valamint a típusjóváhagyási számból áll, amely megfelel a járműtípusra kiállított típusbizonyítvány számának.

Az „e” betű – amely után az EK-típusjóváhagyást megadó tagállam megkülönböztető kódja áll – és a típusjóváhagyási szám közé csillag jelet kell tenni;

- 2.1.4. a traktor azonosító száma;

- 2.1.5. a traktor megengedett legnagyobb terhelt tömegének legkisebb és legnagyobb értéke, a felszerelhető gumibroncs-típusoktól függően;

- 2.1.6. a traktor egyes tengelyeire jutó legnagyobb megengedett terhelés, a felszerelhető gumibroncs-típusoktól függően; ezen adatokat előlről hátrafelé haladva kell megadni;

- 2.1.7. műszakilag megengedett vontatható tömeg(ek): lásd I. melléklet 1.7. pont;

- 2.1.8. a tagállamok megkövetelhetik, hogy a területükön forgalomba hozott traktorokon a végső összeszerelés helyének megfelelő országot is feltüntessék a gyártó neve mellett, amennyiben a végső összeszerelésre nem a gyártó országában került sor, és nem is a Közösség valamely tagállamában.

- 2.2. A gyártó az előírt feliratok mellett vagy alatt további információkat is feltüntethet a világosan megjelölt téglalapon kívül, amely téglalap csak a 2.1.1.–2.1.7. pontban (lásd a gyári adattábla mintáját) előírt információkat tartalmazza.

3. A TRAKTOR AZONOSÍTÓ SZÁMA

A traktor azonosító száma egy állandó karaktersorozat, amelyet a gyártó ad minden egyes traktorra. Célja az, hogy minden traktor és különösen annak típusa egyértelműen azonosítható legyen 30 éven át a gyártón keresztül anélkül, hogy további tájékoztatásra lenne szükség.

Az azonosítószámnak a következő követelményeknek kell megfelelnie.

3.1. A számot a gyári adattáblán és az alvázon vagy más hasonló szerkezeten kell feltüntetni.

3.1.1. Amennyiben lehetséges, egyetlen sorban kell a jeleket kiírni.

3.1.2. Az alvázon vagy más hasonló szerkezeten a jármű jobboldali első felén kell a számot feltüntetni.

3.1.3. A számot jól láthatóan és elérhető helyen kell feltüntetni oly módon (pl. beütéssel vagy beélyegzéssel), hogy a szám letörlődése és módosulása megakadályozható legyen.

4. ÍRÁSJELEK

4.1. A 2. és 3. pont szerinti valamennyi jelöléshez latin betűket és arab számokat kell használni. Azonban a 2.1.1., és a 3. pont szerinti jelölésekben a felhasznált latin betűk csak nagybetűk lehetnek.

4.2. A traktor azonosító számához:

4.2.1. az „I”, „O”, „Q”, valamint gondolatjelek, csillagok és egyéb különleges jelek nem használhatók;

4.2.2. a betűk és számok legkisebb magassága:

4.2.2.1. közvetlenül az alvázon, kereten vagy más hasonló traktorszerkezeten lévő írásjelek esetén 7 mm;

4.2.2.2. a gyári adattáblán feltüntetett írásjelek 4 mm-esek.

Minta a gyári adattáblára

Az alábbi példában szereplő adatok nem befolyásolhatják a gyári adattáblán ténylegesen feltüntetendő adatokat; ezek kizárólag tájékoztatási célokat szolgálnak.

STELLA TRAKTOR WERKE
Típus 846 E
EK-szám: e * 1* 1 792
Azonosító szám: GBS18 041 947
Megengedett teljes tömeg (*): 4 820-6 310 kg
Megengedett első tengelyterhelés (*): 2 390-3 200 kg
Megengedett hátsó tengelyterhelés (*): 3 130-4 260 kg
(*) A gumiabroncsoktól függően
Megengedett vontatható tömeg:
– fékezetlen vontatható tömeg: 3 000 kg
– függetlenül fékezhető vontatható tömeg: 6 000 kg
– tehetetlenségi fékezésű vontatható tömeg: 3 000 kg
– ráségítő (hidraulikus, illetve pneumatikus) fékrendszerrel felszerelt vontatható tömeg: 12 000 kg

Függelék

MINTA

A hatóság neve

Melléklet valamely traktortípus EK-típusbizonyítványához a traktortesten kötelezően elhelyezendő táblák és feliratok helyzetére és felerősítésük módjára vonatkozóan

(A mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok, azok pótkocsijainak és cserélhető vontatott munkagépeinek, beleértve ezek rendszereit is, továbbá alkatrészeinek és önálló műszaki egységeinek típusjóváhagyásáról szóló, 2003. május 26-i 2003/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (2) bekezdése)

EK-típusjóváhagyás száma:

1. A traktor gyártmánya vagy a gyártó cégneve:

.....

2. A traktor típusa és adott esetben kereskedelmi neve:

.....

3. A gyártó neve és címe:

.....

4. A gyártó meghatalmazott képviselőjének neve és címe (adott esetben):

.....

5. A traktor EK-típusjóváhagyásra való átadásának kelte:

.....

6. A típusjóváhagyást végző műszaki szolgálat:

.....

7. E szolgálat által kiállított jegyzőkönyv kelte:

.....

8. E szolgálat által kiállított jegyzőkönyv száma:

.....

9. Az EK-típusjóváhagyás a traktortesten kötelezően elhelyezendő táblák és feliratok helyzetére és felerősítésük módjára vonatkozóan megadva/elutasítva (*).

10. Hely:

11. Kelt:

12. Aláírás:

13. A fenti EK-típusjóváahagyás számával ellátott alábbi okmányokat csatolták e bizonyítványhoz:

..... méretezett rajzok

..... a kötelező táblák és feliratok traktortestre való elhelyezését és felerősítés módját ábrázoló vázlat vagy fénykép.

Ezen adatokat a többi tagállam illetékes hatóságainak kérésükre meg kell küldeni.

14. Megjegyzések:

.....

.....

.....

(¹) A nem kívánt rész törlendő.

VI. MELLÉKLET

A VONTATOTT JÁRMŰVEK FÉKMŰKÖDTETÉSE ÉS FÉKCSATLAKOZÁS A TRAKTOR ÉS A VONTATOTT JÁRMŰ KÖZÖTT

1. Amennyiben a traktor rendelkezik a pótkocsi fékjeinek működtetésére szolgáló készülékkel, úgy annak a vezetőüléstől kézzel vagy lábbal működtethetőnek kell lennie, de azt a többi kezelőszerv működtetése nem befolyásolhatja.

Amennyiben a traktor fel van szerelve a traktor és a vontatott tömeg között elhelyezett pneumatikus vagy hidraulikus csatlakozórendszerrel, úgy a gépjárműszerelvény menet közbeni fékezésére egyetlen kezelőszervet kell alkalmazni.

2. Az alkalmazott fékezőrendszerek olyan rendszerek lehetnek, amelyek jellemzőit a kerekes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok fékberendezéseiről szóló, 76/432/EGK irányelv I. melléklete határozza meg.

A berendezést úgy kell megtervezni és legyártani, hogy a traktor működésére ne legyen káros hatással a vontatott jármű fékrendszerének meghibásodása, rossz működése vagy az összeköttetés megszakadása.

3. Amennyiben a traktor és a vontatott jármű(vek) közötti kapcsolat hidraulikus vagy pneumatikus jellegű, úgy annak meg kell felelnie az alábbi feltételek egyikének is:

3.1. Hidraulikus csatlakozó:

A hidraulikus csatlakozónak egyvezetékes típusúnak kell lennie.

A csatlakozó megfelel az 1983. évi 5676 ISO-szabványnak, a csatlakozó résznek a traktoron kell lennie.

A kezelőszerv működtetésének lehetővé kell tennie 0 nyomás alkalmazását a kapcsolófejre a kezelőszerv nyugalmi helyzetében; az üzemi nyomás nem lehet kisebb, mint 10 Mpa és nagyobb, mint 15 MPa.

Az erőforrás nem választható le a motorról.

3.2. Pneumatikus csatlakozó:

A traktor és a vontatott jármű(vek) közötti csatlakozónak kétkörös típusúnak kell lennie: egy automatikus kör és egy közvetlen fékezési kör, amelynél a fékezés a nyomás növelésével történik.

A kapcsolófejnek meg kell felelnie az 1980. évi 1728 ISO-szabványnak.

A kezelőszerv működtetésének lehetővé kell tennie legalább 0,65 és legfeljebb 0,8 MPa üzemi nyomás alkalmazását a kapcsolófejen.

Függelék

MINTA

A hatóság neve

**MELLÉKLET VALAMELY TRAKTORTÍPUS EK-TÍPUSBIZONYÍTVÁNYÁHOZ A VONTATOTT JÁRMŰ
FÉKMŰKÖDTETÉSÉRE VONATKOZÓAN**

(A mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok, azok pótkocsijainak és cserélhető vontatott munkagépeinek, beleértve ezek rendszereit is, továbbá alkatrészeinek és önálló műszaki egységeinek típusjóváhagyásáról szóló, 2003. május 26-i 2003/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (2) bekezdése)

EK-típusjóváhagyás száma:

1. A traktor gyártmánya (vagy a gyártó cégneve):

.....
.....

2. A traktor típusa és adott esetben kereskedelmi neve:

.....

3. A gyártó neve és címe:

.....

4. A gyártó meghatalmazott képviselőjének neve és címe (adott esetben):

.....

5. A vontatott jármű fékműködtető alkatrészeinek és/vagy jellemzőinek leírása:

.....

6. A traktor EK-típusjóváhagyásra való átadásának kelte:

.....

7. A típusjóváhagyást végző műszaki szolgálat:

.....

8. E szolgálat által kiállított jegyzőkönyv kelte:

.....

9. E szolgálat által kiállított jegyzőkönyv száma:

.....

10. Az EK-típusjóváhagyás a vontatott jármű fékműködtetésére vonatkozóan megadva/elutasítva ⁽¹⁾.

11. Hely:

12. Kelt:

13. Aláírás:

14. A fenti EK-típusjóváhagyás számával ellátott alábbi okmányokat csatolták e bizonyítványhoz:

..... a traktor megfelelő részeinek vázlata vagy fényképe.

Ezen adatokat a többi tagállam illetékes hatóságainak kérésükre meg kell küldeni.

15. Megjegyzések:

.....

.....

⁽¹⁾ A nem kívánt rész törlendő.

VII. MELLÉKLET

A. RÉSZ

A hatályon kívül helyezett irányelv és egymást követő módosításainak listája

(lásd a 10. cikket)

A Tanács 89/173/EGK irányelve
(HL L 67., 1989.3.10., 1. o.)

Az 1994. évi csatlakozási okmány I. mellékletének XI.C.II.7. pontja
(HL C 241., 1994.8.29., 207. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács 97/54/EK irányelv
(HL L 277., 1997.10.10., 24. o.)

kizárólag az 1. cikk, francia bekezdésében a
89/173/EGK irányelvre történő hivatkozást
illetően

A Bizottság 2000/1/EK irányelve
(HL L 21., 2000.1.26., 16. o.)

A 2003. évi csatlakozási okmány II. mellékletének I.A. 33. pontja
(HL L 236., 2003.9.23., 62. o.)

A Bizottság 2006/26/EK irányelve
(HL L 65., 2006.3.7., 22. o.)

kizárólag a 4. cikkben és a IV. mellékletben a
89/173/EGK irányelvre történő hivatkozást
illetően

A Tanács 2006/96/EK határozata
(HL L 363., 2006.12.20., 81. o.)

kizárólag az 1. cikkben és a melléklet
A.31. pontjában a 89/173/EGK irányelvre tör-
ténő hivatkozást illetően

B. RÉSZ

A nemzeti jogba való átültetésre és alkalmazásra előírt határidők listája

(lásd a 10. cikket)

Irányelv	Az átültetés határideje	Az alkalmazás ideje
89/173/EGK	1989. december 31.	—
97/54/EK	1998. szeptember 22.	1998. szeptember 23.
2000/1/EK	2000. június 30.	—
2006/26/EK	2006. december 31. ⁽¹⁾	—
2006/96/EK	2007. január 1.	—

⁽¹⁾ A 2006/26/EK irányelv 5. cikkének megfelelően:

- „(1) 2007. január 1-jei hatállyal azokkal a járművekkel kapcsolatban, amelyek megfelelnek az ezen irányelvvel módosított 74/151/EGK, 78/933/EGK, 77/311/EGK és 89/173/EGK irányelvekben lefektetett követelményeknek, az érintett irányelv tárgyával kapcsolatos okok alapján a tagállamok:
- nem utasíthatják el EK-típusjóváhagyás vagy nemzeti típusjóváhagyás kiadását;
 - nem tilthatják meg ilyen járművek nyilvántartásba vételét, értékesítését vagy forgalomba helyezését.
- (2) 2007. július 1-jei hatállyal azokkal a járművekkel kapcsolatban, amelyek nem felelnek meg az ezen irányelvvel módosított 74/151/EGK, 78/933/EGK, 77/311/EGK és 89/173/EGK irányelvekben lefektetett követelményeknek, az érintett irányelv tárgyával kapcsolatos okok alapján a tagállamok:
- nem adnak ki további EK-típusjóváhagyást;
 - megtagadhatják a nemzeti típusjóváhagyás megadását.
- (3) 2009. július 1-jei hatállyal azokkal a járművekkel kapcsolatban, amelyek nem felelnek meg az ezen irányelvvel módosított 74/151/EGK, 78/933/EGK, 77/311/EGK és 89/173/EGK irányelvekben lefektetett követelményeknek, az érintett irányelv tárgyával kapcsolatos okok alapján a tagállamok:
- a 2003/37/EK irányelv rendelkezéseivel összhangban, a 7. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában az ilyen új járművekhez kiadott megfelelőségi igazolásokat érvényüket veszítettnek kell tekinteniük;
 - jogukban áll megtagadni az ilyen új járművek nyilvántartásba vételét, értékesítését vagy forgalomba helyezését.”

VIII. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

89/173/EGK irányelv	2006/26/EK irányelv	Ez az irányelv
1. cikk		1. cikk
2. cikk (1) bekezdés, bevezető szavak	5. cikk (1) bekezdés, bevezető szavak	2. cikk (1) bekezdés, első albekezdés, bevezető szavak
2. cikk (1) bekezdés, az első francia bekezdéstől a hatodik francia bekezdésig		—
2. cikk (1) bekezdés, befejező fordulat		—
	5. cikk (1) bekezdés, a) és b) pont	2. cikk (1) bekezdés, első albekezdés, a) és b) pont
2. cikk (2) bekezdés		2. cikk (1) bekezdés, második albekezdés
—	5. cikk (2) bekezdés	2. cikk (2) bekezdés
—	5. cikk (3) bekezdés	2. cikk (3) bekezdés
3 és 4. cikk		3 és 4. cikk
5. cikk (1) bekezdés		5. cikk, első bekezdés
5. cikk (2) bekezdés		5. cikk, második és harmadik bekezdés
6–9. cikk		6–9. cikk
10. cikk, (1) bekezdés		—
10. cikk, (2) bekezdés		10. cikk
—		11. és 12. cikk
11. cikk		13. cikk
I–VI. melléklet		I–VI. melléklet
—		VII. melléklet
—		VIII. melléklet

2010-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 100 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves CD-ROM	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	770 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi CD-ROM (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelvén	400 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, CD-ROM, heti 2 kiadvány	többnyelvű: az EU 23 hivatalos nyelvén	300 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogsabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többnyelvű CD-ROM-on.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

A CD-ROM-formátumot 2010 folyamán DVD-formátum váltja fel.

Értékesítés és előfizetés

A különböző, térítés ellenében kapható kiadványokra – például az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* – való előfizetés a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhető be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU